

127
SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XI

LÄÄKINTÖLAITOS

UUSI JAKSO 38

LÄÄKINTÖHALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1921

MEDICINALVERKET

NY FÖLJD 38

MEDICINALSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR-ÅR 1921

HELSINKI 1925
VALTIONEUUVOSTON KIRJAPAINO

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

Täten saa lääkintöhallitus Valtio-
neuvostolle nöyrimmästi jättää ker-
tomuksen Suomen lääkintölaitoksesta
vuodelta 1921.

Härmed får medicinalstyrelsen till
Statsrådet ödmjukast överlämna be-
rättelse om medicinalverket i Finland
för år 1921.

Akseli Koskimies.

G. A. Backman.

Ernst Therman.

V. Kankaanpää.

A. Viktor Manner.

Herman Lavonius.

Väinö Ignatius.

Sisällysluettelo. — Innehållsförteckning.

		Siv.
I. Lääkintöhallitus	Ref. Lääk. neuv. H. Lavonius	1
II. Lääkärikunta	» » » »	7
III. Hammaslääkärikunta	» » » »	11
IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito	» » » A. V. Manner	12
Suojelusrokotus	» » » »	38
Kunnanlääkärilaitos	» » » H. Lavonius	40
Kättilöaitos	» » » »	55
Kiertävät sairaanhoitajattaret	» » » »	55
Erinäisten valtion avustamain yhdistysten toiminta	» » » »	56
Veneeristen tautien vastustamiseksi asetettujen terveystoimistojen toiminta ..	» » » A. V. Manner	59
V. Sairaanhoidolaitokset.		
Valtion sairaanhoidolaitokset	» » » G. A. Backman	63
A. Lääninsairaalat ja yleiset sairaalat ..	» » » »	68
B. Veneeristen tautien osastot ja ylimääräiset veneeriset sairaalat	» » » »	78
C. Mielisairasten hoitolaitokset	» » » E. Therman	81
Lapsenpäästölaitokset	» » » H. Lavonius	91
Kuntien sairastuvat	» » » »	91
Kunnalliset ja yksityiset sairaalat kaupungeissa	» » » »	94
Erinäisten valtion avustamain parantolain toiminta	» » » »	96
VI. Oikeuslääkeopilliset tutkimukset.		
Oikeuskemialliset tutkimukset	» Oikeuskemisti Y. Airida	99
Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ..	» Lääk. neuv. A. V. Manner	100
VII. Apteekkilaitos	» Asessori V. Ignatius	107
VIII. Eläinlääkintölaitos	» » V. Kankaanpää	121

Table des matières.

	Pag.
I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de Finlande	Rapp. Mr. H. Lavonius..... 1
II. Total des médecins	» » » 7
III. Total des dentistes.....	» » » 11
IV. Hygiène générale et assistance médicale	» » A. V. Manner 12
Vaccination antivariolique	» » » 38
Institution des médecins communaux.....	» » H. Lavonius 40
Sages-femmes	» » » 55
Gardes-malades et diaconesses ambulantes	» » » 55
Aperçu des travaux de quelques sociétés subventionnées par l'Etat.....	» » » 56
Bureaux médicaux pour la lutte contre les maladies vénériennes	» » A. V. Manner 59
V. Services des hôpitaux.	
Hôpitaux de l'Etat	» » G. A. Backman 63
A. Hôpitaux des gouvernements et hôpitaux publics	» » » 68
B. Sections des maladies vénériennes et hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes	» » » 78
C. Asiles d'aliénés	» » E. Therman 81
Maternités	» » H. Lavonius 91
Infirmières communales	» » » 91
Hôpitaux municipaux et hôpitaux privés dans les villes	» » » 94
Aperçu des travaux de quelques établissements subventionnés par l'Etat	» » » 96
VI. Médecine légale.	
Examens médico-légaux.....	» » Y. Airila 99
Autopsies	» » A. V. Manner 100
VII. Service pharmatique	» » V. Ignatius 107
VIII. Service vétérinaire.....	» » V. Kankaanpää 121

I. Lääkintöhallitus.

1. Muutokset jäsenten ja virkamiesten keskuudessa.

Lääkintöhallituksen jäseniin ja virkamiehiin nähden on vuoden 1921 kuussa tapahtunut seuraavat muutokset:

Eläinlääkintöasiain asessori, eläinlääketieteen tohtori Elis Richard Hinderesson sai toukok. 20 p:nä eron virastaan ja nimitettiin 26 p:nä samaa kuuta eläinlääkintölaboratorion johtajaksi. Eläinlääkintöasiain asessoriksi nimitettiin syyskuun 30 p:nä eläinlääketieteen ja filosofian tohtori Väinö Kankaanpää.

Apteekkiasiain asessorille, fil. maisteri Sipi Edvard Siintolalle myönnettiin joulukuun 30 p:nä ero virastaan.

Lääkintöhallituksen sihteerin Kaarlo Johannes Brummerin tultua maaliskuun 24 p:nä nimitetyksi valtiovarainministeriön ensimmäiseksi apukamreeriksi nimitettiin sihteeriksi elokuun 11 p:nä sisäasiainministeriön ylimääräinen esittelijä August Nurmi.

2. Käsiteltyjen asiain luku.

a) Kanslian puolella:

Valtioneuvoston kirjeitä ja remissejä.....	1,542
Eri virastojen ja viranomaisten kirjeitä.....	1,098
Lääkintöhallituksen alaisten virkamiesten kirjeitä ja raportteja.....	3,059
Anomuksia.....	1,205
Ruumiinavauspöytäkirjoja.....	780
Meneviä ekspeditsioneja.....	9,912

b) Kamarikonttorin puolella:

Tulleita kirjeitä.....	5,662
Meneviä ekspeditsioneja.....	9,456

3. Kiertokirjeet.

Tammikuun 14 p:nä N:o 370. Kaikkien valtion sairaanhoitolaitosten johtajille jäljennös sotaministeriön saniteettiosaston kirjeestä K. D. N:o 60 S., koskeva määräys, joita joukko-osastojen on noudatettava passittaessaan sotilaita sotilas- ja siviilisairaaloihin.

- Tammikuun 21 p:nä N:o 371. Kaikille piiri-, kaupunki-, kunnan- ja aluelääkäreille koskeva $16/4$ 1920 kättilötoimen harjoittamisesta annetun asetuksen 6 ja 7 § edellyttämien kaavakkeiden vahvistamista.
- » 25 » » 372. Helsingin yl. sairaalan hallitukselle ja kaikkien valtion sairaaloiden johtajille sekä lääkintöhallituksen kamarikonttorille koskeva valtion sairaanhoitolaitosten hoito- ja palveluskuntaan kuuluville henkilöille perheellisyyden perusteella myönnetyn kalliinajanavustuksen korottamista $1/7$ 1920 alkaen. (Sisäasmin. kirje N:o 163 $12/1$ 1921).
- Helmikuun 15 » » 373. Maan kaikille apteekeille, haara-apteekeille ja piirilääkäreille koskeva apteekeissa pidettävää laboratoriokirjaa.
- Maaliskuun 4 » » 374. Maan kaikkien apteekkilaitosten hoitajille koskeva apteekkien aukioloaikaa.
- » 18 » » 375. Lääkintöhallituksen alaisten laitosten johtajille ja lääkintöhallituksen kamarikonttorille lyhennysote valtioneuvoston pöytäkirjasta $7/2$ 1921 koskeva virallisissa ja muissa lehdistä julaistavia kuulutuksia.
- » 30 » » 376. Maan kaikille eläinlääkäreille koskeva piiri-eläinlääkärikursseille ilmoittautumista.
- Toukokuun 18 » » 377. Lääkintöhallituksen kamarikonttorille, Helsingin yl. sairaalan hallitukselle ja maan kaikkien valtion sairaanhoitolaitosten johtajille jäljennös sisäas. ministeriön kirjeestä N:o 1570 $11/5$ 1921 koskeva oikeutta käyttää Punaisen Ristin lippua.
- Heinäkuun 12 » » 378. Valtion kaikkien apteekkilaitosten hoitajille ja rohdostukkukaupoille koskeva todistusten antamista narkoottisten aineiden maahan tuomisesta Englannista.
- » 15 » » 379. Kaikille eläinlääkäreille jäljennös sisäasiainministeriön kirjeestä N:o 2358 $6/7$ 1921 koskeva maaherrojen oikeuttamista suorituttamaan eläinlääkäreille, milloin nämä ovat määrättyt eläinlääkäreille y. m. tilaisuuksissa toimimaan tarkastus- tai palkintolautakunnan apuna, eläinten ulkonaisista tarkastuksista korvausta voimassaolevan piiri-eläinlääkärien taksan mukaan.
- » 22 » » 380. Maan kaikille apteekeille kotimaisten rohdosten talteenottamisesta.

Elokuun	26 p:nä	N:o 381.	Valtion sairaanhoitolaitosten toimitsijoille, paitsi Halilan, luettelojen lähettämistä lääkintöhallituksen varastoissa olevista inventaarioista.
Syyskuun	6 »	» 382.	Kaikkien valtion sairaanhoitolaitosten toimitsijoille perunain ja muiden juurikasvien hankinnasta sairaaloille.
»	»	» 383.	Helsingin yl. sairaalan hallitukselle ja valtion sairaanhoitolaitosten johtajille ja lääkäreille koskeva säästäväisyyttä lääkemääräyksissä ja lääkkeiden hankkimisessa.
»	6 »	» 384.	Helsingin yl. sairaalan hallitukselle ja valtion sairaanhoitolaitosten johtajille ja toimitsijoille koskeva vehnä jauhojen kulutusmäärää sairaanhoitolaitoksissa.
Lokakuun	14 »	» 385.	Helsingin yl. sairaalan hallitukselle ja valtion sairaanhoitolaitosten johtajille ja toimitsijoille koskeva ruuanpitomäärärahan hyvittämistä päiväpalkoilla työskentelevien ravintopäiviltä.

4. Valtion Serumlaboratorio ja Pasteurlaitos.

Serumlaboratorio.

Diagnostisia serumtutkimuksia suoritettiin serumlaboratoriossa kaikkiaan 8,651, niistä Wassermannreaktioita 8,352, Vidal-reaktioita 266 ja erilaatuisia bakteriologisia tutkimuksia 33. Koleranäytteitä oli tutkittavana 7, joista 3 positiivisia. Tutkimuksiin tarvittavat immuniserumit ja autigenit valmistettiin laitoksessa.

Polyvalenttia tyfus-paratyfusvaksinia valmistettiin 35,000 cm³ ja kolera-vaksinia 5,000 cm³. Autovaksineita valmistettiin 5 eri taudintapauksessa.

Pasteurlaitos.

Vuodelta 1920 siirtyi hoidettavaksi	3	
Vuonna 1921 tuli hoitoon	118	121
Vuoteen 1922 siirtyi hoidettavaksi	19	
Hoidettuna poistui	102	121

Eri kuukausina tuli laitokseen potilaita seuraavasti:

tammikuussa (1 + 3 v:lta 1920)	4	heinäkuussa	5
helmi »	3	elo- »	11
maalis- »	4	syys- »	20
huhti- »	19	loka- »	12
touko- »	2	marras- »	5
kesä- »	12	joulu »	24
		<u>Yhteensä</u>	121

Hoidettuina poistuneet potilaat olivat seuraavilta paikkakunnilta:

Uudenmaan lääni:		Hämeen lääni:	
Liljendal	14	Kalvola	4
Helsinki	9	Kuhmalahti	1
Lohja	5		5
Hanko	5	Viipurin lääni:	
Hyvinkää	3	Parikkala	11
Nummi	3	Ruskeala	5
Tuusula	3	Jaakkima	3
Helsingin pit.	2	Sortavala	2
Pyhäjärvi	2	Lappee	1
Snappertuna	2		22
Porvoo	1	Mikkelin lääni:	
Pusula	1	Kerimäki	4
Vihti	1		4
	51	Kuopion lääni:	
Turun ja Porin lääni:		Joensuu	6
Mellilä	5	Kontiolahti	1
Punkalaidun	3	Värtsilä	1
Turku	2		8
Ypäjä	2		
	12	Yhteensä 102	

Ikään ja vammaan laatuun nähden jakaantuivat potilaat seuraavasti:

Potilaan ikä.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Päätiin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päätiin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päätiin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
0—5 vuotta	3	2	—	—	—	—	—	—	—	5
6—10 »	5	7	2	—	1	1	—	2	—	18
11—15 »	1	11	7	—	—	1	—	6	—	26
16—20 »	—	6	1	—	—	—	—	—	—	7
21—25 »	1	5	6	—	1	—	—	1	—	14
26—30 »	1	4	2	—	—	—	—	3	—	10
31—35 »	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4
36—40 »	—	1	1	—	2	—	—	—	—	4
41—45 »	—	—	3	—	—	—	—	1	—	4
46—50 »	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
51—60 »	—	4	1	—	—	—	—	—	—	5
Yli 60 »	—	2	1	—	—	—	—	—	—	3
Yhteensä	11	47	25	—	4	2	—	13	—	102

Hoitoon aiheuttanut vamma oli purenta 82 %, raavinta 6 % ja syljellä tahrinta 12 %. Vamma oli päässä 11 tapauksessa, 10.8 %, käsissä 64 tapauksessa, 62.7 % ja vartalossa tai jaloissa 27 tapauksessa, 26.5 %.

Kuinka monessa tapauksessa, minkäläatuisen ja mihin ruumiinpaikkaan eri eläimet olivat vammaan aiheuttaneet käy ilmi seuraavasta taulusta:

Vammaan aiheuttanut eläin.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
Koira	10	40	21	—	—	—	—	10	—	81
Kissa	1	6	4	—	4	2	—	3	—	20
Rotta	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	11	47	25	—	4	2	—	13	—	102

Hoitoon johtaneen vammaan oli aiheuttanut koira 81 tapauksessa, 80 %, kissa 20 tapauksessa ja rotta 1 tapauksessa. Hoidon oli aiheuttanut koiran purenta 71 tapauksessa, 69.6 % kaikista tapauksista ja kissan purenta 11 tapauksessa tehden 10.8 % kaikista vammoista.

Hoidon tehoon vaikuttaa suuressa määrässä vammaan paikka ruumiissa, sen koko ja syvyys samoin vammojen lukumäärä ja onko haavoja puhdistettu paikallisesti heti vammaan tapahduttua. Seuraavissa tauluissa ovat hoidetut potilaat jaettu näitä seikkoja silmälläpitäen.

Vammojen luku.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
Yksi	4	19	9	—	2	—	—	13	—	47
Useita	7	28	16	—	2	2	—	—	—	55
Yhteensä	11	47	25	—	4	2	—	13	—	102

Potilaista on useimmilla ollut useita haavoja. Purentavammaisilla on 51 tapauksessa ollut useita haavoja, niistä 7 tapauksessa päässä ja 28 tapauksessa käsissä.

Haavoja.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
Puhdistettu	4	23	11	—	1	—	—	3	—	42
Ei puhdistettu	7	24	14	—	3	2	—	10	—	60
Yhteensä	11	47	25	—	4	2	—	13	—	102

Edellä olevat yksityisseikat: vamman paikka ruumiissa, niiden laatu ja luku, onko haavoja hoidettu hetimiten paikallisesti, onko vamma tapahtunut paljaaseen tai peitettyyn ruumiinosaan ja niiden yhteydessä aika vamman tapahtumisesta hoidon alkuun sekä potilaan ikä määräävät rabioksen inkubatioajan ja sen mukaan hoidon vaikutuksen ja tuloksen. Näitä seikkoja silmälläpitäen jaetaan tapaukset eri luokkiin I, II ja III, ollen I luokassa vaikeat tapaukset s. o. ne, joissa on odotettavissa lyhyt inkubatioaika, III luokassa tapaukset, joissa tämä aika on katsottava pitkäksi ja II luokassa tapaukset, mitkä laadultaan tässä suhteessa kuuluvat edellisten luokkien väliin.

Seuraava taulu osoittaa hoidokkaitten lukumäärän jaettuna edellä mainittujen asianhaaran perusteella:

Vamman paikka ruumiissa.	Vammojen luku ja tapahtuiko vamma paljaaseen tai peitettyyn ruumiinosaan.	I luokka.	II luokka.	III luokka.
Pää	{ Yksi	4	—	—
	{ Useita	7	—	—
Käsi	{ Paljas ruumiinosa { Yksi.....	—	18	16
	{ Useita	4	14	2
Vartalo	{ Peitetty » { Yksi.....	—	8	2
	{ Useita	—	1	—
Jalka	{ Paljas » { Yksi.....	—	—	—
	{ Peitetty » { Yksi.....	—	—	—
	Paljas tai peitetty ruumiinosa { Yksi.....	—	2	17
	{ Useita	—	6	1
	Yhteensä	15	49	38
<i>Tullut hoitoon vamman jälkeen:</i>				
	Ensimmäisellä viikolla	4	20	15
	Toisella »	5	18	15
	Kolmannella »	—	3	4
	Neljännellä »	—	4	1
	Jälkeen neljännen viikon	6	4	3
	Yhteensä	15	49	38

Hoidetuista tapauksista kuului I luokkaan 15 potilasta ja II luokkaan melkein puolet (49) kaikista tapauksista. Suurin osa potilaista tuli hoitoon ensimmäisellä (39) ja toisella (38) viikolla, mutta 5—6:nella viikollakin on tultu hoitoon, esim. I luokan potilaista 6.

Vamman oli aiheuttanut 81 tapauksessa todennetusti vesikauhuinen eläin ja 17 tapauksessa todennäköisesti vesikauhuinen eläin. Neljässä tapauksessa aloitettiin hoito ajalla, jolloin vamman aiheuttanut eläin oli tutkittavana. Tuloksen mukaisesti keskeytettiin hoito.

Pasteurlaitoksessa v. 1921 hoidetuista potilaista ei yhtään kuollut rabieseen, joten mortaliteti tältä vuodelta oli 0 %. Laitoksen koko toimintakaudelta v. 1921 loppuun oli vastaava luku 0.20 %.

Hoitoon käytettiin edelleen Calmetten metodia. Aikaisemmin ei tällä menettelytavalla ole laitoksessa eikä tietävästi muuallakaan havaittu komplikaatioita potilailla. Kertomusvuonna sattui yhdelle hoidokille tuo hyvin har-

voin rabieshoidon yhteydessä tavattu myelitis, minkä alkuperästä ei edes olla aivan yksimielisiä. Tapaus oli 26 v. insinööri, jota rotta oli purrut sormeen. Kun kaiken todennäköisyyden perusteella ei kysymyksessä ollut vesikauhuisen eläimen aiheuttama vamma, annettiin potilaalle hänen omasta vaatimuksestaan mahdollisimman lyhytaikainen hoito. Hoitoon tuli hän 26 p. elok. ja lopetettiin se 8 p. syysk.; 10 p. syysk. alkoi hän tuntea kipuja kyljessään; 14 p. syysk. otettiin patologiselle klinikalle diagnosilla Myelitis segmenti dorsalis X dx. et Hemiparesis Broron-Saquard; poistui sairaalasta 30 p. syysk. parempana ja tuli sittemmin vähitellen kuukauden kuluessa entiselleen.

II. Lääkärikunta.

Vuoden lopussa oli maassa laillistettuja lääkäreitä 681. Taulu I osoittaa lääkäreitten asuinpaikan ja viran.

Vuoden kuluessa laillistettiin seuraavat:

Tammik.	22 p.	Lääket. lis.	<i>Sally Vilhelmina Hjelt.</i>
Helmik.	16 »	»	» <i>Lauri Sydänmaa.</i>
»	23 »	»	» <i>Daniel Fredrik Walle.</i>
Maalisk.	2 »	»	» <i>Nillo Päiviö Koskiniemi.</i>
»	16 »	»	» <i>Pekka Johannes Karppinen.</i>
»	»	»	» <i>Harald Johannes Fogelberg.</i>
Huhtik.	6 »	»	» <i>Hugo Magnus Leonhard Hublin.</i>
»	»	»	» <i>Aarne Tarén.</i>
»	13 »	»	» <i>Ragnar Armas Johan Segercrantz.</i>
»	20 »	»	» <i>Yrjö Aukusti Miettinen.</i>
»	»	»	» <i>Armas Edvard Brander.</i>
»	»	»	» <i>Filemon Erva.</i>
»	22 »	»	» <i>Hemmi Tehva Kymälä.</i>
»	30 »	Lääkäri	<i>Karl Eugen Klopfer.</i>
Toukok.	4 »	Lääket. lis.	<i>Markus Martialis Sukkinen.</i>
»	»	»	» <i>Yrjö Leonard Pentzin.</i>
»	27 »	»	» <i>Elsa Maria Ryti.</i>
»	31 »	»	» <i>Eero Antero Rantanen.</i>
Syysk.	21 »	»	» <i>Yrjö Mauno Piipponen.</i>
»	26 »	»	» <i>Johannes Litmanen.</i>
Lokak.	5 »	»	» <i>Erik Aksel Laaksonen.</i>
»	»	»	» <i>Helge Runar Roos.</i>
»	21 »	»	» <i>Toivo Oskari Ellilä.</i>
»	»	»	» <i>Karl Harald Sarén.</i>
Marrask.	2 »	»	» <i>Kaarlo Armas Immanuel Hildén.</i>
»	»	»	» <i>Johannes Einar Tuovinen.</i>

Marrask.	9 p.	Lääket. lis.	<i>Yrjö Renqvist.</i>
»	16 »	»	» <i>Sten Gustaf Samuel Werner von Troil.</i>
»	» »	»	» <i>Carl Arvid Sandbäck.</i>
»	23 »	»	» <i>Einar Edvard Rosvall.</i>
Jouluk.	7 »	»	» <i>Ole Johannes Enkvist.</i>
»	» »	»	» <i>Reino Arvid Lönnqvist.</i>
»	14 »	»	» <i>Onni Aapo Hokkanen.</i>
»	» »	»	» <i>Juho Kalervo Klemola.</i>
»	21 »	»	» <i>John Allan Rafael Lindahl.</i>
»	» »	»	» <i>Toivo Ilmari Tuominen.</i>
»	» »	»	» <i>Aarre Aihe Seppälä.</i>
»	» »	»	» <i>Kaarlo Joonatan Melartin.</i>
»	24 »	»	» <i>Paul Ilmari Sankari.</i>

Oikeuden lääkäriammatin harjoittamiseen saivat:

Maalisk.	8 p.	Lääkäri	<i>Friedrich Martens.</i>
Elok.	30 »	Professori	<i>Hjalmar Grönroos.</i>

Vuoden 1921 kuluessa kuolivat:

Tammik.	10 p.	Lääket. lis.	<i>Martti Waldstedt.</i>
»	29 »	Ent. lääkintöneuvos, lääket. ja kirurg. tohtori	<i>Fredrik Wilhelm Westerlund.</i>
Helmik.	13 »	Kittilän piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Gunnar Albert Wilhelm Hjelt.</i>
»	» »	Lääket. lis.	<i>Karl Fredrik Hartman.</i>
»	28 »	Kunnanlääkäri, lääket. lis.	<i>Juhana Viktor Manner.</i>
»	» »	Kunnanlääkäri, lääket. lis.	<i>Märta Elvira Toivonen.</i>
Maalisk.	22 »	Hollolan piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Otto Ferdinand Bergström.</i>
Huhtik.	4 »	Sortavalan piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Werner Johannes Starck.</i>
»	22 »	Terveystoimiston lääkäri, lääket. lis.	<i>Arthur Woldemar Krook.</i>
Toukok.	4 »	Aluelääkäri, lääket. lis.	<i>Henrik Ferdinand Boisman.</i>
Kesäk.	24 »	Professori	<i>Anders Thiodolf Saelan.</i>
Heinäk.	3 »	Savonlinnan piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Herman Buss.</i>
Elok.	28 »	Tuberkulosin vastustamisyhdistyksen asiamies, lääket. ja kirurg. tohtori	<i>Carl Axel Constantin Tennberg.</i>
Jouluk.	20 »	Diakonissalaitoksen ylilääkäri, professori	<i>Karl Anton Rönnholm.</i>
»	24 »	Iisalmen piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Karl Emil Brax.</i>
»	29 »	Lääket. ja kirurg. tohtori	<i>Gustaf Albert Nordman.</i>
»	30 »	Lappeenrannan piirin piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Johan Alfred Levonius.</i>

Lääkintölaitokseen kuuluvissa viroissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

a) Nimityksiä ja määräyksiä.

1. Piirilääkäriksi.

Helmik.	3 p.	Jämsän piirin piirilääkäri, lääket. lis. <i>Ernst Evald Bergroth</i> Tammsaaren piirin piirilääkäriksi.
Kesäk.	28 p.	Lääket. lis. <i>Onni Alfred Jaakko Sjölin</i> Jämsän piirin piirilääkäriksi.
Heinäk.	7 »	Lääket. ja kirurg. tohtori <i>Maunu Ossian af Heurlin</i> Kittilän piirin piirilääkäriksi.
Elok.	4 »	Lääket. lis. <i>Karl Alexis Arvelin</i> Hollolan piirin piirilääkäriksi.
Lokak.	13 »	Lääket. lis. <i>Juhani Fredrik Huttunen</i> Sortavalan piirin piirilääkäriksi.
Jouluk.	23 »	Lääket. lis. <i>Paul Zakarias Collan</i> Pudasjärven piirin piirilääkäriksi.

2. Aluelääkäriksi.

Elok.	25 p.	Turtolan, Ylitornion ja Kolarin aluelääkäri, lääket. lis. <i>Hugo Gustaf Edvard Forssell</i> Muonion ja Enontekiön aluelääkäriksi.
-------	-------	--

3. Sairaalanlääkäriksi.

Maalisk.	8 p.	Lääket. lis. <i>Magnus Arvid Alopceus</i> Mikkelin lääninsairaalan alilääkäriksi.
Elok.	25 p.	Lääket. lis. <i>Karl Edvin Vikberg</i> Mustasaaren vastaanottolaitoksen lääkäriksi.
»	25 »	Lääket. lis. <i>Hugo Gustaf Edvard Forssell</i> Muonion yleisen sairaalan lääkäriksi.
»	30 »	Lääket. lis. <i>Toivo Salo</i> toistaiseksi Töölön ylimäär. veneerisen sairaalan ylilääkäriksi.
Syysk.	9 »	Lääket. ja kirurg. tohtori <i>Gunnar Nyström</i> Helsingin yleisen sairaalan kirurgisen osaston alilääkäriksi.
Lokak.	18 »	Lääket. lis. <i>Thure Gustaf Grönlund</i> Kellomäen karanteenilaitoksen ylilääkäriksi.

4. Kaupunginlääkäriksi.

Maalisk.	3 p.	Lääket. lis. <i>Viljo Ilmari Lehtinen</i> Sortavalan kaupunginlääkäriksi.
»	24 »	Lääket. lis. <i>Uuno Valentin Peitso</i> Raahen kaupunginlääkäriksi.
Jouluk.	23 »	Lääket. ja kirurg. tohtori <i>Ragnar Isak Appelberg</i> Kotkan ensimmäiseksi kaupunginlääkäriksi.

5. Kunnanlääkäriksi.

Tammik.	8 p.	Lääket. lis. <i>Kalle Kustaa Puranen</i> Nilsian, Varpaisjärven ja Rautavaaran kuntiin.
»	18 »	Lääket. lis. <i>Otto Oiva Adolf Wallenius</i> Pielaveden ja Keiteleen kuntiin.
»	25 »	Lääket. lis. <i>Odo Arvid Hartman</i> Lopelle.
»	» »	Lääket. lis. <i>Pekka Alopæus</i> Sortavalan maalaiskuntaan.
Helmik.	8 »	Lääket. lis. <i>Martta Katri Hedlund</i> Hartolaan.
»	18 »	Lääket. lis. <i>Oskari Heikki Sinivaara</i> Laukaan kuntaan.
»	22 »	Lääket. lis. <i>Juho Adolf Kantala</i> Hollolaan.
»	» »	Lääket. lis. <i>Jörgen Richard Zachariassen</i> Espooseen.
Maalisk.	15 »	Lääket. lis. <i>Toivo Tyrni</i> Kalajoelle.
»	24 »	Lääket. lis. <i>Daniel Fredrik Walle</i> Kuopion maalaiskuntaan.
Huhtik.	1 »	Lääket. lis. <i>Artturi Harald Nyyssönen</i> Saarijärvelle.
»	5 »	Lääket. lis. <i>Aarno Pentzin</i> Hauholle.
»	12 »	Lääket. lis. <i>Lars Olof Törnvall</i> Öfvermarkin, Pirttikylän ja Korsnäsin kuntiin.
Toukok.	10 »	Lääket. lis. <i>Richard Valdemar Ranta</i> Juuan kuntaan.
»	13 »	Lääket. lis. <i>Eljas Jalmari Warila</i> Oulaisiin.
»	18 »	Lääket. lis. <i>Hemmi Tehva</i> Kymelä Korpilahdelle.
»	» »	Lääket. lis. <i>Markus Martialis Sukkinen</i> Alavudelle.
»	24 »	Lääket. lis. <i>Yrjö Aukusti Miettinen</i> Antreaan.
»	27 »	Lääket. lis. <i>August Koponen</i> Heinävedelle.
Kesäk.	28 »	Lääket. lis. <i>Eero Antero Rantanen</i> Nurmoon.
Heinäk.	8 »	Lääket. lis. <i>Eliel August Nessling</i> Vetelin, Kaustisen, Teerijärven, Perhon ja Halsuan kuntiin.
»	12 »	Lääket. lis. <i>Eliel Abraham Lundqvist</i> Maalahden, Sulvan ja Petalahden kuntiin.
»	29 »	Lääket. lis. <i>Axel Nathanael Arppe</i> Kymin kuntaan.
Elok.	2 »	Lääket. lis. <i>Väinö Vilho Airo</i> Isoonkyröön.
»	5 »	Lääket. lis. <i>Armas Edvard Brander</i> Kauhavalle.
»	30 »	Lääket. lis. <i>Ragnar Armas Johan Segercrantz</i> Mäntyharjuun.
Syysk.	6 »	Lääket. lis. <i>Adolf Emil Leander</i> Längelmäelle.
Lokak.	18 »	Lääket. lis. <i>Carl Johan Corell</i> Laihialle.
»	28 »	Lääket. lis. <i>Filemon Erva</i> Sysmään.
Marrask.	1 »	Lääket. lis. <i>Yrjö Leonard Pentzin</i> Suonenjoelle.
»	4 »	Lääket. lis. <i>Aarne Kristian Vuori</i> Lammin ja Kosken kuntiin.
»	8 »	Lääket. lis. <i>Karl Harald Sarén</i> Viipurin maalaiskuntaan toiseksi kunnanlääkäriksi.
Jouluk.	23 »	Lääket. lis. <i>Hugo Magnus Leonhard Hublin</i> Pöytyän, Yläneen ja Oripään kuntiin.
»	» »	Lääket. lis. <i>Toivo Tyrni</i> Vehmaan ja Taivassalon kuntiin.
»	29 »	Lääket. lis. <i>Kalle Kusti Ruuskanen</i> Kerimäen ja Eononkosken kuntiin.

6. *Tehtaanlääkäriksi y. m. yksityisten laitosten lääkäriksi.*

- Tammik. 4 p. Lääket. lis. *Ake Torsten Grönblad* Karhulan tehtaiden lääkäriksi.
- Maalisk. 1 » Lääket. lis. *Hampus Otto Akates Granfelt* Kronobyn keuhkotaluhoitolan lääkäriksi.
- » 8 » Lääket. ja kirurg. tohtori *Lauri Terhola* prof. O. A. Boijen sairaalan ja synnytyslaitoksen alilääkäriksi.
- Lokak. 18 » Lääket. lis. *Karl Axel Juselius* Kankaan paperitehtaan lääkäriksi.
- Kesäk. 14 » Lääket. lis. *Harald Vilhelm Bräxen* Forssa A/B:n lääkäriksi maalisk. 1 p:stä alkaen.

b) Eron saaneita.

- Tammik. 21 p. Lääket. ja kirurg. tohtori *Birger Runeberg* Helsingin yleisen sairaalan kirurgisen osaston alilääkärin virasta.
- » 25 » Lääket. lis. *Vilho Angervo* Mikkelin lääninsairaalan alilääkärin virasta.
- Maalisk. 15 » Lääket. lis. *Herman Oksala* Vaasan lääninvankilan lääkäriin virasta.
- » 17 » Lääket. lis. *Onni Teodor Laitinen* Sodankylän aluelääkärin virasta.
- » 31 » Lääket. lis. *Herman Oksala* Mustasaaren vastaanottolaitoksen lääkäriin virasta $\frac{1}{8}$ 1921 alkaen.
- Huhtik. 15 » Lääket. lis. *Osvald Ake Ingman* Kumtähden ylimääräisen veneerisen sairaalan toisen alilääkärin virasta.
- Toukok. 7 » Lääket. lis. *Waka Aatos Arvo Vihtori Lehtonen* Turun kuritus-huoneen mielisairaalan lääkäriin virasta.
- Elok. 26 » Lääket. lis. *Paavo Verner Pirilä* Töölön ylimäär. veneerisen sairaalan ylilääkärin virasta.
- Lokak. 12 » Lääket. lis. *Johan Martola* Turun piirin piirilääkärin virasta.
- Jouluk. 23 » Lääket. ja kirurg. tohtori *Albert Johan Sundholm* Mustasaaren lääninsairaalan ylilääkärin virasta.

III. Hammaslääkärikunta.

Piirilääkäreiltä ja kaupunkien terveydenhoitolautakunnilta saatujen ilmoitusten mukaan oli hammaslääkäreitten lukumäärä maassa v. 1921 270. Jakaantumisen eri kaupunkeihin ja piirilääkäripiireihin esittää taulu I taululiitteessä.

Vuoden kuluessa saivat oikeuden hammaslääkäriammattin harjoittamiseen seuraavat:

Huhtik.	26 p.	<i>Anna Elisabet Moisio.</i>
»	»	» <i>Tatjana Lagus.</i>
Kesäk.	3	» <i>Sulo Aksel Teräsvirta.</i>
»	»	» <i>Elli Kustaava Mäkelä.</i>
»	»	» <i>Alli Sofia Lavander.</i>
»	»	» <i>Lyyli Sofia Tuomivaara.</i>
»	»	» <i>Lea Inkeri Pohjanpalo.</i>
»	»	» <i>Hildur Alfhild Fredriksson.</i>
»	»	» <i>Aino Aleksandra Turunen.</i>
»	»	» <i>Lyyli Sofia Korkonen.</i>
»	»	» <i>Aino Mary Alfthan o. s. Svinhufvud.</i>
»	»	» fil. kand. <i>Dagmar Ingrid Sofia Välikangas.</i>
»	»	» <i>Jenny Maria Ahlholm.</i>
»	»	» <i>Yrjö Aksel Pippingsköld.</i>
»	»	» <i>Fanni Emilia Siinto.</i>
Jouluk.	23 p.	<i>Eva Lovisa Wennerstrand.</i>
»	»	» <i>Valma Johanna Aulo.</i>
»	»	» <i>Fanny Vera Forsman.</i>
»	»	» <i>Saima Maria Simula.</i>
»	»	» <i>Eira Helena Nylund.</i>
»	»	» <i>Margareta Stolpe-Snellman.</i>
»	»	» <i>Hjalmar Björnson Schauman.</i>
»	29	» <i>Yrjö Ilmari Vasunta.</i>
»	31	» <i>Ruut Soikkeli.</i>

Muutoksista maan eläinlääkäri- ja apteekkarikunnissa tehdään selkoa eläinlääkintö- ja apteekkilaitosta koskevista luvuista.

IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito.

Maassa vuonna 1921 liikkeellä olleet kulkutaudit käyvät ilmi alempana olevasta taulukosta. Niiden suhteen huomautettakoon ainoastaan, että edellisenä vuotena joulukuussa alkanut *encephalitis lethargica* epidemia jatkui edelleen kysymyksessä olevan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana, mutta sen jälkeen sattui ainoastaan yksityisiä tapauksia. Vuoden 1921 kuluessa ilmoitettiin 118 tapausta. Tauti esiintyi eri osissa maata, kuitenkin sattui suurempi määrä tapauksia etelä-Suomessa kuin maan pohjoisissa osissa.

Maan turvaamiseksi Venäjältä uhkaavia kulkutauteja vastaan toimi Karjalan kannaksella edelleen Terijoen karanteenilaitos ja Raudun tilapäinen

kulkutautisairaala. Näiden lisäksi perustettiin, kuten edellisessä vuosikertomuksessa jo on mainittu, valtioneuvoston päätöksen mukaisesti joulukuun 2 päivältä 1920 Kellomäelle erityinen karanteenilaitos Venäjältä pois pyrkivien Suomen kansalaisten vastaanottamiseksi. Mainittu karanteenilaitos järjestettiin 1,000 henkeä varten eli laskettuna siten, että viikottain voitaisiin vastaanottaa 500 henkeä. Se valmistui puolivälissä maaliskuuta, mutta ensimmäinen joukko evakuoitavia, käsittävä 412 henkeä, saapui vasta huhtik. 30 p:nä. Evakuointi ei sittemmin kuitenkaan sujunut niinkuin oli edellytetty. Venäläiset viranomaiset laskivat nimittäin evakuoitavia hyvin epäsäännöllisesti ja erisuurissa joukossa. Saapuvien lukumäärä vaihteli sentähden 166 ja 542 välillä ja olivat kaikki yleensä hyvin kurjassa tilassa. Noin 80 % niistä oli suuressa määrin syöpäläisten räsittämiä.

Kellomäen karanteenilaitos toimi eri laitoksena marraskuun 1 päivään, jolloin se ja Terijoen karanteenilaitos yhdistettiin siten, että viimeainittu siirrettiin Kellomäelle. Siihen mennessä oli Kellomäen karanteenilaitoksessa otettu vastaan kaikkiaan 4,757 henkeä tehden hoitopäivien lukumäärä 70,725. Varsinaista sairashoitoa annettiin 345, joiden sairashoitopäivämäärä teki 3,445.

Terijoen karanteenilaitos toimi, sen jälkeen kuin karanteenilaitos Kellomäellä oli saatu kuntoon, Venäjältä saapuvia ulkomaalaisia varten, mutta tuli niiden mukana myöskin joku määrä suomalaisia eli 408 henkeä. Kaikkiaan oli Terijoen karanteenilaitoksessa marraskuun 1 päivään mennessä 2 005 henkeä. Hoitopäivämäärä teki 32,148. Sairaita oli 247, tehden niiden hoitopäivämäärä 3,779.

Marras- ja joulukuun aikana, jolloin, kuten edellä huomautettiin, ainoastaan yksi karanteenilaitos oli toiminnassa, saapui Venäjältä 500 henkeä ja teki niiden hoitopäivämäärä 9,067. Samaan aikaan kun molemmat karanteenilaitokset yhdistettiin, saatiin muutostyöt Terijoen vanhassa asemarakennuksessa, josta tehtiin pysyvä kulkutautisairaala, loppuun suoritetuksi. Kellomäellä ei sen tähden tarvinnut enään ylläpitää erikoista sairaalaa. Mainitussa sairaalassa hoidettiin marras- ja joulukuun aikana 43 sairasta, joiden hoitopäivämäärä teki 637.

Kuten edellä esitetystä käy ilmi, otettiin karanteenilaitoksiin vuoden 1921 kuluessa Venäjältä Karjalan kannaksen kautta saapuneita kaikkiaan 7,362 henkeä ja teki karanteenilaitosten hoitopäivämäärä 111,940. Laitosten sairaalassa hoidettiin 636 sairasta. Niiden hoitopäivämäärä teki 7,861.

Raudussa toimineessa tilapäisessä kulkutautisairaalassa hoidettiin vuoden 1921 kuluessa 45 sairasta. Sairaalan hoitopäivämäärä teki 657. Sairaaloissa hoidettujen joukossa oli mainittavampia kulkutautitapauksia seuraava määrä: lavantautia 14, toisintokuumetta 10, punatautia 19, vilutautia 8, isoarokkoa 5, tulirokkoa 15, kurkkumätää 4 ja syyhelmää 75.

Maan suojaamiseksi Venäjän Karjalasta mahdollisesti tunkeutuvia kulkutauteja vastaan järjestettiin, valtioneuvoston päätöksen mukaan tammik. 12 päivältä, Kitelään tarkastusasema 50 sijalla tarkastettavia varten ja 10 sairausijalla sekä Lieksaan samoin tarkastusasema 25 sijalla tarkastettavia varten sekä 8 sairassijalla. Edellisessä laitoksessa oli vuoden kuluessa tarkastuksenalaisena 429 rajan yli tullutta, jälkimäisessä 165.

Vielä mainittakoon toimenpiteistä maan suojaamiseksi laivaliikenteen kautta mahdollisesti uhkaavaa ruttoa vastaan, joka näytti leviävän etelä Euroopassa, että lääkintöhallitus, valtioneuvoston päätöksen mukaan huhtikuun 1 p:ltä, kuulutuksella kiinnitti merenkulkijain huomiota toukokuun 2 päivänä 1865 annettuihin, suomalaisiin satamiin ruton saastuttamiksi julistetuilta ulkomaisilta alueilta tulevien laivain, karanteenisääntöjä koskeviin määräyksiin, nihin toukok. 3 p:nä 1892 tehtyine muutoksineen.

Ilmoitetut kulkutautitapaukset v. 1921.

Cas de maladies épidémiques rapportés en 1921.

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Aprill. <i>Avril.</i>	Huhtik. <i>Mai.</i>	Toukok. <i>Juin.</i>	Kesäk. <i>Juill.</i>	Heinäk. <i>Août.</i>	Elok. <i>Sept.</i>	Syysk. <i>Octob.</i>	Lokak. <i>Nov.</i>	Marrask. <i>Déc.</i>	
Variola.	2	6	6	—	1	7	—	1	—	—	1	3	27
<i>Uudenmaan lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Loviisan piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Huittisten piiri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2
Tampereen piiri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	—	1	6	—	—	5	—	—	—	—	—	—	12
Viipurin piiri	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Lappeenrannan piiri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Muolaan piiri	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	6
Sortavalan piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6
Savonlinnan piiri	—	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6
<i>Oulun lääni.</i>	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	4
Pudasjärven piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kittilän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Scarlatina.	134	113	125	134	92	140	77	117	73	99	131	124	1,359
<i>Uudenmaan lääni.</i>	24	19	17	12	13	30	22	19	25	36	33	26	276
Helsingin kaupunki	17	12	17	10	10	25	5	5	10	25	20	15	171
Porvoon »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Loviisan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Hangon »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	5
Helsingin piiri	2	1	—	1	1	3	1	1	2	1	2	2	17
Loviisan »	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	6
Lohjan »	4	3	—	1	2	1	—	—	1	—	8	4	24
Tammisaaren piiri	—	1	—	—	—	—	16	13	12	5	—	—	47
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	40	27	42	57	52	41	24	29	24	44	76	73	529
Turun kaupunki	27	9	15	8	23	6	6	14	10	19	30	15	182
Uusikaupunki »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	20	17	45
Naantalın »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Porin »	—	—	4	8	1	2	—	—	—	1	1	—	17
Rauman »	—	—	1	2	2	3	—	—	—	—	2	10	20
Turun piiri	2	1	3	—	3	2	1	12	8	8	1	2	43
Salon »	9	2	17	13	8	5	9	1	—	2	7	17	90
Rymättylän »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Uudenkaup. »	2	15	2	26	14	19	6	—	4	8	13	6	115

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. Total.
	Tammik. Janv.	Helmik. Févr.	Mars.	Huhtik. Avril.	Toukok. Mai.	Kesäk. Jun.	Heinäk. Juillet.	Elok. Août.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.	Marrask. Nov.	Jouluk. Déc.	
Porin piiri	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Ikaalisten »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Huittisten »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	7
<i>Hämeen lääni.</i>	3	17	3	3	4	2	7	4	4	9	1	4	61
Hämeenlinnan kaupunki	—	5	—	—	—	—	2	2	1	4	—	—	14
Lahten »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tampereen »	3	4	1	3	2	1	1	—	—	—	—	—	15
Hämeenlinnan piiri	—	—	1	—	2	1	—	1	—	2	—	—	7
Tammelan »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	3	8
Tampereen »	—	6	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	9
Ruoveden »	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Jämsän »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Hollolan »	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	3
<i>Viipurin lääni.</i>	15	11	15	5	13	12	5	28	2	4	2	5	117
Viipurin kaupunki	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	3	9
Haminan »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2
Lappeenrannan »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Sortavalan »	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kotkan »	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4
Viipurin piiri	1	1	—	—	—	1	2	21	1	—	—	—	27
Haminan »	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Lappeenrannan piiri	—	—	—	—	3	—	—	1	—	1	—	—	5
Antrean piiri	1	—	2	4	2	7	3	3	1	1	1	1	26
Muolaan »	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4
Käkisalmen »	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kurkijoen »	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Sortavalan »	8	5	2	1	6	2	—	—	—	1	—	—	25
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6
Mikkelin kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	5
Mikkelin piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Kuopion lääni.</i>	10	5	13	4	—	2	3	4	3	—	8	4	56
Kuopion kaupunki	1	4	10	2	—	—	2	2	—	—	3	—	24
Iisalmen »	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
Joensuun »	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	6
Kuopion piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2
Iisalmen »	1	—	—	1	—	—	1	—	2	—	—	—	12
Pielisjärven »	4	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	7
Joensuun »	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
<i>Vaasan lääni.</i>	26	30	22	17	8	5	7	10	1	4	1	6	137
Vaasan kaupunki	1	6	8	11	6	4	6	2	1	2	—	—	47
Pietarsaaren »	1	1	2	1	—	1	1	—	—	—	—	—	7

Sairastuneita. — *Malades.*

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												Yhteensä <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Jan.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Ma.</i>	Kesik. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Elok. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Jyväskylän kaupunki	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Kaskisten »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan piiri	—	—	4	—	—	—	5	—	—	—	—	—	9
Kristiinankaup. »	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Uudenkaarlep. »	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Kokkolan »	17	14	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	37
Kuortaneen »	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Jyväskylän »	2	8	3	—	—	—	2	—	2	—	—	—	17
<i>Oulun lääni.</i>	16	4	6	19	2	48	9	23	14	2	5	5	153
Oulun kaupunki	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	4
Oulun piiri	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	1	6
Kalajoen »	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Haapajärven »	12	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Kajaanin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tornion »	—	—	2	18	—	29	9	5	4	—	—	—	67
Rovaniemen »	—	—	—	—	—	15	—	—	2	—	—	—	17
Kittilän »	4	—	—	—	—	—	—	17	8	—	—	—	34
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	—	7	17	—	—	—	—	—	—	—	—	24
Godbyn piiri	—	—	7	17	—	—	—	—	—	—	—	—	24
Morbilli.	597	516	692	356	229	118	50	37	49	130	283	232	3,289
Uudenmaan lääni	5	8	3	6	3	1	1	—	6	1	1	—	35
Turun ja Porin lääni	30	5	—	3	18	—	—	—	1	—	1	4	62
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Hämeen lääni	4	1	—	—	—	1	1	11	—	36	38	139	231
Viipurin »	59	132	172	37	58	51	23	6	4	4	56	7	609
Mikkelin »	17	19	1	3	—	—	3	20	37	82	170	69	421
Kuopion »	152	71	36	34	18	33	11	—	1	5	4	10	375
Vaasan »	85	82	1	22	1	2	—	—	—	2	13	2	210
Oulun »	245	198	479	251	130	30	11	—	—	—	—	1	1,345
Typhus exanthematicus.	—	1	6	19	5	2	—	—	—	—	—	—	33
<i>Vaasan lääni.</i>	—	1	6	19	5	2	—	—	—	—	—	—	33
Kuortaneen piiri	—	—	6	11	1	—	—	—	—	—	—	—	18
Jyväskylän »	—	1	—	8	4	2	—	—	—	—	—	—	15
Typhus abdominalis. ¹⁾	82	97	82	216	173	112	132	133	99	91	98	41	1,356
<i>Uudenmaan lääni.</i>	2	15	12	61	98	60	27	29	12	18	10	—	344
Helsingin kaupunki	1	14	11	60	87	43	6	17	8	10	7	—	264
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Hangon »	—	—	—	—	8	4	—	1	—	—	—	—	14
Helsingin piiri	1	1	1	—	2	8	18	2	1	3	—	—	37
Loviisan »	—	—	—	1	—	2	3	6	1	3	2	—	18
Lohjan »	—	—	—	—	1	3	—	1	1	2	—	—	8
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

¹⁾ Ilmoitettu lukumäärä koskee myöskin Paratyphustapauksia.

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.											Yhteensä. <i>Total.</i>	
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>May.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Juulik. <i>Juillet.</i>	Eloku. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>		Jouluk. <i>Déc.</i>
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	3	7	5	4	7	3	12	13	16	9	9	2	90
Turun kaupunki	1	—	2	1	2	3	2	1	1	—	—	—	15
Porin »	1	7	1	3	1	—	4	3	5	4	5	—	34
Rauman »	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	4
Turun piiri	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	4
Salon »	1	—	—	—	3	—	1	3	6	—	—	—	14
Uudenkaup. »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Porin »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Ikaalisten »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tyrvään »	—	—	—	—	—	—	—	4	3	5	1	1	14
<i>Hämeen lääni.</i>	6	10	3	1	4	3	20	19	22	7	6	2	103
Hämeenlinnan kaupunki	3	2	2	—	—	1	—	—	—	2	—	—	10
Lahden »	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Tampereen »	1	2	—	—	1	—	1	1	17	1	4	1	29
Hämeenlinnan piiri	—	—	1	—	—	—	10	1	1	1	1	—	15
Tammelan »	1	2	—	—	3	2	3	3	4	3	—	—	14
Tampereen »	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	—	8
Ruoveden »	—	—	—	—	—	—	3	5	—	2	1	—	11
Jämsän »	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	4
Hollolan »	—	1	—	1	—	—	—	5	—	—	—	1	8
<i>Viipurin lääni.</i>	17	20	14	107	35	18	11	14	9	10	10	8	273
Viipurin kaupunki	5	12	9	79	15	—	1	3	4	1	2	2	133
Lappeenrannan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Sortavalan »	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4	5
Kotkan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Viipurin piiri	2	4	—	28	9	5	—	7	2	4	4	—	65
Haminan »	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	3
Lappeenrannan »	—	—	2	—	—	—	2	—	—	1	—	—	5
Antrean »	6	1	—	—	1	1	2	—	1	—	2	—	14
Muolaan »	—	—	1	—	1	7	2	—	—	—	—	—	11
Käkisalmen »	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	10
Kurkijoen »	2	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4
Sortavalan »	2	1	—	—	8	4	—	—	2	—	1	—	18
Salmin »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	8	3	3	6	—	6	12	18	10	30	19	10	125
Mikkelin kaupunki	1	—	—	—	—	—	4	4	3	3	—	—	15
Heinolan »	2	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	6
Savonlinnan »	—	1	—	—	—	4	7	2	1	3	2	—	20
Mikkelin piiri	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	7
Heinolan »	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Joroisten »	2	—	1	1	—	—	—	10	—	19	9	—	42
Savonlinnan »	1	—	—	3	—	—	1	1	5	3	6	10	30
<i>Kuopion lääni.</i>	17	27	31	19	17	4	15	11	15	6	15	1	173
Kuopion kaupunki	6	1	—	1	5	1	2	7	7	3	6	1	40
Joensuun »	3	3	—	1	1	—	2	—	1	—	—	—	11
Kuopion piiri	2	1	2	3	—	—	8	1	3	3	—	—	23
Rautalammin »	1	1	4	—	—	—	—	—	3	—	1	—	10
Isälmen »	1	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	5
Pielisjärven »	1	5	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	10
Tohmajärven »	1	14	24	12	10	3	3	2	—	—	—	—	69
Joensuun »	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	10

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. Total.
	Tammik. Janv.	Helmik. Fevr.	Maalisk. Mars.	Huhtik. Avri.	Toukok. Mai.	Kesäk. Jun.	Juulik. Jullit.	Eloäk. Aodl.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.	Marrask. Nov.	Jouluk. Dec.	
Vaasan lääni.	17	2	2	2	2	5	22	9	6	—	3	6	76
Vaasan kaupunki	—	2	—	1	—	—	10	3	—	—	1	—	17
Jyväskylän »	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	4
Vaasan piiri	—	—	—	—	—	3	5	3	3	—	—	—	14
Kristiinankaup. »	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	4
Uudenkaarlep. »	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	5
Kokkolan »	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Kuortaneen »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Jyväskylän »	17	—	2	—	—	1	2	—	—	—	1	6	29
Oulun lääni.	12	12	11	16	10	13	13	19	9	11	26	12	164
Oulun kaupunki	—	—	1	—	—	3	2	—	1	5	1	2	15
Kajaanin »	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	4
Kemin »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3
Tornion »	—	—	—	—	—	—	—	9	2	1	—	3	15
Oulun piiri	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Raahen »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kalajoen »	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	4	8
Kajaanin »	—	—	2	9	6	7	—	—	—	—	—	—	24
Tornion »	4	9	6	5	3	2	4	8	5	5	18	3	72
Pudasjärven»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Rovaniemen»	7	2	2	—	—	—	4	—	—	3	—	—	18
Ahvenanmaan maakunta.	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Maarianhaminan kaupunki ...	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Godbyn piiri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Typhus recurrens.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Turun ja Porin lääni.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Turun kaupunki	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Viipurin lääni.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Viipurin kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Dysenteria.	15	11	3	20	3	43	67	136	68	10	10	7	393
Uudenmaan lääni.	3	—	—	—	1	9	8	6	2	1	—	—	30
Helsingin kaupunki	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	3
Hangon »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Helsingin piiri	2	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	5
Loviisan »	1	—	—	—	1	6	7	—	2	1	—	—	18
Lohjan »	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Turun ja Porin lääni.	2	—	1	—	1	—	8	5	2	—	—	—	19
Turun kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Salon piiri	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Uudenkaup. piiri	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Ikaalisten »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Huittisten »	—	—	—	—	—	—	6	1	2	—	—	—	9
Tyrvään »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Hämeen lääni.	—	3	2	—	—	3	10	38	7	—	1	6	70
Lahden kaupunki	—	1	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	5
Tammelan piiri	—	—	—	—	—	—	4	31	5	—	—	—	40

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä Total.
	Tammik. Jan.	Helmik. Fevr.	Maalisk. Mars.	Huhtik. Avril.	Toukok. Mai.	Kesäik. Juun.	Juulik. Juillet.	Heinäk. Août.	Elok. Sept.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.	Marrask. Nov.	
Diphtheria.	525	432	392	244	217	266	227	281	245	280	541	268	3,918
<i>Uudenmaan lääni.</i>	112	93	100	50	25	53	44	42	52	46	291	35	943
Helsingin kaupunki	41	44	46	19	4	26	8	14	19	17	261	8	507
Porvoon »	2	6	5	—	1	—	—	—	1	—	1	1	17
Loviisan »	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	4
Tammisaaren »	—	1	7	2	1	2	—	—	—	—	—	—	13
Hangon »	1	1	2	—	2	—	—	—	1	1	1	7	16
Helsingin piiri	22	26	23	18	8	16	14	9	15	6	5	9	171
Loviisan »	14	7	7	6	3	3	10	11	9	8	9	5	92
Lohjan »	26	6	4	5	3	3	10	5	6	14	9	5	96
Tammisaaren »	6	2	6	—	2	3	—	3	1	—	4	—	27
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	113	77	59	62	66	46	41	37	19	41	38	42	641
Turun kaupunki	12	19	6	23	20	5	9	4	1	4	2	6	111
Uudenkaup. »	2	—	—	—	1	1	2	1	—	1	—	—	8
Naantalin »	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Porin »	11	3	9	7	1	6	1	1	3	7	3	5	57
Rauman »	5	—	1	3	2	2	—	1	1	2	1	—	18
Turun piiri	16	15	4	8	13	2	1	7	2	5	6	7	86
Salon »	10	6	14	4	8	15	9	—	1	2	8	2	79
Rymättylän »	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	6	9
Uudenkaup. »	26	7	4	—	—	3	9	—	2	3	2	3	59
Porin »	8	6	2	5	4	3	3	5	3	7	8	1	55
Ikaalisten »	3	4	4	2	5	3	—	5	—	3	3	2	34
Huittisten »	16	17	14	8	9	4	3	9	5	3	3	8	99
Tyrvään »	4	—	—	2	2	2	1	4	1	4	2	2	24
<i>Hämeen lääni.</i>	73	28	39	27	19	23	8	43	22	27	35	26	370
Hämeenlinnan kaupunki	1	—	1	2	—	—	2	1	—	1	—	—	8
Lahden »	3	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	7
Tampereen »	9	10	11	6	5	7	2	9	7	4	3	3	76
Hämeenlinnan piiri	15	1	10	4	1	6	1	7	3	8	3	12	71
Tammelan »	17	7	4	1	8	4	3	4	6	8	16	6	84
Tampereen »	5	4	7	8	1	2	—	—	—	—	—	—	27
Ruoveden »	4	1	2	2	1	1	—	—	—	1	—	2	14
Jämsän »	1	—	2	1	1	—	—	10	3	—	2	2	22
Hollolan »	18	5	—	2	2	3	—	11	3	5	11	1	61
<i>Viipurin lääni.</i>	43	48	50	28	24	33	18	28	31	42	35	43	423
Viipurin kaupunki	1	4	2	2	1	4	—	2	2	—	—	2	20
Haminan »	—	3	1	1	—	—	—	1	13	3	1	1	24
Lappeenrannan »	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	4
Käkisalmen »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Sortavalan »	—	3	—	—	3	4	—	1	2	4	5	4	28
Kotkan »	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	6
Viipurin piiri	3	4	10	6	4	5	3	5	1	2	2	4	49
Haminan »	9	2	7	3	—	3	2	4	2	10	9	2	53
Lappeenrannan »	4	12	6	2	3	2	—	4	1	5	—	2	41
Antrean »	4	9	4	5	8	10	9	3	3	3	6	16	80
Muolaan »	11	4	3	1	3	—	1	2	2	2	3	4	36
Käkisalmen »	2	1	6	5	—	3	2	2	1	8	2	3	35
Kurkijoen »	2	1	4	1	—	—	—	1	1	1	4	4	18
Sortavalan »	6	—	3	2	2	1	1	3	3	3	1	—	25
Salmin »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
<i>Mikkelin lääni.</i>	24	18	8	8	1	4	11	37	26	13	16	5	171
Mikkelin kaupunki	—	2	—	1	1	1	—	1	—	1	2	1	10
Heinolan »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	3
Savonlinnan »	—	—	3	1	—	1	2	1	1	—	3	—	12

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäik. <i>Juin.</i>	Juulik. <i>Juillet.</i>	Eloik. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lojak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
<i>Mikkelin lääni.</i>			1	1									2
Savonlinnan piiri			1	1									2
<i>Kuopion lääni.</i>								1		1			2
Rautalammin piiri									1				1
Tohmajärven »								1					1
<i>Vaasan lääni.</i>									1				1
Kuortaneen piiri									1				1
<i>Oulun lääni.</i>			1		3			4	1				9
Kalajoen piiri			1										1
Tornion »					3			4	1				8
Influenza.	2,615	2,396	1,681	1,456	1,248	1,006	818	830	884	1,864	9,704	21,720	46,222
<i>Uudenmaan lääni.</i>	573	460	401	315	294	208	135	161	216	369	2,851	5,508	11,491
Helsingin kaupunki	410	325	300	257	229	111	38	77	127	292	2,311	3,007	7,484
Porvoon »	14	22	11	4	10	6	2	—	2	5	21	230	327
Loviisan »	8	2	3	7	2	2	1	1	1	4	18	104	153
Tammisaaren »	8	4	4	2	—	—	—	—	—	—	8	60	86
Hangon »	19	8	8	11	5	4	—	—	3	5	12	195	270
Helsingin piiri	36	18	25	20	14	16	7	17	6	16	128	637	940
Loviisan »	47	27	26	8	5	53	73	50	70	22	181	244	806
Lohjan »	25	30	6	2	25	16	14	16	7	25	160	900	1,226
Tammisaaren »	6	24	18	4	4	—	—	—	—	—	12	131	199
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	440	345	275	250	142	104	129	141	206	535	3,174	3,222	8,963
Turun kaupunki	63	46	55	52	30	13	6	10	8	20	182	537	1,022
Uudenkaup. »	15	22	20	49	20	9	—	2	—	14	56	144	351
Naantalin »	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	8	12
Porin »	113	87	94	52	33	24	29	61	114	190	351	323	1,471
Rauman »	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	78	155	237
Turun piiri	15	3	3	—	1	—	—	—	—	—	6	74	102
Salon »	9	16	9	—	—	—	—	—	—	2	180	311	527
Rymättylän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Uudenkaup. »	43	25	30	18	—	25	10	—	38	25	178	170	562
Porin »	96	110	31	59	24	21	56	51	36	234	1,201	832	2,751
Ikaalisten »	25	19	20	15	24	2	2	9	5	6	439	368	934
Huittisten »	59	15	12	4	9	10	17	3	2	10	243	179	563
Tyrvään »	—	—	1	—	—	—	9	5	3	32	260	115	425
<i>Hämeen lääni.</i>	223	255	146	117	75	108	129	130	68	383	1,198	2,576	5,408
Hämeenlinnan kaupunki	42	55	29	24	14	6	—	4	—	44	112	117	447
Lahden »	5	3	3	5	3	26	7	7	—	8	74	103	244
Tampereen »	81	67	47	27	22	7	23	43	29	131	198	372	1,047
Hämeenlinnan piiri	8	—	7	5	—	42	31	5	—	2	96	186	382
Tammolan »	44	60	24	18	21	8	46	61	20	167	431	585	1,485
Tampereen »	5	11	1	4	2	1	4	3	3	—	114	88	236
Ruoveden »	17	7	26	18	—	7	5	1	—	14	21	695	811
Jämsän »	13	18	9	7	11	11	2	5	16	17	93	253	455
Hollolan »	8	34	—	9	2	—	11	1	—	—	59	177	301
<i>Viipurin lääni.</i>	260	158	92	109	447	399	246	163	96	121	811	3,012	5,914
Viipurin kaupunki	82	45	32	29	29	54	46	31	16	36	117	428	945
Haminan »	19	13	5	7	7	7	11	5	4	3	86	45	212
Lappeenrannan »	6	—	—	1	3	6	30	25	—	2	107	44	224
Käkisalmen »	6	5	4	1	8	1	—	4	8	1	4	41	83

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Koskik. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloku. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokek. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Dec.</i>	
Sortavalan kaupunki	2	—	—	—	2	2	2	—	—	—	60	65	133
Kotkan »	17	17	8	39	113	67	8	2	2	10	18	72	373
Viipurin piiri	11	14	6	3	5	4	1	—	1	—	59	80	184
Haminan »	41	26	13	10	261	213	77	54	9	8	50	257	1,019
Lappeenrannan »	11	3	3	—	—	—	—	—	—	—	22	35	74
Antrean »	13	2	1	3	3	20	18	14	11	22	68	399	574
Muolaan »	21	20	5	7	9	4	48	22	38	33	97	256	560
Käkisalmen »	10	10	8	7	7	20	4	6	7	5	10	449	543
Kurkijoen »	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	740	831
Sortavalan »	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	8	74	85
Salmin »	5	3	5	2	—	—	1	—	—	1	30	27	74
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>211</i>	<i>180</i>	<i>60</i>	<i>133</i>	<i>37</i>	<i>15</i>	<i>27</i>	<i>50</i>	<i>20</i>	<i>23</i>	<i>540</i>	<i>1,962</i>	<i>3,258</i>
Mikkelin kaupunki	49	22	9	16	5	10	10	15	5	20	193	145	499
Heinolan »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	15	16
Savonlinnan »	2	2	—	—	—	—	—	—	—	3	9	100	116
Mikkelin piiri	62	42	34	6	18	2	5	—	12	—	192	426	799
Heinolan »	20	14	2	9	4	1	—	—	3	—	38	162	253
Joroisten »	42	65	12	83	2	—	5	5	—	—	61	610	885
Savonlinnan »	36	35	3	18	8	2	7	30	—	—	47	504	690
<i>Kuopion lääni.</i>	<i>186</i>	<i>181</i>	<i>96</i>	<i>92</i>	<i>61</i>	<i>44</i>	<i>26</i>	<i>30</i>	<i>68</i>	<i>81</i>	<i>357</i>	<i>2,973</i>	<i>4,195</i>
Kuopion kaupunki	81	71	67	58	53	30	17	20	51	59	140	882	1,529
Isalmen »	1	3	—	3	—	2	—	1	1	6	9	59	85
Joensuun »	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	69	85
Kuopion piiri	29	52	11	4	3	6	7	1	2	6	34	369	524
Rautalammin »	29	22	9	18	—	1	2	5	4	4	27	912	1,033
Isalmen »	29	27	3	8	5	5	—	3	10	6	95	392	583
Pielisjärven »	15	2	6	1	—	—	—	—	—	—	8	144	176
Tohmajärven »	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	5	146	155
Joensuun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	25
<i>Vaasan lääni.</i>	<i>345</i>	<i>378</i>	<i>319</i>	<i>258</i>	<i>119</i>	<i>100</i>	<i>86</i>	<i>89</i>	<i>160</i>	<i>241</i>	<i>526</i>	<i>1,695</i>	<i>4,256</i>
Vaasan kaupunki	18	14	10	13	8	—	—	—	11	5	74	126	279
Kristiinankaup. »	5	3	2	2	—	—	—	—	—	2	45	44	103
Uudenkaarlep »	6	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	13	29
Kokkolan »	9	20	4	7	—	—	—	4	3	5	6	32	90
Pietarsaaren »	75	57	60	23	6	—	5	—	—	16	37	89	368
Jyväskylän »	23	10	28	25	12	13	—	1	10	8	34	87	251
Kaskisten »	—	7	10	3	—	—	—	—	—	—	26	115	161
Vaasan piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	71
Kristiinankaup. »	10	23	—	18	24	18	7	6	6	7	15	325	459
Uudenkaarlep. »	46	43	28	20	2	3	—	12	5	28	38	104	329
Kokkolan »	142	136	159	147	54	63	58	40	122	151	168	345	1,585
Kuortaneen »	1	—	3	—	3	3	16	21	3	19	74	131	274
Jyväskylän »	10	5	5	—	10	—	—	5	—	—	9	213	257
<i>Oulun lääni.</i>	<i>318</i>	<i>482</i>	<i>269</i>	<i>165</i>	<i>70</i>	<i>28</i>	<i>36</i>	<i>64</i>	<i>45</i>	<i>98</i>	<i>224</i>	<i>609</i>	<i>2,408</i>
Oulun kaupunki	5	115	41	35	6	4	1	11	20	43	18	183	482
Raahen »	3	6	6	—	—	—	—	—	1	1	—	5	22
Kajaanin »	11	9	18	8	14	—	3	3	—	2	23	158	249
Kemin »	20	20	—	—	—	—	—	—	5	—	27	50	122
Tornion »	2	11	7	2	6	2	10	1	1	1	5	16	64
Oulun piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Raahen »	5	9	16	—	—	—	—	11	7	13	12	—	73
Kalajoen »	39	20	63	27	4	3	10	6	2	—	—	22	196
Haapajärven »	28	52	31	22	4	4	—	10	5	5	7	26	194
Kajaanin »	12	—	—	3	2	5	1	—	—	2	4	27	56
Tornion »	155	155	60	13	13	1	10	22	4	31	107	95	666
Pudasjärven »	8	50	27	55	21	9	—	—	—	—	12	—	183
Rovaniemen »	30	35	—	—	—	—	—	—	—	—	9	15	89

Kaupunkien kulkutautisairaaloissa v. 1921 hoidetut kulkutautitapaukset.

Relevé des cas de maladies épidémiques traités dans les hôpitaux pour maladies épidémiques des villes en 1921.

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuoteitten luku. <i>Nombre des lits.</i>	Varota.	Scarlatina.	Diphtheria.	Typhus abdominalis et paratyphus.	Typhus exanthematus.	Typhus recurrens.	Dysenteria.	Encephalitis lehar- gica.	Minut kulkutaudit. <i>Autres maladies épi- démiques.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
Helsinki: Kulkutautisairaala	200	—	280	338	215	—	—	—	3	62	898
» Väliaik. kulkutautisairaala	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
Porvoo: Kulkutautisairaala	14	—	5	22	2	—	—	—	8	—	16
Tammisaari: »	12	—	2	12	2	—	—	—	—	—	26
Hanko: »	12	—	5	21	—	—	—	—	—	—	26
Turku: »	116	—	235	131	—	—	—	—	37	—	403
Uusikaupunki: »	20	—	33	12	—	—	—	—	1	—	46
Rauma: »	30	—	17	16	3	—	—	—	4	—	40
Pori: »	20	—	8	7	—	—	—	—	—	—	15
Maarianhamina: »	10	—	—	25	—	—	—	—	—	—	25
Hämeenlinna »	20	—	13	17	17	—	—	—	12	—	59
Lahti: »	9	—	2	19	1	—	—	—	2	2	26
Tampere: »	104	—	45	116	56	—	—	—	19	51	287
Viipuri: »	30	4	13	35	—	—	—	—	8	3	63
Hamina »	6	—	1	13	—	—	—	—	—	—	14
Kotka: »	24	—	5	17	—	—	—	—	—	—	22
Sortavala: »	24	—	5	41	4	—	—	1	11	27	89
Mikkeli: »	13	—	10	19	—	—	—	—	—	—	29
Iisalmi: »	15	—	2	10	3	—	—	—	—	21	36
Vaasa: »	30	—	53	111	—	—	—	—	—	—	164
» Kolerasairaala	6	—	1	—	14	—	—	—	—	—	15
Kokkola: Kulkutautisairaala	20	—	5	3	1	—	—	—	—	—	9
Pietarsaari: »	25	—	7	27	—	—	—	—	—	—	34
Jyväskylä: »	11	—	2	10	2	7	—	—	—	—	21
Oulu: »	36	—	6	81	—	—	—	—	—	2	89
Raahe: »	8	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Kajaani: »	12	—	1	23	15	—	—	—	—	2	41
Tornio: »	10	—	—	4	2	—	—	—	1	5	12
Kemi: »	7	—	—	4	13	—	—	—	—	1	18
Yhteensä — <i>Total</i>	944	4	756	1,136	350	7	—	1	69	213	2,536

Väkiluku, syntyneet, kuolleet, kuolevaisuus lapsissa alle yhden vuoden sekä keuhkotautiin kuolleet v. 1921.

Population, naissances, décès et décès d'enfants au dessous d'un an et décès par suite de phthisie en 1921.

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkiluku vuoden 1921 lopussa. <i>Population à la fin de 1921.</i>	Keskiikäikku vuonna 1921. <i>Population moyenne en 1921.</i>	Synkyn. 1,000 asukkaasta kohti. <i>Naissances par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1921 syntyneitä. <i>Naissances en 1921.</i>	Décès en 1921.	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitans.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. <i>Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfans nés durant l'année sont morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décès par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
									Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	% kaikkien kuolleista. <i>Pn % de tous les décès.</i>	1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitans.</i>
Uudenmaan lääni.	446,129	445,056	8,230	18.5	5,110	11.5	631	7.7	815	15.9	1.8
Helsingin kaupunki	200,208	199,028	2,816	14.1	1,810	9.1	211	7.5	365	20.2	1.8
Porvoon »	5,047	4,984	110	22.1	93	18.7	4	3.6	12	12.9	2.4
Loviisan »	3,758	3,658	82	22.4	52	14.2	5	6.1	5	9.6	1.4
Tammisaaren »	2,897	2,986	42	14.1	31	10.4	3	7.1	3	9.7	1.0
Hangon »	6,016	5,964	134	22.5	86	14.4	8	6.0	16	18.6	2.7
Helsingin piiri: Askola, <i>Helsingin msk.</i> , Hyvinkää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoon msk., Pukkila, Sipoo, Tuusula, (Helsinki)	73,937	74,755	1,521	20.3	944	12.6	125	8.2	125	13.2	1.7
Loviisan piiri: Anjala, Artjärvi, Elämäki, Iitti, Jaala, Kuusankoski, Lappträsk, Liljendal, Myrskylä, Orimattila, Pernaja, Ruotsinpyhtää (Loviisa)	70,708	69,755	1,602	23.0	1,007	14.4	133	8.3	138	13.7	2.0
Lohjan piiri: Espoo, <i>Kirkkonummi</i> , Lohja, Nummi, Pusula, Pyhäjärvi, Siuntio, Vihti, (Lohja)	51,568	51,179	1,197	23.4	703	13.7	106	8.9	93	13.2	1.8
Tammisaaren piiri: Bromarv, <i>Degerby</i> , Hangon msk., Inkoo, Karja, Karjalohja, Mustio, Pohja, Sammatti, Snappertuna, Tammisaaren msk., Teihola (Tammisaari)	31,990	32,747	726	22.2	384	11.7	36	5.0	58	15.1	1.8
Turun ja Porin lääni.	499,527	497,467	11,521	23.2	7,047	14.2	871	7.6	1,151	16.3	2.3
Turun kaupunki	59,240	57,477	922	16.0	696	12.1	70	7.6	138	19.8	2.4
Naantalin »	791	796	14	17.6	9	11.3	—	—	1	11.1	1.3
Uudenkaup. »	4,353	4,383	56	12.8	62	14.1	6	10.7	8	12.9	1.8
Rauman »	8,025	8,059	169	21.0	77	9.6	12	7.1	13	16.9	1.6
Porin »	16,978	16,987	266	15.7	209	12.3	22	8.3	46	22.0	2.7
Turun piiri: Aura, Kaarina, Kakskerta, Karainen, Karuna, Koski, Kuusisto, Lieto, Maaria, Marttila, Masku, Naantalin msk., Nousiainen, Paattinen, Paimio, Parainen, Piikkiö, Pöytyä, Raisio, Rusko, Sauvo, Tarvasjoki, Vahto, Yläne (Turku)	71,468	71,201	1,659	23.3	1,011	14.2	121	7.3	143	14.1	2.0
Uudenkaupungin piiri: Iniö, Karjala, Kustavi, <i>Laitila</i> , Lemu, Lokalahti, Mietoinen, <i>Mynämäki</i> , Pyhämaa, Pyhäranta, <i>Tavassalo</i> , Uudenkaupungin msk., Uusikirkko, <i>Vehmaa</i> , Velkua (Uusikirkko)	40,398	40,382	895	22.2	586	14.5	44	4.9	88	15.0	2.2
Rymättylän piiri: Askainen, Houtskari, Korpo, Merimasku, <i>Nauvo</i> , Rymättylä (Naantali)	13,328	13,406	245	18.3	207	15.4	12	4.9	16	7.7	1.2

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkiluku vuoden 1921 lopussa. <i>Population à la fin de 1921.</i>	Keskiikäiluku vuonna 1921. <i>Population moyenne en 1921.</i>	Vuonna 1921 syntyneitä. <i>Nassances en 1921.</i>	Syntyä. 1,000 asukas kohta. <i>Nassances par 1,000 habitants.</i>	Vuonna 1921 kuolleita. <i>Décès en 1921.</i>	Kuolleita 1,000 asukas kohta. <i>Décès par 1,000 habitants.</i>	Vuotia nuorempia lapsia kuoli <i>Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfants nés durant l'année soni morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
									Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % de totat des décès.</i>	1,000 asukas kohta. <i>Par 1,000 habitants.</i>
Porin piiri: Ahlainen, Eura, Eurajoki, Hinnerjoki, Honkelahti, Kiikka, Kullaa, Lappi, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Porin msk., Rauman msk., Siikainen, Ulvila (Pori)	80,724	81,308	2,087	25.7	1,194	14.7	152	7.3	232	19.4	2.9
Ikaalisten piiri: Hongonjoki, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kihniö, Parkano, Viljakkala (Ikaalinen)	55,745	55,514	1,495	26.9	826	14.9	149	10.0	126	15.3	2.3
Huittisten piiri: Alastaro, Harjavalta, Huittinen, Kauvatsa, Keikyä, Kokemäki, Köyliö, Loimaa, Mellilä, Metsämaa, Orpää, Punkalaidun, Säskylä, Vampula (Loimaa)	58,610	58,356	1,550	26.6	854	14.6	115	7.4	138	16.2	2.4
Tyrvään piiri: Karkku, Kiikka, Kii- koinen, Lavia, Mouhijärvi, Suodenniemi, Suoniemi, Tyrvää (Karkku)	35,502	35,451	889	25.1	524	14.8	72	8.1	98	18.7	2.8
Salon piiri: Angelniemi, Dragsjärd, Finby, Halikko, Huittinen, Kemö, Kii- kala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Salon kauppala, Suomensjärvi, Uskela, Vestanjärd (Salo)	54,365	54,147	1,274	23.5	792	14.6	96	7.5	104	13.1	1.9
Ahvenanmaan maakunta.	27,998	27,937	463	16.6	300	10.7	38	8.2	34	11.3	1.2
Maarianhaminan kaupunki	1,713	1,701	23	13.5	12	7.1	—	—	2	16.7	1.2
Godbyn piiri: Brändö, Eckerö, Fin- ström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sottunga, Sund, Vårdö (Godby)	26,285	26,236	440	16.8	288	11.0	38	8.6	32	11.1	1.2
Hämeen lääni.	361,501	359,445	8,269	23.0	4,767	13.3	658	8.0	689	14.5	1.9
Hämeenlinnan kaupunki	6,645	6,607	115	17.4	77	11.7	10	8.7	6	7.8	0.9
Tampereen »	45,551	45,250	688	15.2	443	9.8	49	7.1	82	18.5	1.8
Lahden »	6,894	6,985	136	19.5	84	12.0	13	9.6	13	15.5	1.9
Hämeenlinnan piiri: Hattula, Hauho, Hausjärvi, Hämeenlinnan msk., Janak- kala, Loppi, Renko, Tuulos, Tyrvääntö, Vanaja, (Hämeenlinna)	53,843	53,368	1,320	24.7	703	13.2	90	6.8	79	11.2	1.5
Hollolan piiri: Asikkala, Hollola, Koski, Kärkölä, Lammi, Nastola, Padasjoki (Lahti)	48,028	47,795	1,084	22.7	665	13.9	83	7.7	85	12.8	1.8
Tammelan piiri: Akaa, Forssa, Hump- pila, Jokioinen, Kalvola, Kylmäkoski, So- merniemi, Somero, Sääksmäki, Tammela, Urjala, Ypäjä (Forssa)	67,309	67,121	1,676	25.0	937	14.0	144	8.5	140	14.9	2.1
Tampereen piiri: Kangasala, Lempäälä, Messukylä, Pohjois-Pirkkala, Etelä-Pirk- kala, Pälkäne, Sahalahti, Tottijärvi, Vesi- lahti, Ylöjärvi, (Tampere)	46,734	46,415	1,032	22.2	671	14.5	99	9.6	101	15.1	2.2
Jämsän piiri: Eräjärvi, Jämsä, Korpi- lahti, Kuhmalahti, Kuhmoinen, Kuorevesi, Luopionen, Längelmäki, Muurame (Jämsä)	47,587	47,262	1,239	26.2	715	15.1	100	8.1	108	15.1	2.3

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1921 lopussa. Population à la fin de 1921.	Keskiväkiluku vuonna 1921. Population moyenne en 1921.	Synnyn 1,000 asukkaasta kohti. Nataissances par 1,000 habitans.	Vuonna 1921 syntyneitä. Nataissances en 1921.	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. Dées par 1,000 habitans.	Vuonna 1921 kuolleita. Dées en 1921.	Vuotta nuorempia lapsia kuoli Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	100:stä vuoden kuluessa syntyneestä lapsista kuoli. Sur 100 enfans nés durant l'année son morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.		
									Lukumäärä. Nombre.	% kaikista kuolleista. Pn % du total des décès.	1,000 asukkaasta kohti. Par 1,000 habitans.
Ruoveden piiri: - Juupajoki, Kuru, Mänttä, Orivesi, Ruovesi, Teisko, Vilppula (Vilppula)	38,910	38,642	979	25.3	472	12.2	70	7.2	75	15.9	1.9
Viipurin lääni.	566,832	561,340	14,279	25.4	7,938	14.1	1,539	10.8	972	12.2	1.7
Viipurin kaupunki	31,463	31,124	478	15.4	362	11.6	37	7.7	68	18.8	2.2
Haminan »	3,127	3,105	62	20.0	50	16.1	5	8.1	7	14.0	2.3
Kotkan »	11,691	11,551	259	22.4	123	10.6	27	10.4	11	8.9	1.0
Lappeenrannan »	3,034	3,040	52	17.1	36	11.8	6	11.5	5	13.9	1.6
Käkisalmen »	1,984	2,022	53	26.2	18	8.9	3	5.7	4	22.2	2.0
Sortavalan »	3,989	3,934	122	31.0	45	11.4	5	4.1	12	26.7	3.1
Viipurin piiri: Johannes, Kowisto, Kuolemajärvi, Lavansaari, Nuijamaa, Seiskari, Säkkijärvi, Uusikirkko, Vahviala, Viipurin msk., (Viipuri)	108,726	107,023	2,555	23.9	1,453	13.6	301	11.8	183	12.6	1.7
Haminan piiri: Kymi, Miehikkälä, Pyhtää, Sippola, Suursaari y. m. saaria, Vehkalahti, Virolahti (Hamina)	56,225	56,009	1,261	22.5	717	12.8	94	7.5	99	13.8	1.8
Lappeenrannan piiri: Lappee, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Valkeala (Lappeenranta)	58,653	59,879	1,567	26.2	828	13.8	132	8.4	92	11.1	1.5
Antrean piiri: Antrea, Joutseno, Jääski, Karu, Rautjärvi, Ruokolahdi, Vuoksenranta (Jääski)	59,361	58,935	1,557	26.4	860	14.6	142	9.1	105	12.2	1.8
Muolaan piiri: Heinjoki, Kivennapa, Kyyrölä, Muolaa, Raivola, Raatu, Terijoki, Valkjärvi, Vuoksela (Raivola)	57,298	57,121	1,463	25.6	823	14.4	169	11.6	94	11.4	1.6
Käkisalmen piiri: Hävelä, Kaukola, Käkisalmen msk., Metsäpirtti, Pyhäjärvi, Räisälä, Sakkola, Tiurula, (Käkisalmi)	47,747	45,346	1,301	28.7	814	18.0	178	13.9	71	8.7	1.6
Kurkijoen piiri: Jaakkima, Kurkijoki, Parikkala, (Kurkijoki)	40,895	41,414	1,114	26.9	623	15.0	128	11.5	80	12.8	1.9
Sortavalan piiri: Harlu, Ruskeala, Soanlahti, Sortavalan msk., Uukuniemi (Sortavala)	35,240	34,732	1,049	30.2	539	15.5	134	12.8	57	10.6	1.6
Salmin piiri: Impilahti, Kitelä, Korpi- selkä, Salmi, Suistamo, Suojärvi (Impi- lahti)	47,399	46,105	1,386	30.1	647	14.0	178	12.8	84	13.0	1.8
Mikkelin lääni.	204,218	203,751	5,037	24.7	3,175	15.6	532	10.6	247	7.8	1.2
Mikkelin kaupunki	4,708	4,680	74	15.8	51	10.9	5	6.8	3	5.9	0.6
Heinolan »	1,760	1,756	45	25.6	16	9.2	2	4.4	2	12.6	1.1
Savonlinnan »	4,137	4,110	95	23.1	56	13.6	11	11.6	12	21.4	2.9
Mikkelin piiri: Anttola, Hirvensalmi, Kangasniemi, Mikkelin pit., Ristiina (Mikkeli)	43,845	43,812	981	22.4	664	15.2	101	10.3	45	6.8	1.0
Heinolan piiri: Hartola, Heinolan pit., Joutsa, Leivonmäki, Luhanka, Mänty- harju, Sysmä (Joutsa)	45,338	45,307	1,035	22.8	761	16.8	131	12.7	54	7.1	1.2
Joroisten piiri: Haukivuori, Heinävesi, Joroinen, Juva, Jäppilä, Pieksämäki, Virtasalmi (Pieksämäki)	50,206	50,064	1,253	25.0	786	15.7	128	10.2	67	8.5	1.3

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintpiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiuku vuoden 1921 lopussa. Population à la fin de 1921.	Keskiikäniuku vuonna 1921. Population moyenne en 1921.	Sytyn. 1,000 asukasta kohti. Nassances par 1,000 habitans.	Vuonna 1921 syntyneitä. Nassances en 1921.	Vionna 1921 kuolleita. Dées en 1921.	Kuolleita 1,000 asukasta kohti. Dées par 1,000 habitans.	Vuotta nuoremppia lapsia knoli viondu kniuhessa. Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	Sur 100 enfanis nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.		
									Lukunäärä. Nombre.	% kaikista kuolleista. En % du total des décès.	1,000 asukasta kohti. Par 1,000 habitans.
Savonlinnan piiri: Enonkoski, Kangaslampi, Kerimäki, Puumala, Rantasalmi, Savonranta, Sulkava, Säminki (Savonlinna)	54,224	54,022	1,554	28.8	841	15.6	154	9.9	64	7.6	1.2
Kuopion lääni.	351,047	350,198	9,688	27.7	5,083	14.5	973	10.0	688	13.5	2.0
Kuopion kaupunki	18,708	18,397	414	22.5	228	12.4	46	11.1	46	20.2	2.5
Iisalmen »	3,193	3,129	73	23.3	34	10.9	10	13.7	8	23.5	2.6
Joensuun »	5,091	5,106	94	18.4	67	13.1	10	10.6	6	9.0	1.2
Kuopion piiri: Karttula, Keitele, Kuopion msk., Maaninka, Pielavesi, Tuusniemi, Vehmersalmi (Kuopio)	57,443	57,262	1,528	26.7	816	14.3	134	8.8	99	12.1	1.7
Rautalammin piiri: Hankasalmi, Konnevesi, Leppävirta, Rautalamppi, Suonenjoki, Varkaus, Vesanto (Suonenjoki)	48,519	48,267	1,192	24.7	691	14.3	111	9.3	66	9.6	1.4
Iisalmen piiri: Iisalmen msk., Juantehdas, Kivruvesi, Lapinlahti, Muuruvesi, Nilsii, Sonkajärvi, Varpaisjärvi, Vieremä (Iisalmi)	69,084	68,750	2,017	29.3	963	14.0	183	9.1	168	17.4	2.4
Pielisjärven piiri: Juuka, Nurmes, Pielisjärvi, Rautavaara, Valtimo (Nurmes)	44,076	43,717	1,350	30.9	636	14.5	135	10.0	98	15.4	2.2
Tohmajärven piiri: Iomantsi, Kesölahti, Kihtelysvara, Kitee, Pälkäjärvi, Tohmajärvi, Tuupovaara, Värtsilä (Tohmajärvi)	52,875	52,703	1,530	29.0	816	15.5	171	11.2	81	9.9	1.5
Joensuun piiri: Eno, Kaavi, Kontiolahti, Kuusjärvi, Liperi, Pielisensuu, Polvijärvi, Rääkkylä (Joensuu)	52,058	52,867	1,490	28.2	832	15.7	173	11.6	116	13.9	2.2
Vaasan lääni.	550,427	546,404	13,080	23.9	7,803	14.3	1,217	9.3	1,428	18.3	2.6
Vaasan kaupunki	23,540	23,439	427	18.2	267	11.4	41	9.6	47	17.6	2.0
Kristiinankaup. »	3,536	3,491	58	16.6	35	10.0	5	8.6	4	11.4	1.1
Kaskisten »	1,712	1,684	41	24.3	26	15.4	6	14.6	7	26.9	4.2
Uudenkaarlep. »	1,373	1,315	16	12.2	12	9.1	—	—	3	25.0	2.3
Pietarsaaren »	7,299	7,293	139	19.1	108	14.8	14	10.1	21	19.4	2.9
Kokkolan »	4,332	4,350	65	14.9	45	10.3	5	7.7	7	15.6	1.6
Jyväskylän »	5,752	5,730	128	22.3	63	11.0	13	10.2	12	14.8	2.1
Vaasan piiri: Bergö, Isokyrö, Järva, Koivulahti, Laihia, Maalahti, Mustasaari, Petalahti, Perttiläylä, Raippaluoto, Sulva, Vähäkylä, Yhstaro (Vaasa)	73,104	72,833	1,447	19.9	1,077	14.8	140	9.7	188	17.5	2.6
Kristiinankaupungin piiri: Ilmajoki, Isojoki, Jalasjärvi, Karijoki, Kauhajoki, Korsnäs, Kurikka, Lappjärvi, Närpiö, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Sideby, Teuva, Tjock, Övermark (Krstiinankaupunki)	115,185	113,437	2,956	26.1	1,723	15.2	289	9.8	317	18.4	2.8
Uudenkaarlepyyn piiri: Alahärmä, Jepua, Kauhava, Lapua, Maksamaa, Munsala, Nurmio, Oravainen, Uudenkaarlepyyn msk., Vöyri, Ylihärmä, (Uusikaarlepyy)	65,461	65,346	1,351	20.7	1,001	15.3	128	9.5	238	23.8	3.6

Lääni, kaupunki ja piirilääkärinpiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1921 lopussa. Population à la fin de 1921.	Keskiikäkuu vuonna 1921. Population moyenne en 1921.	Vuonna 1921 syntyneitä. Nasances en 1921.	Synyt 1,000 asukkaasta kohti. Nasances par 1,000 habitants.	Vuonna 1921 kuolleita. Deces en 1921.	Kuoletta 1,000 asukkaasta kohti. Deces par 1,000 habitants.	Vainoita nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	100:sta vuoden kuluessa syntyneestä lapsesta kuoli. Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.		
									Lukumäärä. Nombre.	% kaikista kuolleista. Pn % de total des décès.	1,000 asukkaasta kohti. Par 1,000 habitants.
Kokkolan piiri: Alaveteli, Halsua, <i>Himanka, Kannus, Kaustinen, Kokkolan msk., Kronoby, Kälvä, Lestijärvi, Lohataja, Luoto, Perho, Pietarsaaren pit. Purmo, Terijärvi, Toholampi, Ullava, Veteli, Ähtävä</i> (Kokkola)	69,168	68,737	1,798	26.2	956	13.9	132	7.3	241	25.2	3.5
Kuortaneen piiri: <i>Alajärvi, Alavus, Evi-järvi, Kewuru, Korttesjärvi, Kuortane, Lappajärvi, Lehtimäki, Multia, Pihlajavesi, So-ni, Töysä, Vimpeli, Virrat, Ähtäri</i> (Alavus)	91,617	90,993	2,405	26.4	1,248	13.7	221	9.2	199	15.9	2.2
Jyväskylän piiri: <i>Jyväskylän msk., Kars-tula, Kinnula, Kivijärvi, Konginkangas, Lavkaa, Petäjavesi, Pihkipudas, Pylkön-mäki, Saarijärvi, Sumiainen, Toivakka, Uurainen, Viitasuuri, Äänekoski</i> , (Saari-järvi)	88,348	87,756	2,249	25.6	1,242	14.2	223	9.9	144	11.6	1.6
Oulun lääni.	373,680	370,663	10,954	29.6	5,572	15.0	1,158	10.6	928	16.7	2.5
Oulun kaupunki	21,570	21,445	401	18.7	257	12.0	50	12.5	61	23.7	2.8
Raahen »	4,052	4,055	78	19.2	49	12.1	3	3.8	6	12.2	1.5
Kemin »	2,580	2,562	69	26.9	32	12.5	8	11.6	5	15.6	2.0
Tornion »	2,139	2,127	38	17.9	22	10.3	5	13.2	7	31.8	3.3
Kajaanin »	4,482	4,347	122	28.1	54	12.4	13	10.7	6	11.1	1.4
Oulun piiri: <i>Haukipudas, Ii, Kempele, Kiiminki, Kuivaniemi, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulujoki, Oulunsalo, Temmes, Tyr-nävä, Utajärvi, Ylikiminki</i> (Oulu)	54,030	53,665	1,591	29.6	835	15.6	170	10.7	172	20.6	3.2
Raahen piiri: <i>Hailuoto, Paavola, Patti-joki, Rantsila, Revonlahti, Saloinen, Siika-joki, Vihanti</i> (Raahen)	24,072	23,892	628	26.3	360	15.1	52	8.3	85	23.6	3.6
Kalajoen piiri: <i>Alavieska, Kalajoki, Meri-järvi, Oulainen, Pyhäjoki, Rautio, Sievi, Ylivieska</i> (Kalajoki)	42,470	42,088	1,175	27.9	643	15.3	105	8.9	154	24.0	3.7
Haapajärven piiri: <i>Haapajärvi, Haapa-vesi, Kestilä, Kärämäki, Nivala, Pöppöla, Pulkki-la, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi</i> , (Haapavesi)	51,284	50,898	1,563	30.7	821	16.1	137	8.8	164	20.0	3.2
Kajaanin piiri: <i>Hyrynsalmi, Kajaanin msk., Kuhmoniemi, Paltamo, Puolanka, Risti-järvi, Sohtamo, Suomussalmi, Säräis-niemi, Vuolijoki</i> (Kajaani)	53,637	52,901	1,757	33.2	746	14.1	173	9.8	64	8.6	1.2
Tornion piiri: <i>Alatornio, Karunki, Kem-in msk., Kolari, Simo, Tervola, Turtola, Ylitornio</i> (Kemi)	40,269	40,172	1,105	27.5	571	14.2	124	11.2	76	13.3	1.9
Pudasjärven piiri: <i>Kuusamo, Pudas-järvi, Ranua, Taivalkoski</i> , (Pudasjärvi) ..	29,469	29,852	990	33.2	433	14.5	111	11.2	46	10.6	1.5
Rovaniemen piiri: <i>Kemijärvi, Kuola-järvi, Rovaniemi</i> (Rovaniemi)	25,843	25,715	886	34.5	454	17.7	143	16.1	57	12.6	2.2
Kittilän piiri: <i>Enontekiö, Inari, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Petsamo, Savu-ko-ski, Sodankylä, Utsjoki</i> (Kittilä)	17,783	16,944	551	32.5	295	17.4	64	11.6	25	8.5	1.5
Koko maa — Pays entier	3,381,359	3,362,261	81,521	24.2	46,795	13.9	7,617	9.3	6,952	14.9	2.1

Ilmoitetut akuuttiset taudintapaukset
Cas de maladies aiguës rapportés

Taudin nimi. <i>Nom de la maladie.</i>	Helsinki.	Pori.	Loviisa.	Tammisaari.	Hanko.	Jurku.	Naanhatti.	Uusikaupunki.	Pori.	Rauma.	Maarianhamina.	Hämeenlinna.	Tampere.	Tahvi.	Vilpuri.
✓ Typhus abdominalis et paratyphus	238	1	—	2	14	15	—	—	34	4	3	8	31	4	139
» exanthematicus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» recurrens	—	—	—	—	—	66	5	1	—	21	—	130	90	—	88
✓ Febris remittens. Febricula	756	8	1	3	—	4	—	—	—	3	—	1	—	—	1
» intermittens	398	—	1	3	—	4	—	—	1	3	—	1	—	—	1
✓ Influenza	8,103	581	153	86	270	1,025	17	374	1,471	237	103	403	1,376	246	988
✓ Encephalitis lethargica	88	3	1	3	—	19	—	2	12	2	—	11	10	1	3
✓ Meningitis cerebrospinalis epidemica	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
✓ Poliomyelitis anterior acuta	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
✓ Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
✓ Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
✓ Dysenteria	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11	8
✓ Cholera nostras. Gastroenteritis epidemica	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	10
✓ Gastritis, enteritis acuta	4,280	186	52	49	251	605	6	82	375	90	46	307	617	105	506
✓ Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
✓ Varicellae	302	44	2	19	23	25	—	44	29	8	15	13	42	—	21
✓ Scarlatina	225	8	2	2	5	200	1	45	15	20	—	10	19	1	11
✓ Morbilli	13	1	1	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	1	35
✓ Rubeola	49	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—	3	—	1	4
✓ Erysipelas	246	15	2	6	6	23	—	3	1	2	3	2	29	4	18
✓ Septicopyaemia	51	2	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
✓ Febris puerperalis	23	3	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	2	—
✓ Diphteria	291	18	4	13	16	93	2	10	45	17	31	5	78	5	23
✓ Angina tonsillaris	4,493	253	34	47	195	712	21	49	487	113	84	253	634	99	702
✓ Laryngobronchitis acuta	8,573	300	79	63	349	1,660	14	342	872	109	63	403	1,330	54	1,249
✓ Tussis convulsiva	351	—	1	—	—	4	—	—	11	21	—	22	—	1	4
✓ Pneumonia crouposa	405	70	16	6	30	252	2	29	156	25	7	39	114	16	77
✓ Parotitis epidemica	155	1	—	—	1	1	—	—	9	17	—	156	31	2	68
✓ Rheumatismus articulorum acutus	—	10	2	2	11	50	—	6	47	5	2	19	57	3	40
✓ Meningitis tuberculosa	15	—	—	1	1	13	1	—	—	1	—	3	7	—	2
✓ Pleuritis acuta (idiopath.)	357	—	2	3	8	43	—	5	28	4	4	12	73	1	17
✓ Syphilis recens	433	5	4	1	5	69	1	2	69	18	2	1	128	11	358
✓ Gonorrhoea	2,247	13	16	1	68	253	—	2	191	41	5	58	417	45	824
✓ Ulcus molle	216	1	2	1	5	25	—	—	25	4	—	1	39	16	152
Yhteensä — Total	32,315	1,524	375	309	1,266	5,169	73	997	3,881	762	368	1,860	5,125	627	5,350

1) Taulu on tehty toisin kuin siv. 15 terveydenhoitolautakuntien vuosikertomusten mukaan.

Kuolemansyyt kau-
Causes des décès dans les

Taudin nimi. Nom de la maladie.	Helsinki.	Pori.	Loviisa.	Tammisaari.	Hanko.	Turku.	Naalati.	Maarhamina.	Uusikaupunki.	Rauma.	Pori.	Hämeenlinna.	Tampere.
Syphilis congenita	5	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2
Debilitas »	48	—	—	—	5	16	—	—	3	4	—	4	17
Alii morbi congeniti	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	6	—	4
Marasmus senilis	40	11	12	3	9	36	—	1	8	5	6	7	22
Meningitis cerebrospinalis epidemica	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anterior acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis lethargica	—	—	—	—	—	3	—	—	1	1	—	—	3
Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scarlatina	2	—	—	—	—	7	—	—	—	1	—	—	1
Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» abdominalis	5	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	1	1
» recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia, Septicæmia	56	—	1	—	2	5	—	—	—	—	3	—	9
Sepsis puerperalis	14	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dysenteria	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tussis convulsiva	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diphtheria	9	—	1	2	1	8	—	—	1	—	1	—	2
Erysipelas	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1
Influenza epidemica	38	—	—	—	1	5	—	—	—	2	1	—	6
Aliae infectiones acutae	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1
Febri intermittens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) phtisis pulmonum	365	12	5	3	16	138	1	2	8	13	46	6	82
b) aliorum organorum	51	—	—	1	2	31	—	1	1	3	14	3	22
Lepra	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syphilis acquisita	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Aliae infectiones chronicae	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scrophulosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi sanguinis sanguigenorumque organorum	21	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	1
Diabetes	10	—	—	—	3	5	—	—	1	1	—	—	5
Morbus Basedowii	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhachitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Aliae cachexiae	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Alcoholismus acutus et chronicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aliae intoxicationes chronicae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi cerebri, medullae spinalis, systematis nervosi et organorum sensuum	144	—	2	4	5	18	—	—	3	6	19	4	41
Insania	13	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Morbi organorum circulationis	319	18	3	4	10	132	3	2	8	8	40	20	74
Pneumonia et pleuritis acuta	63	—	2	—	2	77	—	—	1	5	24	8	15
Alii organorum respirationis morbi	95	—	—	1	6	11	—	—	13	1	—	1	31
Enteritis et gastroenteritis acuta	48	—	—	—	2	15	—	—	1	4	4	4	9
Alii organorum digestionis morbi	66	—	2	2	2	35	—	1	—	2	5	2	7
Morbi organorum uropoëticorum	33	—	—	3	3	15	—	—	—	2	4	1	11
Morbi organorum sexualium muliebrum	6	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Alii morbi e graviditate et partu	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Morbi organorum locomotionis et ossium	5	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1
Morbi systematis cutanei et telae connexivae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cancer	157	9	8	3	3	61	1	—	6	7	18	7	37
Tumores alii	17	—	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	5
Casus mortiferi	72	—	4	—	7	14	—	2	6	7	5	2	14
Suicidium	43	—	—	1	1	5	—	1	—	2	2	3	11
Homicidium	23	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Causae mortis incertae aut ignotae aut non indicatae	16	31	6	1	2	30	1	—	1	3	4	1	—
Yhteensä — Total	1,810	93	52	31	86	696	9	12	62	77	209	77	443

pungeissa vuonna 1921.
villes pour l'année 1921.

Yhteensä: Tuhk.	Kajaani	Tornio	Kemi	Raahel.	Oulu.	Jyväskylä.	Kokkola.	Pietarsaari.	Uusikaarlepyy.	Kaskinen.	Kristinankaup.	Vaasa.	Joensuu.	Iisalmi.	Kuopio.	Savonlinna.	Heinola.	Mikkeli.	Sortavala.	Fäkissalmi.	Lappeenranta.	Kokka.	Hamina.	Vilppuri.	Tahvi.
14	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
282	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,080	6	7	5	6	61	12	7	21	3	7	4	6	47	8	46	12	2	3	12	4	5	11	7	68	13
193	1	3	1	1	9	4	1	7	1	1	1	1	1	1	6	—	—	—	1	1	1	—	2	3	4
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	3	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
379	7	2	2	7	6	7	4	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
929	5	—	—	5	15	9	4	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
347	3	1	—	3	2	5	2	10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
181	5	2	—	5	12	3	4	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
236	—	—	—	—	8	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
121	3	—	—	—	5	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
457	3	1	—	3	11	4	5	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	—	—	—	—	4	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
195	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
306	4	—	—	—	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	362	50	123	36	18	45	51	16	56	228	34	67	267	35	26	12	108	45	63	257	49	32	22	54	5,797

Suojelusrokotus.

Vuonna 1921 ilmoitettiin rokotetuiksi 52,961 henkilöä. Lähempi selvitys rokotetuista saadaan taulusta II taululiitteessä. Tässä huomautettakoon sen tähden ainoastaan, että rokotetut jakaantuivat iän mukaan seuraavasti:

Alle	2 vuoden vanhoja oli	41,679 eli	78.70 %
	2—10 » » »	11,108 »	20.97 »
Yli	10 » » »	174 »	0.33 »

Rokotuksen tulos eri ikäluokissa oli seuraava:

		Täydellisellä menestyksellä rokotetut.	Vaillinaisella menestyksellä rokotetut.	Tarkastuk- sesta poissa olleet.
Alle	2 vuoden vanhoja	95.07 %	3.39 %	1.54 %
	2—10 » »	94.26 »	3.87 »	1.87 »
Yli	10 » »	84.48 »	8.05 »	7.47 »

Rokotusaineena käytettiin yksinomaan Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksessa valmistettua rokkoainetta ja oli se yleensä tehokasta.

Sattuneiden isorokkotapausten johdosta rokotettiin uudelleen Hämeenlinnan piirissä 421, Salmin piirissä, 414, Pudasjärven piirissä 141 ja Porin, Huittisten, Haminan, Pielisjärven ja Tohmajärven piireissä yhteensä 42 henkilöä.

Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitos.

Laitoksessa tarvittavat vasikat hankki tilanomistaja M. Nyman kuten edellisinäkin vuosina. Rokotusaineen talteenottamisen jälkeen toimitetut ruumiinavaukset osoittivat kaikki käytetyt eläimet terveiksi. Vuoden kuluessa istutettiin 56 vasikkaa, nimittäin:

tammikuussa	1	heinäkuussa	2
helmi »	5	elo »	5
maalis- »	4	syys- »	—
huhti »	7	loka- »	2
touko- »	14	Marras- »	4
kesä- »	10	Joulu »	2

Vasikoista istutettiin neljä edellisen vuoden kannoilla, muut istutettiin v. 1921 kannoilla paitsi yksi, joka istutettiin Berlinin rokkoaineenvalmistuslaitoksesta saadulla aineella. Viimeksi mainittu aine hankittiin sen vuoksi; että omat rokkokannat alkoivat osoittaa heikontumisoireita. Ensimmäisessä uudelleen istutuksessa osottautui berliniläisen aineen jälkeläinen satoisaksi, mutta ei myöhemmin. Kantojen heikontumisen vuoksi valmistettiin nuorutettua ainetta lapsista otetulla humanilymfalla ja tultiin toimeen siten saadulla aineella vuoden loppupuoli. Kaikki vuoden kuluessa valmistetut aineet olivat kelvollisia rokotustarkoitukseen.

Vuoden kuluessa saatiin rokkoainetta 1,091.9 gr. Laitoksesta lähetettiin 972 rokkoainelähetystä, joista yleistä rokotusta varten 675 ja yksityisille rokottajille 297. Paitsi rokkoainevaraston yleiseen rokotukseen käyttämää rokotusainetta jakoi laitos vuoden kuluessa käytettäväksi 185,120 annosta ainetta, siitä yleistä rokotusta varten ilmaiseksi 179,424 annosta ja yksityisille rokottajille maksusta 5,696 annosta. Eri kuukausille jakaantuivat määrät seuraavasti:

Kuukausi.	Yleiseen tarkoitukseen mak-sutta.	Yksi-tyisille mak-susta.	Yhteensä.	Kuukausi.	Yleiseen tarkoitukseen mak-sutta.	Yksi-tyisille mak-susta.	Yhteensä.
Tammikuussa ..	3,425	160	3,585	Heinäkuussa ..	3,525	258	3,783
Helmi- » ..	2,112	112	2,224	Elo- » ..	1,240	274	1,514
Maalis- » ..	5,725	508	6,233	Syys- » ..	2,670	463	3,133
Huhti- » ..	15,197	923	16,120	Loka- » ..	7,155	737	7,892
Touko- » ..	71,845	1,440	73,285	Marras- » ..	21,325	266	21,591
Kesä- » ..	44,780	399	45,179	Joulu- » ..	425	156	581

Myydyistä rokkoaineesta sai laitos Smk. 5,170: — sekä myydyistä vasikanjäännöksistä Smk. 13,604: —, siis yhteensä Smk. 18,774: —. Laitoksella oli menoja Smk. 114,816: 77. Kun tästä vähennetään laitoksen tulot, jää todelliseksi menoiksi Smk. 96,042: 77.

K. F. Hirvisalo.

Rokotus Helsingissä.

Rokkoainevaraston toimeenpanema yleinen rokotus alkoi helmik. 16 päivänä ja jatkui yhtämittäisesti marrask. 22 päivään. Kaikkiaan rokotettiin 1,174 henkilöä, joista ensi kertaa rokotettuja 1,147 ja uudelleen rokotettuja 27. Ensi kertaa rokotetuista jäi tarkastuksesta pois 24. Tuloksiltaan tunnetusta 1,123 tapauksesta tuli 1,114 kertaa täydellinen tulos. Epätäydelliset tapaukset jakaantuvat tuloksiinsa, nähden seuraavasti: 1 tapauksessa 3 rokkoa 6 leikkauksesta, 1 tapauksessa 2 rokkoa 6 leikkauksesta, 2 tapauksessa 1 rokko 6 leikkauksesta ja 5 tapauksessa ei yhtään rokkoa 6 leikkauksesta. Uudelleen rokotettiin viimeksi mainittuja kolmessa tapauksessa ja kaikissa negatiivisella tuloksella.

Lapset rokotettiin Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksessa valmistetulla rokotusaineella. V. 1920 valmistetusta aineesta käytettiin yhtä, muuten käytettiin v. 1921 valmistettua ainetta.

Rokotetuista oli:

Poikia.	Tyttöjä.	Suomea puhuvia.	Ruotsia puhuvia.	Kreikka-laiskatol.	Rooma-laiskatol.	Saksa-laisia.	Viro-laisia.	Helsingin ulko-puolelta.	Aviottomia.
612	535	800	334	5	5	1	3	26	84

Eri kuukausina rokotettiin:

Tammik.	—	Huhtik.	134	Heinäk.	140	Lokak.	157
Helmik.	5	Toukok.	91	Elok.	187	Marrask.	38
Maalisk.	25	Kesäk.	92	Syysk.	278	Jouluk.	—

Ensi kertaa rokotettujen ikä ja rokotuksen tulos näkyy seuraavasta taulukosta:

Rokotettujen luku				Rokotuksen tulos						Tarkastuksesta poissaolleita			Kehitt. rokkokojen määrä %:ssa ist. leikkauks. nähdän	Tulos %:ssa		Tarkastuksesta poissa-olleita %:ssa
alle 2 vuoden.	2—10 vuoteen.	päälle 10 vuo- den	Yhteensä.	alle 2 vuoden		2—10 vuotta		päälle 10 vuoden		alle 2 vuoden.	2—10 vuoden.	päälle 10 vuo- den		täyd.	epitäyd.	
				täyd.	epitäy- den.	täyd.	epitäy- den.	täyd.	epitäy- den.							
400	747	—	1,147	393	2	721	7	—	—	5	19	—	98.51	99.19	0.81	2.09

Vuoden kuluessa sai 88 kättilöoppilasta ohjausta rokotuksen toimittamisessa. Oppilaat rokotettiin yhteensä 729 lasta, joten jokaista oppilasta kohti tuli 8.3 rokotusta. Mainituissa rokotustilaisuuksissa saivat oppilaat harjoitella rokotuspäiväkirjan pitoa. Toimitetun kuulustelun jälkeen annettiin 63 oppilaalle todistus rokotustaidosta.

Kaupungin papisto ilmoitti v. 1920 syntyneiden rokottamattomien lasten luvun seuraavasti:

Pohj. suom. seur.	581 lasta	Etel. ruots. seur.	308 lasta
Etel. suom. seur.	498 »	Sörnäisten suom. seur. .	622 »
Pohj. ruots. seur.	421 »	Sörnäisten ruots. seur. .	160 »

Yhteensä 2,590 lasta

K. F. Hirvisalo.

Kunnanlääkärilaitos.

Se määräraha, joka on otettu valtion tulo- ja menoarvioon 7 P. L. III luvun 8 momentin kohdalle kunnanlääkärien palkkaamiseksi, ja v. 1920 oli 381,000 markan suuruinen, korotettiin v. 1921 tulo- ja menoarviossa 790,300 markaksi. Tämän nojalla kävi mahdolliseksi korottaa kunnille kysymyksessä olevaan tarkoitukseen myönnettyjä apurahoja. Apurahojen korotus oli sitäkin tärkeämpää, kun kunnanlääkäriyhdistyksen toiminnan kautta kunnanlääkärien palkkoja yleensä korotettiin, ja kunnat sentähden entistä suuremmassa määrässä anoivat korotettuja apurahoja.

Kunnanlääkäriyhdistys ja Maalaiskuntien Liitto hyväksyivät yhteisesti yhteisen ohjesäännön kunnanlääkäreitä varten, ja Suomen Yleinen Lääkäriliitto vahvisti sen myös malliohjesääntönä käytettäväksi maassamme.

Vuoden kuluessa perustettiin seuraavat uudet kunnanlääkäripiirit: *Humpila, Pyhäjärvi Vi. l., Sippola ja Anjala*, jotka muodostivat yhteisen piirin, sekä *Sortavalan maalaiskunta*. Seuraavat kunnat, joilla ennen sotaa oli ollut apuraha, anoivat ja saivat uudestaan apurahaa kunnanlääkäriin palkkaamiseksi: *Kangasniemi, Kirvu, Kuopion maalaiskunta, Nauvo, Nivala, Pohja, Ukuniemi ja Kesälähti* yhteisesti, samoin yhteisesti *Veteli, Kaustinen, Perho, Halsua ja Teerijärvi*. Teerijärvi liittyi viidenneksi neljän sitä ennen mainitun kunnan

muodostamaan piiriin. Aikaisemmin Loimaan ja Metsämaan kuntien piiriin kuulunut Alastaron kunta sekä Huittisten kunnan kanssa yhteisen piirin muodostanut Vampulan kunta erosivat entisistä piireistään ja muodostivat oman *Alastaron-Vampulan* piirin. Samoin erosi *Jokioinen* Tammelan kunnan kanssa muodostamastaan piiristä ja muodosti *Ypäjän* kunnan kanssa oman piirinsä. *Kuhmoniemen* kunnalle myönnettiin myös apuraha kunnanlääkärin palkkaamiseksi ollen kunta oikeutettu siksi, kunnes saa oman lääkärin, käyttämään siitä osan palkatakseen toisella paikkakunnalla asuvan lääkärin tekemään säännöllisiä vastaanottomatkoja kuntaan. *Petäjäveden* kunnalle myönnettiin myös vuoden kuluessa apuraha lääkärin vastaanottomatkojen järjestämiseksi kuntaan.

Grankullan kauppala muodosti oman piirin, mutta kun Espoon kunnanlääkäri asuu siellä, ja hän samalla toimii Grankullan kauppalan lääkärinä, ei sisäasiainministeriö, jonka ratkaistavaksi alistettiin anomus apurahan myöntämisestä kauppalalle, katsonut olevan syytä myöntää erityistä apurahaa Grankullan kauppalalle kysymyksessä olevaan tarkoitukseen.

Maamme nykyiset kunnanlääkäripiirit käyvät lähemmin selville seuraavasta taulukosta, johon on merkitty lääkärin asuinpaikka, piirin pinta-ala, väkiluku vuonna 1921 ja milloin sekä ensimmäinen että nykyinen valtioapu kunnanlääkärin palkkaamiseksi on myönnetty. Kun kunnanlääkäriyhdistyksen vaatimuksesta kunnat yleensä ovat sitoutuneet suorittamaan vähintään 12,000 markan suuruisen vuosipalkan lääkärilleen, valtioapu siihen luettuna, ei taulukossa ole erikseen merkitty kuntien osuutta. Samoin on taulukkoon merkitty erinäisiä tietoja kiertävistä sairaanhoitajattarista, joista tehdään tarkemmin selkoa kiertävän sairaanhoitajattarlaitoksen kehitystä koskevassa luvussa.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäri- asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäri- palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäri- palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoidattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri
Uudenmaan lääni.												
<i>Helsingin piiri:</i>												
Askola	3,158	205.3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Helsingin mlk.	12,761	378.9	Oulunkylä	19 ¹ / ₁₁ 10	1,200	19 ¹² / ₉ 19	Toist.	2,000	1	—	—	—
Hyvinkää	8,040	348.3	Asema	19 ¹⁰ / ₉ 18	2,000	19 ¹⁰ / ₉ 18	»	2,000	1	—	—	—
Mäntsälä	8,677	573.3	Kirkonkylä	18 ³ / ₁₁ 91	1,200	19 ³ / ₅ 21	»	3,600	1	—	—	—
Nurmijärvi	7,404	375.9	Kirkonkylä	18 ³ / ₁₀ 98	1,200	19 ⁷ / ₄ 20	»	2,000	—	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	250
Pornainen	2,273	147.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porvoon mlk.	15,106	635.2	Porvoo	18 ¹⁸ / ₁₁ 95	1,500	19 ¹⁰ / ₉ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Pukkila	2,234	146.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sipoo	7,359	354.6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Tuusula	8,613	284.8	Kerava	19 ²³ / ₁₁ 05	1,500	19 ⁸ / ₄ 21	Toist.	3,000	1	—	—	—
<i>Loviisan piiri:</i>												
Anjala	3,179	148.9	Inkeroinen	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁶ / ₈ 21	Toist.	450
Artjärvi	2,755	179.0	—	—	—	—	—	—	—	»	19 ¹ / ₂₂	900
Elimäki	6,169	369.5	Kirkonkylä	18 ⁵ / ₁₀ 96	1,500	19 ²² / ₁₁ 21	Toist.	3,600	—	—	—	—
Iitti	9,615	643.2	Kausala	19 ¹ / ₁₁ 10	1,800	19 ¹⁵ / ₁₀ 18	»	1,800	1	—	—	—
Jaala	3,810	360.7	—	—	—	—	—	—	—	19 ⁷ / ₉ 15	Toist.	250
Kuusankoski	13,507	96.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lapträsk	5,231	331.4	—	—	—	—	—	—	—	19 ¹⁷ / ₁₁ 13	Toist.	300
Liljendal	1,975	109.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myrskylä	2,837	200.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orimattila	9,803	604.2	Kirkonkylä	18 ⁵ / ₁₀ 96	1,500	19 ¹⁵ / ₁₁ 21	Toist.	3,500	—	—	—	—
Pernaja	7,785	452.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruotsinpyhtää	4,209	277.9	—	—	—	—	—	—	—	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	300
<i>Lohjan piiri:</i>												
Espoo	8,752	304.8	Grankulla	19 ¹⁷ / ₆ 10	1,500	19 ⁸ / ₁₀ 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Kirkkonummi	7,663	355.2	Kirkonkylä	18 ⁵ / ₁₀ 96	1,200	19 ² / ₉ 19	»	2,000	1	—	—	—
Lohja ²⁾	8,664	258.9	Lohjannummi	19 ¹¹ / ₁₁ 07	1,200	19 ¹⁵ / ₆ 20	»	2,000	2	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	Toist.	300
Nummi	4,088	202.2	—	—	—	—	—	—	—	19 ²⁷ / ₁₀ 14	»	250
Pusula	3,975	273.4	Högfors	18 ⁵ / ₁₀ 96	1,200	—	—	—	1	—	—	—
Pyhäjärvi	5,073	237.2	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₂ 14	»	250
Siuntio	4,642	258.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vihti	8,988	518.5	Suksela	18 ³ / ₁₁ 91	1,200	19 ²⁰ / ₁₂ 17	Toist.	1,200	1	—	—	—
<i>Tammisaaren piiri:</i>												
Bromarv	2,394	157.7	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁ 05	1,200	19 ⁹ / ₁ 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Degerby	1,596	82.4	Inkoon	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Inkoo	3,849	250.9	kirkonkylä	18 ¹⁵ / ₁₀ 94	1,200	19 ⁵ / ₄ 21	»	4,000	1	—	—	—
Hangan msk.	2,644	56.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karja	4,588	184.8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Karjalohja	2,290	120.0	—	—	—	—	—	—	—	19 ³⁰ / ₁ 17	Toist.	300
Mustio	522	6.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pohja	5,715	226.9	Fiskars	19 ¹³ / ₇ 09	1,500	19 ²⁷ / ₆ 21	19 ¹ / ₂₄	2,500	1	—	—	—
Sammatti	1,171	61.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	Toist.	400
Snappertuna	2,505	162.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tammisaaren mlk. ...	2,283	123.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tenhola	4,753	318.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Kuuluu Sippolan piiriin.

²⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja 2 kertaa kuukaudessa Nummelle ja 1 kerran Siuntioon.

Lääni, piirilääkäripiiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi.		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi			Kiertävät sairaanhoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
Turun ja Porin lääni.												
<i>Turun piiri:</i>												
Aura	2,077	79.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaarina	4,985	70.4	—	—	—	—	—	—	2	19 ²⁰ / ₂ 17	Toist.	550
Kaksikerta	587	31.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karinainen	1,766	83.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁶ / ₈ 20	Toist.	600
Sauvo	3,159	175.7	Sauvon kirkonkylä	19 ³ / ₇ 09	1,500	19 ⁴ / ₁₂ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Karuna	1,746	83.2		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuusisto	499	18.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lieto	4,505	214.7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Maaria	7,292	99.9	—	—	—	—	—	—	2	19 ⁷ / ₁₁ 16	Toist.	250
Marttila	3,069	193.6	Marttilan kirkonkylä	18 ³ / ₁₁ 91	1,500	19 ⁹ / ₈ 21	Toist.	4,000	1	19 ¹³ / ₂ 20	»	600
Koski	3,680	189.3		—	—	—	—	—	—	1	19 ¹² / ₈ 19	»
Tarvasjoki	2,109	101.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Masku	1,566	83.8	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁸ / ₆ 20	»	600
Naantal mlk.	1,094	49.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nousiainen	3,041	195.7	—	—	—	—	—	—	—	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	300
Paattinen	1,232	62.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paimio	5,030	228.5	Kirkonkylä	19 ¹⁰ / ₁₁ 03	1,500	19 ³ / ₆ 21	Toist.	3,600	1	19 ¹³ / ₄ 20	Toist.	600
Parainen	9,476	255.0	Läh. kirkonk.	19 ²⁰ / ₉ 05	1,500	19 ¹⁷ / ₆ 21	»	4,000	1	—	—	—
Piikkiö	2,550	90.2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Raisio	2,333	65.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	300
Rusko	806	47.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vahto	1,059	81.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yläne	3,443	335.3	Riihikosken kylä Yläneellä	18 ¹⁴ / ₁₁ 92	1,000	19 ⁵ / ₄ 21 ¹⁾	Toist.	3,600	—	—	—	—
Pöytyä	4,521	314.5		—	18 ¹⁵ / ₁₀ 92 ¹⁾	1,250	—	—	—	—	—	—
<i>Uudenkaupungin piiri:</i>												
Iniö	829	56.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karjala	1,099	72.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kustavi	2,413	155.7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Laitila	9,291	542.7	Kirkonkylä	19 ²⁷ / ₉ 06	1,500	19 ²² / ₃ 21	Toist.	3,000	1	—	—	—
Lemu	956	36.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokalahti	2,025	87.8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Mietoinen	1,869	135.8	Laukkisten kylä Mynäm.	19 ²⁰ / ₆ 05	1,500	19 ²⁰ / ₁₂ 17	Toist.	2,000	1	19 ²³ / ₅ 16	Toist.	250
Mynämäki	4,845	321.8		—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₉ 15	»
Pyhämaa	1,370	60.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyhäranta	2,726	130.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uudenkaup. mlk.	741	36.7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Uusikirkko	4,545	259.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vehmaa	3,786	183.6	Rautialan kylä Vehmaalla	19 ²⁰ / ₆ 05	1,500	19 ²⁷ / ₆ 18	Toist.	2,000	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	250
Taivassalo	3,244	128.5		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Velkua	575	32.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rymättylän piiri:</i>												
Askainen	1,369	56.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Houtskari	1,989	99.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korpoo	2,608	161.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Merimasku	1,019	45.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nauvo	3,557	230.1	Ernholm lähellä Nauvon kirkkoa	18 ²⁴ / ₁ 98	1,200	19 ⁵ / ₄ 21	Toist.	4,000	—	—	—	—
Rymättylä	2,792	141.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Koski, Eura, Karinainen ja Marttila muodostivat yhteisen kunnanlääkäripiirin. 2) Pöytyä, Yläne ja Oripää muodostivat yhteisen piirin.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri
<i>Porin piiri:</i>												
Eura	3,841	195.2	Euran kirkonkylä	18 17/1 88	900	19 10/9 18	Toist.	1,950	1	—	—	—
Kiukainen	4,469	169.7		18 12/11 89	1 ¹⁰)300	—	—	—	1	—	—	—
Honkilahti	1,703	117.6	19 1/12 17	1,750	—	—	—	1	19 17/12 20	Toist.	1,200	
Eurajoki	6,527	325.6	—	—	—	—	—	1	19 22/3 12	»	250	
Hinnerjoki	1,917	108.1	—	—	—	—	—	1	19 30/3 21	»	900	
Kullaa	2,784	269.6	—	19 9/1 18	2) 600	—	—	1	19 11/3 19	»	500	
Lappi	4,004	202.2	—	—	—	—	—	1	19 17/1 13	»	200	
Luvia	3,105	153.1	—	—	—	—	—	1	19 7/10 19	»	300	
Merikarvia	8,719	417.5	Alakylä	{ 18 15/1 89	500	19 13/4 20	Toist.	2,000	1	19 9/7 20	»	500
Siikainen	5,364	424.0	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Nakkila	4,587	176.4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Noormarkku	4,479	300.3	Finbyn kylä	19 13/7 09	1,500	19 5/4 21	Toist.	3,000	1	—	—	
Pomarkku	4,674	286.1		—	—	—	—	—	1	—	—	—
Ahlainen	4,286	184.8	—	—	—	—	—	1	19 17/10 12	Toist.	300	
Porin mlk.	7,415	215.8	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Rauman mlk.	5,053	226.2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Uvila	7,817	166.5	—	—	—	—	—	1	19 24/2 14	Toist.	250	
<i>Ikaalisten piiri:</i>												
Hämeenkyrö	8,879	490.0	Kirkonkylä	18 5/10 96	1,200	19 16/10 21	Toist.	3,600	1	—	—	
Ikaalinen	12,397	821.7	Kauppala	19 11/11 07	1,200	19 18/6 20	»	2,000	2	19 17/1 13	Toist.	275
Jämijärvi	4,018	194.9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Kankaanpää ³⁾	9,936	714.4	Kirkonkylä	{ 18 9/10 99	1,300	19 28/4 21	Toist.	3,500	1	19 2/8 21	Toist.	1000
Hongonjoki	4,074	307.5	—	{ 19 22/6 11	250	—	—	1	—	—	—	
Karvia	4,587	443.6	—	—	—	—	—	1	19 29/6 20	Toist.	1,000	
Kihniö	2,740	144.7	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Parkano ⁴⁾	6,989	990.1	Kirkonkylä	19 23/1 05	1,500	19 11/2 19	Toist.	2,500	1	19 11/3 21	Toist.	1,200
Viljakkala	2,718	203.5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
<i>Huittisten piiri:</i>												
Alastaro	4,761	273.9	Alastaron kirkonkylä	—	0) —	19 25/11 21	Toist.	3,600	1	—	—	
Vampula	3,076	141.6		—	0) —	—	—	—	1	—	—	
Harjavalta	1,999	88.4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Huittinen	8,623	423.6	Lauttakylä	19 10/12 01	1,500	19 26/4 21	Toist.	3,500	1	19 11/2 19	Toist.	300
Keikyä	1,938	69.0		—	—	—	—	—	1	—	—	
Kauvatsa	2,836	150.2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Kokemäki	7,988	339.6	Tulkkilan kyl.	18 14/11 92	1,200	19 7/4 20	Toist.	2,000	1	—	—	
Köyliö	3,515	245.6	—	18 12/11 89	1 ¹⁰) —	—	—	1	—	—	—	
Loimaa	8,924	350.7	Loimaan kauppala	18 21/10 90	1,000	19 25/11 21	Toist.	1,500	2	19 29/6 20	Toist.	500
Mellilä	2,029	109.0		—	19 9/1 18	8) 1,500	—	—	—	—	—	
Metsämaa	1,693	91.6	—	19 22/10 00	5) —	—	—	—	—	—		
Oripää	1,972	106.1	—	18 15/10 94	9) —	—	—	0) —	—	—		
Punkalaidun	6,558	340.7	Mäenpään kylä	19 22/10 00	1,500	19 8/10 18	Toist.	2,000	1	—	—	
Säkylä	2,813	156.8		—	18 14/11 92	1 ¹⁰) —	—	—	1) —	—	—	
<i>Tyrvään piiri:</i>												
Karkku	3,879	177.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kiikka	4,262	225.8	—	—	—	—	—	1	—	—	—	

1) Eura, Köyliö, Kiukainen, Säkylä ja Honkilahti muodostavat yhteisen piirin. 2) Apuraha myönnetty Lavian kunnanlääkäriin käyntejä varten kunnassa. 3) Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kaksi kertaa kuukaudessa Jämijärvelle ja kerran Hongonjoelle. 4) Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Kihniöön. 5) Loimaa, Alastaro ja Metsämaa muodostivat yhteisen piirin. 6) Kuului Huittisten piiriin. 7) Huittinen ja Vampula muodostivat yhteisen piirin. 8) Loimaa, Alastaro, Mellilä ja Metsämaa muodostivat yhteisen piirin. 9) Pöytyä, Yläne ja Oripää muodostivat yhteisen piirin. 10) Eura, Köyliö ja Kiukainen muodostivat yhteisen piirin. 11) Eura, Köyliö, Kiukainen ja Säkylä muodostivat yhteisen piirin.

Lääni, piirilääkärin- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkärin asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkärin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkärin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
Lavia	5,656	324.7	Lavian kirkonkylä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiikoinen	2,906	73.0		19 ¹⁴ / ₂ 13	1,500	—	—	—	—	—	—	—
Suodenniemi	2,904	199.2		—	—	19 ¹⁷ / ₁₀ 17	Toist.	2,500	1	—	—	—
Mouhijärvi	4,385	260.2		—	—	—	—	—	1	19 ¹⁹ / ₃ 20	Toist.	500
Suoniemi	2,103	90.6		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyrvää	9,460	424.8	Vammala	19 ¹⁶ / ₁₁ 03	1,200	19 ¹⁴ / ₁₀ 21	Toist.	3,600	2	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	Toist.	250
<i>Salon piiri:</i>												
Angelniemi	1,094	65.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halikko	6,631	300.6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Hüttinen	1,859	122.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kemio	6,622	323.1	Engelsby Kemiössä	18 ¹⁵ / ₁ 89	1,200	19 ¹⁵ / ₄ 21	Toist.	3,600	—	—	—	—
Dragsfjärd	5,110	115.8		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vestanfjärd	1,669	92.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiikala	3,542	242.0	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	300	
Kisko	3,279	231.3	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₁₁ 16	»	250	
Kuusjoki	2,609	125.9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Muurla	1,704	76.7	—	—	—	—	—	1	19 ⁵ / ₇ 21	Toist.	700	
Pernio	7,757	380.5	Hämeenkylä Perniössä	18 ¹⁵ / ₁₀ 96	1,200	19 ⁴ / ₇ 19	Toist.	2,000	1	—	—	—
Finby	1,808	81.6		18 ³ / ₁₀ 98	150	—	—	—	1	19 ⁷ / ₃ 16	Toist.	300
Pertteli	3,100	147.0	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Salon kauppala	1,605	0.7	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Suomusjärvi	2,148	158.4	—	—	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	300	
Uskela	4,016	135.8	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Ahvenanmaan maakunta.												
<i>Godbyn piiri:</i>												
Brändö	1,264	91.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eckerö	1,461	106.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finström	2,798	115.1	Godby	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värdö	1,239	101.4		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saltvik	3,222	137.9		19 ²⁴ / ₁₀ 18	3,000	19 ²² / ₃ 21	19 ¹ / ₁ 22	5,000	—	—	—	—
Geta	1,267	80.8		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sund	1,722	103.7		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hammarland	2,186	126.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Föglö	1,936	117.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kökar	951	60.5	—	19 ²³ / ₄ 19	3,000	19 ⁸ / ₄ 21	19 ¹ / ₁ 23	8,000	—	—	—	
Jomala	3,271	147.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kumlinge	1,019	83.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lemland	2,123	98.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lumparland	649	31.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sottunga	419	21.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hämeen lääni.												
<i>Hämeenlinnan piiri:</i>												
Hattula	5,013	288.6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Hauho	5,667	336.5	Kirkonkylä Riihimäki	19 ¹¹ / ₁₁ 07	1,500	19 ²⁰ / ₁₂ 17	Toist.	2,000	1	—	—	—
Hausjärvi	13,554	375.8		18 ⁹ / ₁₀ 93	1,200	19 ²⁷ / ₆ 18	»	2,000	2	—	—	—
Hämeenlinnan msk.	2,316	97.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Janakkala	8,081	403.8	Kirkonkylä	19 ¹³ / ₇ 09	1,200	19 ¹⁹ / ₉ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Loppi	8,357	586.7	Kirkonkylä	18 ⁹ / ₁₀ 99	1,500	19 ²⁷ / ₆ 18	»	2,000	—	—	—	
Renko	3,018	201.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tuulos	2,167	149.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₃ 16	Toist.	300
Tyrväntö	1,751	88.0	—	19 ¹¹ / ₃ 01	» 300	—	—	—	1	—	—	
Vanaja	3,881	257.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	

1) Tuulos, Lammi ja Koski muodostivat yhteisen kunnanlääkäripiirin.

Lääni, piirilääkärin- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkärin asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkärin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkärin palkkaa- miseksi			Kierähtä sairaan- hoitajattaret	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
<i>Hollolan piiri:</i>												
Asikkala	8,829	544.6	Vääksyn kanava	19 16/12 01	1,500	19 9/1 18	Toist.	2,000	1	19 24/2 14	Toist.	250
Hollola	14,031	509.0	Lahti	18 8/10 99	1,300	19 8/4 21	»	2,000	2	19 17/1 13	»	300
Kärkölä	4,408	250.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lamm	7,125	518.5	Lamm	18 3/11 91	1,100	19 21/2 19	Toist.	2,000	1	19 4/11 13	Toist.	250
Koski	2,966	185.7	kirjokylä	—	—	—	—	—	1	19 7/8 16	»	200
Nastola	5,527	348.7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Padasjoki	5,407	484.5	Harmoisten kylä Kuhmoisissa	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Tammelan piiri:</i>												
Akaa	5,218	131.3	Toijala	18 15/9 97	1,000	19 1/12 17	Toist.	1,500	1	19 26/11 20	Toist.	600
Forssa	7,821	151.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummppila	3,010	138.0	—	—	—	19 8/4 21	Toist.	3,000	1	—	—	—
Kalvola	4,085	341.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Somerniemi	1,902	158.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Somero ²⁾	8,368	487.1	Joensuun kylä	18 8/10 93	1,200	19 15/10 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Sääksmäki	7,901	243.2	Valkeakoski	18 9/10 93	1,200	19 22/3 21	»	3,000	—	—	—	—
Tammela ³⁾	7,406	551.0	Forssa	18 15/10 94	1,200	19 8/4 21	Toist.	4,000	1	—	—	—
Jokioinen	4,543	178.2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Ypäjä	4,063	160.1	—	—	—	—	—	—	1	19 4/10 18	Toist.	400
Urjala ⁴⁾	11,018	526.7	Lankeelan kylä	18 8/10 89	1,000	19 10/9 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Kylmäkoski	2,002	106.8	—	—	—	—	—	—	1	19 7/3 16	Toist.	250
<i>Tampereen piiri:</i>												
Kangasala	7,305	359.9	Kangasalan	18 15/9 97	1,200	19 26/4 21	Toist.	3,500	1	19 7/3 16	Toist.	300
Sahalahti	1,983	80.1	kirjokylä	19 17/2 10	300	—	—	—	1	—	—	—
Lempäälä	5,275	257.0	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Messukylä	3,429	125.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pohjois-Pirkkala	10,201	145.5	Nokia	—	—	19 20/12 17	Toist.	2,500	1	—	—	—
Etelä-Pirkkala	1,710	78.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pälkäne	4,613	237.4	Kirkonkylä	19 16/12 01	1,400	19 14/12 20	Toist.	2,500	1	—	—	—
Tottijärvi	1,289	51.3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vesilahti	6,562	371.6	—	—	—	19 7/3 19	Toist.	2,000	1	—	—	—
Ylöjärvi	3,972	173.7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Jämsän piiri:</i>												
Eräjärvi	1,950	84.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Jämsä	14,418	1,045.0	Kirkonkylä	19 14/2 13	1,500	19 27/9 17	Toist.	2,000	1	19 7/11 16	Toist.	300
Korpilahti	7,236	660.5	Kirkonkylä	18 15/10 94	1,500	19 17/6 21	»	4,500	1	—	—	—
Kuhmalahti	2,296	207.3	—	—	—	19 1/7 19	»	2,000	—	—	—	—
Kuhmoinen	7,094	727.7	Harmoisten k.	18 21/10 90 ⁵⁾	1,500	19 17/6 18	»	2,000 ⁵⁾	1	—	—	—
Kuorevesi	2,971	331.1	Mänttä	19 20/9 05	1,500	19 3/5 21	»	1,500	1	19 9/9 19	Toist.	500
Luopioinen	4,330	292.1	Kirkonkylä	19 11/11 07 ⁶⁾	200	—	—	—	1	—	—	—
Längelmäki	4,128	329.9	Kirkonkylä	—	—	19 18/10 21	Toist.	4,500	1	—	—	—
Muurame	2,972	92.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Ruoveden piiri:</i>												
Juupajoki	3,597	215.0	Korkeakoski	—	—	19 7/4 20	Toist.	2,000	1	—	—	—
Kuru	5,412	759.1	Karjula	19 16/12 01	1,500	19 1/12 17	»	2,500	1	19 2/8 21	Toist.	1,200
Mänttä	2,733	59.8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Orivesi	6,325	412.4	Kirkonkylä	18 5/10 96	1,200	19 5/4 21	Toist.	3,000	1	—	—	—

¹⁾ Kuuluu Kuhmoisten piiriin. ²⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Somerniemelle. ³⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Jokioisiin. ⁴⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Kylmäkoskelle. ⁵⁾ Kuhmoinen ja Padasjoki muodostavat yhteisen piirin. ⁶⁾ Kuului Pälkäneen piiriin.

Lääni, piirilääkäripiiri ja kunta	Asukosluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi			Kiertävät sairaanhoitajatarit	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri
Ruovesi	11,568	793.5	Kirkonkylä	18 ⁸ / ₁₀ 89	1,000	19 ²¹ / ₂ 19	Toist.	2,000	2	19 ⁹ / ₃ 17	Toist.	300
Teisko	4,677	375.3	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	»	300
Viippula	4,644	347.1	Asema	—	—	19 ¹⁹ / ₉ 19	Toist.	2,000	1	19 ¹⁷ / ₁ 13	»	300
Viipurin lääni.												
<i>Viipurin piiri:</i>												
Johannes	7,333	221.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koivisto ¹⁾	10,339	304.9	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁ 05	1,500	19 ²⁹ / ₁₁ 18	Toist.	2,000	1	19 ²¹ / ₆ 21	Toist.	1,500
Kuolemajärvi	5,941	367.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lavansaari	1,337	15.9	—	—	19 ¹³ / ₇ 09	²⁾ 5,000	19 ²¹ / ₁₁ 18	Toist. ³⁾ 7,500	—	19 ³ / ₉ 20	19 ¹ / ₂₆ 26	750
Seiskari	848	4.0	—	—	—	—	—	—	—	19 ¹² / ₇ 21	19 ¹ / ₂₆ 26	500
Nuijamaa	4,399	356.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säkijärvi	12,685	842.8	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁ 05	1,500	19 ²⁷ / ₆ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Uusikirkko	16,935	820.0	Kirkonkylä	18 ¹⁴ / ₁₁ 92	1,500	19 ⁸ / ₄ 21	«	4,000	—	—	—	—
Vahviala	4,852	287.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin mlk.	42,670	637.7	Viipuri	19 ¹⁶ / ₁₂ 01	1,500	{ 19 ⁷ / ₁₁ 17 19 ²⁴ / ₇ 19	Toist.	2,000 6,000	1	19 ²⁴ / ₁₀ 17	Toist. ⁴⁾ 600	—
<i>Haminan piiri:</i>												
Kymi	15,134	239.9	Kymminlinnan pysäkki	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Miehikkälä	4,968	391.1	—	—	19 ²² / ₈ 17	1,500	19 ¹⁸ / ₃ 19	Toist.	2,000	1	—	—
Pyhtää	5,253	278.6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Sippola	10,178	554.6	Inkeroinen	—	—	—	19 ⁹ / ₈ 21	Toist. ⁵⁾ 3,600	2	{ 19 ⁷ / ₁ 16 19 ¹⁶ / ₈ 21	Toist.	300 800
Haapasaari	287	4.3	—	—	19 ¹³ / ₇ 09	²⁾ 5,000	19 ²¹ / ₁₁ 18	» ²⁾ 7,500	—	—	—	—
Suursaari	896	20.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tytärtaari	544	8.2	—	—	—	—	—	—	—	19 ²⁷ / ₁ 20	19 ¹ / ₂₃ 23	1,000
Vehkalahti	10,101	577.0	—	—	—	—	—	—	2	19 ²⁷ / ₂ 20	Toist. ⁶⁾ 600	—
Virolahti	8,760	471.0	Virojoki	19 ¹ / ₁₁ 10	1,500	19 ¹⁰ / ₉ 18	Toist.	2,000	3	—	—	—
<i>Lappeenrannan piiri:</i>												
Lappee	18,305	576.8	Lappeenranta	19 ¹⁰ / ₉ 18	2,000	19 ¹⁰ / ₆ 18	Toist.	2,000	3	—	—	—
Luumäki	7,469	720.6	Kirkonkylä	19 ¹³ / ₇ 09	1,500	19 ²⁷ / ₃ 19	»	2,000	1	—	—	—
Savitaipale	8,181	530.8	Savitaipaleen kirkonkylä	19 ²⁰ / ₉ 05	1,500	19 ²⁴ / ₅ 21	»	4,500	1	19 ¹⁷ / ₆ 19	Toist.	500
Suomenniemi	2,168	279.0		19 ²² / ₉ 11	500							
Lemi	4,883	208.1		19 ²⁷ / ₆ 18	²⁾ 500							
Taipalsaari	4,393	340.7	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₁₁ 16	»	300
Valkeala	13,562	873.4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Antrean piiri:</i>												
Antrea	9,604	464.2	Kirkonkylä	18 ⁹ / ₁₀ 93	1,200	19 ³ / ₁₂ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Joutseno	6,360	283.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₉ 15	Toist.	300
Ruokolahti	13,872	1,006.4	Vuoksenniska	{ 18 ¹⁵ / ₉ 97	1,500	19 ²⁷ / ₆ 18	Toist.	2,000	1	19 ²¹ / ₂ 19	»	500
Jääski	10,865	400.6	—	19 ¹³ / ₇ 09	1,500							
Kirvu	10,369	649.7	Kirkonkylä	18 ¹⁵ / ₉ 97	1,400							
Rautjärvi	5,465	402.7	—	19 ²⁴ / ₁₀ 10	²⁾ 600	19 ²⁷ / ₅ 19	»	2,000	1	—	—	—
Vuoksenranta	3,386	223.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Muolaan piiri:</i>												
Heinjoki	3,634	310.0	—	—	—	19 ⁷ / ₂ 19	Toist.	2,000	—	—	—	—
Kivennapa	14,473	672.4	Kirkonkylä	19 ¹⁶ / ₁₁ 03	1,500	19 ²² / ₃ 21	»	4,000	1	—	—	—

¹⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Seiskariin ja Lavansaarelle. ²⁾ Myönnetty lääkärin ja sairaanhoidon aikaansaamiseksi Seiskarin, Lavansaaren, Suursaaren, Tytärsaaren ja Haapasaaren kunnille. ³⁾ Uraan ja Ravansaaren kyläkunnille. ⁴⁾ Sippola ja Anjala muodostavat yhteisen piirin. ⁵⁾ Haminan ja Vehkalahtien Martta-yhdistyksille. ⁶⁾ Apuraha myönnetty Savitaipaleen kunnanlääkäriin käyntejä varten kunnassa 2:sti kuukaudessa. ⁷⁾ Kuulunut ennen Ruokolahden piiriin.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi													
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri											
Kyyrölä	1,896	{ 764.0	Muolaan kirkonkylä	18 ¹⁵ / ₆ 97	1,800	19 ⁷ / ₃ 19	Toist.	3,000	—	—	—	—											
Muolaan	15,917																						
Valkjärvi	7,569																						
Rautu	6,035																						
Terijoki	4,939																						
Vuoksela	3,850	169.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
<i>Käkisalmen piiri:</i>																							
Hiitola	8,422	463.8	Asema	19 ¹⁶ / ₁₂ 01	1,500	19 ⁹ / ₁ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—											
Kaukola	4,850	264.3	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₂ 14	Toist.	300											
Käkisalmen mlk.	3,567	178.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Pyhäjärvi	8,243	521.6	Pyhäkylä	—	—	19 ¹⁴ / ₁₀ 21	Toist.	5,000	1	19 ¹⁷ / ₁ 13	Toist.	300											
Räisälä	7,866	363.3	Kirkonkylä	19 ¹ / ₁₁ 10	1,750	19 ²⁷ / ₆ 18	»	2,000	1	—	—	—											
Sakkola	5,912	341.6	Kirkonkylä	—	—	19 ¹⁵ / ₁₁ 21	»	5,000	—	—	—	—											
Metsäpirtti	5,242	187.2	—	18 ² / ₁₀ 90	1,200	—	—	—	—	—	—	—											
<i>Kurkijoen piiri:</i>																							
Jaakkima	15,107	776.8	Lahdenpohjan kylä	18 ²¹ / ₁₀ 90	1,500	19 ⁵ / ₄ 21	Toist.	3,500	2	19 ⁷ / ₉ 15	Toist.	300											
Kurkijoki	10,532	537.7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—											
Parikkala	17,561	802.2	Läh. asemaa	18 ⁸ / ₁₀ 93	1,200	19 ⁸ / ₁₂ 17	»	2,000	1	19 ⁷ / ₁₂ 18	19 ¹ / ₂₃	300											
										19 ²⁴ / ₁₀ 17	Toist.	225											
<i>Sortavalan piiri:</i>																							
Harju	4,655	*)—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Ruskeala	5,876	405.8	—	—	—	19 ¹⁰ / ₉ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—											
Soanlahti	2,299	433.3	—	19 ¹⁶ / ₁₀ 03	1,500	—	—	—	1	19 ¹⁸ / ₇ 18	Toist.	500											
Sortavalan mlk.	19,716	806.6	Sortavala	—	—	19 ¹⁸ / ₃ 21	Toist.	3,000	2	19 ²⁷ / ₁₀ 14	»	200											
Uukuniemi	6,113	511.7	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁ 05	1,500	19 ²² / ₃ 21	»	4,000	*)	—	—	—											
<i>Salmi piiri:</i>																							
Impilahti	7,437	*) 889.4	Kirkonkylä	18 ⁹ / ₁₀ 99	1,500	19 ⁸ / ₄ 21	Toist.	5,500	2	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	250											
Kitelä	4,962																						
Pitkäranta	—																						
Pirkiselkä	3,532												1,308.5	—	—	—	19 ¹⁹ / ₉ 18	»	900	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	400
Salmi	11,176												1,440.1	Tuleman kylä	19 ²⁷ / ₉ 06	1,500	19 ¹⁶ / ₉ 19	»	4,000	1	—	—	—
Suistamo	7,758	1,507.7	—	19 ²⁰ / ₉ 05	1,500	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	400											
Suojärvi	7,147	3,433.2	Jekkilän kylä	18 ¹⁹ / ₉ 94	4,000	19 ³ / ₁₀ 17	Toist.	5,000	1	19 ¹⁸ / ₃ 19	»	600											
Mikkelin lääni.																							
<i>Mikkelin piiri:</i>																							
Anttola	3,035	236.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁸ / ₃ 19	Toist.	500											
Hirvensalmi	7,555	453.1	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁ 05	1,500	19 ²² / ₁₁ 21	Toist.	4,500	1	—	—	—											
Kangasniemi	11,900	1,001.1	Kirkonkylä	18 ¹⁵ / ₁₀ 94	1,200	19 ¹⁴ / ₆ 21	»	4,000	1	—	—	—											
Mikkelin mlk.	15,338	1,008.7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—											
Ristiina	6,854	544.4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—											
<i>Heinolan piiri:</i>																							
Heinolan mlk.	5,601	577.8	—	19 ²⁸ / ₁₀ 10	1,250	—	—	—	1	19 ⁷ / ₁₁ 16	Toist.	300											
Hartola	8,014	743.9	Läh. kirkonk.	18 ¹⁹ / ₅ 96	300	19 ²⁷ / ₆ 18	Toist.	2,000	1	19 ²⁴ / ₂ 14	»	250											
Sysmä	8,321	690.6	Kirkonkylä	18 ¹⁵ / ₁ 89	1,200	19 ⁵ / ₉ 19	»	2,000	1	—	—	—											
Joutsa	6,188	427.8	—	18 ¹⁹ / ₆ 96	300	—	—	—	1	—	—	—											

1) Sakkola muodostanut oman piirin ja saanut valtioapua 19²⁷/₁₁ 19 2 000 mk. *) Harjun pinta-ala sisältyy Sortavalan maalaiskunnan. Ruskealan ja Impilahden kuntien pinta-aloihin. *) Uukuniemi ja Kesälahti muodostavat yhteisen piirin. *) Apuraha myönnetty lääkärin käyntejä varten kunnassa 2:sti kuukaudessa. *) Kuului Soanlahden piiriin.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoidattajien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
Leivonmäki	1,991	307.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luhanka	2,254	214.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mäntyharju ³⁾	13,077	1,142.2	Kirkonkylä	18 17/1 88	1,200	19 7/4 20	Toist.	2,000	1	—	—	—
<i>Joroisten piiri:</i>												
Haukivuori	4,074	389.2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Heinävesi	8,849	992.2	Kirkonkylä	18 8/10 89	1,000	19 8/4 21	Toist.	3,600	1	19 17/10 12	Toist.	250
Joroinen	9,221	685.6	Kirkonkylä	19 20/9 05	1,500	19 13/12 21	»	4,000	—	—	—	—
Juva	12,314	1,150.0	Kirkonkylä	18 15/1 89	1,200	19 17/6 21	»	4,000	—	—	—	—
Jäppilä	3,100	154.4	—	—	—	—	—	—	—	19 8/10 20	Toist.	900
Pieksämäki	9,704	960.7	Kirkonkylä	18 3/11 91	1,400	19 17/6 21	Toist.	4,000	1	—	—	—
Virtasalmi	3,087	250.0	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Savonlinnan piiri:</i>												
Enonkoski	2,683	139.1	Kerimäen kk.	—	—	—	—	—	1	19 23/9 19	Toist.	500
Kerimäki	12,155	947.0		19 27/8 06	1,500	19 9/1 18	Toist.	2,000	1	19 4/11 13	»	300
Puumala	6,465	774.6	Kirkonkylä	19 22/10 00	1,500	19 20/12 17	»	1,500	1	—	—	—
Rantasalmi	9,344	708.3	Kirkonkylä	18 21/10 90	1,200	19 21/10 21	»	4,000	2	19 7/11 16	Toist.	250
Kangaslampi	2,700	266.3	—	18 15/10 94	*) 300	—	—	—	—	—	—	—
Savonranta	3,336	289.2	—	19 11/4 11	*) 800	—	—	—	—	—	—	—
Sulkava	6,443	578.3	—	—	—	—	—	—	2	19 17/1 13	Toist.	250
Sääminki	11,040	963.5	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Kuopion lääni.												
<i>Kuopion piiri:</i>												
Karttula	9,149	773.3	Kirkonkylä	18 3/11 91	1,200	19 15/8 17	Toist.	*) 2,300	1	19 13/2 20	Toist.	600
Kuopion mlk.	14,260	915.7	Kuopio	19 28/10 10	1,500	19 3/5 21	»	3,500	—	—	—	—
Maaninka	7,370	424.1	Kirkonkylä	18 15/9 97	*) 1,500	19 27/6 18	»	2,000	1	19 16/15 19	Toist.	500
Pielavesi	11,006	1,163.0	Pielaveden kirkonkylä	18 3/11 91	1,500	19 19/9 18	»	2,000	1	19 27/2 20	»	600
Keitele	4,437	463.7		—	—	*) —	—	—	—	1	19 22/4 21	»
Tuusniemi	7,454	610.9	Kirkonkylä	19 13/7 09	1,800	19 8/4 21	Toist.	4,000	1	19 16/11 20	»	800
Vehmersalmi	4,172	301.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rautalammin piiri:</i>												
Hankasalmi	7,328	552.9	Kirkonkylä	19 19/9 02	*) 1,500	19 20/12 17	Toist.	2,000	1	—	—	—
Konnevesi	4,870	471.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leppävirta	15,230	1,119.3	Kirkonkylä	18 18/1 89	1,200	19 4/10 21	Toist.	3,600	1	—	—	—
Varkaus	2,129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rautalammi	7,269	691.2	Kirkonkylä	19 22/10 00	1,200	19 27/9 17	Toist.	2,000	—	—	—	—
Suonenjoki	7,629	668.2	Asema	—	—	19 7/10 19	»	2,000	2	19 13/1 20	Toist.	775
Vesanto	3,966	329.5	—	18 23/4 94	*) —	19 15/8 17	»	*) —	1	19 1/11 21	»	1,200
<i>Iisalmen piiri:</i>												
Iisalmen mlk.	10,810	718.3	Iisalmi	18 15/9 97	1,200	19 22/3 21	Toist.	3,200	2	19 4/10 18	Toist.	500
Juantehdas	1,291	2.0	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Kiuruvesi	12,643	1,317.6	Kirkonkylä	19 11/11 07	1,500	19 20/12 17	Toist.	2,500	1	19 17/10 12	Toist.	300
Lapinlahti	9,713	612.3	Kirkonkylä	19 28/10 10	*) 1,500	19 27/6 18	»	2,000	2	—	—	—

¹⁾ Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kaksi kertaa kuukaudessa Ristiinaan. ²⁾ Eronnut Hantasalmen piiristä muodostaen oman piirin ja saanut valtioapua 19 11/11 2 000 mk. ³⁾ Apuraha myönnetty Heinäveden kunnanlääkäriin käyntejä varten 3:sti kuukaudessa. ⁴⁾ Karttula ja Vesanto muodostivat yhteisen piirin. ⁵⁾ Maaninka ja Lapinlahti muodostivat yhteisen piirin vuoteen 1909 asti. ⁶⁾ Apuraha siirretty yksin Pielaveden kunnalle 19 4/15. ⁷⁾ 18 15/10 94 sai kunta 300 mk. apurahan yhteisen lääkärin palkkaamiseksi Pieksämäen kunnan kanssa. 18 7/99 siirtyi kunta Kangasniemen piiriin, kunnes muodosti oman piirin. ⁸⁾ Kuului Karttulan piiriin. ⁹⁾ Kuului Maaningan piiriin v. 1909 asti.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimmäinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoidattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
Muuruvesi	5,782	255.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nilsia	8,893	665.1	Nilsian kirkonkylä	18 21/10 90	1,200	19 5/4 21	19 1/25 *)	6,000	1	19 4/10 18	Toist.	400
Varpaisjärvi	5,328	480.0		19 10/9 18 *)	3,400	—	—	—	—	1	—	—
Sonkajärvi	7,750	1,341.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vieremä	6,126	926.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Pielisjärven piiri:</i>												
Juuka	10,383	1,477.8	2 km. kirkonk.	18 3/11 91	1,200	19 5/4 21	Toist.	4,500	—	19 11/7 16	Toist.	300
Pielisjärvi	15,919	3,328.8	Lieksa	18 21/10 00	1,500	19 22/8 17	»	2,000	1	—	—	—
Rautavaara	3,756	1,329.8	—	—	—	—	—	—	1	19 7/9 15	Toist.	300
Nurmes	10,523	1,720.2	Nurmeksen	19 19/9 02	2,000	19 3/10 17	Toist.	2,000	1	19 7/9 15	»	300
Valtimo	3,607	614.8	kauppala	—	—	—	—	—	—	19 12/12 16	»	300
<i>Tohmajärven piiri:</i>												
Ilomantsi	10,331	4,135.8	Ilomantsin	18 8/10 89	1,500	19 29/8 17	Toist.	3,000	—	—	—	—
Tuupovaara	4,244	501.0	kirkonkylä	—	—	—	—	—	1	19 5/4 21	Toist.	1,000
Kesälähti	4,098	371.9	Uukuniem. k.k.	—	—	—	19 22/3 21	Toist.	1	—	—	—
Kiihtelysvaara	8,769	752.4	—	—	—	—	—	—	1	19 4/5 20	Toist.	500
Kitee *)	13,071	952.2	Kirkonkylä	19 23/1 05	1,500	19 22/3 21	Toist.	3,000	2	19 20/12 21	»	1,200
Pälkjärvi	2,848	263.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tohmajärvi	6,155	690.9	—	—	—	—	—	—	1	19 13/7 20	Toist.	500
Värtsilä	4,812	212.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Joensuun piiri:</i>												
Eno	7,603	915.7	Kirkonkylä	19 28/10 10	1,600	19 14/10 21	Toist.	4,000	—	—	—	—
Kaavi	9,568	830.0	Kirkonkylä	18 15/10 94	1,500	19 9/4 21	»	3,600	1	19 29/10 20	Toist.	1,000
Kontiolahti	8,067	801.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuusjärvi	4,375	352.2	—	19 29/11 18	2,000	19 29/11 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Liperi	11,048	753.7	Kirkonkylä	19 16/12 01	1,500	19 4/12 18	»	2,500	1	19 7/9 15	Toist.	300
Polvijärvi	7,654	780.4	—	19 1/11 11	400	19 29/11 18	»	2,000	1	19 15/4 19	»	400
Pielisensuu	3,985	78.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rääkkylä	7,152	442.9	Kirkonkylä	19 3/7 09	1,800	19 4/5 20	Toist.	2,000	1	19 18/3 21	»	900
Vaasan lääni.												
<i>Vaasan piiri:</i>												
Bergö	812	35.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Isokyrö	9,309	400.0	Ventälän kyl.	18 9/10 93	1,200	19 9/1 18	Toist.	2,000	1	—	—	—
Vähäkyrö	5,274	189.8	—	—	—	—	—	—	1	19 24/2 14	Toist.	300
Jurva	6,537	170.7	—	19 19/9 18	400	—	—	—	1	—	—	—
Koivulahti	3,799	197.1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Laihia	8,174	801.3	Kirkonkylä	18 15/9 97	1,200	19 20/12 17	Toist.	1,500	2	19 4/10 18	Toist.	300
Maalahti	5,222	259.7	Yttermalax Maalahdella	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Petalahdi	2,879	119.4		18 15/9 97	1,350	19 12/4 21	»	3,000	—	—	—	—
Sulva	3,572	168.2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Mustasaari	9,917	319.9	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Pirttikylä	3,461	218.5	Övermarkin k.k.	19 27/6 18 *)	1,500	—	—	—	1	—	—	—
Raippaluoto	3,400	194.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylistaro	11,092	435.3	4 km. asemalta	18 3/10 98	1,200	19 24/10 17	Toist.	2,000	2	—	—	—

1) Nilsia, Varpaisjärvi ja Rautavaara muodostavat yhteisen piirin. 2) Kuuluu Nilsian ja Varpaisjärven piiriin. 3) Kuuluu Uukuniemen piiriin. 4) Kunnanlääkäri tekee vastaanottoamatkoja kaksi kertaa kuukaudessa Rääkkylään ja kerran Kesälahdelle. 5) Apuraha myönnetty 19 1/21 asti lääkärin käyntejä varten 2:sti kuukaudessa. 6) Övermark, Korsnäs ja Pirttikylä muodostavat yhteisen piirin.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ² .	Kunnanlääkäri- asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäri- palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäri- palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi			
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri	
<i>Kristiinankaupun- gin piiri:</i>													
Ilmajoki	12,811	614.6	Kirkonkylä	18 ¹⁶ / ₁₁ 86	1,500	19 ²⁰ / ₄ 20	Toist.	2,000	1	19 ⁴ / ₁₁ 13	Toist.	250	
Seinäjäki	5,083	124.2	Asema	—	—	19 ²⁸ / ₆ 21	»	2,000	1	—	—	—	
Isojoki	6,377	633.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jalasjärvi	14,029	798.7	Kirkonkylä	19 ¹⁷ / ₄ 10	200	—	—	—	—	—	—	—	
Kurikka	10,102	450.7	Kirkonkylä	18 ⁹ / ₁₀ 97	1,200	19 ⁷ / ₁₁ 17	Toist.	2,000	1	—	—	—	
Karijoki	3,129	157.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kauhajoki	15,094	1,266.4	Kirkonkylä	19 ²² / ₁₀ 00	1,500	19 ¹⁸ / ₁₁ 19	Toist.	2,000	1	—	—	—	
Lappiärd	7,456	380.4	Kirkonkylä	19 ¹⁴ / ₂ 13	2,000	19 ¹ / ₁₂ 17	»	2,000	—	—	—	—	
Närpiö	11,985	562.6	Näsby	18 ¹⁴ / ₁₁ 92	1,200	19 ³¹ / ₅ 21	»	3,600	1	—	—	—	
Peräseinäjoki	6,355	363.7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Sideby	3,573	203.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teuva	8,868	553.5	Kirkonkylä	19 ¹⁴ / ₂ 13	2,000	19 ¹⁶ / ₁ 18	Toist.	2,000	1	—	—	—	
Tjock	1,564	90.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Övermark	3,596	183.6	Övermarkink.k.	—	—	19 ¹ / ₇ 21	Toist.	4,000	—	—	—	—	
Korsnäs	5,478	264.2	—	18 ²² / ₁₀ 97	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Uudenkaarlepyyn piiri:</i>													
Alahärmä	—	—	Kirkonkylä	—	—	19 ⁷ / ₄ 20	Toist.	2,000	—	—	—	—	
Jepua	2,633	164.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kauhava	9,374	506.3	Kirkonkylä	19 ²² / ₁₀ 00	1,500	19 ²² / ₇ 21	Toist.	4,000	2	—	—	—	
Lapua	13,704	801.6	Kirkonkylä	18 ⁸ / ₁₀ 89	1,000	19 ² / ₈ 21	»	3,000	3	19 ⁷ / ₃ 16	Toist.	200	
Munsala	3,453	260.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nurmo	5,026	261.0	Kirkonkylä	—	—	19 ¹⁴ / ₁₂ 20	Toist.	2,500	3	—	—	—	
Vöyri	8,596	474.5	Vöyrin kirkonkylä	18 ⁹ / ₁₀ 98	1,200	19 ¹¹ / ₂ 19	»	2,000	1	—	—	—	
Oravainen	4,495	222.3											
Maksamaa	2,176	88.8	—	—	—	—	—	—	—	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	400	
Uudenkaarlep. mlk.	3,781	250.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ylihärmä	3,839	129.3	—	—	—	—	—	—	—	19 ³⁰ / ₃ 21	Toist.	600	
<i>Kokkolan piiri:</i>													
Alaveteli	2,472	158.9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Perho	2,754	724.2	Tunkkarin kylä Veltilissä	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₂ 19	Toist.	700
Halsua	1,774	294.3											
Kaustinen	3,854	274.5											
Veteli	4,378	252.0	Himangan kirkonkylä	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹² / ₅ 14	»	300
Terijärvi	3,640	206.9											
Lohtaja	3,877	426.4	Kannuksen asema	19 ¹⁹ / ₉ 02	1,665	19 ¹⁵ / ₄ 21	Toist.	4,000	1	1	19 ²⁴ / ₂ 14	»	300
Himanka	3,510	228.0											
Kannus	5,475	405.3	—	19 ¹⁶ / ₁₂ 01	1,500	19 ⁵ / ₄ 21	Toist.	4,000	1	1	19 ⁹ / ₉ 19	Toist.	500
Toholampi	5,258	544.6											
Lestijärvi	1,130	660.5	—	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁷ / ₁ 20	»	600
Kokkolan mlk.	6,246	713.9	—	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	Toist.	300
Kronoby	3,698	317.2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Kälviä	4,216	651.2	—	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁹ / ₁₁ 20	Toist.	900
Ähtävä	2,767	229.1	—	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₁₁ 16	»	300
Pietarsaaren mlk.	7,635	417.8	Pietarsaari	18 ³ / ₁₀ 98	1,000	19 ⁴ / ₃ 19	Toist.	2,000	1	—	—	—	—
Luoto	2,654	100.6											
Purmo	3,129	212.8											
Ullava	1,591	109.2											

¹⁾ Eronnut Ilmajoen piiristä muodostaen oman piirin ja saanut valtioapua 19¹/₁₀ 13 750 mk. ²⁾ Apuraha myönnetty lääkärin käyntä varten kunnassa kerran kuukaudessa. ³⁾ Eronnut Jalasjärven piiristä muodostaen oman piirin ja saanut valtioapua 19¹¹/₁₁ 07 1 200 mk. ⁴⁾ Närpiö ja Övermark muodostivat yhteisen piirin. Närpiö muodostanut oman piirin ja saanut valtioapua 19²⁹/₅ 17 1 200 mk. ⁵⁾ Kuului Närpiön piiriin. ⁶⁾ Övermark, Korsnäs ja Pirttikylä muodostavat yhteisen piirin. ⁷⁾ Maalahti, Korsnäs ja Petalahti muodostivat yhteisen piirin.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäri- asuinpaikka	Ensimmäinen valtio- apu kunnanlääkäri- palkkaamiseksi		Nykyinen v. Itioapu kunnanlääkäri- palkkaa- miseksi			Kerätyt sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
<i>Kuortaneen piiri:</i>												
Alajärvi	8,448	769.7	Alajärven kirkonkylä	19 ¹³ / ₇ 09	*) 500	19 ¹⁰ / ₈ 18	Toist.	2,000	—	—	—	—
Soini	4,014	567.0		19 ² / ₁₀ 10	250	—	—	—	—	—	—	—
Lehtimäki	2,584	305.9	—	19 ² / ₁₀ 10	150	—	—	—	—	—	—	
Alavus	1,116	845.9	Alavuden kirkonkylä	18 ¹⁸ / ₁₁ 95	*) 1,200	19 ²² / ₃ 21	Toist.	3,000	1	19 ⁷ / ₃ 16	Toist.	300
Kuortane	6,456	479.5		—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₁ 13	»
Töysä	4,055	292.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keuruu ³⁾	8,949	935.1	Kirkonkylä	18 ¹⁷ / ₁₁ 88	*) 1,500	19 ⁷ / ₄ 20	Toist.	2,000	2	19 ¹⁷ / ₆ 21	Toist.	600
Multia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Lappajärvi	6,738	457.8	Lappajärven kirkonkylä	18 ¹⁸ / ₁₁ 95	*) 1,600	19 ¹⁷ / ₉ 20	Toist.	2,000	—	—	—	—
Vimpeli	3,970	229.4		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evijärvi	5,372	341.3		—	—	—	—	—	—	2	19 ²¹ / ₂ 19	Toist.
Kortesjärvi	4,772	286.3	—	—	—	—	—	—	1	19 ²² / ₅ 20	»	300
Pihlajavesi	2,397	404.7	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₉ 20	»	1,000
Virrat	10,693	1,118.4	Kirkonkylä	18 ²¹ / ₁₀ 90	1,200	19 ⁸ / ₄ 21	Toist.	3,600	—	—	—	—
Ähtäri	7,835	642.1	Hankav. kylä	19 ¹⁹ / ₁₂ 01	*) 600	19 ²¹ / ₂ 19	»	2,000	1	19 ⁸ / ₇ 21	Toist.	600
<i>Jyväskylän piiri:</i>												
Jyväskylän mlk.	10,839	478.7	Jyväskylä	19 ²⁰ / ₁₂ 17	2,000	19 ⁸ / ₁₂ 17	Toist.	2,000	—	—	—	—
Karstula	9,447	1,269.0	Kirkonkylä	18 ³ / ₁₁ 91	1,200	19 ⁹ / ₁ 18	»	2,000	1	—	—	—
Kinnula	2,139	444.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kivijärvi ⁷⁾	4,434	820.2	Kirkonkylä	19 ²⁸ / ₁₀ 10	*) 300	19 ²⁰ / ₁₂ 17	Toist.	2,500	—	—	—	—
Konginkangas	2,588	283.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laukaa	8,409	695.1	Asema	19 ¹⁴ / ₂ 13	2,000	19 ¹ / ₁₂ 17	Toist.	2,000	1	—	—	—
Petäjävesi	5,265	444.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ²² / ₄ 21	Toist.	1,000
Pylkönmäki	2,675	369.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saarijärvi	10,092	816.1	Kirkonkylä	19 ²⁰ / ₁₂ 17	2,000	19 ²⁰ / ₁₂ 21	Toist.	4,000	1	—	—	—
Sumiainen	2,473	203.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toivakka	2,847	333.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uurainen	3,386	339.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pihtipudas	5,750	1,037.7	Kirkonkylä	18 ¹⁸ / ₁₁ 95	*) 300	19 ²⁷ / ₉ 21	Toist.	4,000	1	—	—	—
Viitasaari	11,312	1,299.4	»	18 ³ / ₁₁ 91	*) 1,200	19 ²⁰ / ₁₂ 17	»	1,800	1	—	—	—
Äänekoski	6,661	369.0	»	19 ¹⁴ / ₂ 13	2,000	19 ¹ / ₁₂ 17	»	2,000	1	19 ³¹ / ₁₀ 19	Toist.	600
Oulun lääni.												
<i>Oulun piiri:</i>												
Haukipudas	6,596	435.1	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₁₁ 16	Toist.	300
Ii	7,635	1,418.5	Kirkonkylä	19 ¹⁶ / ₁₁ 01	2,000	19 ²⁷ / ₆ 18	Toist.	2,000	1	19 ¹¹ / ₇ 16	»	300
Kempele	1,562	126.8	—	—	—	—	—	—	—	19 ²⁴ / ₂ 14	»	250
Kiiminki	2,380	311.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₃ 16	»	300
Kuivaniemi	2,896	1,086.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Liminka	3,829	601.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁₁ 13	Toist.	250
Lumijoki	2,484	308.4	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁶ / ₈ 20	»	900
Muhos	5,022	1,016.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₂ 14	»	300
Oulujoki	6,077	239.1	—	—	—	—	—	—	2	19 ¹⁷ / ₁₀ 17	»	600
Oulunsalo	2,090	78.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁₀ 18	»	400
Temmes	1,232	120.9	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	»	300
Tyrnävä	4,040	389.4	—	—	—	—	—	—	—	19 ⁷ / ₃ 16	»	250
Utajärvi	5,187	1,554.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁸ / ₃ 21	»	1,200
Ylikiminki	3,075	839.8	—	—	—	—	—	—	—	19 ¹⁷ / ₁₀ 12	»	300

1) Kuulunut ennen Lappajärven piiriin. 2) Alavus muodostanut oman piirin ja saanut valtioapua 19¹⁰/₈ 2000 mk. 3) Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kerran kuukaudessa Petäjävedelle. 4) Keuruu muodostanut oman piiriin ja saanut valtioapua 19¹⁰/₈ 18 1 500 mk. 5) Piiriin kuului sitäpaitsi Alajärven kunta. 6) Kuului Alavuden piiriin. Muodostanut oman piiriin ja saanut valtioapua 19¹¹/₁₀ 10 1 800 mk. 7) Piiriin kuuluu myös Kinnulan kunta. 8) Kuului Karstulan piiriin. Muodostanut oman piiriin ja saanut valtioapu 19²⁰/₁₂ 17 2 500 mk. 9) Muodostanut oman piiriin ja saanut valtioapua 19²⁷/₆ 18 2 000 mk. 10) Apuraha siirretty yksin Viitasaaren kunnalle 19¹⁷/₁₀ 14.

Lääni, piirilääkäripiiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäriin asuinpaikka	Ensimäinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaamiseksi			Kerätyt sairaanhoitajatarat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi					
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri			
<i>Raahen piiri:</i>															
Hailuoto	2,485	169.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁹ / ₁₀	Toist.	800			
Paavola	6,125	540.9	Ruukki	19 ¹⁶ / ₁₁	03 ¹)	1,500	19 ¹³ / ₁₂	21	Toist.	5,000	1	19 ⁷ / ₁₁	16	»	300
Revonlahti	1,528	229.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	»	—
Pattijoki	2,268	252.7	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁹ / ₁₀	19	»	»	500	
Rantsila	3,954	633.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁶ / ₁₁	20	»	»	600	
Saloinen	2,739	216.8	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₃	16	»	»	300	
Siikajoki	2,161	253.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₁₀	12	»	»	250	
Vihanti	3,490	511.3	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₉	15	»	»	250	
<i>Kalajoen piiri:</i>															
Alavieska	3,820	266.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁷ / ₃	16	Toist.	300		
Kalajoki	6,650	485.6	Pohjankylä	19 ¹¹ / ₇	13	2,000	19 ² / ₈	21	Toist.	4,500	—	19 ⁷ / ₁₀	15	»	300
Merijärvi	2,299	207.3	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁹ / ₇	20	»	750		
Oulainen	6,517	579.3	Kirkonkylä	19 ¹¹ / ₁₁	07	1,500	19 ²⁷ / ₆	18	Toist.	2,000	1	19 ²⁵ / ₁₁	21	»	1,200
Pyhäjoki	5,335	510.9	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁹ / ₃	20	»	»	400	
Rautio	1,864	174.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sievi	6,385	761.6	—	—	—	—	—	—	1	19 ²³ / ₉	19	Toist.	300		
Ylivieska	8,354	573.2	Kirkonkylä	19 ²² / ₁₀	00	1,200	19 ⁸ / ₁₀	18	»	2,000	1	19 ²⁴ / ₂	14	»	300
<i>Haapajärven piiri:</i>															
Haapajärvi	7,837	722.5	Kirkonkylä	19 ¹⁰ / ₉	18	2,000	19 ¹⁵ / ₁₁	21	Toist.	4,000	1	19 ² / ₅	19	Toist.	500
Haapavesi	7,897	1,078.1	—	—	—	—	—	—	1	19 ²³ / ₂	16	»	»	300	
Karsämäki	3,635	687.5	—	—	—	—	—	—	1	9 ⁹ / ₆	21	»	»	1,50	
Nivala	10,144	521.7	Kirkonkylä	18 ²¹ / ₁₀	90	1,000	19 ¹ / ₁₁	21	Toist.	4,500	2	19 ¹ / ₁₁	21	»	1,200
Pulkki	2,639	336.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Piippola	2,126	455.9	Pulkkilan kirkonkylä	—	—	—	19 ⁹ / ₄	21	»	5,000	—	19 ² / ₅	19	»	600
Pyhäntä	2,065	765.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kestilä	3,006	526.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pyhäjärvi	7,278	1,341.0	Kirkonkylä	19 ²³ / ₁	05	1,500	19 ⁹ / ₈	21	Toist.	4,500	1	19 ²⁶ / ₇	19	»	750
Reisjärvi	4,439	437.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁷ / ₁₀	14	»	»	250	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19 ¹⁷ / ₆	21	»	»	1,200	
<i>Kajaanin piiri:</i>															
Hyrnsalmi	2,758	1,441.0	—	—	—	—	—	—	1	19 ²⁶ / ₄	21	Toist.	2,500		
Kajaanin mlk.	3,913	1,056.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kuhmoniemi	9,022	4,739.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Paltamo	5,862	1,041.9	—	19 ²⁷ / ₁	14	» 600	19 ⁷ / ₅	21	Toist.	5,000	—	19 ²⁶ / ₁₁	20	»	1,000
Puolanka	5,869	2,462.5	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁶ / ₇	20	»	»	1,000	
Ristijärvi	2,730	854.4	—	—	—	—	—	—	1	19 ⁵ / ₄	21	»	»	800	
Sotkamo	11,497	2,628.1	Kirkonkylä	19 ¹⁴ / ₂	13	3,000	19 ⁵ / ₄	21	Toist.	6,000	2	19 ²⁵ / ₂	19	»	1,500
Suomussalmi	7,891	5,424.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säräisniemi	3,590	1,091.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vuolijoki	2,087	670.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Tornion piiri:</i>															
Alatornio	9,890	867.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Karunki	2,731	236.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kemin mlk.	8,825	573.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kolari	2,596	2,281	—	18 ⁵ / ₁₀	96	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	
Simo	3,483	2,251.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tervola	4,269	1,783.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turtola	2,994	1,497.9	—	19 ²⁸ / ₁₀	10	1,500	19 ³⁰ / ₃	21	Toist.	1,200	—	—	—	»	
Ylitornio	5,711	2,666.7	—	—	—	—	19 ⁵ / ₅	20	Toist.	4,000	—	—	—	»	

¹) Paavola muodostanut oman piirin ja saanut valtioapua 19²⁷/₆ 18 2 000 mk. ²) Kunnanlääkäri tekee vastaanottomatkoja kaksi kertaa kuukaudessa Reisjärvelle. ³) Apuraha myönnetty lääkärin käyntejä varten kunnassa 6:sti vuodessa. 19¹⁹/₄ 18 1 200 mk.

Lääni, piirilääkäri- piiri ja kunta	Asukasluku	Pinta-ala km ²	Kunnanlääkäri- asuinpaikka	Ensimäinen valtio- apu kunnanlääkäri- palkkaamiseksi		Nykyinen valtioapu kunnanlääkäri- palkkaamiseksi			Kiertävät sairaan- hoitajat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
				Milloin myönnetty	Kuinka suuri	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuinka suuri
<i>Pudasjärven piiri:</i>												
Kuusamo	14,132	9,058.2	—	—	—	—	—	—	1	19 10/12 2	Toist.	02,50
Pudasjärvi	9,313	8,142.2	—	—	—	—	—	—	1	19 4/11 13	»	350
Ranua	2,898	—	—	—	—	—	—	—	—	19 9/1 20	»	800
Taivalkoski	4,239	3,204.8	—	19 14/2 13	*) 420	—	—	—	1	19 8/10 20	»	1,600
<i>Rovaniemen piiri:</i>												
Kemijärvi	6,948	3,466.0	Kirkonkylä	19 11/11 07	4,000	19 8/11 12	Toist.	4,000	1	—	—	—
Kuolajärvi	5,589	1,185.4	—	—	—	—	—	—	—	19 8/10 20	Toist.	3,000
Rovaniemi	13,539	8,251.8	Kirkonkylä	19 17/2 10	1,500	19 15/6 20	Toist.	2,000	3	19 19/3 20	»	600
<i>Kittilän piiri:</i>												
Enontekiö	1,158	8,068.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inari	1,779	16,203.8	—	—	—	—	—	—	—	19 9/9 21	Toist.	8,400
Kittilä	4,617	8,056.2	—	—	—	—	—	—	2	19 23/9 19 19 18/5 20	19 1/1 22	1,000 500
Muonio	1,611	1,792.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pelkosenniemi	1,235	1,792.3	—	—	—	—	—	—	—	19 29/11 21	Toist.	6,000
Savukoski	875	1,792.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sodankylä	5,017	19,950.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utsjoki	566	4,902.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petsamo	1,491	10,470.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Pinta-ala sisältyy Pudasjärven kunnan pinta-alaan. 2) Apuraha myönnetty säännöllisiä lääkärin käyntejä varten kerran kuukaudessa.

Kätilölaitos.

Edellisenä vuotena voimaan astuneen lain kätilöiden asettamisesta maalaiskuntiin sekä niiden palkkauksesta antama sysäys maan kätilölaitoksen kehitykselle on jatkunut lain säätäminen perusteiden mukaan. Kunnissa on ryhtytty järjestämään kätilöoloja lain mukaisiksi ja useimmissa kunnissa on otettu käytäntöön lääkintöhallituksen laatiman malliohjesäännön mukainen ohjesääntö. Lain säätämän 2,000 markan vuotuisen, kutakin kätilöä kohti lasketun valtio-avun lisäksi, myönsi lääkintöhallitus lisättyä apurahaa seuraaville kunnille: Utsjoki, Pyhäntä, Muonionniska, Haapasaari, Kuusamo, Kolari, Siikajoki, Kustavi, Hiittinen, Pelkosenniemi, Pulkkila ja Seiskari. Sitäpaitsi myönsi sisäasiainministeriö Ylitornion, Raippaluodon ja Sodankylän kunnille kullekin 3 000 markan suuruisen apurahan toisen kätilö palkkaamiseksi, joten mainitut kunnat, joissa lain mukaan pitää olla vähintään yksi kätilö, saattoivat palkata toisen kätilön kuntaansa.

Vuoden kuluessa ilmoitettiin asianomaisten maaherrojen myöntäneen seuraaville kunnille helpotusta velvollisuudesta palkata useampia kuin yksi kätilö: Pietarsaari $\frac{1}{1}$ 1926 asti, Johannes $\frac{2}{7}$ 1925 asti, Kemiö $\frac{9}{9}$ 1925 asti, Kokkolan mlk $\frac{1}{1}$ 1926 asti, Espoo $\frac{1}{1}$ 1926 asti, Maria $\frac{21}{11}$ 1926 asti ja Eno $\frac{1}{1}$ 1925 asti sekä Helsingin pitäjälle oikeuden pitää vain 2 kätilöä $\frac{1}{1}$ 1924 asti. Sitävastoin on Halikon kunnan anomus saada vapautusta velvollisuudesta palkata 2 kätilöä korkeimman hallinto-oikeuden helmikuun 8 p:nä tekemällä päätöksellä hyljätty.

Vuoden kuluessa on 65 oppilasta päätettyänsä oppikurssin Helsingin lapsenpäästölaitoksessa saanut kätilötodistuksen. Lääkintöhallitukselle on jätetty 195 hakemusta päästä kätilöoppilaaksi.

Piirilääkärien ja kaupunkien terveydenhoitolautakuntien antamien ilmoitusten mukaan oli kätilöitä vuoden lopussa 847, joista 165 asui kaupungeissa ja 682 maaseudulla. Näistä on 824 kätilöä, 135 kaupunki- ja 689 maalaiskunnista lähettänyt luettelon synnytyksistä.

Sivuilla 56—57 oleva taulu esittää yhteenvedon kätilöitten synnytyksluetteloista ja jakaantumisen eri lääneihin.

Kuntien kiertävät sairaanhoitajattaret.

Lääkintöhallituksen vuosikertomuksessa v. 1904 on silloinen v. t. lääkintöneuvos Akseli Forsman antanut seikkaperäisen ja valaisevan kuvauksen kuntien kiertävän sairaanhoitajatarlaitoksen alkukehityksestä. Tämä tärkeä puoli maan sairaan- ja terveydenhoidon alalla on senjälkeisen noin 15 vuotta käsittävän ajanjakson aikana kehittynyt suurella määrällä. Kun yllämainittuun kuvaukseen liitetystä taulukosta, joka oli laadittu olojen mukaan 19 $\frac{1}{10}$ 05, selvisi, että maassamme silloin toimi sairaanhoitajattaria ja diakonisseja 44 kunnassa, on niitä nykyään 310 kunnassa. Osittain palkkaavat niitä itse kunnat, osittain seurakunnat ja osittain myös erinäiset yhdistykset. Monessa tapauksessa on huomattu, että kunnissa toimivien yhdistysten palkkaamat sairaanhoitajattaret ovat sittemmin siirtyneet kuntien palkkaamiksi hoitajattariksi, mikä osoittaa, että maalaiskuntien väestö on yhä enemmän ruvennut

L ä ä n i	Käsitöiden lukumäärä	Synnyttäjät						Syntyneet			
		Jakumäärä	Naimeta	Leskiä	Naimattomia	Ensissynnyttäjiä	Uudelleensynnyttäjiä	Keskimenoja	Jakumäärä	Poikia	
Uudenmaan lääni	{ Kaupungit	44	463	416	9	38	107	356	31	440	232
	{ Maalaiskunnat	70	2,749	2,412	37	300	732	2,017	70	2,720	1,424
Turun ja Porin »	{ Kaupungit	15	594	530	8	56	172	422	38	562	325
	{ Maalaiskunnat	124	5,217	4,672	44	501	1,511	3,706	103	5,220	2,734
Ahvenanmaan maa-	{ Kaupungit	2	20	18	—	2	9	11	—	21	11
kunta	{ Maalaiskunnat	13	310	290	1	19	88	222	8	312	173
Hämeen lääni	{ Kaupungit	9	249	233	2	14	63	186	6	249	142
	{ Maalaiskunnat	89	3,676	3,208	60	408	1,142	2,534	107	3,650	1,943
Viipurin »	{ Kaupungit	20	790	743	3	44	265	525	28	777	400
	{ Maalaiskunnat	94	3,149	2,939	33	177	1,143	2,006	139	3,077	1,611
Mikkelin »	{ Kaupungit	3	63	60	—	3	18	45	1	64	35
	{ Maalaiskunnat	39	1,000	930	13	57	311	689	14	1,001	540
Kuopion »	{ Kaupungit	9	333	319	6	8	99	234	9	325	170
	{ Maalaiskunnat	53	2,144	2,000	12	132	731	1,413	51	2,139	1,148
Vaasan »	{ Kaupungit	19	655	595	4	56	153	502	42	622	313
	{ Maalaiskunnat	124	5,696	5,408	24	264	1,486	4,210	114	5,686	2,934
Oulun »	{ Kaupungit	14	405	377	4	24	112	293	3	415	212
	{ Maalaiskunnat	83	3,470	3,246	15	209	919	2,551	96	3,441	1,803
	Koko maa	824	30,983	28,396	275	2,312	9,061	21,922	860	30,721	16,150
	Kaupungit	135	3,572	3,291	36	245	998	2,574	158	3,475	1,840
	Maalaiskunnat	689	27,411	25,105	239	2,067	8,063	19,348	702	27,246	14,310

käsittämään kysymyksessä olevien toimihenkilöiden suuren merkityksen. Valtioapurahat, jotka ennen maailmansotaa vaihtelivat 200 ja 350 markan välillä, ovat nyt nousseet 3,000 jopa 8,400 markkaan, vaikka vieläkin on kuntia ja seurakuntia, jotka eivät ole pyytäneet eivätkä saaneet apurahaansa korotetuiksi.

7 P. L. III luvun 41 mom. kohdalla oleva määräraha apurahain myöntämiseksi puheenalaiseen tarkoitukseen oli vuoden kuluessa 215,000 markan suuruisen. Missä kunnissa nykyään toimii kiertäviä sairaanhoitajattaria ja kuinka suuret myönnettyt apurahat ovat, selviää siv. 42—54 olevasta taulukosta.

Erinäisten valtion avustamain yhdistysten toiminta.

Tuberkulosin vastustamisyhdistys. Yhdistyksen esitelmöitsijänä toimi lääket. lis. S. Savonen. Hän piti 51 esitelmää 9 pitäjässä keskimäärin 65 kuulijalle. Huoltolatoimintaa jatkettiin Kronobyn, Etelä-Pohjanmaan ja Iisalmen huoltolapiireissä. Kronobyn huoltolan lääkäri lääket. lis. Harald Braxén erosi toimestaan helmik. 28 p. ja hänen sijalleen valittiin lääket. lis. Hampus Granfelt. Huoltolan alueeseen kuuluivat kuten ennenkin Kronobyn, Alavetelin, Teerijärven, Luodon, Pietarsaaren, Ähtävän, Purmon ja Jepuan pitäjät. Etelä-

lapset				Sikiön tila			Keinotekoiset synnytykset												Pleura- preeviin luku	Elokuun luku					
Tyttöjä	Eivätkään syntyneitä	Kuolleena syntyneitä	Elämänsä syntyneitä	Kaksosia	Kolmosia	Yhosen-	Aihosen-	Poikki-	Jhoittaneeton	Käsin vetä- mällä			Kääntä- mällä			Pihdeillä					Terävillä aseilla				
										Käsiä	Jalkia	Mahtisennon	Käsiä	Jalkia	Mahtisennon	Käsiä	Jalkia	Mahtisennon	Käsiä	Jalkia	Mahtisennon				
208	424	16	8	8	—	424	16	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—
1,296	2,640	80	85	41	—	2,618	93	9	—	—	1	15	3	—	10	6	26	15	—	—	—	—	3	5	4
237	536	26	6	6	—	553	9	—	—	—	—	3	3	—	—	3	14	—	—	—	—	—	2	2	—
2,486	5,090	130	139	104	1	5,022	174	15	9	18	3	35	4	4	5	19	47	11	—	—	—	—	6	7	3
10	21	—	—	—	—	20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
139	309	3	6	10	—	299	9	4	—	—	—	1	—	—	4	7	6	—	—	—	—	—	—	—	2
107	243	6	3	6	—	233	15	—	1	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1,707	3,534	116	135	79	1	3,518	109	10	13	13	1	20	7	8	1	6	36	2	—	—	—	—	3	8	5
377	752	25	28	15	—	743	33	1	—	—	8	—	—	3	—	16	5	—	—	—	—	—	—	4	3
1,466	2,935	142	114	65	1	2,907	131	22	17	1	1	33	5	13	1	15	60	18	—	—	—	—	3	4	9
29	61	3	1	2	—	63	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
461	959	42	21	15	—	950	45	6	—	3	5	8	—	1	—	7	19	—	—	—	—	4	1	2	1
155	309	16	11	1	—	316	8	1	—	—	—	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	1	—	1	1
991	2,031	108	53	46	—	2,003	111	15	10	1	2	17	—	5	6	20	44	8	—	—	—	9	3	5	13
309	602	20	11	9	—	602	17	3	—	—	3	—	1	1	—	10	—	—	—	—	—	1	—	1	11
2,752	5,535	151	112	96	4	5,483	175	22	6	42	23	9	1	18	8	9	73	3	—	—	—	13	—	12	1
203	393	22	12	13	—	397	18	—	—	—	7	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	1	2
1,638	3,298	143	103	65	1	3,247	156	24	14	14	8	26	10	9	9	24	16	42	2	4	4	4	4	6	12
14,571	29,672	1,049	848	582	8	29,398	1,121	132	70	92	62	167	31	63	46	113	407	120	2	35	24	63	72	—	—
1,635	3,341	134	80	61	—	3,351	118	5	1	—	18	3	1	5	2	—	80	21	—	2	—	9	8	—	—
12,936	26,331	915	768	521	8	26,047	1,003	127	69	92	44	164	30	58	44	113	327	99	2	33	24	54	64	—	—

Pohjanmaan huoltolan lääkärinä oli lääket. lis. S. Savonen. Piiriin kuului v. 1921 lopussa seuraavat 12 pitäjää: Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Laihia, Lapua, Nurmo, Peräseinäjoki, Teuva ja Ylistaro. Joukkotarkastuksia toimitettiin Kurikan, Jalasjärven ja Ylistaron pitäjissä. Ilmajoen, Laihian ja Peräseinäjoen pitäjissä toimitettiin uudistettu joukkotarkastus. Iisalmen huoltolan lääkärinä oli lääket. lis. K. Brax ja hänen kuolemansa jälkeen lääket. lis. A. Veckman.

Kiertävien tuberkulosihoitajattarien valmistamiseksi pidettiin Teuvalla lääket. lis. S. Savosen johdolla suomenkieliset kurssit, joihin otti osaa 8 sairaanhoitajattarta.

Yhdistys on edelleen ylläpitänyt Teuvan, Kurikan ja Kauttuan keuhkotautiparantoloita. Sitä paitsi on se avustanut Vöyrin, Oulaisten ja Kotivallin keuhkotautiparantoloita sekä Högsandin risatautisten lasten kesäsiirtolaa.

Valtioapua oli yhdistyksellä 300,000 markkaa.

Vähävaraisten Keuhkotautisten Avustamisyhdistys r. y. Yhdistyslain määräyksen johdosta, että kaikilla maassa toimivilla yhdistyksillä tulee olla sosiaalihuollituksen rekisteröimät säännöt, oli »Keräysoimikunta vähävaraisten keuhkotautisten hyväksi» jo vuoden 1920 alussa ryhtynyt toimiin sääntöjensä muut-

tamiseksi asianomaiseen muotoon, ja kokouksessa huhtik. 13 p. 1921 päätettiin yhdistyksen toimintaa jatkaa nimellä »Vähävaraisten Keuhkotautisten Avustamisyhdistys r. y.» ja hyväksyttiin yhdistykselle säännöt, jotka sosialihallitus rekisteröi huhtik. 16 p. 1921. Vuoden aikana työskenteli yhdistys ennen hyväksymiensä periaatteiden mukaan. Päähuomio oli kohdistettu edelleenkin yhdistyksen omistamien hoitolaitosten toiminnassa pysyttämiseen. Yhdistyksellä oli kaikkiaan viisi parantolaa, nim. Alavuden, Iisalmen ja Sairion keuhkotautiparantolat, Lohjan kouluparantola sekä Nastolan lepokoti. Lasten kylpylä Helsingissä, joka oli ollut toiminnassa v. 1911 kesästä lähtien, suljettiin huhtik. 1 päivänä. Sitä paitsi avusti yhdistys Ruoveden keuhkotautiparantolaa, Sockenbackan lastenkotia ja Naantalin Orpola-parantolaa.

Vuonna 1921 on Vähävaraisten Keuhkotautisten Avustamisyhdistys taas kiinnittänyt huomiota valistustyöhön enemmän kuin edellisinä vuosina. Yhdistyksen sihteeri lääket. ja kir. tri A. Ruotsalainen on vuoden kuluessa pitänyt esitelmiä keuhkotaudin vastustamiskysymyksestä eri tilaisuuksissa Helsingissä ja syyskuussa Rahtiuden Ystävien toimeenpanemilla luentokursseilla Yläneellä. Pastori V. Lindbohm on myös vuoden aikana puhunut keuhkotautikysymyksestä useissa paikoissa Savossa.

Huolto- ja neuvontatoimintaa, joka oli erinäisten esteiden vuoksi ollut keskeytynyttä, ryhdyttiin taas jatkamaan. Se kävi mahdolliseksi sen kautta, että Karjalohjan kunta oli valmis edullisilla ehdoilla ottamaan vastaan yhdistyksen sairaanhoitajattaren alueelleen toimimaan tässä tarkoituksessa, ja yhdistyksen onnistui saada lääket. lis. Tord Dreijer tätä työtä johtamaan. Hän ennätti vuoden kuluessa suorittaa jo muutamia joukkotarkastuksia.

Lisätyn valtioavun saannin toivossa on yhdistys suunnitellut koko joukon uusia aloitteita työalallaan. Tärkeimpänä näistä on pidetty uuden, nykyaikaisen parantolan perustamista kirurgista tuberkulosia sairastavia lapsia varten, joita on maassamme sangen paljon sopivan hoidon puutteessa. Tässä tarkoituksessa on jätetty valtioneuvostolle anomus, jossa yrityksen toteuttamista varten anotaan 2 miljoonaa markkaa.

Yhdistyksen valtioapu v. 1921 oli 550,000 markkaa.

Kuopion langettavatautisten hoitoyhdistys ylläpiti edelleen Vaajasalon langettavatautisten parantolaa. Parantolan taloudellinen asema oli vuoden 1921 aikana hyvin arveluttava. Edellisenä kesänä oli halla vienyt suuren osan ruukiista ja kesällä 1921 turmeli perunarutto melkein koko perunasadon. Sitä paitsi ilmestyi karjaan luomatautia. Ettei parantolaa tarvitsisi sulkea, katsoi johtokunta olevansa pakotettu korottamaan maksuja. Siitä oli kyllä seurauksena, että suuren osan potilaista täytyi poistua laitoksesta. Sen vuoksi oli sairaiden vaihdos parantolassa suurempi kuin ennen. Laitoksesta poistui 17 sairasta ja 16 uutta otettiin sijaan. Poistuneista oli 2 ollut ilman kohtauksia, toinen 3 vuotta ja toinen 11 vuotta. Tuntuvasti parempia kuin parantolaan tullessaan oli 4 sairasta. Parantolassa kuoli yksi. Parantumattomina poistui 10 sairasta. Laitoksen lääkärinä oli piirilääkäri, lääket. lis. J. V. Johnsson. Valtioapua sai parantola v. 1921 50,000 markkaa.

Föreningen Konvalescenthem—Toipumakoti. Såsom ur senaste årsberättelse framgick hade föreningens styrelse till lokal för konvalescenthemmet lyckats erhålla villalägenheten N:o 11 i Boxbacka. I början av februari kunde hemmet överflytta till den nya lokalen. Under året ha i konvalescenthemmet varit inskrivna 222 interner under 6,312 vård dagar. Av dessa kommo 148 interner och 4,834 vård dagar på den kostnadsfria avdelningen och 74 interner med 1,478 dagar på den betalande. Medeltalet vård dagar per intern var således 28.4. Av de 222 internerna voro 183 eller 81.4 % hemma i Helsingfors. Därav hade 125 vistats å den kostnadsfria avdelningen. Från stadens kommunala sjukhus insändes 91 konvalescenter till den kostnadsfria avdelningen. Den äldsta internen å hemmet var 88 och den yngsta 2 år gammal.

Föreningens statsunderstöd var 20,000 mark.

Sjuksköterskeföreningen i Finland har åtnjutit för uppehållande av elevskola, elevhem och Koskensaari sommarhem för sjuksköterskor ett statsanslag av 135,000 mark samt för utgivande av tidskriften *Epione* 5,000 mark. Elevernas antal har under året varierat mellan 53—63. Utom förberedande kursens elever, vilka alla åtnjutit fullständig kost i elevhemmet, häva alla elever med undantag av tre, som erhållit tillåtelse, att bo i egna hem, intagit någon måltid dagligen på elevhemmet samt haft sin bostad där utom 12 elever, som bott på kirurgiska sjukhuset.

Suomen kansanomaisen hieromaopiston omistaja, maisteri Mauri Hartea sai edelleen 8 vapaaoppilaan opetusmaksua varten 4,000 markan vuotuisen valtioavustuksen. Oppilaiden lukumäärä 9 kuukautta kestävillä kursseilla oli 62. Päästötodistuksen sai 54 oppilasta.

Veneeristen tautien vastustamiseksi asetettujen terveystoimistojen toiminta.

Helsinki. Vuoden 1921 kuluessa tarkastettiin kaikkiaan 1,134 henkilöä. Näistä oli ensi kerran tarkastettuja naisia 275, ennen tarkastettuja naisia 808, miehiä 49 ja lapsia alle 15 vuoden 2. Tarkastuksien yhteinen lukumäärä oli 8,563. Toimiston kautta on sairaalaan lähetetty 672 naista ja 9 miestä.

Seuraavasta taulusta näkyy sairaalaan lähetettyjen henkilöiden taudit: Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti Diagnose	Ensi kerran tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées pour la première fois</i>	Ennen tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées antérieurement</i>	Yhteensä naisia <i>Total des femmes</i>	Yhteensä miehiä <i>Total des hommes</i>
Syphilis	36	130	166	2
Ulcus molle	10	17	27	1
Gonorrhoea	103	376	479	6
Kaikki yhteensä <i>Total des malades</i>	149	523	672	9

Turku. Säännöllisesti tarkastettujen lukumäärä oli 236. Tilapäisesti tarkastettiin 121 henkilöä. Tarkastuksien yhteinen luku oli 1,266.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun:

Malades envoyées aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Säännöllisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés régulièrement</i>			Tilapäisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés occasionnellement</i>			Yhteensä <i>Total</i>
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	
	Syphilis recens	4	5	—	24	10	
» recidiva	10	13	—	2	1	—	26
Ulcus molle	5	1	—	1	—	—	7
Gonorrhoea	17	36	—	15	4	—	72
Yhteensä — <i>Total</i>	36	55	—	42	15	2	150

Tampere. Tarkastettujen lukumäärä oli 126, joista ensi kerran tarkastettuja 59.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun.

Malades envoyées aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	2	1	—	3
» secundaria ..	9	25	1	35
» tertiaria	1	—	—	1
Ulcus molle	6	2	—	8
Gonorrhoea	15	40	3	58
Yhteensä — <i>Total</i>	33	68	4	105

Viipuri. Tarkastettujen lukumäärä oli 69. Sairaalaan lähetettyjen henkilöiden taudinmuodon ja lukumäärän osoittaa seuraava taulukko:

Malades envoyées aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	—	7	7
» secundaria ..	—	—	—
Ulcus molle	—	2	2
Gonorrhoea	—	7	7
Yhteensä — <i>Total</i>	—	16	16

Vaasa. Toimistossa tarkastettiin 173 henkilöä, joista ensi kerran 31. Sairaalaan lähetetyt nähdään taulusta.

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	—	—	—
» recidiva	—	—	—
Ulcus molle.....	—	—	—
Gonorrhoea	6	50	56
Yhteensä — <i>Total</i>	6	50	56

Oulu. Tarkastettujen luku oli 81. Sairaalaan lähetettiin 7.

T a u t i <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	3	2	5
» recidiva	1	—	1
Ulcus molle.....	—	—	—
Gonorrhoea	—	1	1
Yhteensä — <i>Total</i>	4	3	7

Terveystoimistoissa tarkastettuja henkilöitä vv. 1908—1921.

V u o s i	H e l s i n k i				T u r k u				T a m p e r e				V i i p u r i				V a a s a								
	Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä		Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä		Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä		Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä		
	Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja				Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja					Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja				Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja					Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja	
1908	87	368	11	2	468	33	76	17	—	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1909	475	267	22	5	769	32	78	13	—	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1910	492	200	40	6	738	38	52	13	—	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1911	532	200	47	1	780	53	88	65	28	234	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1912	578	305	30	—	913	93	89	64	2	248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1913	662	301	57	6	1,026	159	69	126	6	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1914	695	299	85	5	1,084	204	104	152	22	482	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1915	717	463	119	4	1,303	165	97	215	17	494	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1916	806	433	102	4	1,345	218	61	188	8	475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1917	696	242	37	2	977	146	103	222	9	480	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1918	738	558	28	3	1,327	164	105	192	8	469	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1919	853	476	59	2	1,390	214	107	134	12	467	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1920	814	334	54	—	1,202	174	63	103	17	357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1921	808	275	43	2	1,134	174	63	103	17	357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tampereella, Viipurissa ja Vaasassa ei ollut terveystoimistoa vuonna 1908.

V. Sairaanhoitolaitokset.

Valtion sairaanhoitolaitokset.

Maaillmansodan aikana ja sen jälkeisinä vuosina valtion sairaanhoitolaitoksien vuosikorjauksia varten myönnettyjen määrärahojen niukkuuden tähden ovat rakennukset arveluttavassa määrässä ruvenneet rappeutumaan. Että määrärahat viime vuosina ovat olleet niukat näkyy siitä, että niiden yhteinen summa oli v. 1918 605,400 markkaa, v. 1919 861,550 mk., v. 1920 483,771 mk. ja v. 1921 752,414 mk., joilla summilla rahanarvon suuresti laskeuduttua ei ole voitu suorittaa tuskin mitään muita kuin uunien, kattojen ja lattiamattojen sekä koneiden ja johtojen välttämättöimpiä korjauksia.

Yleisten rakennusten yllähallitus käytti kuluvana vuonna korjauksiin:

Uudenmaan läänissä	344,000	mk.
Turun ja Porin läänissä	53,210	»
Hämeen läänissä	125,046	»
Viipurin »	68,660	»
Mikkelin »	16,500	»
Kuopion »	113,548	»
Vaasan »	9,100	»
Oulun »	22,350	»
	<hr/>	
Yhteensä	752,414	mk.

Tästä summasta tuli:

Läänin ja yleisten sairaalain osalle	555,553	mk.
Mielisairaiden hoitolaitosten osalle	181,811	»
Ylimääräisten veneeristen sairaalain osalle	14,450	»
Rokkoaineen valmistuslaitokselle Helsingissä	600	»
Koneteknillisiin töihin meni [ja lop. muihin korjauksiin]	457,259	»

Tärkeimmät muutos- ja rakennustyöt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa Mustasaaren ja Mikkelin lääninsairaaloissa, joista samoin kuin muistakin muutostöistä esitetään jäljempänä kunkin sairaalan kohdalla.

Kirjelmällään sisäasiainministeriölle 7 p. huhtik. 1920 esitti lääkintöhallitus, että Meilahdessa sijaisevassa yliopiston klinikkojen talousrakennuksessa pantaisiin kuntoon sairaala veneerisiä tauteja sairastavia Helsingin kaupungin terveydenhoito- ja poliisiviranomaisten sairaalahoitoon läbettämiä naisia varten, ja että yleisten rakennusten yllähallitukselle annettaisiin toimeksi piämmiten yksissäneuvoin lääkintöhallituksen kanssa laatia piirustukset ja kustannusarvio mainitussa rakennuksessa vapaana olevien huoneiden korjaamisesta ja täydentämisestä varten siihen kuntoon, että tällainen sairaala sinne voitaisiin sijoittaa huomioonottamalla, että siellä oleva Punaisen Ristin varasto joko viedään sieltä.

pois tai siirretään sellaisiin huoneisiin, joissa se olisi vähemmän haitaksi sairaalan sinne sijoittamiselle. Tämän johdosta antoi sisäasiainministeriö kirjellään 19 p. toukok. 1920 yleisten rakennusten ylihallitukselle toimeksi yksissäneuvoin lääkintöhallituksen kanssa laatia piirustukset kyseessäolevaa tarkoitusta varten Kustannusarvio päättyi 810,000 markkaan, jonka summan hallitus otti ylimääräiseen menosääntöehdotukseensa vuodelle 1921. Sittenkun Eduskunta oli ehdotuksen tässä suhteessa hyväksynyt, asetti valtioneuvosto kirjellään 2 p. kesäk. 1921 yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi mainitun määrärahan. Näin myönnettyillä varoilla saatiin kuluvan vuoden kuluessa melkein kaikki muutos- ja sisustustyöt aiottua ylimääräistä veneeristä sairaalaa varten mainitussa talousrakennuksessa suoritetuiksi; ainoastaan maalaustöitä ja vähäisiä sisustustöitä jäi seuraavaan vuoteen.

Vuoden kuluessa lopetettiin vähitellen kaikkien ruokatavaroiden säännötely. Sairaaloiden tarvetta varten voitiin vielä eteenkinpäin tilata syömäviljaa valtion viljakonttorin kautta, mikäli sitä oli siellä varastossa. Vehnäjauhojen kalliin hinnan tähden annettiin lääkintöhallituksen kiertokirjeellä 6 p:ltä syysk. 1921 N:o 384 valtion sairaanhoitolaitoksille määräys, että vehnäjauhojen kulutus saa olla enintään 40 gr. henkilöä ja ravintopäivää kohti, ja kehoitettiin samalla sairaaloita noudattamaan säästäväisyyttä ruuanpidossa.

Lääkintöhallituksen varasto, jota tähän asti oli säilytetty osaksi Helsingin rautatieaseman kellareissa osaksi pienemmässä vuokratussa tavaramakasiinissa Katajanokalla, muutettiin kuluvan vuoden helmikuulla suurempaan tavaramakasiiniin Katajanokalla.

Varastosta luovutettiin vuoden kuluessa sairaalalakustoa Petsamoon perustettavaa sairastupaa varten sekä väliaikaisia sairaaloita ja tarkastusasemia varten Lieksassa ja Kitelässä.

Kirjeellä jouluk. 29 p:ltä 1920 ilmoitti sisäasiainministeriö lääkintöhallitukselle, että valtioneuvosto oli saman kuun 2 p:nä päättänyt perustaa Kellomäen asemalle erityisen karanteenilaitoksen Tarton rauhansopimuksen voimaan astumisen jälkeen Venäjältä Suomeen saapuvien Suomen kansalaisten vastaanottamiseksi, huoltamiseksi ja tutkimiseksi. Tähän laitokseen luovutettiin sisäasiainministeriön tammik. 7 p. 1921 antaman määräyksen mukaan lääkintöhallituksen varastosta suuri määrä kalustoa.

Edellisenä vuonna Inkerin Avustuskomitealle Raudussa lainaksi annetut tavarat luovutettiin komitean lakkautettua toimintansa kuluvan vuoden lopulla lääkintöhallitukselle takaisin. Osa niistä myytiin huutokaupalla ja paremmin säilyneet tavarat sijoitettiin säilytettäväksi lääkintöhallituksen alaiseen 9 p:nä syysk. 1919 avattuun tilapäiseen kulkutautisairaalaan Raudussa, joka myöskin oli sisustettu lääkintöhallituksen varastosta otetuilla tavaroilla.

Syyskuussa 1921 perustettiin silloisen koleravaaran uhatessa pieni 20 vuotta käsittävä sairaala ja tarkastusasema Uuraaseen lähellä Viipuria. Sitä varten muutettiin sinne lääkintöhallituksen varastosta 2 Doecker parakkia.

vaatetavaroita ja tarpeellinen kalusto. Tämä tarkastusasema on sittemmin järjestetty pysyväiseksi ja seuraavina vuosina saatettu täydellisempään kuntoon.

Vuoden 1918 vuosikertomuksessa mainitaan, että samana vuonna suljetun Haminan väliaikaisen sotilassairaalan varastot ja kalusto yhdistettiin lääkintöhallituksen varastoihin ja siirrettiin osaksi Helsinkiin osaksi jätettiin Haminaan siellä säilytettäväksi. Oheenliittäen luettelon Haminaan jätetyistä tavaroista tiedusteli lääkintöhallitus kirjelmällään 14 p. tammik. kuluvaan vuotta sotaministeriöltä, eikö ministeriö, sittenkun sotilasviranomaiset olivat ottaneet haltuunsa entisen Suomen kadettikoulun rakennuksen, joihin sotilassairaala oli ollut sijoitettuna, tahtoisu ostaa näitä tavaroita lääkintöhallitukselta. Sotaministeriö suostui tehtyyn ehdotukseen, jonka jälkeen kyseessäolevat tavarat myytiin ministeriölle 10,460 markan hinnasta.

Varastosta myytiin lääkintöhallituksen päätöksellä 12 p. huhtik. huviläsänkyjä ja yöpöytiä Nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle Helsingissä yhdistyksen kesäsiirtolaa varten. Samoin myytiin lääkintöhallituksen 30 p. elokuuta tekemän päätöksen mukaan huutokaupalla suuri määrä rikkonaisia ja tarpeettomia tavaroita. Huutokauppa tuotti Smk. 46,087: 15, jotka tilitettiin valtiolle satunnaisina tuloina.

Lääkintöhallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellä jouluk. 14 p. 1920 10,000 mk. lokomobiilillä toimivan täitelylaitoksen hankkimiseksi lääkintöhallituksen varastoon. Laitos ostettiin Aunuksen pakolaisten keskuskomitealta ja siirrettiin Kellomäen karanteenilaitokseen siellä käytettäväksi.

Lääkintöhallituksen esityksestä myönsi valtioneuvosto huhtik. 27 p. 1921 kuluvaan vuodeksi lääkintöhallituksen alaisten valtion sairaanhoitolaitosten palveluskunnalle keittiöhenkilökuntaa lukuunottamatta lisättyjen kalliinajanlisäysten korottamiseksi lääkintöhallituksen harkinnan mukaan vuodeksi 1920 myönnettyjen määrärahojen lisäksi enintään 283,760 markkaa, jotka korotukset olivat tileissä huomattavat samalla vuosimenoarvion momentilla kuin virka- ja palvelusmiesten lisätyt kalliinajanavustukset. Samalla oikeutti valtioneuvosto lääkintöhallituksen valtion sairaanhoitolaitosten keittiöhenkilökunnalle suorittamaan korotettua lisättyä kalliinajanavustusta kuluvaan vuonna laitosten ruuanpidon määrärahasta noin 30 % heidän nykyisistä rahapalkoistaan, minkä ohessa valtion sairaanhoitolaitosten palveluskunnalle perheellisyyden perusteella suoritettava kalliinajanavustus 80 mk. kuukaudessa kultakin alle 15 vuoden ikäiseltä lapselta oli korotettu 100 markaksi kuukaudessa luettuna tämän vuoden alusta ja tileissä huomattava myöskin edellämaitun momentin kohdalla. Niinikään oikeutti valtioneuvosto lääkintöhallituksen valtion ylläpitämien veneeristen sairaalain palveluskunnalle keittiöhenkilökunta mukaan luettuna, suorittamaan edellämaituttua korotettua kalliinajanavustusta, myöskin perheellisyyden perusteella myönnettyä, veneeristen tautien ehkäisemiseksi menosääntöön otetusta määrärahasta. Näiden valtioneuvoston päätösten mukaisesti korotti lääkintöhallitus valtion sairaanhoitolaitosten palveluskunnan palkkauksia kuluvaan vuoden alusta lukien melkoisesti.

Suomen valtion tulo- ja menoarvion vuodelle 1921 vahvisti Eduskunta saman vuoden maalisk. 12 p:nä. Valtion sairaanhoitolaitoksien ylläpitämiseksi menoarvion eri momenteille merkityt määrärahat eivät kuitenkaan yhtä vähän tänä kuin edellisenäkään vuonna täysin riittäneet, vaan oli varsinkin ruuanpidon määrärahoissa sekä Helsingin yleisessä sairaalassa että läänin- ja muissa yleisissä sairaaloissa melkoisia vajauksia, joiden peittämiseksi Eduskunta päätöksellään 29 p:nä jouluk. 1921 myönsi tarvittavat varat.

Kun valtion sairaanhoitolaitoksissa tilapäisesti päiväpalkoilla työskentelevien sellaisten henkilöiden ravintopäivät, jotka paitsi päiväpalkkaa saavat laitoksesta ruuan, olivat toisissa sairaanhoitolaitoksissa merkityt ruuanpito-momentin hyvityksenä, toisissa taas jätetyt kokonaan huomioonottamatta, määräsi lääkintöhallitus kiertokirjeellään 14 p:ltä lokak. 1921 N:o 385, että laitosten ruuanpito määrärahaa oli aina jokaisesta tällaisesta ravintopäivästä hyvitetävä vuosimenosääntöön merkityllä summalla, siis kuluvana vuonna 1921 6 mk:lla päivää ja henkilöä kohti.

Kun valtion sairaanhoitolaitosten apteekkilaskuja lääkintöhallituksessa tarkastettaessa oli käynyt ilmi ja todettu, että sairaaloissa ei oltu noudatettu tarpeellista säästäväisyyttä lääkkeiden käyttämisessä ja hankkimisessa eikä lääkkeitä apteekeista tilattaessa tarpeellista huomiota oltu kiinnitetty siihen, miten lääkkeet halvimmin saataisiin sairaaloihin, kehoitti lääkintöhallitus Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle ja valtion sairaanhoitolaitosten johtajille ja lääkäreille lähettämässään kiertokirjeessä N:o 383 syyskuun 6 p:ltä sairaalain lääkäreitä noudattamaan lääkemääräyksissään ja lääkkeiden hankkimisessa suurinta mahdollista säästäväisyyttä, tuoden samalla esille erinäisiä esimerkkejä ja ohjeita tässä suhteessa.

Vuoden 1918 vuosikertomuksessa mainitaan, että lisäyksenä 24 p:nä syysk. 1918 annettuun senaatin päätökseen valtion sairaaloista suoritettavista päivämaksuista annettiin 14 p:nä tammik. 1919 valtioneuvoston päätös sotaväkeen kuuluvien henkilöiden hoitamisesta maan yleisissä siviilisairanhoitolaitoksissa. Kirjeellään tammik. 11 p:ltä 1921 ilmoitti sotaministeriön saniteettiosasto määränneensä joukko-osastoja sotilaita passitettaessa sekä sotilas- että siviilisairaaloihin noudattamaan erinäisiä kirjeessä mainittuja määräyksiä. Näiden määräysten yhteydessä mainitaan myöskin ne toimenpiteet, joihin sotilassairaalat ovat velvolliset ryhtymään sotilaan saapuessa sairaalaan sekä kun hänet passitetaan sieltä takaisin joukko-osastoonsa, ja pyydetään lääkintöhallitusta määräämään, mikäli se katsoo syytä olevan, että sen alaiset sairaalat noudattaisivat samoja määräyksiä. Kiertokirjeellään tammik. 14 p:ltä 1921 N:o 370 lähetti lääkintöhallitus tämän sotaministeriön kirjeen kaikkien valtion siviilisairanhoitolaitosten johtajille tiedoksi ja noudatettavaksi.

Marraskuun 12 p. 1920 annetulla asetuksella Suomen valtiolipun käyttämisestä määrätään, että ne maan virastot ja viranomaiset, joille ei ole vahvistettu erityistä lippua, käyttävät kauppalippua. Kun kuitenkin valtion siviili-

sairaanhoidolaitokset jo vuosikautia olivat käyttäneet Punaisen Ristin lippua ja kun Suomen Punaisen Ristin Keskustoimikunnan mielestä ei ollut olemassa mitään estettä, että valtion siviilisairaalat edelleenkin käyttävät sitä, alisti lääkintöhallitus huhtik. 29 p. 1921 sisäasiainministeriön harkittavaksi, eivätkö valtion siviilisairaalat voisi kauppalipun asemasta käyttää kansainvälistä Punaisen Ristin lippua. Kirjeellään toukok. 11 p. 1921 antoi sisäasiainministeriö tähän alistukseen suostumuksensa, josta lääkintöhallitus kiertokirjeellään 18 p. toukok. 1921 N:o 377 sittemmin ilmoitti kaikille valtion siviilisairaanhoidolaitoksille.

Sittenkun Suomen sairaalalääkäriyhdistys oli asiasta antanut lausuntonsa, esitti lääkintöhallitus kirjelmässään sisäasiainministeriölle 13 p. syysk. 1921, että lääninsairaaloihin ja Tampereen ja Sortavalan yleiseen sairaalaan saataisiin järjestää vapaaehtoisten apulaislääkärien toimia. Esitys saavutti valtioneuvoston hyväksymisen, ja 25 p. marrask. 1921 annettiin asetus vapaaehtoisten avustajalääkärien asettamisesta läänin- ja yleisiin sairaaloihin.

Valtioneuvoston 23 p:nä jouluk. 1920 antamalla päätöksellä myönnetty lykkäys 8-tuntisen työpäivän käytäntöönottamisesta valtion sairaanhoidolaitoksissa loppui tammik. 1 p:nä 1922. Lääkintöhallituksen anomuksesta myönnettiin valtioneuvoston 30 p. jouluk. 1921 antamalla päätöksellä edelleen lykkäystä tässä suhteessa tammik. 1 p:ään 1923.

Sisäasiainministeriön 14 p:nä jouluk. 1920 antaman kirjeen mukaisesti toimeenpantiin kuluvan vuoden kuluessa kaikissa lääninsairaaloissa kuten edellisenäkin vuotena yhden vuoden kestävät sairaanhoitajatarkurssit. Suomen Sairaanhoidajataryhdistyksen Helsingin yleisessä sairaalassa toimeenpanemat sairaanhoidajatarkurssit olivat myöskin samallaiset kuin edellisinä vuosina.

Hoidettujen sairaiden lukumäärä valtion varoilla ylläpidetyissä siviilisairaaloissa, (mielisairaalat mukaan laskettuina), oli vuonna 1921 35,493 ja sairaanhoidot päivien luku 1,249,718. Kustannukset näistä nousivat 35,042,687 markkaan 16 penniin. Menot jokaisesta hoidokkaasta olivat siis keskimäärin 987 markkaa 31 penniä (v. 1920 742: 69). Menot hoitopäivää kohti olivat 28 markkaa 4 penniä (v. 1920 21: 47), mistä

palkkauksiin	Smk. 7: 95	Vuonna 1920 Smk. 5: 65
ruuanpitoon	» 10: 18	» » » 8: 02
lääkkeisiin ja sideaineisiin	» 2: 05	» » » 1: 66
polttopuihin ja valaistukseen	» 4: 67	» » » 3: 51
tarvekalujen kunnossapitoon	» 1: 71	» » » 1: 36
sekalaisiin menoihin	» 1: 48	» » » 1: 27
	<hr/>	
	Yhteensä Smk. 28: 04	Smk. 21: 47

Mainitut menot valtion sairaaloista eivät kuitenkaan ole suoritettut yksinomaan yleisillä varoilla. Vuodemaksuja on vuonna 1921 kannettu 7,471,264 markkaa 35 penniä ja muita tuloja on ollut 87,411 markkaa 41 penniä, yhteensä 7,558,675 markkaa 76 penniä. Jos tämä summa vähennetään kokonaismenoista 35,042,687 markasta 16 pennistä, jää 27,484,011 markkaa 40 penniä, mikä osoittaa valtiolaitoksen menot siviilisairaaloista vuoden kuluessa. Ne menot, mitkä valtio on saanut suorittaa sen siviilisairaaloissa hoidetuista sairaista, nousivat siis 21 markkaan 99 penniin (17: 62) päivää ja potilasta kohti.

Taulu IV taululiitteessä antaa lähemmän selostuksen kunkin sairaalan menoista ja tuloista erikseen.

A. Lääninsairaalat ja yleiset sairaalat.

Tärkeimmistä tapahtumista läänin- ja yleisissä sairaaloissa vuoden 1921 kuluessa mainittakoon seuraavat:

Helsingin yleinen sairaala.

Helsingin yleisen sairashuoneen muuttamisesta tammik. 29 p. 1900 annetun asetuksen 8 §:ssä määrätään sairastuvoteiden luku sairaalassa yhteensä 559:ksi jaettuina eri osastoihin mainitussa asetuksen kohdassa lähemmin määrättyllä tavalla. Helmik. 12 p. 1900 annetussa Helsingin yleisen sairaalan johtosäännössä määrätään sittemmin, kuinka sairastuvoteet itsekullakin osastolla ovat jaettavat vapaapaikkoihin ja sellaisiin paikkoihin nähden, joista on suoritettava määrätty päivämaksu. Kun näissä asetuksissa mainittujen ajankohtien jälkeen vuosien kuluessa on sairastuvoteiden lukumäärään nähden sairaalan eri osastoilla tapahtunut oleellisia muutoksia, onpa vielä tullut lisää kaksi kokonaista osastoa nim. kliinillispropedeuttinen sekä nenä-, korva- ja kurkkutautien osasto, esitti lääkintöhallitus kirjelmällään 8 p. jouluk. 1920 sisäasiainministeriölle, että sairastuvoteiden kokonaismäärä sairaalassa määrättäisiin 702:ksi jaettuina sairaalan eri osastoihin nähden seuraavalla tavalla:

Sisätautien osasto	80	vuodetta, joista 25 vapaavuodetta
Kliinillispropedeuttinen osasto	78	» » 25 »
Patologis-anatominen »	14	» » 6 »
Kirurginen »	200	» » 65 »
Synnytys- »	50	» » 30 »
Naistautien »	50	» » 20 »
Silmätautien »	50	» » 20 »
Iho- ja kuppatautien »	110	» » 85 »
Lasten »	40	» » 20 »
Korva-, nenä- ja kurkkut. »	30	» » 10 »

Kirjeellä 14 p:ltä huhtik. 1921 ilmoitti sisäasiainministeriö, että valtioneuvosto oli antanut tähän esitykseen suostumuksensa.

Huhtik. 4 p:nä 1921 myönsi sairaalahallitus sairaalan väliaikaiselle mekano-terapeutille, dosentti D. Ranckenille pyytämänsä eron toimesta luettuna 15 p:stä maalisk. ja ehdotti sen jälkeen lääkintöhallitukselle lähettämässään kirjelmässä, että kun virkaan sopivaa lääkäriä ei toistaiseksi ole saatu, lääketieteenkandidaatti André Grünm määrättäisiin toistaiseksi v. t. mekano-terapeutiksi 1,500 markan suuruisella kuukausipalkalla. Sittenkun sisäasiainministeriö kirjeellään kesäk. 15 p. 1921 oli antanut suostumuksensa lääkintöhallituksen esitykseen, että Helsingin yleisen sairaalan palvelukseen saataisiin toistaiseksi ottaa mekano-terapeutti mainitulla 1,500 markan palkkauksella kuukaudessa, määräsi lääkintöhallitus kesäk. 28 p. lääketieteenkandidaatti André Grünmin toistaiseksi tähän toimeen.

Kirjelmällä sisäasiainministeriölle 7 p:ltä huhtik. 1920 esitti lääkintöhallitus, että sairaalan taloudenhoitajan kansliaan saataisiin ottaa kanslia-apulainen 4,800 markan vuosipalkkiolla, johon tulisi lisäksi kalliinajanlisäystä kuluvana vuonna samoin 4,800 markkaa vuodessa. Sittenkun kuluvan vuoden menosääntöön oli tähän tarkoitukseen otettu tarpeelliset varat, suostui sisäasiainministeriö kirjeessään 27 p. toukok. 1921 tähän esitykseen, määräten kanslia-apulaisen palkan 4,800 markaksi vuodessa kuluvan vuoden alusta lukien, johon lisäksi sisäasiainministeriön kirjeellä 15 p. kesäk. 1921 myönnettiin lisättyä kalliinajanavustusta kuluvaaksi vuodeksi 5,325 markkaa.

Lääkintöhallituksen 4 p. maalisk. 1921 tekemällä päätöksellä vahvistettiin ohjeet ja kaavakkeet sairaalan eri osastojen kalustoluetteloiden laatimista varten.

a. Vanha klinikka.

Lääkintöhallituksen 19 p:nä maalisk. 1920 tekemästä esityksestä ja sittenkun 1921 vuoden menosääntöön oli otettu tarpeelliset varat, muutettiin sisäasiainministeriön kirjeellä toukok. 24 p:ltä 1921 yksi vanhemman hoitajattaren toimi iho- ja kuppatautien osastolla ylihoitajattarentoimeksi samoilla palkkaeduilla kuin sairaalan naistentautien osaston ylihoitajattarella on. Virkaan nimitettiin 20 p. syysk. sairaalahallituksen esityksestä rouva Olga Lackström 1 p:stä lokak. alkaen.

b. Uusi klinikka.

Lääkintöhallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellä 2 p. kesäk. 1921 jäiden säilytysvajan rakentamista varten sairaalan pihamaalle 6,000 markkaa. Työ tarkastettiin valmiina marrask. 17 p:nä.

Syysk. 9 p:nä myönsi sisäasiainministeriö yleisten rakennusten ylihallituksen esityksestä 8,000 markan suuruisen määrärahan yhden sairaalan keittiön vieraisen huoneensisustamiseksi keittiön varastohuoneeksi. Työ valmistui samana syksynä.

Kirjeellä 29 p:nä kesäk. ilmoitti sairaalahallitus lääkintöhallitukselle määränneensä lääketieteen- ja kirurgiantohtori Klas Vilhelm Reinhold Holmbergin edelleenkin kolmen vuoden ajaksi röntgenlaitoksen johtajaksi.

Päätöksellään 15 p. helmik. 1921 oikeutti lääkintöhallitus sairaalahallituksen ottamaan röntgenlaitokselle laboratoriaoapulaiseksi yhden vanhemman hoitajattaren vanhemman hoitajattaren palkkauksella.

c. Sairaalaryhmä Unioninkatu 38.

Lääkintöhallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellään 1 p. kesäk. 14,050 markan suuruisen määrärahan vesi-, kaasu- ja sähkömittarien kuntoonpanemiseksi puheenalaisessa rakennusryhmässä, ilmanpuhdistimen kuntoonpanemiseksi keittiöön, tallin sisustamiseen ja jäiden säilytyspaikan ympäröimiseksi aitauksella. Työt suoritettiin suurimmaksi osaksi kuluvan vuoden kuluessa.

Kirjelmässään sisäasiainministeriölle 13 p. heinäk. 1920 esitti lääkintöhallitus, että sairaalan naistentautien osaston johtajalle, joka samalla on synnytysosaston johtaja ja joka tähän asti on näistä molemmista johtajantoimista saanut yhteensä 3,000 markan suuruisen vuotuisen palkkion, myönnettäisiin erityinen 2,000 mk:n suuruisen vuotuinen palkkio naistentautien osaston johtajan toimesta. Sittenkun sairaalan kuluvan vuoden menosääntöön oli tätä tarkoitusta varten otettu tarpeelliset varat, hyväksyi sisäasiainministeriö kirjeellään toukok. 23 p:ltä 1921 lääkintöhallituksen esityksen määräten palkkion maksettavaksi kuluvan vuoden alusta alkaen.

Kliinillispropedeuttisen osaston ylihoitajattarelle Hellin Sauriolle myönnettiin 12 p. huhtik. pyytämänsä ero virasta ja toimeen määrättiin 12 p. heinäk. neiti Ellen Nylander 1 p:stä elok. alkaen.

d. Kirurginen osasto.

Sen jälkeen kun osastolle edellisenä vuonna oli saatu uusi röntgendiagnostiikkakone, kävi pian selville, että osastolle oli saatava röntgentutkimuksiin tottunut lääkäri. Kun osaston alilääkärinvirka lääketieteen- ja kirurgiantohtori Birger Runebergin tammik. 21 p:nä erottua toimestaan, joutui avoimeksi, esitti osaston johtaja, johon sairaalahallituskin yhtyi, että alilääkärin virkavelvollisuuksiin lisättäisiin osaston röntgenlaitoksen hoito. Tämän mukaan teki lääkintöhallitus kirjelmällään 22 p:nä huhtik. 1921 sisäasiainministeriölle ehdotuksen Helsingin yleisen sairaalan johtosäännön 10 §:n muuttamisesta, jossa pykälässä määritellään sairaalan alilääkärin virkavelvollisuudet. Esitys saavutti valtioneuvoston hyväksymisen, ja sen johdosta annettiin 26 p. toukok. 1921 valtioneuvoston päätös Helsingin yleisen sairaalan johtosäännön 10 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi. Tähän näin muutettuun alilääkärinvirkaan määräsi lääkintöhallitus syysk. 9 p:nä sairaalahallituksen esityksestä lääketieteen- ja kirurgiantohtorin Gunnar Nyströmin.

e. Lasten osasto.

Kirjeellä huhtik. 27 p. 1921 myönsi sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä 7,600 markan suuruisen määrärahan istutusten kuntoonpanoa ja hoitoa varten osaston pihamaalla.

f. Pesulaitos.

Maaliskuun 19 p. Yliopiston klinikkain uutisrakennuksella Meilahdessa sattunut tulipalo hävitti pannuhuonerakennuksen keskiosan väliaikaisen vesi-

katon ja sisustuksen sekä vioitti huoneessa olevia koneistoja. Klinikain tulevassa talousrakennuksessa sijaitseva Helsingin yleisen sairaalan pesulaitos täytyi tämän johdosta joksikin aikaa sulkea. Korjaustyöt aloitettiin heti ja näitä varten myönsi valtioneuvosto toukok. 25 p. yleisten rakennusten ylihallituksen esityksestä 320,000 mk. suuruisen määrärahan, jolla määrärahalta pannuhuone oli saatettava alkuperäisesti aiottuun pysyväiseen kuntoon, joten pannuhuonerakennuksen keskiosa varustettiin rautaisilla katonkannattimilla ja katto peitettiin galvanisoiduilla rautalevyillä.

Klinikain talousrakennuksessa toimitettiin sitäpaitsi edelleen lisätöitä. Rakennuksen väliaikainen katto laitettiin täydelliseen kuntoon peittämällä se kattotiileillä. Vesijohto ja viemärijohtot panttiin kuntoon samoin kuin sähköjohtotkin.

Yleisten rakennusten ylihallituksen esityksestä asetti sisäasiainministeriö ylihallituksen käytettäväksi uusien pesukoneiden hankkimiseksi pesulaitokselle 105,000 markkaa.

Tarkemman silmälläpidon ja tarkastuksen vuoksi otettiin pesulaitokselle lääkintöhallituksen päätöksellä 26 p. elok. yksi pesuvaatteiden laskija, jotapaitsi laitokselle samana päivänä vahvistettiin pesua koskevat järjestyssäännöt.

Turun lääninsairaala.

Yleisten rakennusten ylihallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellään 2 p. kesäk. 1921 4,978 markan suuruisen määrärahan viemärijohtojen korjaamiseen sairaalassa. Työt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Sen johdosta, että Turun kaupunki teetti uuden kadun lääninsairaalan tontin viereen, sen itäiselle sivulle, tuli lääninsairaalan aitaus osaksi kadun peittoon, jonka tähden yleisten rakennusten ylihallitus anoi varoja aidan, sen perusmuurin ja ajoportin korottamiseen. Kirjeellään 6 p. lokak. 1921 asetti sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen käytettäväksi tähän tarkoitukseen Smk. 15,232: 60. Työt suoritettiin yleisten rakennusten ylihallituksen toimesta seuraavana vuonna.

Hämeenlinnan lääninsairaala.

Kajaanin yleiseen sairaalaan ylihoitajattareksi siirtynen lääninsairaalan ylihoitajattaren Olga Lakan tilalle määrättiin huhtik. 8 p:nä neiti Aili Alanen. Neiti Alaselle myönnettiin syysk. 2 p. omasta pyynnöstään ero ja v. t. ylihoitajattareksi määrättiin sairaalan vanhempi hoitajatar neiti Ida Iivanainen.

Viipurin lääninsairaala.

Vuoden 1919 vuosikertomuksessa on kerrottu, että lääkintöhallitus toukokuun 6 p:nä samana vuonna teki sisäasiainministeriölle esityksen siitä, että lääkintöhallituksen laatima ehdotus asetukseksi kolmannen alilääkärin viran lakkauttamisesta Viipurin lääninsairaalassa sekä ensimmäisen ja toisen apulaislääkärinviran asettamisesta samaan sairaalaan vahvistettaisiin. Sittenkun Eduskunta oli kuluvan vuoden menosäännössä tarkoitukseen myöntänyt tarpeelliset varat, hyväksyi valtioneuvosto lääkintöhallituksen esityksen ja sen johdosta annettiin

3 p:nä kesäk. 1921 asetus erinäisten lääkärintyövirkojen järjestämisestä Viipurin lääninsairaalaossa. Kun mainitussa asetuksessa apulaislääkäreille on myönnetty vapaa asunto, valo ja lämpö, pyysi lääninsairaalan ylilääkäri kuluvan vuoden 10 p:lle päivätyllä kirjeellä, oheenliittäen ehdotuksensa, lääkintöhallituksen määräystä ja päätöstä näiden lääkärien asuntoja koskevassa asiassa. Sittenkun yleisten rakennusten ylihallitus oli lääkintöhallituksen pyynnöstä laatinut kaksi vaihtoehtoista ehdotusta ja kustannusarviota näille asunnoille, päättyen toinen ylilääkäriin kannattama 11,000 markkaan ja toinen 27,000 markkaan, puoli lääkintöhallitus kirjelmässään sisäasiainministeriölle 20 p. jouluk. 1921 siihen nähden, että halvemmassa ehdotuksessa yhden apulaislääkäriin huoneustoksi aiotussa huoneistossa on keittiö ilman suoranaista valoa, kalliimpaa ehdotusta. Kirjeellä tammik. 30 p. 1922 myönsi sisäasiainministeriö sanottuun tarkoitukseen 11,000 markkaa. Työt suoritettiin vuoden 1922 kuluessa.

Lääninsairaalan kansia- ja konttoriapulainen Toivo Relander erosi huhtik. 1 p. virastaan. Virkaan määräsi lääkintöhallitus maalisk. 22 p. ylilääkäriin esityksestä ylioppilas Harald Margelinin.

Mikkelin lääninsairaala.

Sairaalarakennuksissa vallinneiden sairaiden hoidolle epäedullisten olosuhteiden tähden oli jo vuosikausia ollut lääkintöhallituksessa vireillä kysymys sairaalan järjestämisestä paremmalle kannalle. Epäkohdista tärkeimmät olivat sukupuolitauteja sairastavien hoito samassa rakennuksessa hoidettavien lasarettisairaiden kanssa niin, että sukupuolitauteja sairastavia sairaita ei voitu erottaa lasarettisairaista ja että sairaalassa on ollut erityisessä rakennuksessa pieni osasto mielisairaita varten, joita ei varsinaisen erikoislääkäriin puutteessa tällä alalla ole voitu asianmukaisesti hoitaa. Kun nyt sairaalan ylilääkäri taas oheenliittäen läänin maaherran lausunnon asiasta anoi lääkintöhallituksen toimenpidettä epäkohtien poistamiseksi, esitti lääkintöhallitus kirjelmässään sisäasiainministeriölle 30 p. elok. 1921, että mielisairaiden osasto Mikkelin lääninsairaalaossa suljettaisiin niin pian kuin mahdollista ja tämän osaston rakennus muutettaisiin osastoksi veneeristautisia varten. Kirjeessään marrask. 16 p:ltä 1921 määräsi valtioneuvosto, että mielisairaiden osasto Mikkelin lääninsairaalaossa on suljettava ja että tämän osaston rakennus muutetaan osastoksi enintään 30 veneeristä potilasta varten sekä että sairaalan päärakennus kokonaan järjestetään lasarettiosastoksi sekä käski lääkintöhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin mielisairaspotilaiden siirtämiseksi pois Mikkelin lääninsairaalaosta sekä yksissäneuvoin yleisten rakennusten ylihallituksen kanssa laatimaan piirustukset ja kustannusarviot kysymyksessäoleville muutoksille. Kirjeellä jouluk. 12 p. 1921 ilmoitti sisäasiainministeriö hyväksyneensä yleisten rakennusten ylihallituksen ehdotuksen korjaus- ja muutostöihin lääninsairaalaossa, ja kirjelmässä saman kuun 16 p:ltä ilmoitti lääninsairaalan ylilääkäri, että mielisairaiden osasto on suljettu ja siellä olleet mielisairaamat poistetut sairaalaosta. Korjaus- ja muutostöihin tarvittavat varat yhteensä 220,000 markkaa myönsi sisäasiainministeriö kirjelmillään yleisten rakennusten ylihallitukselle jouluk. 12 p:ltä 1921 ja tammik. 30 p:ltä 1922. Työt, joihin sisältyi paitsi edellämainittuja muutostöitä sairaalan päärakennuk-

nessa ja entisessä mielisairaiden osastossa myöskin erinäisiä muutos- ja lisärakennustöitä sairaalan talousrakennuksessa, aloitettiin heti ja suoritettiin vuoden 1922 kuluessa.

Tammik. 25 p. 1921 myönnettiin sairaalan alilääkärille, lääketieteellisen-siaatti Vilho Angervolle ero virastaan. Virkaan nimitettiin 8 p. maalisk. lääketieteellisen-siaatti Magnus Arvid Alopæus.

Huhtik. 30 p. kuoli sairaalan ansiokas toimitsija, apteekkari Niilo Aleksis Teittinen. Virkaa väliaikaisesti hoitamaan määräsi läänin maaherra johtaja Lenni Linnalan, kunnes valtioneuvosto maaherran esityksestä toukok. 7 p. nimitti ja määräsi virkaan liikemies Johan Oskar Teittisen.

Vaasan lääninsairaala Mustasaarella.

Tammik. 13 p. 1920 sisäasiainministeriölle lähettämässään kirjelmässä esitti lääkintöhallitus, tuoden esille, että lääninsairaalan rakennukset ovat peräti huonossa kunnossa ja puutteelliset sekä samalla toistaen jo useasti ennenkin lausutun toivomuksen koko lääninsairaalan muuttamisesta soveliaampaan paikkaan ja nykyisen lääninsairaalan järjestämisestä hoitolaitokseksi mielisairaita varten, että yleisten rakennusten ylihallitukselle annettaisiin toimeksi piirustusten ja kustannusarvion laatiminen yhdessä lääkintöhallituksen kanssa sekä uutta pesulaitosta varten Mustasaaren lääninsairaalassa, johon rakennukseen olisi yhdistettävä sairaalan saunalaitos, että entisen pesulaitoksen sisustamiseksi asunnoksi sairaalan ja vastaanottolaitoksen hoitohenkilö- ja palveluskuntaan kuuluville henkilöille. Kirjeellä huhtik. 20 p. 1920 ilmoitti sisäasiainministeriö, että valtioneuvosto oli antanut tähän esitykseen suostumuksensa. Tämän mukaisesti laadittiin yleisten rakennusten ylihallituksessa piirustukset ylläesitettyjä rakennustöitä varten päättyen kustannusarvio 950,000 markkaan. Kun kuitenkin Eduskunta näitä rakennustöitä varten oli vuoden 1921 lisämenoarvioon ottanut ainoastaan 552,000 markkaa, täytyi ehdotettuja töitä melkoisesti supistaa jättämällä m. m. entisen saunarakennuksen korjaaminen asunnoiksi sairaalan henkilökunnalle kokonaan pois ja pienentämällä uuden pesulaitoksen konehuonetta. Myöskin täytyi jättää pois pesulaitoksen yhteyteen rakennettavat saunahuoneet. Uudet piirustukset ja kustannusarvio lähetettiin sittemmin sisäasiainministeriöön 30 p. elok. 1921, jonka jälkeen ministeriö kirjeellään 6 p. syysk. asetti yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi lisärakennustöitä varten Mustasaaren lääninsairaalassa edellämainitut 552,000 markkaa. Töihin käytiin pian sen jälkeen käsiksi ja valmistuivat ne seuraavana vuonna.

Joulukuun 23 p. myönnettiin sairaalan ylilääkärille, lääket. ja kirurg. tohtori Albert Johan Sundholmille pyytämänsä ero virasta. Virkaa toistaiseksi hoitamaan määrättiin jouluk. 29 p. sairaalan alilääkäri Emil Suihko.

Oulun lääninsairaala.

Lääkintöhallituksen esityksestä asetti valtioneuvosto 12 p. tammik. 1921 yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi 22,772 markan suuruisen määrärahan kylpyhuoneen ja klosettien järjestämiseksi lääninsairaalan veneeri-

selle osastolle. Samoin asetti sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä kirjeellään 11 p. heinäk. 1921 yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi 12,000 markan suuruisen määrärahan läänisairaalan vastaanottolaitoksen klosettien muuttamiseksi vesikloseteiksi. Molemmat mainitut työt suoritettiin suurimmaksi osaksi kuluvan vuoden kuluessa.

Loviisan yleinen sairaala.

Helmik. 4 p. 1921 myönnettiin sairaalan toimitsijalle Johan Reinhold Gösslingille ero toimestaan. Virkaan määrättiin 8 p. maalisk. konttoristi Gustaf Ek. Hänen 31 toukok. erottua määrättiin siihen heinäk. 5 p. herra Gunnar Cederholm. Jouluk. 20 p. erosi taas viimemainittu ja virkaan määrättiin kirkkoisäntä Voldemar Bärlund. Syynä toimitsijain tiheisiin vaihteluihin on ollut palkkauksen pienuus. Kirjelmällä marrask. 1 p. 1921 sisäasiainministeriölle anoi lääkintöhallitus sentähden, että Loviisan yleisen sairaalan toimitsijan palkkaus jossakin määrin korotettaisiin. Maalisk. 3 p. 1922 suostui valtioneuvosto tehtyyn anomukseen korottaen palkkauksen vuoden 1922 alusta kalliinajanlisäyksillä niin, että se nousi 1,000 markkaan kuukaudessa.

Lääkintöhallituksen esityksestä korotti sisäasiainministeriö kirjeellä 24 p. elok. 1921 sairasvuoteiden lukumäärän sairaalassa 22:sta 26:een.

Porin yleinen sairaala.

Sairaalan ylihoitajattarelle Augusta Sofia Bergströmille myönnettiin ero virastaan 1 p:stä heinäk. alkaen. Toimeen nimitettiin 21 p. kesäk. neiti Etti Maria Husgafvel.

Tampereen yleinen sairaala.

Huhtik. 27 p. 1921 korotti valtioneuvosto lääkintöhallituksen esityksestä vuodeluvun sairaalan veneerisellä osastolla 30:stä 45:een, joista miesten puolella 20 ja naisten puolella 25.

Sortavalan yleinen sairaala.

Sittেকun Viipurin lääninrakennuskonttori oli yleisten rakennusten ylihallitukselle ilmoittanut, että Sortavalan kaupungin viranomaiset olivat kehoittaneet rakennuskonttoria muuttamaan sairaalan likaviemärijohdot niihin paikkoihin, joihin uusi katu aiottiin perustaa, ja lääninrakennuskonttori oli samalla ilmoittanut, että tämä työ tulisi maksamaan 14,000 markkaa, anoi ylihallitus sisäasiainministeriöltä kyseessäolevaa määrärahaa. Kirjeellä 21 p. tammik. 1921 asetti ministeriö tämän määrärahan yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi, jonka jälkeen työt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Kirjeellä 28 p. kesäk. myönsi sisäasiainministeriö 9,000 markkaa sairaalan huoneiden sisäpuolisten rappauksen korjaamiseen, jotka vähän väliä olivat menneet rikki ja putoilleet maahan. Työt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Savonlinnan yleinen sairaala.

Kirjeellä 2 p. kesäk. 1921 myönsi sisäasiainministeriö 9,500 markan suuruisen määrärahan sairaalan leikkaussalin ja sidemuuttohuoneen lattiat peittämiseksi sementtilaatoilla. Tämän lisäksi asetti sisäasiainministeriö kirjeellään heinäk. 1 p. 1921 9,700 markan suuruisen määrärahan yleisten rakennusten ylihallituksen käytettäväksi uuden höyryjohdon kuntoonpanemiseksi sairaalan pannuhuoneesta leikkaushuoneessa olevaan autoklaaviin entisen rikkiruostuneen tilalle. Työt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Joensuun yleinen sairaala.

Kirjeellään 12 p. tammik. 1921 myönsi sisäasiainministeriö 2,665 markan suuruisen määrärahan yhden uunin korjaamiseen sairaalan veneerisellä osastolla.

Jyväskylän yleinen sairaala.

Sisäasiainministeriön kirjeellä 19 p. jouluk. 1921 korotettiin lääkintöhallituksen esityksestä vuodeluku sairaalan lasarettiosastolla 25:stä 30:een, joista kuten tähänkin asti 10 on vapaavuodetta.

Tornion yleinen sairaala.

Sairaalan ylihoitajatar Työne Jalo erosi toimestaan 20 p. toukok. Virkaan nimitettiin elok. 16 p. neiti Martta Matikkala.

Kajaanin yleinen sairaala.

Yleisten rakennusten ylihallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellä 27 p. syysk. 6,966 markan suuruisen määrärahan erinäisiä välttämättömiä korjaustöitä varten sairaalassa.

Kirjeellä 7 p. lokak. myönsi sisäasiainministeriö 17,000 markan suuruisen määrärahan sairaalan vesijohdon yhdistämiseksi Kajaanin kaupungin vesijohdoton. Työ suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Joulukuun lopulla 1920 siirtyi sairaalan ylihoitajatar Meri Manelius ylihoitajattareksi Tampereen yleiseen sairaalaan. Hänen tilalleen nimitettiin maalisk. 1 p:stä alkaen neiti Olga Lakka.

Rovaniemen yleinen sairaala.

Lääkintöhallituksen esityksestä ilmoitti sisäasiainministeriö kirjeellään maalisk. 17 p. 1921, että sairaalalle saadaan hankkia oma puhelin. Samoin myönsi sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä kirjeellään lokakuun 8 p. 1921 7,000 markan suuruisen määrärahan sähkölläkäyvän halkosirkkelin hankkimiseksi sairaalaan.

Sodankylän yleinen sairaala.

Maalisk. 4 p. sai sairaalan toimitsija, kruununnimismies Johan Vilhelm Roinila pyytämänsä eron. Toimeen määrättiin samalla kansakoulunopettaja A. J. Lehto.

Sairaalan lääkäri, lääketieteellisensiaatti Onni Teodor Laitinen sai 17 p. maalisk. eron virastaan. Sairaala oli sen jälkeen kuluvan vuoden loppuun ilman vakinaista lääkäriä.

Inarin yleinen sairaala.

Kirjeellä maalisk. 16 p. 1921 suostui sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esitykseen, että Inarin yleiseen sairaalaan laitetaan puhelin yhdistämällä se metsähallituksen rakennuttamaan puhelinlinjaan Inarin kirkonkylän ja Ivalossa olevan lennätinkonttorin välillä ja oikeutti lääkintöhallituksen tekemään sopimuksen metsähallituksen kanssa tästä yhdistämisestä. Kyseessäoleva sopimus tehtiin sittemmin lääkintöhallituksen päätöksellä 14 p. kesäk. 1921.

Sisäasiainministeriön kirjeellä jouluk. 13 p. 1921 luovutettiin Lapin rajavartioston esityksestä sairaalan rakennuksiin kuuluva pirtti kuluvan talven ajaksi asunnoksi Inarin kirkonkylään sijoitetulle vartiostolle erinäisillä ehdoilla.

Helmik. 4 p. myönnettiin sairaalan toimitsijalle, kirkkoherra Jalmari Telalle omasta pyynnöstään ero virasta ja toimitsijaksi määrättiin saman kuun 11 p. metsänhoitaja Kaarlo Gabriel Huurre.

Muonion yleinen sairaala.

Kruununnimismies Uljas Vuoriolle myönnettiin syysk. 30 p. pyytämänsä ero sairaalan toimitsijan toimesta ja metsänhoitaja Albert Sandman määrättiin samalla toimitsijaksi.

Sairaalan lääkäriksi nimitettiin 25 p. elok. lääketieteellisensiaatti Hugo Gustaf Edvard Forssell.

Oriveden leprasairaala.

Lääkintöhallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellä 27 p. heinäk. 10,000 markan suuruisen määrärahan moottoripumpun kuntoonpanemiseksi sairaalaan entisen benzinimoottoripumpun tilalle. Työ suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Halilan keuhkotautiparantola.

Edellisessä vuosikertomuksessa mainittu, Amerikan Punaisen Ristin toimesta valtioneuvoston 9 p. lokak. 1920 antamalla myönnytyksellä parantolaan tuotu venäläinen lapsilauma hoitajineen ja palvelijoineen siirrettiin kuluvan vuoden alkupäivinä Venäjälle. Sittenkun sisäasiainministeriön kirjeellä tammik. 11 p. asetettu erityinen komissioni oli antanut lausuntonsa venäläisten lasten parantolarakennuksille ja irtaimistolle tuottamista vahingoista, määräsi valtioneuvosto helmik. 15 p. sen korvaussumman, joka Punaisen Ristin tuli suorittaa

vahinkojen korvaamista varten kaikkiaan 55,000 markaksi, joka summa sisäasiainministeriön 3 p. maalisk. antamalla määräyksellä jaettiin niin, että uuden irtaimiston hankkimiseksi ja rikkoutuneen korjaamiseksi asetettiin lääkintöhallituksen käytettäväksi 20,000 markkaa ja yleisten rakennusten ylläpidon käytettäväksi rakennuksissa tapahtuneiden vahinkojen korjauksiin 35,000 markkaa. Sisäasiainministeriön kirjeellä elokuun 8 p:ltä myönnettiin Aleksanterin osaston korjauksiin vielä lisäksi 30,000 markkaa. Työt suoritettiin kuluvan vuoden kuluessa.

V. 1919 vuosikertomuksessa on kerrottu, että sittenkun valtioneuvosto 13 p. helmik. 1919 oli määrännyt, että parantolan kreikkalaiskatolinen kirkko on luovutettava lääkintöhallituksen hoitoon ja muutettava luterilaiseksi kirkoksi, lääkintöhallitus 17 p. kesäk. samana vuonna teki sisäasiainministeriölle esityksen määrärahojen myöntämiseksi tähän tarkoitukseen. Kirjeellä kesäk. 1 p. 1920 ilmoitti sisäasiainministeriö, että se varojen niukkuuden tähden ei ole voinut esitykseen suostua, ja pyysi kirjeellä seuraavan heinäk. 7 p. kirkollis- ja opetusministeriön toimenpidettä mainitun kirkon muuttamiseksi luterilaiseksi kirkoksi. Viimeksi mainittu ministeriö ilmoitti kirjeellä elok. 10 p. 1921 lääkintöhallitukselle, että valtioneuvosto oli kyseessäolevaan tarkoitukseen myöntänyt 38,000 markkaa. Muutostyöt saatiin suoritetuiksi niin pian, että kirkon vihkiminen luterilaiseksi kirkoksi tapahtui seuraavan marraskuun 13 p.

Parantolan kuluvan vuoden erikoismenosääntöön oli otettu erityinen 500,000 markan suuruinen määräraha Aleksanterin osaston käytäntöönottamista ja ylläpitoa varten. Läkintöhallitus esitti sentähden elok. 26 p. sisäasiainministeriölle, että mainittua osastoa varten tarvittavan kaluston ja vaatteiden hankkimiseen myönnettäisiin 103,635 markkaa ja osastoa lähinnä olevan puiston kuntoonpanemiseen 10,000 markkaa. Kirjeellä syysk. 15 p. antoi ministeriö esitykseen suostumuksensa vähentäen kuitenkin puiston kuntoonpanoa varten pyydetyn määrärahan 5,000 markaksi. Lisäksi myönsi sisäasiainministeriö 19 p. jouluk. liina- ja sänkyvaatteiden hankkimiseksi mainitulle osastolle 121,854 markkaa 50 penniä. Samoin myönnettiin lääkintöhallituksen esityksestä sisäasiainministeriön kirjeellä lokak. 11 p. mainitun Aleksanterin osaston lämmittämiseen, sähkötarpeiden ostoon y. m. 13,000 markkaa. Ja vielä lisäksi myönnettiin samasta erikoismenosääntöön otetusta määrärahasta sisäasiainministeriön kirjeellä syysk. 15 p:ltä yleisten rakennusten ylläpidon esityksestä lääkintöhallituksen käytettäväksi palveluskunnan asuinrakennuksen kuntoonpanemiseksi 25,000 mk. ja leipomon sisustamiseksi pesutuparakennuksessa 40,500 mk., jotka työt suoritettiin yleisten rakennusten ylläpidon toimesta kuluvana vuonna.

Erinäisiin pienempiin korjauksiin parantolan eri rakennuksissa ja konehuoneissa myönsi sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä kirjeellä lokak. 7 p. 13,800 mk.

Läkintöhallituksen esityksestä myönsi sisäasiainministeriö kirjeellä 9 p. helmik. 1921 54,204 markan suuruisen määrärahan uuden pumppuhuoneen rakentamiseksi parantolan maalle Halilan järven rannalle ja centrifugalipumpun sekä sähkömoottorin asettamiseksi siihen. Pumppuhuone valmistui samana vuonna, mutta koneiden asettaminen paikoilleen jäi seuraaviin vuosiin.

Kirjeellä kesäk. 2 p. 1921 myönsi sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä 9,500 markan suuruisen määrärahan parantolan maatilán navetan korjaamiseen, joka edellisinä talvina oli näyttäytynyt liian kylmäksi. Työt suoritettiin samana vuonna.

Parantolan konttoriapulainen neiti Ida Parkkanen erosi toimestaan jouluk. 31 p. Toimeen määräsi lääkintöhallitus jouluk. 23 p. neiti Milma Elina Huttusen.

B. Veneeristen tautien osastot ja ylimääräiset veneeriset sairaalat.

Ylimääräisiä veneerisiä sairaaloita oli vuonna 1921 toiminnassa 6 nim. Helsingissä 2, Hämeenlinnassa 1, Sortavalassa 1, Savonlinnassa 1 ja Oulussa 1. Menot näistä ylim. veneerisistä sairaaloista nousivat 1,671,410 markkaan 11 penniin tehden 754 markkaa 93 penniä jokaista hoidettua kohti.

Seuraava taulu osoittaa veneerisissä sairaaloissa viime viitenä vuotena hoidetut taudintapaukset.

Vuosi.	Yleisten sairaalain veneerisillä osastoilla			Ylimääräisissä veneerisissä sairaaloissa			Yhteensä		
	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihotautein y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopäivien lukumäärä	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihotautein y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopäivien lukumäärä	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihotautein y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopäivien lukumäärä
1917.....	4,048	961	138,561	2,922	545	124,598	6,970	1,506	263,159
1918.....	4,471	1,407	141,157	2,923	336	115,440	7,394	1,743	256,597
1919.....	4,555	956	162,683	2,433	146	113,448	6,988	1,102	276,131
1920.....	4,086	1,214	156,174	2,184	239	97,020	6,270	1,453	253,194
1921.....	3,860	1,245	150,074	2,012	276	90,497	5,872	1,521	240,571

Taulu VII taululiitteessä osoittaa, että hoidetuista 7,393 henkilöstä sairasti syfilistä 3,050, joista 309 oli edelliseltä vuodelta jääneitä ja 2,741 vuoden kuluessa sisäänotettuja. Ulcus mollea sairasti 202, urethritis gonorrhoeicaa 2,620 ja ihotauteja y. m. 1,521 henkilöä.

Vuoden kuluessa sairaaloihin otetuista syfilistä sairastavista oli:

1,182:lla	syphillis recens
1,242 »	» » secundaria recidiva
252 »	» » tertiaria
65 »	» » hereditaria

Yhteensä 2,741.

Veneeristen tautien tähden sairaaloihin otettujen miesten ja naisten lukumäärä eri ikäluokissa oli seuraava:

Ikäluokassa	Miehiä	Naisia	Yhteensä
10—15 vuotta	14	22	36
16—20 »	284	676	960
21—30 »	1,301	1,634	2,935
31—50 »	601	429	1,030
Yli 50 »	144	62	206
Lapsia alle 10 v. ..	—	—	148
Yhteensä	2,344	2,823	5,315

Lukuisin oli siis ikäluokka 21—30 v. jonka osalle tuli 2,935 tapausta. Naisia oli 475 enemmän kuin miehiä. Naisten lukumäärä ikäluokissa alle 30 vuoden oli suurempi kuin miesten, kun taas yli 30-vuotisia oli miehiä enemmän kuin naisia.

Veneerisiin sairaaloihin veneeristen tautien tähden otettujen sairaiden lukumäärä 1,000 asukasta kohti on vuosina 1911—1921 ollut seuraava:

1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921
1.52	1.57	1.79	1.73	1.58	1.85	1.85	2.01	1.89	1.67	1.56

	Syphilis recens.	Ulcus molle.	Urethritis gonorrhoeica.
1911	0.30	0.05	0.78
1912	0.30	0.03	0.84
1913	0.44	0.05	0.87
1914	0.41	0.07	0.84
1915	0.31	0.08	0.83
1916	0.34	0.14	1.03
1917	0.47	0.25	0.76
1918	0.50	0.17	0.90
1919	0.57	0.13	0.72
1920	0.43	0.07	0.73
1921	0.35	0.05	0.70

Veneerisissä sairaaloissa hoidetut taudit vv. 1911—1921.

Vuosi	Syphilis					Ulcus molle	Urethritis gonorrhoeica	Hoidettut v. m.	Yhteensä
	recens	recidiva	tertiaria	hereditaria	Yhteensä				
1911.....	1,088	953	389	43	2,473	195	2,659	1,484	6,811
1912.....	1,122	966	402	48	2,538	121	2,938	1,518	7,115
1913.....	1,550	1,064	404	56	3,074	181	3,048	1,593	7,896
1914.....	1,556	1,096	354	69	3,075	240	2,957	1,425	7,697
1915.....	1,201	943	307	60	2,511	289	2,988	1,288	7,076
1916.....	1,285	866	297	50	2,498	513	3,734	1,481	8,226
1917.....	1,780	1,066	272	55	3,173	891	2,906	1,506	8,476
1918.....	1,907	1,402	212	51	3,572	622	3,200	1,743	9,137
1919.....	2,107	1,434	215	53	3,809	471	2,708	1,102	8,090
1920.....	1,638	1,365	221	71	3,295	252	2,723	1,453	7,723
1921.....	1,342	1,356	281	71	3,050	202	2,620	1,521	7,393

Veneerisiin sairaaloihin vv. 1911—1921 otetut sairaat.

	Syphilis recens	Ulcus molle	Urethritis gonorrhöica
1911.....	962	172	2,454
1912.....	972	106	2,697
1913.....	1,421	169	2,827
1914.....	1,342	228	2,744
1915.....	1,036	274	2,751
1916.....	1,135	477	3,432
1917.....	1,569	829	2,541
1918.....	1,670	558	2,982
1919.....	1,907	425	2,414
1920.....	1,440	226	2,475
1921.....	1,182	187	2,387

Veneeristen tautien tähden sairaaloihin otettujen ikä vv. 1911—1921.

Vuosi	10—15 v.	16—20 v.	21—30 v.	31—50 v.	Yli 50 v.	Lapsia alle 10 v.	Miehiä	Naisia	Yhteensä	
1911....	11	205	1,124	674	95	71	1,471	638	2,180	} Vuoteen 1918 asti on tietoja vain syfiliksen tähden sairaaloihin otetuista.
1912....	17	235	1,198	593	115	61	1,389	769	2,219	
1913....	20	403	1,453	711	134	83	1,738	983	2,804	
1914....	17	367	1,378	732	119	76	1,661	952	2,689	
1915....	13	321	1,086	577	128	77	1,380	745	2,202	
1916....	8	323	1,214	518	125	42	1,367	821	2,230	
1917....	17	513	1,472	673	109	49	1,793	991	2,833	
1918....	30	1,181	4,175	1,104	105	110	3,411	3,184	6,705	
1919....	44	1,320	3,617	1,043	150	122	2,616	3,558	6,296	
1920....	27	1,047	3,186	1,064	170	135	2,327	3,167	5,629	
1921....	36	960	2,935	1,030	206	148	2,344	2,823	5,315	

Syfiliksen tähden veneerisiin sairaaloihin otettujen luku 1,000 asukasta kohti.

1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921
0.69	0.69	0.87	0.82	0.67	0.67	0.85	0.95	1.04	0.87	0.81

Eri lääneistä kotoisin olevien syfilissairaiden lukumäärä 1,000 asukasta kohti vv. 1911—1921.

Lääni	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921
Uudenmaan lääni	0.75	1.08	1.42	1.22	0.67	0.99	1.04	1.17	1.26	0.98	0.75
Turun ja Porin lääni.....	0.33	0.38	0.72	0.71	0.60	0.49	0.66	0.65	0.65	0.60	0.51
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	—	—	0.07	0.00	0.04	0.07
Hämeen lääni	0.41	0.50	0.88	0.97	0.80	0.63	0.85	0.86	1.03	0.79	0.74
Viipurin »	0.68	0.75	0.74	0.81	0.68	0.71	0.96	0.90	1.03	1.09	1.12
Mikkelin »	0.78	0.70	0.88	0.89	0.83	0.71	0.80	0.86	1.18	1.08	1.10
Kuopion »	0.84	1.01	1.27	0.97	0.83	0.91	1.00	1.10	1.36	1.23	1.11
Vaasan »	0.44	0.34	0.38	0.32	0.26	0.28	0.47	0.74	0.68	0.49	0.43
Oulun »	1.39	0.93	0.84	0.86	0.83	0.68	1.04	1.47	1.46	0.95	0.94

C. Mielisairasten hoitolaitokset.

Maalisk. 29 p:nä korottaa sisäasiainministeriö erinäisten mielisairailaitosten perheellisten hoitajien ja palvelijoiden vuokra-avustuksen vuoden alusta lukien toistaiseksi 60 markaksi kuukaudessa kullekin sekä myöntää tähän tarkoitukseen laitosten hoitohenkilökuntaa varten varattuihin määrärahoihin tarpeellisia lisäyksiä.

Huhtik. 26 p:nä hyväksyy ja vahvistaa lääkintöhallitus Suomen psykiatrisen yhdistyksen laatiman kaavakkeen mielitautien nimittämiseksi ja ryhmittämiseksi lääkintötilastossa.

Heinäk. 29 p:lle päivätyllä kirjelmällä ilmoittaa v. t. ulkoasiainministeri Ruotsin tšekäläiselle chargé d'affaires'ille Ruotsin ja Suomen välillä tehdystä sopimuksesta, koskeva ilmoitusta toisen sopimusmaan viranomaisille, milloin sen maan kansalainen on ilmoittavassa maassa otettu mielisairaalaan, sieltä poistettu tai siellä kuollut.

Lapinlahden keskuslaitos.

Tammik. 25 p:nä myöntää sisäasiainministeriö laitoksen oikeusmielitautiopin alilääkärin työhuoneen kalustamiseksi 5,000 mk:n määrärahan.

Toukok. 29 p:nä myöntää sisäasiainministeriö laitoksen laboratorio-apulaiselle vuoden alusta lukien vapaan ruuan ohella vapaan asunnon lämpöineen ja valoineen, vapaan pesun ja rahapalkkaa 4,200 mk. vuodessa.

Heinäk. 6 p:nä valtioneuvosto suostuu Helsingin kaupungin rahatoimikamarin esitykseen, että laitoksessa erinäisillä ehdoilla luovutetaan 40 sairaasijaa vastaanottolaitokseksi Helsingin kaupungista kotoisin oleville äsken sairastuneille mielisairaille.

Heinäk. 27 p:nä oikeuttaa valtioneuvosto Helsingin yleisen sairaalan ja Lapinlahden keskuslaitoksen saarnaajan, pastori A. E. Candolinin samaan kaikki kummankin sairaalan saarnaajan toimeen kuuluvat ja vastaisuudessa ehkä myönnettävät kalliinajanlisäykset.

Marrask. 1 p:nä sallii sisäasiainministeriö, että avoinna oleva ylihoitajan toimi laitoksessa saadaan jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä ja että lääkintöhallitus julistaa toimen viransijaisuuden tällaiseen toimeen pätevien vanhempien kouluutettujen sairaanhoitajattarien haettavaksi samoilla palkkaeduilla, kuin mitä laitoksen ylihoitajattarelle kuuluu.

Marrask. 28 p:nä määrää Helsingin yleisen sairaalan hallitus lääket. lis. H. Oksalan laitoksen apulaislääkäriksi.

Jouluk. 2 p:nä määrää lääkintöhallitus opetushoitajattaren, neiti L. Swanin toistaiseksi hoitamaan ylihoitajantointa.

Niuvanniemen keskuslaitos.

Tammik. 12 p:nä oikeuttaa valtioneuvosto kirjjanpitäjä H. Wallinin pitämään kirjjanpitäjäntoimesta v. 1919 nostamansa lisätyn kalliinajanavustuksen ja saamaan v:n 1920 alusta lukien sen palkkauksen, mikä toimeen kuului v. 1919 eli 3,000 mk. vuodessa.

Maalisk. 11 p:nä määrää lääkintöhallitus kirjanpitäjä H. Wallinin oman virkansa ohella hoitamaan toimitsija W. Kastegrenin kuoleman kautta avoimeksi tullutta toimitsijan virkaa

Maalisk. 30 p:nä määrää lääkintöhallitus peruuttamalla lääket. lis. A. F. Blomqvistille antamansa määräyksen lääket. kand. H. Uotisen hoitamaan laitoksen toista alilääkärintointa sen avoinna ollessa toistaiseksi korkeintaan 6 kuukaudeksi.

Huhtik. 14 p:nä nimittää valtioneuvosto linjakasööri, fil. kand. O. W. Olinin laitoksen toimitsijantoimeen.

Kesäk. 7 p:nä alentaa sisäasiainministeriö v. t. toisen alilääkärin H. Uotisen lapsenhoitajattaren ruuasta suoritettavan maksun 7 markkaan vuorokaudelta ja täydentää samalla ministeriön marrask. 17 p:nä 1920 antaman määräyksen koskeva ruuasta suoritettavan korvauksen suuruutta.

Pitkänien keskuslaitos.

Maalisk. 17 p:nä sallii sisäasiainministeriö, että v:n 1920 menosääntöön otetusta määrärahasta rakennusten ja kaluston kunnossapitoa varten saadaan käyttää 14,000 mk. laskukoneen hankkimiseksi laitokselle.

Huhtik. 4 p:nä päivätyllä kirjeellä ilmoittaa sisäasiainministeriö, että maatalousministeriö on edellisen maalisk. 8 p:nä määrännyt, että Pirkkalan pitäjässä sijaitsevan Maatialan sotilasvirkatalon kantatila on jaettava Pirkkalan seurakunnan ja Pitkänien keskuslaitoksen kesken siten, että viimeksimainitun välittömään hallintaan luovutetaan Vihnusjoen itäpuolelta maantien ja Pyhäjärven välillä sijaitsevat kantatilan tilukset, ja määrää samalla, että keskuslaitoksen tulee ottaa sille luovutettu maa-alue heti hallintaansa sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen viljelemiseksi.

Huhtik. 26 p:nä määrää lääkintöhallitus peruuttamalla apulaisylilääkäri A. Björkmanille antamansa määräyksen lääket. kand. G. Wangelin hoitamaan laitoksen toisen alilääkärintointa toukok. 1 p:stä toistaiseksi korkeintaan 6 kuukauden aikana.

Toukok. 4 p:nä sallii sisäasiainministeriö, että laitosta varten lunastetaan Markluhta-nimisen torpan vuokraoikeus sen nykyiseltä vuokraajalta ja että lunastussumma, korkeintaan 15,000 mk., saadaan suorittaa Pitkänien maatalon edelliseltä tilivuodelta olevasta kassasäästöstä.

Kesäk. 30 p:nä määrää lääkintöhallitus lääket. kand. L. Salon edelleen korkeintaan kuudeksi kuukaudeksi hoitamaan kolmannen alilääkärin virkaa sen avoinna ollessa.

Jouluk. 22 p:nä oikeuttaa valtioneuvosto lääkintöhallituksen määrätessään lääkäreitä laitoksen toisen ja kolmannen alilääkärin virkoja väliaikaisesti hoitamaan, harkintansa mukaan myöntämään siinä tapauksessa, että virkojen hoitajina on valtion tai kunnan toimessa olevia lääkäreitä, viransijaisille näihin virkoihin kuuluvat palkkaedut ynnä kalliinajanlisäykset joko kokonaisuudessaan tai osittain, ja oikeuttaa sen ohessa apulaisylilääkäri A. Björkmanin, joka ilman lääkintöhallituksen määräystä on edellisen marrask. 1 p:stä hoitanut toisen alilääkärin tehtäviä, nauttimaan mainitusta päivästä alkaen sitä viransijaisuuspalkkiota, minkä lääkintöhallitus harkitsee kohtuulliseksi hänelle myöntää.

Seilin turvalaitos.

Toukok. 26 p:nä asettaa sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen käytettäväksi 1,675 mk:n määrärahan laitoksen hedelmäpuutarhan lopullisesti kuntoon saattamiseksi, sekä sallii, että puutarhakonsulentille annetaan tämän työn kestäessä laitoksella vapaa asunto ja ruoka.

Kesäk. 3 p:nä korottaa sisäasiainministeriö toistaiseksi vuotuisen korvauksen hoitajaperheille 1,500 mk:ksi jokaisesta turvalaitoksen välityksellä perhehoitoon annetusta potilaasta, joiitten luku toistaiseksi on määrätty korkeintaan 17:ksi, sekä laitoksen lääkärille tulevan palkkion perheisiin sijoitettujen sairaitten hoidosta ja tarkastuksesta 50 mk:ksi vuotta ja henkilöä kohti.

Heinäk. 11 p:nä asettaa sisäasiainministeriö yleisten rakennusten ylläpidon käytettäväksi 22,000 mk. puhelinyhteyden aikaansaamiseksi turvalaitoksen ja Nauvon puhelinkeskuksen välille.

Taulu XI taululiitteessä osoittaa sairasvuoteitten ja hoidettujen sairaiden lukumäärän valtion kaikissa mielisairaaloissa.

Vuoden kuluessa sairaaloihin otettujen sairaiden lukumäärä, sairaudenmuoto, ikä ja kotipaikka käy selville tauluista XII, XIII ja XIV.

Hoidon tulos poistettuihin hoidokkaisiin nähden selviää taulusta XV.

Taulu XVI osoittaa parantuneitten sairaitten iän, oloajan hoitolaitoksessa ja taudin kestävyuden.

Taulu XVII on yhteenvedo maassa 31 p. jouluk. 1921 olevista mielisairaista laadittu niiden luetteloiden mukaan, jotka maan papisto julistuksen mukaan 28 p. toukok. 1889 koskeva lähempiä määräyksiä mielisairaitten hoidosta on velvollinen vuosittain jättämään piirilääkärille julistukseen liitetyn kaavan mukaan. Luettelot ovat kuitenkin osottautuneet varsin puutteellisiksi. Niistä puuttuu m. m. tiedöt Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungeista kohtoisin olevista mielisairaista. Yhteenvedosta näkyy, että vuoden 1921 lopussa oli maassa 7,796 sellaista mielenvikaista henkilöä, jotka ovat otetut piirilääkärien luetteloihin. Näistä oli 2,016 sairastunut lapsena (tylsämielisiä ja idiootteja) sekä 5,780 vanhempänä (mielisairaita rajoitetussa merkityksessä). Kun Suomen väkiluku vuoden 1921 lopussa oli 3,402,593, tuli 10,000 asukasta kohti 22.9 mielisairasta tahi, jos molemmat ryhmät eroitetaan toisistaan 5.9 tylsämielistä ja idiootteja sekä 17.0 mielisairasta rajoitetussa merkityksessä.

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1921 otettujen hoidokkaitten lukumäärä, sairauden kestävyys ennen sisäänottamista sekä edelläkäteitten kohtauksien luku. 1)

Relevé des malades entrés en 1921 dans les asiles d'aliénés de l'Etat, durée de la maladie avant l'admission et nombre des attaques antérieures.

Tauti Maladie.	Sairauden kestävyys ennen sisäänottamista <i>Durée de la maladie avant l'admission</i>														Edelläkäteitten kohtauksien luku <i>Nombre d'attaques antérieures</i>																	
	Alle 3 kuukautta <i>3 mois et au-dessous</i>		3—12 kuukautta <i>3—12 mois</i>		1—2 vuotta <i>1—2 ans</i>		2—3 vuotta <i>2—3 ans</i>		3—4 vuotta <i>3—4 ans</i>		4—5 vuotta <i>4—5 ans</i>		5 ans et au-dessus <i>5 ans et au-dessus</i>		Tunteenaton <i>Inconnu</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Ei mitään <i>0</i>		Yksi <i>Une</i>		Kaksi <i>Deux</i>		Kolme <i>Trois</i>		Neljä tai useita <i>Quatre et au-dessus</i>		Tunteenaton <i>Inconnu</i>		Yhteensä <i>Total</i>	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Psychosis manico-depressiva	37	51	25	36	7	6	—	3	1	—	—	—	—	7	6	77	102	37	56	18	23	8	5	4	6	3	6	7	6	77	102	
Paranoia	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	
Psychopathia:																																
a) reacciones psychogeneae	15	3	8	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	24	8	18	6	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
b) formae aliae	—	7	1	1	—	—	—	—	—	1	3	8	5	1	—	11	18	10	14	—	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	11	18
Oligophrenia	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	14	8	—	—	15	9	12	6	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	15	9	
Schizophrenia	34	40	47	37	34	29	20	12	15	12	14	9	33	24	2	4	199	167	175	141	19	18	2	3	—	1	2	1	1	3	199	167
Dementia epileptica.	5	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	10	2	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2
» senilis, arteriosclerotica	1	—	—	3	—	7	2	1	—	—	—	—	1	1	2	—	6	12	4	9	—	2	—	1	—	—	—	—	—	6	12	
» paralytica	11	1	8	2	5	1	3	—	—	—	—	—	—	3	—	30	4	26	4	2	—	—	—	—	—	—	2	—	30	4		
Psychosis ex. infecti- one	15	9	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	9	17	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	9	
» intoxicatione	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
a) alcoholismus	5	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	6	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	8	2	
b) morphinismus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Psychosis e vitiiis cerebri	3	1	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	1	4	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	7	1		
Psychoses aliae	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2		
Psychosis generis incertae	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	1	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	1	
Yhteensä—Total	132	116	97	83	52	43	27	19	18	12	16	13	58	41	15	14	415	341	326	251	50	47	12	9	4	7	9	13	14	14	415	341

1) 9 miestä, jotka eivät olleet mielisairaita, on jätetty pois tästä ja seuraavista tauluista.

Ikä, jolloin mielisairaus ensi kerran kohtasi valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1921 otettuja hoidokkaita.

Tableau indiquant l'âge qu'avaient, lors du début de la maladie, les malades entrés 1921 dans les asiles d'aliénés de l'Etat.

Tauti Maladie	Alle 11 vuotta 11 ans et au-dessous		11—15 vuotta 11—15 ans		16—20 vuotta 16—20 ans		21—25 vuotta 21—25 ans		26—30 vuotta 26—30 ans		31—35 vuotta 31—35 ans		36—40 vuotta 36—40 ans		41—45 vuotta 41—45 ans		46—50 vuotta 46—50 ans		51—60 vuotta 51—60 ans		61—70 vuotta 61—70 ans		Tuntematon Inconnu		Yhteensä Total		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
Psychosis manico-depressiva.....	—	—	4	6	6	12	14	23	7	7	6	7	10	9	4	12	4	4	9	5	—	—	2	13	15	77	102
Paranoia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	
Psychopathia:																											
a) reactiones psychogeneae	—	—	—	—	5	1	13	1	4	1	1	3	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	24	8
b) formae aliae	7	4	—	1	—	3	1	4	2	1	—	1	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	11	18	
Oligophrenia	15	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	9	
Schizophrenia	7	2	23	21	25	20	64	41	36	27	19	23	10	11	5	10	1	1	—	1	—	1	9	9	199	167	
Dementia epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	
» senilis, arteriosclerotica ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	6
» paralytica	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	5	—	2	1	6	1	3	2	1	1	1	6	2	1	30	4	
Psychosis ex infectione	—	—	—	2	—	6	3	1	2	1	3	1	1	3	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	17	9	
» » intoxicatione	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
a) alcoholismus	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	2	2	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	8	2	
b) morphinismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Psychosis e vitiis cerebri	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	7	1	
Psychoses aliae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	
Psychosis generis incertae	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	
Yhteensä — Total	29	16	30	29	44	36	101	70	61	40	37	37	31	27	19	26	11	10	15	12	7	9	30	29	415	341	

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1921 otettujen hoidokkaiden siviilisäät.
Etat civil des malades entrés en 1921 dans les asiles d'aliénés de l'Etat.

Tauti Maladie	Naimatto- mia Célibataires		Naineita Mariés		Leskiä Veuves et veuves		Eronneita Divorcés		Tuntematon Inconnu		Yhteensä Total	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Psychosis manico-depressiva	30	42	37	53	5	6	—	—	5	1	77	102
Paranoia	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	1	4
Psychopathia:												
a) reactiones psychogeneae	22	4	1	3	—	1	—	—	1	—	24	8
b) formae aliae	6	12	2	4	1	2	—	—	2	—	11	18
Oligophrenia	12	8	3	1	—	—	—	—	—	—	15	9
Schizophrenia	170	115	28	41	—	9	—	—	1	1	199	167
Dementia epileptica	4	2	6	—	—	—	—	—	—	—	10	2
» senilis, arteriosclerotica	—	6	3	5	1	1	—	—	2	—	6	12
» paralytica	8	1	18	3	2	—	—	—	2	—	30	4
Psychosis ex infectione	14	2	3	7	—	—	—	—	—	—	17	9
» » intoxicatione	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
a) alcoholismus	1	—	7	1	—	—	—	—	1	—	8	2
b) morphinismus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Psychosis e vitiis cerebri	2	—	4	1	1	—	—	—	—	—	7	1
Psychoses aliae	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Psychosis generis incertae	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	5	1
Yhteensä — Total	274	196	118	121	10	20	—	2	13	2	415	341

Otaksuttavat syyt mielisairauteen valtion mielisairasten
Aperçu des causes probables de l'aliénation mentale chez les

Otaksuttavat syyt Causes probables	Psychosis manio-depressiva		Paranoia		Psychopathia			
					a) reactions psychogénene		b) forme alié	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
<i>a) Yksinkertaisia syitä:</i>								
Perinnöllinen taipumus	20	35	—	—	—	2	6	5
Vanhempien juoppous	1	—	—	—	—	—	—	—
Juoppous	—	—	—	—	—	—	—	—
Verisuonten kalkkeutuminen	—	—	—	—	—	—	—	—
Meningitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	—	—	—	—	—	—	—	—
Lues	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuumetauti	2	1	—	—	—	—	—	—
Lapsivuode. Febris puerperalis	—	3	—	—	—	—	—	—
Vanhuus	—	—	—	—	—	—	—	—
Leikkaus	1	—	—	—	—	—	—	—
Tapaturma	—	—	—	—	—	—	—	—
Myrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—
Pään loukkaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—
Pahoimpitely	1	—	—	—	—	—	—	—
Pelästyminen	—	—	—	—	—	—	—	—
Liikarasisus	3	4	—	—	1	1	—	—
Taloudelliset huolet	1	1	1	—	—	—	—	—
Pettyneet toiveet	—	3	—	—	—	—	—	—
Mielenliikutus	3	6	—	—	1	1	—	3
Suru	1	2	—	—	—	—	—	—
Onneton rakkaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Uskonnolliset mietiskelyt	1	—	—	—	—	—	—	—
Vankeus	—	—	—	—	20	—	—	—
Sota	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntematon syy	41	40	—	4	2	2	4	7
<i>b) Yhdessä vaikuttavia syitä.</i>								
Perinnöllinen taipumus + vanhempien juoppous	—	2	—	—	—	—	1	1
» » + juoppous	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + kuumetauti	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + ruusu	1	—	—	—	—	—	—	—
» » + empyema	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + laktationi mastitis	—	1	—	—	—	—	—	—
» » + enteritis infectiosa	1	—	—	—	—	—	—	—
» » + lues	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + lapsivuode	—	1	—	—	—	—	—	1
» » + liikarasisus	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + mielenliikutus	—	2	—	—	—	—	—	—
» » + onneton rakkaus	—	—	—	—	—	1	—	—
» » + onnettomat perheolot	—	—	—	—	—	1	—	—
» » + vankeus	—	—	—	—	—	—	—	1
» » + asevelvollisuuspelko	—	—	—	—	—	—	—	—
Epilepsia + vanhempien juoppous	—	—	—	—	—	—	—	—
Lues + raskaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Vanhempien juoppous + liikarasisus	—	1	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	77	102	1	4	24	8	11	18

Mielisairauden esiintyminen valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1921 otettujen hoidokkaitten suvussa.

Aperçu de l'apparition de maladies mentales dans les familles des aliénés entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1921.

Tauti Maladie	Mielisairautta — Maladies mentales chez																					
	Yhteensä Total		vanhempien serkkuksissa les cousins des parents		serkkuksissa les cousins		sisaruksissa les frères et sœurs		sekä isän että äidin vanhempien veljissä tai sisarissa		les parents ou frères et sœurs de la mère		isän vanhemmissa, veljissä tai sisarissa		les parents ou frères et sœurs du père		sekä isissä että äidissä le père ainsi que la mère		äidissä la mère		isissä le père	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Psychosis manico-depressiva	3	4	2	6																		
Psychopathia:																						
a) reaciones psychogeneae			2	1																		
b) formae aliae			2	1																		
Oligophrenia	2	1	1	1																		
Schizophrenia	13	10	11	11	1	1																
Dementia epileptica	1	1	1	1																		
» senilis, arteriosclerotica	1	2	1	1																		
» paralytica	1	1	1	1																		
Psychosis ex infectione																						
» » intoxicatione																						
a) alcoholismus	1																					
b) morphinismus																						
Psychosis e vitiiis cerebri																						
Psychoses aliae																						
Psychosis generis incertae																						
Yhteensä — Total	22	19	16	22	1	1	29	20	26	25	1	1	40	50	8	11	7	15	14	15		

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1921 kuolleet hoidokkaat.
Relevé des décès dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1921.

Tauti Maladie	Yhteensä Total		Ikä — Âge										Oloaika hoitolaitoksessa Durée du séjour dans l'asile										Taudin kestävyys ennen vastaanottamista Durée de la maladie avant l'entrée dans l'asile											
			Alle 21 vuotta		21—30 ans		31—40 ans		41—50 vuotta		50 ans et au-dessus		Alle 3 kuukautta		3—12 kuukautta		1—5 ans		5 ans et au-dessus		Alle 3 kuukautta		3—12 kuukautta		1—2 vuotta		2—3 vuotta		3—5 vuotta		5 ans et au-dessus		Yhteensä	
			M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Psychosis manico-depressiva	6	5			2		1	1	1	3	3	3	3	2	3	1					2	4	2	2										
Paranoia	2	1			1																1	1												
Oligophrenia	2	2			1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1										
Schizophrenia	12	12	2	2	1	4	5	1	1	2	3	3	3	5	1	1	3	3	3	3	3	3	5	3	1	1			2	2				
Dementia epileptica	1																																	
» senilis	1	2							1	2					1	1	1	1							1	1								
» paralytica	6				1		3		1						2								3											
Psychosis ex infectione	4	3	3		1				1		2				4	3							4	2	1									
Psychosis ex intoxicatione																																		
a) alcoholismus	2	1							1		1	1	1	1							1	1	1											
Psychosis e vitiiis cerebri	2										2																							
Yhteensä — Total	36	26	5	3	5	5	9	3	5	5	12	10	16	11	5	2	6	5	9	9	8	13	8	11	6	6	2	1	1	2	5	4		

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa v. 1921 kuolleitten hoidokkaitten kuolemansyyt.
Aperçu des causes de décès dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1921.

Tauti Maladie	Psychosis manico- depressiva		Paranoia		Oligophrenia		Schizophrenia		Dementia epileptica		Dementia senilis, artroseleotica		Psychosis lucigena, Dementia paralytica		Psychosis ex infecti- one		Psychosis ex intoxica- tione: a) alcoholismus		Psychosis o vitis cerebri		Yhteensä Total		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Yht.
Meningitis septica															1						1		1
» tubercul.															1							1	1
Meningoencephalitis chron...														2								2	2
Tumor cerebri							1															1	1
Haemorrhagia cerebri																						1	1
Coma epilepticum								1														1	1
Bronchitis chron. Vitium cor- dis																						1	1
Bronchopneumonia. Pneu- monia	1	3			2	1	4	2		1		2	2	1	1						12	8	20
Empyema							1														2		2
Tuberculosis pulmonum						1	2	2				2	1								3	5	8
Myodegeneratio cordis. Para- lysis cordis							2								1						2	5	6
Ruptura aneurysma aortae ..							1						1								2		2
Anaemia perniciosa												1										1	1
Septicaemia													1									2	3
Coxitis purulenta							1															1	1
Marasmus																						1	2
Gastroenteritis																						1	2
Peritonitis																						1	1
Carcinoma																						2	3
Intoxicatio																						1	1
Yhteensä — Total	6	5	1	2	2	12	12	1	1	2	6	4	3	2	1	2					36	26	62

Tilapäiset taudinkohtaukset valtion mielisairasten hoitolaitoksissa v. 1921
hoidetuissa potilaissa.

*Aperçu des maladies fortuites chez les aliénés traités dans les asiles
d'aliénés de l'Etat en 1921.*

Tauti Maladie	M.	N.	Yhteensä Total	Tauti Maladie	M.	N.	Yhteensä Total
Panophtalmiitis	1	—	1	Appendicitis	1	—	1
Conjunctivitis	1	—	1	Helminthiasis	12	14	26
Glaucoma	—	1	1	Mastitis	—	1	1
Dacryocystitis	1	—	1	Haematuria. Incontinentia uri- nae	1	1	2
Ulcus corneae	—	1	1	Hydrops. Oedema circumscrip- ta	1	1	2
Otitis media et externa	2	3	5	Rheumatismus art. et musc.	2	—	2
Bronchitis. Bronchopneumonia	3	3	6	Polyarthritiis	—	1	1
Pneumonia	12	10	22	Tendovaginitis	1	—	1
Pleuritis	1	1	2	Coxitis	1	—	1
Tuberculosis pulmonum	4	7	11	Carcinoma	2	2	4
Empyema	2	—	2	Furunculus. Carbunculus	—	—	—
Erysipelas	2	5	7	Abscessus. Panaritium.	44	18	62
Septicaemia	1	1	2	Phlegmone	—	—	—
Anaemia perniciosa	—	1	1	Eczema	3	3	6
Febris intermittens	1	—	1	Fistula reg. orb.	1	—	1
Influenza	18	45	63	Vulnera	8	3	11
Bubo inguinalis	1	—	1				
Syphilis	—	1	1				
Angina	14	13	27				
Enteritis. Colitis	13	21	34				
					154	157	311

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1921 hoidetut kriminaalipotilaat ovat
tehneet seuraavat rikokset:

*Délits commis par les aliénés criminels traités dans les asiles d'aliénés
de l'Etat en 1921:*

Rikos	M.	N.	Yhteensä	Rikos	M.	N.	Yhteensä
Murha tai tappo	68	7	75	Avunanto valtiopetokseen ja varkaus	16	—	16
» ja ryöstö	5	—	5	Avunanto valtiopetokseen ja murha	1	—	1
Murhayritys	9	—	9	Avunanto valtiopetokseen ja pahoinpity	1	—	1
Pahoinpity	21	1	22	Avunanto valtiopetokseen ja kiristäminen	1	—	1
Myrkyttäminen	1	—	1	Irtolaisuus	1	—	1
Murhapoltto	21	2	23	Lapsenraiskaus	1	—	1
Murhapolttoyritys	1	—	1	Väkisinmakaamisen yritys	1	—	1
Ryöstö	1	—	1	Eläimeen sekaantuminen	2	—	2
Murtovarkaus	3	—	3				
Varkaus	49	—	49				
Kavallus	1	—	1				
Vääränrahan valmistaminen	1	—	1				
Valtio- tai maanpetos	5	—	5				
Jatkuva valtiopetoksen valmis- telu	1	—	1				
					211	10	221

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa v. 1921 mielentilan tutkimista varten olleet henkilöt olivat syytteenalaiset seuraavista teoista:

Personnes ayant séjourné en 1921 pour l'examen de leur état mental dans les asiles d'aliénés de l'Etat ainsi que les faits ayant donné lieu à une poursuite judiciaire :

Rikos	M.	N.	Yhteensä	Rikos	M.	N.	Yhteensä
Murha	11	1	12	Tuomittu väärennyksestä ja kavalluksesta, pyytäneytarhoa	1	—	1
Tappo	1	—	1	Varastetun tavaran myyminen	1	—	1
Murhapoltto	3	2	5	Lapsenraiskaus	1	—	1
Pahoimpitely	1	—	1	Luvaton sekaannus	1	1	2
Varkaus	10	2	12	Vääränrahan kauppaaminen ..	1	—	1
Väärennys ja väärä vala	1	—	1				
				Yhteensä	32	6	38

Lapsenpäästölaitokset.

Valtion ylläpitämiä, yleisten sairaalain yhteydessä toimivia lapsenpäästölaitoksia oli v. 1921 Porissa, Kajaanissa ja Torniossa. Taulu X taululiitteessä esittää yhteenvedon lapsenpäästölaitosten päiväkirjoista.

Maalaiskuntien sairastuvat.

Vuonna 1921 avattiin kolme uutta sairastupaa, nim. Suojärven ja Mäntyhärjun sairaalat sekä Kurikan väliaikainen sairaala. Merikarvian ja Pihtiputaan sairaalat, jotka olivat olleet suljettuina, avattiin vuoden kuluessa.

Hoidettujen sairaiden lukumäärä, hoidon tulos ja hoitopäivien luku näkyy taulusta III taululiitteessä.

Seuraava taulu osoittaa sairastuvissa tehdyt leikkaukset.

Leikkaukset maalaiskuntien
Opérations chirurgicales pratiquées

Leikkaus Opération	Elämäki	Esapoo	Kirkkonummi	Lohja	Oinattila	Vihki	Ruittinen	Hämekyrö	Ikaalinen	Kankaanpää	Loimaa—Alastaro	MoriKarvia	Parainen	Noormarkku	Hausjärvi.	Jänkäla	Jänkä	Kuhmoinen ja Padasjoki	Loppi	Orivesi	Ilvoesi	Tammela	Urala	Koivisto	
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset	2	1	1	1	1	2	—	1	—	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	2	—	—	1	—
Luuston ja nivelten leikkaukset:																									
Amputatiot	2	4	—	3	—	1	2	—	2	2	1	—	1	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	3	—
Nivelestä poikkileikkaamiset ..	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Resektiot, osteotomiat y. m. ...	1	4	—	—	1	3	—	—	1	1	—	2	1	2	7	4	—	—	—	—	—	—	4	2	1
Punkteraukset ja arthrotomiat ..	—	—	—	3	1	2	2	—	3	2	—	5	3	11	4	22	—	—	5	1	5	9	4	4	—
Sijoiltaan menneiden nivelten paikoilleen asettaminen	9	3	—	—	4	2	—	—	—	1	—	3	—	27	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luontelojen kaaputukset y. m.	2	2	—	1	—	—	—	—	2	2	—	1	—	3	2	2	1	—	—	1	—	3	2	—	—
Pehmeäin osain incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	87	52	13	24	23	43	26	2	14	25	13	23	8	145	15	46	11	—	8	27	17	14	35	42	8
Plastilliset leikkaukset	7	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	—	5	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kohjuleikkaukset	1	4	12	1	—	2	8	—	1	5	—	2	—	15	—	2	9	—	—	—	—	2	1	—	—
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset	5	18	25	—	—	1	2	—	1	—	1	—	—	22	—	13	9	—	—	—	—	12	—	—	—
Peräsuolta koskevat leikkaukset ..	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Virtsatiehyettä ja miesten siittimiä koskevat leikkaukset	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Naisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	6	10	26	2	9	19	14	—	6	10	18	31	3	27	7	8	20	—	4	6	1	7	18	8	13
Kasvannaisten poisleikkaamiset:																									
Pahanlaatuiset kasvannaiset ...	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1
Hyvänlaatuiset. »	14	7	—	1	1	4	1	—	—	2	—	2	1	10	2	4	1	—	1	—	—	2	8	2	1
Erinäisiä leikkauksia	3	2	1	3	—	2	8	—	1	—	1	4	—	5	—	9	2	—	—	—	—	36	—	4	—
Korvaleikkaukset	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Silmäleikkaukset	1	—	—	—	12	2	—	—	—	—	2	—	—	13	—	10	6	—	—	—	—	7	2	1	—
Yhteensä — Total	143	111	82	43	57	84	66	5	31	56	37	97	17	303	37	125	67	16	39	23	91	79	70	32	

sairastuvissa v. 1921.
dans les infirmeries rurales en 1921.

Yhteensä Total	Pudasjärvi	Nivala	Kuusano	Konijärvi	Ähtäri	Virtat	Viltsaari	Saarijärvi	Pihlpuudas	Närpiö	Lapua	Tappajärvi	Kurikka	Koivuniemi	Kauhojärvi	Karskila	Talassjärvi	Suonenjoki	Kautilampi	Pielisjärvi	Pielavesi	Liperi	Leppävirta	Jurva	Ilomantsi	Kantasalmi	Puumala	Pielisjärvi	Juua	Joroinen	Hirvensalmi	Heinävesi	Uusikirkko						
67					7	1	1		12				2			1	1	3	3		4	6	1					3											
93		6	1	1	2	1	1	4	7	7		2	1	2	7	2	1	3	1	3	3	4	3	2	1		3		5		2	3	2						
48	3				1	2	1	1	3	3		2	2					1	3	2	3	2	1	1	2	1													
60	2	1			2	1	1	2	3	2	2	7	2					1	1	2	2	2	1	1	1	1													
153	4	4	1	1	7	2	1	3	2	2		2						7	3	2	2	2	1	1	1	1													
93	1				3			2		3							1	4	3	2	2	3					2	15	1	3									
5								1									1		3																				
97	2	5	2		4	2	2	2	5	5	4	3	3	2	5	2	7	2	10	13	6	14				2	5	2											
1,735	22	69	18	12	37	35	31	53	9	92	31	59	35	20	66	58	21	10	34	27	33	33	3	25	23	25	5	46	60	6	25	10	1	1					
68	2	1	1	3	2	2	2	8	23	17	1	9	3	5	4	4	13	4	3	1	3	6	3	3	3	10	1	1	1	7	4	5	2	1					
260	5	6	6	3	11	8	8	23	17	23	9	9	7	3	23	8	13	1	1	4	3	3	2	3	3	19	37	3	7	3	11	5	2	2					
346	1	1	1	1	2	1	1	23	22	22	9	9	7	1	23	8	1	1	1	3	3	3	3	3	3	19	37	1	1	1	1	1	1	1					
24					1			1																		3	1												
63	1	4	4	4	4	1	1	3	3	2	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	13				3	1	3	6	2	6	2	2	2	2				
594	2	11	4	3	12	4	3	20	24	11	16	5	3	3	8	5	18	3	6	5	3	13	3	11	32	4	19	8	7	28	1	6	1	1					
34	1	1	1	1	1	1	1	3	8			2	2	1	7	2	10	2	3	2	2	2			4	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1				
173	4	5	2	2	3	3	2	8	9	8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6	2	2	7	4	12	4	4	1	1	1	1	1	1				
192		11			3	2		8	14	14																	18	18	2	3	3	3	3	3	3	3	3		
30								1																			1	1											
225	10	10	21	27	23	22	18	23	22	22	11	17	7	7	23	8	13	13	11	11	11	10	10	4	4	16	18	7	3	9	9	9	9	9	9	9	9		
4,360	59	121	126	135	146	153	166	183	191	191	202	210	225	235	240	247	255	263	273	287	303	316	334	347	373	398	412	431	450	470	495	527	566	609	657	707	762	813	

Kunnalliset ja yksityiset

Tiedot sairaiden lukumäärästä, hoidon tuloksesta ja hoitopäivien luvusta taulusta III

Seuraava taulu osoittaa sai-

Leikkaus <i>Opération</i>	Helsinki: Naarian sairaala	Helsinki: Diakonissa-laitos	Helsinki: Sairas	Helsinki: Eira	Helsinki: Miehäinen	Helsinki: Tri T. Luostin sairaala	Hanko: Kunnallissairala	Turku: Kunnallissairala	Turku: Laikkaritton sairaalotti	Pori: Kunnallissairala	Rauma: Steninksen sairaala
Suoten sitomiset ja hermoston leikkaukset	40	5	1	10	7	—	—	—	6	2	3
Luuston ja nivelten leikkaukset:											
Amputatiot	13	2	—	1	2	—	6	2	—	6	9
Nivelestä poikkileikkaamiset	4	2	—	5	2	—	3	—	—	—	4
Resektiot, osteotomiat y. m.	130	23	2	19	22	—	1	4	10	3	1
Punkteeraukset ja arthrotomiat	23	4	1	8	3	—	2	—	8	7	—
Sijoiltaan menneiden nivelten paikoilleen asettaminen	—	5	—	—	2	—	16	—	—	—	—
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luontelojen kaaputukset y. m.	14	33	28	13	204	—	1	2	32	14	8
Pehmeän osain incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	200	56	5	95	40	3	38	15	16	35	9
Plastilliset leikkaukset	17	32	—	24	10	—	13	—	7	2	5
Kohjuleikkaukset	163	46	2	30	27	6	—	3	36	28	14
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset	310	136	21	117	105	42	15	7	96	42	48
Peräsuolta koskevat leikkaukset	51	21	10	14	15	1	1	1	7	—	5
Virtsatiehyettä ja miesten siittimiä koskevat leikkaukset	31	8	3	10	13	—	1	—	11	13	3
Näisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	371	255	74	105	63	340	29	2	104	72	72
Kasvannaisten poisleikkaamiset:											
Pahanlaatuiset kasvannaiset	11	21	2	23	3	—	—	—	16	3	2
Hyvänlaatuiset »	79	14	101	119	32	1	1	3	22	7	8
Erinäisiä leikkauksia	49	6	66	11	71	—	7	37	13	13	1
Korvaleikkaukset	9	—	11	4	35	—	1	1	28	—	—
Silmäleikkaukset	—	—	24	44	38	—	—	—	25	3	6
Yhteensä — Total	1,516	678	351	652	696	393	135	77	437	250	198

Erinäisten valtion avustamain parantolain toiminta.

Takaharjun parantola.

Parantolaan pyrki 515 sairasta. Näistä oli 498 kotoisin Suomesta, 16 Eesti-
maasta ja 1 Saksasta. Parantolan siirtyminen henkiyakuutusyhtiö Suomen
haltuun jouluk. 19 p. ei ennättänyt vaikuttaa mitään muutosta hakemussuhteis-
siin. Parantolaan pääsy oli käynyt mahdolliseksi jokseenkin aina ilman odotusta
muutamia suoraan vapaasijoille tehtyjä anomustapauksia lukuunottamatta.

Parantolassa hoidettiin kaikkiaan 467 henkilöä. Näistä oli:

vuodelta 1920 jääneitä.....	102	
vuonna 1921 ensi kerran otettuja.....	287	
» » uudelleen otettuja.....	78	Yht. 467
» » poistui parantolasta.....	387	
vuoteen 1922 jäi parantolaan.....	80	Yht. 467

Sairaiden ikä vaihteli 5—64 vuoteen. Iässä 16—20 vuotta oli 68, 21—25
vuotta 128, 26—30 vuotta 114, 31—35 vuotta 65 ja 36—40 vuotta 33 sairasta.
Alle 16 vuoden oli 18 ja yli 40 vuoden 40 sairasta. Hoitopäiviä oli yhteensä
35,410, siis keskimäärin 97.0 potilasta päivää kohti. Näistä oli 53.5 miehiä ja
43.5 naisia. Vapaasijoilla olleiden hoitopäiviä oli 8,856, siis keskimäärin 24.3
päivää kohti, näistä 11.2 miehiä ja 13.1 naisia.

Parantolasta päästettiin vuoden kuluessa 387 potilasta. Näistä oli hoita-
mattomia s. o. sellaisia, jotka olivat parantolassa vähemmän kuin 31 vuoro-
kautta, 81 potilasta. Näistä poistui oireettomina 9, parempina 33, muuttumatto-
mina 4, huonompina 8, vähän parempina 12, kuolleina 1 ja hoitamattomina 14.
Hoidettuina poistetut potilaat jakaantuivat stadioittain:

I (Bang)	41 potilasta	(13.4 %);	posit. tulos	85.7 %
II	» 101	» (33.0 »);	» »	74.3 »
III	""" 160	» (52.3 »);	» »	49.7 »

Näitten osalle tuli 34,170 hoitopäivää. Pisin hoitoaika oli 634 vuorokautta.
Parantolassa kuoli näistä 9 henkeä.

Keskimääräinen painonlisäys ottamalla huomioon painonvähennykset oli
2.70 kg. Suurin painonlisäys oli 14.90 kg ja suurin painonvähennys 2.21 kg.

Hoitotavoissa oli uutta tuberkuliiniruisikutusten (alttuberkulin) käyttä-
minen 31 tapauksessa. Tulokset olivat vaihtelevia, alkuasteen tapauksissa enim-
mäkseen suotuisia. Diagnostisessa tarkoituksessa käytettiin alttuberkulinia
(subcutan) kaksi kertaa. Hiilivalotusta käytettiin 14 tapauksessa: 2 keuhko-,
4 luu-, 4 iho- ja 4 rauhastuberkulositapauksessa. Kaikissa iho- ja rauhastuber-
kulositapauksissa saatiin suotuisa tulos. Luutuberkulositapauksissa oli tulos
erittäin suotuisa alkavassa spondylitiksessa. Muissa tapauksissa ei huomattu
positivista tulosta. Molemmat keuhkotuberkulositapaukset olivat pitkälle ke-

hittyneet ja ilman positivista tulosta hoidetut. Keinotekoista pneumothorax-hoitoa sai 26 sairasta. Pleuritiskomplikatio oli n. 50 %:lla. Keuhkon kiinnikasvettuman vuoksi ei n. 40 %:lla onnistuttu saamaan syntymään pneumothoraxia.

Ylilääkärinä oli lääket. lis. V. Seppänen ja alilääkärinä lääket. lis. A. Salokannel. Amanuenssilääkärinä oli lääket. kand. A. Vesa toukok. 14 p:stä kesäk. 30 p:ään ja lääket. kand. Anni Seppänen heinäk. 1 p:stä syysk. 9 p:ään. Volontäärilääkärinä oli lääket. ja kir. tri T. Seppä kesäk. 1 p:stä saman kuun 24 p:ään ja lääket. kand. H. Bredström kesäk. 21 p:stä heinäk. 15 p:ään.

Valtioapua oli parantolalla v. 1921 280,000 markkaa.

Nummela sanatorium.

Å Nummela sanatorium ha under år 1921 vårdats 292 personer. Från föregående år kvarlägo 83 patienter, under året intogos 184 nya patienter samt 25 patienter, vilka under något av de föregående åren varit intagna å sanatoriet och utskrivits därifrån. Av de vårdade utskrevos under året inalles 221, av dessa 148 sådana, som varit första gången inskrivna och vistats å sanatoriet längre tid än en månad. Dessa fördelade sig enligt Turbans indelning på följande sätt:

I stadium	37 patienter;	posit. resultat	hos 37 (100.0 %)
II	» 53	»	» 46 (87.1 »)
III	» 58	»	» 23 (39.6 »)

Viktökningen utgjorde i medeltal för 147 av de 148 utskrivna patienterna 2.51 kg (en patient blev icke 2 gånger vägd). Vikten ökades hos 104 patienter och minskades hos 43. Des största viktillskottet var hos manlig patient 15.4 kg, hos kvinnlig patient 13.2 kg.

Det sammanlagda antalet sjukvårdsdagar utgjorde 29,827, härifrån de utskrivna patienternas 22,808. Sjukvårdsdagarnas antal för de utskrivna patienterna var således i medeltal 153.3. Av patienterna hade 9 vistats å sanatoriet längre tid än ett år. Den längsta kurtiden var 763 dagar.

Specifik behandling med tuberkulin användes i 6 fall. Med konstgjord pneumothorax behandlades inalles 55 patienter. Av dessa utskrevos 22 såsom mer eller mindre, delvis väsentligt förbättrade, 12 såsom oförbättrade, 2 avledos och 19 kvarlägo till år 1922. Hos 14 patienter blevo försöken att anlägga konstgjord pneumothorax fruktlösa på grund av utbredda sammanväxningar av pleurabladen.

Under året har inträde å sanatoriet sökts eller plats efterfrågats av 365 personer.

Överläkare å sanatoriet har varit med. och kir. dr. A. von Bonsdorff och underläkare med. lic. Rita Gripenberg. Såsom volontärläkare tjänstgjorde med. kand. Armas Panelius under juni, juli och augusti månaderna.

Statsunderstödet utgjorde 5,000 mark.

Oulaisten keuhkotautiparantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 148 sairasta. Hoitopäivien luku oli 9,556, siis keskimäärin 64.6 päivää kutakin potilasta kohti. Potilaista poistui oireettomina tai parempina 80 tehden 54.7 % kaikista hoidetuista ja 68.2 % niistä keuhkotuberkulositapauksista, joita oli hoidettu kauemmin kuin 30 päivää. Hoito oli tavanmukainen hygieenisdieettinen, jota paitsi kesästä asti harrastettiin utterasti hoitoa altuberkuliinilla. Pneumothoraxhoitoa annettiin vain yhdelle potilaalle. Parantolan lääkärinä toimi tammikuun ajan lääket. lis. A. Boström, helmi-, maalisk. ja huhtikuun ajan lääket. lis. V. S. Klemola ja toukokuusta vuoden loppuun lääket. lis. E. J. Varila. Valtioapua sai parantola 21 000 markkaa.

Vörå lungsotssanatorium.

I sanatoriet vårdades 66 patienter. Antalet sjukvårdsdagar var 5,997. Patienternas ålder varierade mellan 11 och 60 år. Mellan 11 och 20 år voro 25 och mellan 21 och 30 år 29 patienter. Behandlingen har i huvudsak varit hygienis-dietisk. Såsom friska eller förbättrade utskrevos 42 patienter. Läkare vid sanatoriet har varit med. lic. N. E. Juselius. Statsunderstödet utgjorde under året 8,000 märk.

Ruoveden keuhkotautiparantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 69 potilasta. Hoitopäivien luku oli 5,482. Jokaista potilasta kohti tuli siis keskimäärin 79.4 hoitopäivää ja jokaista päivää kohti 14.5 potilasta. Sairaiden ikä vaihteli 10—62 vuoteen. Keski-ikä oli 28 vuotta. Paino lisääntyi keskimäärin 350 gr. viikossa. Oireettomina tai parempina poistui sairaalasta 80 potilasta. Hoitotapa oli pääasiassa hygieenis-dieettinen. Pneumothoraxhoitoa annettiin 5 potilaalle. Lääkärinä oli lääket. lis. E. Palmén. Valtioapua oli parantolalla 3,000 markkaa.

Sanatorium för skrofulösa barn.

Under året hölls föreningens sanatorium Högsand öppet från den 1 juni till den 16 september. Härunder voro i anstalten intagna 39 barn, av vilka 22 voro hemma från Helsingfors och 17 från andra trakter av landet. Sjukvårdsdagarnas antal utgjorde 4,019. Medeltalet sjukvårdsdagar per patient var således 102.8.

Patienternas medelålder var 8½ år. Den äldsta var 17 och den yngsta 3 år. Medelviktökningen per patient var 2.3 kg. Läkarevården vid sanatoriet har handhåfts av med. kand. Zaida Eriksson under tiden 1/6—24/6 därefter av med. lic. Viva Lagerborg. Statsunderstödet utgjorde 15,000 mark.

Naantalin Orpola-parantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 70 lasta, joista edelliseltä vuodelta jääneitä oli 32. Vuoden kuluessa poistui parantolasta 29. Näistä oli parantuneita

tai oipuvia 22, parantumattomia 1, kuolleita 1 ja kesken hoitoa jääneitä 5. Hoidokkien ikä vaihteli 2—16 vuoteen: 2—5 vuotisia oli 19, 5—8 vuotisia 26, 8—11 vuotisia 16 ja 11—16 vuotisia 9 lasta. Hoidokkaista sairasti 22 luu- ja nivel-tuberkulosia, 24 rauhas-tuberkulosia, 16 risatautia, 1 tuberkulosin aiheuttamaa vatsakalvontulehdusta, 1 keuhko- ja ihotuberkulosia ja 6 erinäisiä muita tauteja. Yleisen hygieenisdieettisen hoitomenetelmän ohella käytettiin Bier-Kischin venytysside- ja stasimenetelmää ja kesän aikana auringonkylpyjä. Syksystä alkaen oli parantolassa käytännössä »Künstliche Höhensonne», auringonvalo-hoitokone, ja saivat kaikki potilaat säännöllisesti valokylpyjä. Kouluikässä ole-ville lapsille annettiin kouluopetusta. Parantolan lääkärinä oli lääket. ja kir. tri R. Kyrklund ja lääket. kand. E. Vallasvaara.

VI. Oikeuslääkeopilliset toimitukset.

Oikeuskemialliset tutkimukset v. 1921.

Vuoden 1921 kuluessa suoritettiin yhteensä 44 oikeuskemiallista tutkimus-ta. Näistä koski 18 kuolemalla päättyneitä epäiltäviä myrkytystapauksia. Tutkimusta varten lähetettiin lääkintöhallitukselle obduktioissa talteenotetut ruumiinosat.

Tulokset näistä tutkimuksista ovat seuraavassa taulukossa.

Paikkakunta, jossa kuolettava myrkytys sattui	Alkoholi			Ammu- hikki	Alkaloidi			Muita myrkyjä	Yhteensä
	Etyli- alkoholi	Metyli- alkoholi	Den- sprii		Stryk- niini	Mor- fiini	Koka- iini		
Hamina	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Helsinki	—	1	—	1	1	—	1	2 ¹⁾	6
Hämeenlinna	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Jyväskylä	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kokkola	—	—	—	—	—	—	—	1 ²⁾	1
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	2 ³⁾	2
Lahti	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Paimio	—	—	—	—	—	—	—	1 ⁴⁾	1
Rovaniemi	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Salo	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Turku	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Uusikaupunki	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä:	4	1	—	1	2	3	1	6	18

Tässä taulukossa mainittujen kuolemalla päättyneiden myrkytystapausten lisäksi tutkittiin Helsingistä, Hämeenlinnasta, Kuopiosta, Kymistä, Porista ja Tohmajärveltä lähetettyjä ruumiinosia. Tutkimustuloksista päättäen eivät todetut myrkyt olleet kuolemanaiheuttajina.

Muut tutkimukset koskivat eläimiä kohdanneita myrkytyksiä, kruununviranomaisten takavarikoimia, tutkittavaksi lähetettyjä aineita sekä ihmisveren toteamista.

¹⁾ Syanivety, luminali. ²⁾ Veronaali. ³⁾ Santoniini. ⁴⁾ Fosfori.

Ensinmainittuja tutkimuksia oli 4, kruununviranomaisten lähettämiä 6 sekä veritutkimuksia 4.

Oikeuskemialliset tutkimukset suorittivat asessori Sipi Siintola ja tohtori Y. Airila, veritutkimukset valtion serumlaboratorion johtaja tohtori J. A. Murto ja allekirjoittanut.

Y. Airila.

Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset.

Vuonna 1921 tehtyjen ruumiinavausten lukumäärä oli 761. Näistä koski 592 täysikasvuisia tai lapsia ja 169 vastasyntyneitä tai sikiötä.

Täysikasvuisten ja lasten kuolemansyyt. Causes de décès chez les adultes et les enfants.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Isenmurha Suicide.	Murha tai tappo. Meurtres prémédités et non-prémédités	Tapaturma Accident	Tauti Maladie.	Ennaisoponemä à alcool	Alkoholinmyrkyys. Empoisonnement à alcool	Cause non-fatale par suite de pub- rication	Matkainmisen taikaa selvittämättä. Cause non-fatale par suite de pub- rication	Yhteensä Total
<i>Uudenmaan lääni.</i>	10	23	12	2	3	—	—	—	50
Helsingin piiri	9	5	8	1	2	—	—	—	25
Loviisan »	—	9	1	1	1	—	—	—	12
Tammisaaren »	—	3	2	—	—	—	—	—	5
Lohjan »	1	6	1	—	—	—	—	—	8
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	5	27	4	3	2	3	—	—	44
Turun piiri	—	4	1	—	—	1	—	—	6
Uudenkaupungin piiri	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Rymättylän »	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Salon »	1	—	1	1	—	—	—	—	3
Porin »	2	8	—	1	—	—	—	—	11
Ikaalisten »	—	6	1	—	1	—	—	—	9
Tyrvään »	2	3	—	1	—	—	—	—	6
Huittisten »	—	5	—	—	—	—	—	—	5
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Godbyn piiri	—	—	—	—	—	—	3	—	3
<i>Hämeen lääni.</i>	5	17	3	3	3	—	—	—	31
Hämeenlinnan piiri	1	2	1	—	1	—	—	—	5
Hollolan »	1	5	2	1	1	—	—	—	10
Jämsän »	1	2	—	—	—	—	—	—	3
Tammelan »	—	7	—	1	—	—	—	—	8
Tampereen »	1	1	—	—	1	—	—	—	3
Ruoveden »	1	—	—	1	—	—	—	—	2
<i>Viipurin lääni.</i>	15	52	10	6	7	7	—	—	97
Viipurin piiri	4	5	2	1	3	—	—	—	15
Haminan »	—	1	—	1	—	—	—	—	3
Lappeenrannan piiri	1	11	4	1	—	—	—	—	18
Antrean »	4	5	1	—	—	—	—	—	15
Muolaan »	1	15	1	2	3	—	—	—	22
Käkisalmen »	4	8	—	—	—	—	—	—	12
Kurkijoen »	—	3	1	—	—	—	—	—	4
Sortavalan »	—	2	—	—	1	—	—	—	3
Salmin »	1	2	1	1	—	—	—	—	5

Lääni ja piirilääkäripääri. Gouvernement et district de médecine de districts	Itsemurha Suicide	Murha tai tapaus Murres pöytäkirja et non-pöytäkirja	Tapaturma Accident	Tauti Maladie	Alkoholimyrkytys Empoisonnement d'alcool	Mittamattomien tapauksien selvittämättä: Cause non-étudiée par suite de non- révocation	Yhteensä Total
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	11	3	—	—	2	16
Mikkelin piiri	—	3	2	—	—	—	5
Joroisten »	—	4	1	—	—	1	6
Savonlinnan piiri	—	4	—	—	—	1	5
<i>Kuopion lääni.</i>	2	6	3	1	2	1	15
Kuopion piiri	1	—	2	—	1	—	4
Rautalammin piiri	—	3	—	—	—	—	3
Isälmen »	1	—	—	—	—	—	1
Pielisjärven »	—	1	1	1	—	—	3
Tohmajärven »	—	1	—	—	1	1	3
Joensuun »	—	1	—	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	3	23	3	3	4	—	36
Vaasan piiri	—	3	—	—	—	—	3
Kristiinankaupungin piiri	—	11	1	2	—	—	14
Uudenkaarlepyyn »	—	1	1	1	1	—	4
Kuortaneen »	1	3	—	—	1	—	5
Jyväskylän »	2	5	1	—	2	—	10
<i>Oulun lääni.</i>	8	12	—	1	2	1	24
Oulun piiri	—	1	—	—	—	—	1
Raahen »	—	1	—	—	—	—	1
Kalajoen »	1	2	—	—	—	—	3
Haapajärven piiri	2	2	—	—	—	—	4
Kajaanin »	2	2	—	—	1	1	6
Tornion »	1	—	—	—	—	—	1
Pudasjärven »	—	1	—	—	—	—	1
Rovaniemen »	2	3	—	—	1	—	6
Kittilän »	—	—	—	1	—	—	1
Yhteensä — Total	48	171	38	19	23	17	316
Kaupungit.							
Helsinki	41	26	35	48	7	2	159
Tammisaari	—	1	—	—	—	—	1
Turku	1	1	3	2	1	—	8
Naantali	1	1	1	—	—	—	3
Rauma	2	1	—	1	—	—	4
Pori	—	5	2	—	—	—	7
Hämeenlinna	1	3	2	1	1	—	8
Tampere	—	4	—	1	—	—	5
Lahti	2	3	2	1	—	—	8
Viipuri	1	18	4	2	—	—	25
Hamina	1	—	—	—	—	—	1
Kotka	1	1	—	—	1	—	3
Lappeenranta	1	—	—	—	—	—	1
Sortavala	1	3	—	—	—	—	4
Mikkeli	—	4	1	1	1	—	7
Savonlinna	—	1	—	—	—	—	1
Kuopio	—	5	—	—	—	—	5
Joensuu	—	—	—	—	1	—	1
Vaasa	—	6	—	1	—	—	7
Uusikaarlepyy	—	1	—	—	—	—	1

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts	Yhteensä. Total.	Mitään muuta syytä ei ollut. Cause non-déclarée par suite de puurédaction.	Alkoholinmyrkytys. Empoisonnement d'alcool.	Tauti. Maladie.	Tupakointi. Accident.	Murtuma tai tapo. Mortures présumées et non-présumées.	Itsemurha. Suicide.
Pietarsaari	3	2	—	—	—	—	—
Kokkola	1	—	—	—	—	—	—
Jyväskylä	—	3	1	—	—	—	—
Oulu	2	3	—	—	—	—	—
Kajaani	1	1	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	60	93	51	58	12	2	276
Yhteensä koko maassa	108	264	89	77	35	19	592
Prosentteissa laskettuna oli	18.3 %	44.6 %	15.0 %	13.0 %	5.9 %	3.2 %	100.0 %
V. 1920 (Ruumiinavausten lukum.) .. 564	17.4 »	37.4 »	17.2 »	16.1 »	8.7 »	3.2 »	100.0 »
» 1919 .. 567	15.5 »	34.4 »	14.8 »	16.4 »	3.2 »	15.7 »	100.0 »
» 1918 .. 581	13.1 »	42.3 »	21.3 »	21.9 »	—	1.4 »	100.0 »
» 1917 .. 520	17.7 »	41.4 »	21.7 »	17.3 »	—	1.9 »	100.0 »
» 1916 .. 477	23.9 »	23.3 »	28.9 »	22.6 »	—	1.3 »	100.0 »

Vastasyntyneiden ja sikiöitten kuolemansyyt.
Causes de décès chez les nouveau-nés et les foetus.

Lääni ja piirilääkäripiiri Gouvernement et district de médecins de districts	Yhteensä Total	Mitään muuta syytä ei ollut. Non-déclarée pour cause de puurédaction.	Kuolleena syntyneet Mort-nés à terme	Kuolleena syntyneet Mort-nés avant terme.	Yleinen heikkous — Tauti Fébriles géniéales — Maladie	Hoidon puute Manque de soins	Muu väkivahka Autres causes de nature traumatique	Tuhentamisen tai kuntoutamisen Eloinjälkeen, on stream- gratation
<i>Uudenmaan lääni.</i>	7	—	2	—	—	—	—	21
Helsingin piiri	7	—	1	—	—	—	—	17
Loviisan »	—	—	1	—	—	—	—	3
Lohjan »	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	7	1	1	1	1	—	—	17
Turun piiri	1	—	—	—	1	—	—	2
Uudenkaupungin piiri	1	—	—	—	—	—	—	1
Rymättylän »	1	—	—	—	—	—	—	3
Salon »	1	1	—	—	—	—	—	2
Porin »	—	—	—	—	—	—	—	2
Ikaalisten »	—	—	1	—	—	—	—	2
Tyrvään »	2	—	—	—	—	—	—	3
Huittisten »	1	—	—	—	—	—	—	2
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1
Godbyn piiri	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	8	3	3	—	—	—	—	19
Hämeenlinnan piiri	2	—	1	—	—	—	—	4
Hollolan »	2	—	—	—	—	—	—	3
Jämsän »	1	—	1	—	—	—	—	3
Tammelan »	1	—	—	—	—	—	—	1
Tampereen »	1	2	1	—	—	—	—	6
Ruoveden »	1	1	—	—	—	—	—	2

Lääni ja piirilääkäripiiri <i>Gouvernement et district de médecins de districts</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Mittämisen takia selvitettäväksi <i>Non-déclaré pour cause de prévention.</i>	Kuolleena syntyneet <i>Morts-nés à terme</i>	Kuolleena syntyneet ennenaikaisin <i>Morts-nés avant terme.</i>	Yleinen heikkous — Tauti <i>Frabilité générale — Maladie</i>	Hoidon puute <i>Mauque de soins</i>	Muu väkivalta <i>Autres causes de nature brutale</i>	Tuokaudittamien tai kutsuttamien <i>Eloaj/lempni ou s'inv- gulation.</i>
<i>Viipurin lääni.</i>	27	—	2	5	—	10	4	6
Viipurin piiri	6	—	1	1	—	2	—	2
Haminan »	1	—	—	—	—	1	—	—
Lappeenrannan piiri	5	—	1	—	—	1	1	—
Antrean »	4	—	—	2	—	1	—	—
Muolaan »	4	—	—	1	—	1	1	—
Käkisalmen »	1	—	—	—	—	—	1	—
Kurkijoen »	1	—	—	—	—	1	—	—
Sortavalan »	4	—	—	—	—	3	—	1
Salmin »	1	—	—	—	—	—	1	—
<i>Mikkelin lääni.</i>	13	2	1	3	1	1	2	3
Mikkelin piiri	5	—	1	—	—	—	1	1
Joroisten »	6	2	—	—	1	1	1	1
Savonlinnan piiri	2	—	—	1	—	—	—	1
<i>Kuopion lääni.</i>	10	1	—	3	—	1	1	4
Kuopion piiri	1	—	—	—	—	1	—	—
Rautalammin piiri	1	—	—	1	—	—	—	—
Iisalmen »	3	—	—	—	—	—	—	—
Pielisjärven »	2	—	—	2	—	—	—	—
Tohmajärven »	1	—	—	—	—	—	—	—
Joensuun »	2	1	—	—	—	—	1	—
<i>Vaasan lääni.</i>	8	2	1	1	—	3	1	—
Vaasan piiri	3	1	—	1	—	1	—	—
Uudenkaarlepyyn »	1	—	—	—	—	—	1	—
Kuortaneen »	3	—	—	—	—	2	—	—
Jyväskylän »	1	1	—	—	—	—	—	—
<i>Oulun lääni.</i>	8	—	2	2	—	1	2	1
Oulun piiri	2	—	1	—	—	1	—	—
Raahen »	1	—	—	—	—	—	—	—
Haapajärven piiri	1	—	—	—	—	—	—	—
Kajaanin »	3	—	—	2	—	—	—	—
Pudasjärven »	1	—	1	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	124	12	11	27	2	22	14	36
Kaupungit.								
Helsinki	19	2	2	7	2	2	1	3
Loviisa	1	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaari	1	—	—	—	—	—	—	1
Turku	2	—	—	1	—	—	—	—
Naantali	2	2	—	—	—	—	—	—
Rauma	2	2	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna	1	—	—	—	—	—	—	—
Viipuri	8	—	—	4	—	—	—	4
Kotka	1	—	—	—	—	—	—	—
Sortavala	1	—	—	—	—	—	—	1
Heinola	1	—	—	—	—	1	—	—
Kuopio	1	—	—	1	—	—	—	—

Lääni ja piirilääkärintapi. <i>Couvenement et district de médecins de districts.</i>	Mittauksen taito selvittäminen <i>Non-décidés pour cause de purification.</i>	Kivohkeen synnytyt lääsälkainen. <i>Mort-nés à terme.</i>	Kivohkeen synnytyt ennenaikainen. <i>Mort-nés avant terme.</i>	Yleinen heikkous Tartti. <i>Pneumonie générale. Maladie.</i>	Hoidon puute. <i>Mauque de soins.</i>	Muu väkivalta <i>Autres causes de morture traumatiques.</i>	Tuhentatunnen tai katusanainen. <i>Bloisement ou strangu- lation.</i>	Yhteensä	
								<i>Total.</i>	
Vaasa	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Kokkola	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Raaha	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Yhteensä — Total	11	1	5	2	13	5	8	45	
Koko maassa	47	15	27	4	40	16	20	169	
Prosentteissa laskettuna oli:	27.8 %	8.9 %	16.0 %	2.3 %	23.7 %	9.5 %	11.8 %	100.0 %	
V. 1920 (Ruumiinavausten lukum. ... 121)	25.6 »	14.1 »	16.5 »	3.3 »	24.0 »	6.6 »	9.9 »	100.0 »	
» 1919	28.4 »	6.2 »	13.6 »	13.6 »	28.4 »	6.2 »	3.6 »	100.0 »	
» 1918	32.5 »	18.0 »	10.8 »	6.3 »	14.4 »	9.9 »	8.1 »	100.0 »	
» 1917	33.1 »	9.2 »	20.8 »	0.8 »	18.4 »	4.6 »	13.1 »	100.0 »	
» 1916	31.8 »	6.4 »	14.5 »	4.5 »	17.3 »	9.1 »	16.4 »	100.0 »	

Itsemurhatapa.

	Miehiä	Naisia	
Hirttäytymällä	27	8	
Ampumalla	46	2	
Hukuttautumalla	4	3 ¹⁾	
Myrkyttämällä	5	7	
Terävällä aseella	4	2	
	86	22	Yhteensäf 108

Myrkkynä käytettiin: veronaalia 1 m, luminaalia 1 m, morfiinia ja koka-
iinia 1 m, cyankaliumia 1 m, strykniiniä 2 n, karbolihappoa 1 m ja 1 n, lysoolia
2 n; typpihappoa 1 n ja valokaasua 1 n.

Itsemurhaajien sääty ja ammatti.

Miehiä: talollisia 6, arentimiehiä 2, tilanhoitaja 1, torppari 1, mäkitupa-
lainen 1, muonamies 1, itsellinen 1, työmiehiä 13, työnjohtaja 1, ajuri 1, maala-
reita 2, valaja 1, värjäri 1, suutari 1, peltiseppä 1, monttöörejä 2, kultasepän-
oppilas 1, hieroja 1, rautatieeläinen 1, talonmies 1, merimies 1, luotsi 1, varikon-
hoitaja 1, kauppiaita 3, kulkukauppiaita 3, torikauppiiaanpoika 1, ravintoloit-
sija 1, liikemiehiä 5, prokuristi 1, maatalousneuvoja 1, metsäkasööri 1, pro-
visor 1, eläinlääkäri 1, lääketieteenkandidaatti 1, insinööri 1, maistereita 2,
kenraali 1, sotilaita 10, ammatiltaan tuntemattomia 10, yhteensä 86.

¹⁾ Yksi oli ensin nauttinut arsenikkia.

Naisia: talollisenvaimoja 1, torpparinvaimo 1, mäkitupalaisenvaimo 1, työläisiä 3, palvelijattaria 5, jalkinetyöntekijä 1, leipuri 1, ompelijatar 1, sairaanhoitajatar 1, rouva 1, ylioppilas 1, kyöhäinhoitolainen 1, irtolainen 1, ammatiltaan tuntematon 1, yhteensä 22.

Itsemurhat jaettuina kuukausittain.

Tammikuu.....	7	Huhtikuu.....	7	Heinäkuu.....	13	Lokakuu.....	10	
Helmikuu.....	7	Toukokuu.....	6	Elokuu.....	9	Marraskuu...	11	
Maaliskuu.....	9	Kesäkuu.....	10	Syyskuu.....	9	Joulukuu.....	10	
							Yhteensä	108

Mielisairaana itsemurhan tehdessään oli 1 mies ja 3 naista. Päihtyneessä tilassa tehtiin itsemurha 11 tapauksessa.

Murha tai tappo.

	Miehiä	Naisia	
Tehtiin teräaseella.....	94	3	
» tylsällä aseella.....	34	3	
» ampuma-aseella.....	105	15	
» kuristamalla.....	1	—	
» myrkyttämällä.....	2	1	
» pahoinpitelemällä.....	1	—	
» hukuttamalla.....	3	1	
» muuta väkivaltaa käyttämällä.....	1	—	
	241	23	Yhteensä 264

Myrkkynä käytettiin lipeäkiveä 2 m. ja fosforia 1 n. Murhattu oli päihtyneessä tilassa 36 tapauksessa.

Tapaturmat.

	Miehiä	Naisia
Hukkunut.....	26	4
Tapaturmalaukaus.....	9	—
Jäänyt junan alle, pudonnut tai hypännyt junasta.....	7	1
Jäänyt raitiovaunun tai muiden ajoneuvojen alle.....	4	4
Jäänyt kaatuvan puun alle.....	1	—
Jäänyt kaatuvan puhelinpylvään alle.....	1	—
Pudonnut karrystä tai polkupyörältä.....	3	—
» telineiltä.....	2	—
» ikkunasta t. m. s.....	3	1
» kaivon tai hissiaukkoon.....	2	—
Muuten loukkautunut.....	3	—

	Miehiä	Naisia
Saanut myrkkyä	6	3
» palohaavoja	6	3
Paleltanut	1	—
Pommiräjähdyks kivenlouhinnassa	2	—
Tukehtunut sukellustyössä	1	—
» oksennukseensa	1	—
» liiallisiin peitteisiin (lapsi)	1	—
	<hr/>	<hr/>
	74	15 Yhteensä

Myrkyt, jotka aiheuttivat tapaturman, olivat: hiilimonoksiidi 2 m, 2 n, morfiini 1 m, sanoniini 1 m, 1 n, opiumi 1 m ja valokaasu 1 m.
Tapaturma sattui päihtyneessä tilassa 10 kertaa.

Tauteihin kuolleet.

	Miehiä	Naisia
Haemorrhagia cerebri	1	1
Meningitis purulenta	1	—
Encephalitis lethargica	1	—
Tumor cerebri	—	1
Otitis media et mastoid. purul.	1	—
Tuberculosis pulmonum	2	2
Emphysema pulmonum	1	—
Pneumonia	6	4
Myocarditis	6	1
Myodegeneratio cordis	6	2
Endocarditis verrucosa	1	—
Cor adiposum	10	—
Sclerosis art. coron. cordis	3	—
Arteriosclerosis	2	1
Ruptura aneurysmae aortae	3	1
Apoplexia cordis	1	—
Septicopyaemia	1	1
» post abort	—	11
Peritonitis	2	2
Gastroenteritis	1	—
Carcinoma	1	—
	<hr/>	<hr/>
	50	27 Yhteensä 77

VII. Apteekkilaitos.

Vuoden 1921 alussa oli maassa 282 apteekkia. Kun vuoden kuluessa avattiin 10 uutta apteekkia ja yksi itsenäinen apteekki muutettiin haara-apteekiksi, oli apteekkeja vuoden lopussa 291, joiden erioikeuksista 34 oli realista ja 257 henkilökohtaista. Sitäpaitsi oli Helsingissä sotilasapteekki ja Viipurissa sotilas-apteekin haara-apteekki.

Vuoden 1921 kuluessa annettiin erioikeuskirjat seuraaviin uusiin apteekkeihin:

helmik.	23 p.	Elisenvaaran apteekkiin	prov.	<i>Ernst Stefan Czarneckille.</i>
huhtik.	20 »	Längelmäen	»	<i>Lars Filip Lyfénille.</i>
»	»	Kiihtelysvaaran	»	<i>Anna Nathalia Stråhlmanille.</i>
kesäk.	15 »	Riihimäen II	»	<i>Antero Gustaf Adolf Hyttiselle.</i>
»	22 »	Savonlinnan II	»	fil. m. <i>Uno Birger Segermanille.</i>
heinäk.	7 »	Salon II	»	fil. k. <i>Vihtori Joel Tuomiselle.</i>
»	13 »	Selänpään	»	<i>Otto Einar Roseliukselle.</i>
elok.	25 »	Nummen	apt.	<i>Karl Johan Schröderille</i>
syysk.	28 »	Simon	»	<i>Hannes Arvid Ferdinand Nybergille.</i>
marrask.	2 »	Simpeleen	prov.	<i>Petter Bäckille.</i>

Pyynnöstä vapautettiin Ranuan apteekin erioikeuksista provisorii Toivo Reinikainen tammik. 12 p. 1921. Samoin vapautettiin pyynnöstä Kittilän apteekin erioikeuksista apteekkari Boris Nyberg samana päivänä ja provisorii Elina Arina Ruokolahden apteekin erioikeuksista helmik. 2 p. 1921.

Edellisen omistajan kuoltua julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	23 p.	Noormarkun apteekkiin	prov.	<i>Gustaf Rafael Grönvallille.</i>
maalisk.	9 »	Kauhavan	»	<i>Väinö Edvard Miettiselle.</i>
»	»	Kerimäen	apt.	<i>Bror Karl Hjalmar Paqvalénille.</i>
jouluk.	3 »	Turun V	prov.	fil. maist. <i>Sipi Siintolalle.</i>

Edellisen omistajan erioikeuksista luopumisen tähden julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

maalisk.	9 p.	Ranuan apteekkiin	prov.	<i>Hannes Arvid Ferdinand Nybergille.</i>
»	»	Kittilän	»	<i>Anders Viktor Viklundille.</i>
huhtik.	20 »	Ruokolahden	»	<i>Knut Leonard Frickille.</i>

Edellisen omistajan siirron tähden julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	16 p.	Maalahden apteekkiin	prov.	<i>Carl Ossian Viking Wahlbergille.</i>
toukok.	4 »	Uukuniemen	»	<i>Julius Einar Holmströmille.</i>

Oston tähden siirrettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	2 p.	Tampereen I	apteekkiin apt.	Oskar Severin Haapaselle.
»	9	Mikkelin I	» »	Lars Henrik Kuiralle.
»	»	Kouvolan	» prov.	Yrjö Ossian Mannelinille.
»	»	Lohjan	» apt.	Veikko Walldénille.
elok.	25	Ikaalisten	» prov.	Frans Salmelle.
jouluk.	3	Kemiön	» »	Anna Fredrika Tenlénille.

Apteekkierioikeuksien omistajista kuolivat vuoden kuluessa:

huhtik.	2 p.	Ikaalisten	apteekin omistaja	Sven Evert Strömmer.
toukok.	27	Turun V	» »	Frans Eskil Ditzler.
elok.	26	Kangasniemen	» »	Alfred Ekelund.
syysk.	22	Huittisten	» »	Oskar Benedikt Broms
lokak.	18	Porin II	» »	John Juselius.

Seuraavassa taulukossa esitetään nykyiset apteekkierioikeudet, niiden omistajat vuoden 1921 lopussa sekä erioikeuksista suoritettavat veromäärät.

A. Luettelo realierioikeuksilla varustetuista eli kanta-apteekeista vuoden 1921 lopussa.

A. Registre des pharmacies principales, munies de privilèges réels à la fin de l'année 1921.

Erioikeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>		Paikka <i>Siège</i>		Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Judenmaan lääni.</i>				
1918	Jouluk.	31	Helsingin I	Axel Edvin Gahmberg
1891	Toukok.	12	» II	Lars Edvard Stigzelius
1755	Syysk.	24	» III	Aleksanterin Yliopisto
1917	Lokak.	24	Porvoon I	Karl Birger Poppius
1918	Tammik.	15	Loviisa	Albert Julius Andersson
1911	Heinäk.	1	Tammisaari	Viktor Edvard Wilhelm Nyfors
<i>Turun ja Porin lääni.</i>				
1907	Jouluk.	18	Turun I	Arthur Johan Carén
1919	Tammik.	15	» II	Alfred Johannes Molin
1917	Jouluk.	5	Porin I	Gustaf Wilhelm Widhomin leski
1917	Toukok.	15	Uusikaupunki	Hugo Ekerodde
1920	Jouluk.	3	Rauman I	Max Rydman
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>				
1910	Huhtik.	19	Maarianhamina	Berndt Axel Dammertin leski
<i>Hämeen lääni.</i>				
1918	Kesäk.	25	Hämeenlinnan I	Widar Adolf Hougberg
1921	Helmik.	2	Tampereen I	Oskar Severin Haapanen
<i>Viipurin lääni.</i>				
1916	Toukok.	23	Viipurin I	Gustaf Hjalmar Jaatinen
1918	Syysk.	4	Sortavala	Väinö Gustaf Durchman
1887	Kesäk.	1	Hamina	Alfons Nymalm in oikeudenomist.
1917	Jouluk.	20	Käkisalmi	Valter Oka
1918	Lokak.	10	Lappeenrannan I	Hugo Theodor Napoleon Balthasarin oikeudenomistajat
<i>Mikkelin lääni.</i>				
1902	Syysk.	2	Heinola	Werner Dahlström
1921	Helmik.	9	Mikkelin I	Lars Henrik Kaira
1913	Helmik.	21	Savonlinnan I	Gustaf Walter Akerstén.

Eri oikeuksien antopäivä <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Kuopion lääni.</i>				
1908	Syysk.	24	Kuopion I	Evald Piispanen
1892	Elok.	9	Joensuu I	Hugo Ferdinand Olsoni
<i>Vaasan lääni.</i>				
1895	Elok.	14	Kristiinankaupunki	Henrik Johannes Sandlund
1895	Maalisk.	11	Pietarsaaren I	Karl Lennart Candolin
1917	Heinäk.	25	Uusikaarlepyy	Oskar Valdemar Wilkman
1903	Huhtik.	20	Vaasan I	Sigurd Brander
1904	Tammik.	18	Jyväskylän I	Eugen Mansnerus
1918	Syysk.	5	Kokkolan I	Bertel Viktor Hermansson
<i>Oulun lääni.</i>				
1919	Tammik.	15	Oulun I	Kaarlo Adolf Åkerstén
1917	Heinäk.	4	Raahe	Vainö Mäkinen
1918	Kesäk.	25	Tornio	Curt Hilding Wilén
1917	Heinäk.	4	Kajaani	Artturi Erik Isotupa

B. Luettelo henkilökohtaisilla erioikeuksilla varustetuista apteekkeista vuoden 1921 lopussa.

B. Registre des pharmacies, munies de privilèges personnels à la fin de l'année 1921.

Eri oikeuksien antopäivä <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Uudenmaan lääni.</i>					
1917	Elok.	29	Helsingin. IV	1,200	Einar Idman
1917	Lokak.	3	» V	1,200	Gösta Sewón
1919	Maalisk.	27	» VI	1,200	Gustaf Valter Lindroos
1903	Helmik.	9	» VII	800	Walter Johannes Karsten
1908	Lokak.	26	» VIII	800	Walter Eliel Kalixtus Laurén
1911	Jouluk.	8	» IX	600	Werner Eliel Grenman
1915	»	21	» X	1,200	Karl Arvid Sixtus Melart
1907	Marrask.	18	» XI	600	Edvard Felix Hellén
1911	»	10	» XII	400	Henrik Heickell
1915	Syysk.	29	» XIII	600	Hugo Theodor Bengelsdorff
1915	Jouluk.	21	» XIV	600	Richard Björkstén
1918	Kesäk.	13	» XV	1,200	Yrjö Wilhelm Jalander
1921	Helmik.	9	Lohja	1,200	Veikko Walldén
1916	Maalisk.	21	Pohja	400	Albert Georg Dyhr
1919	Tammik.	24	Hanko	600	Melchior Johan Edvard Britschgi
1907	Toukok.	21	Mäntsälä	200	Thorsten Georg Pettersson
1903	Helmik.	23	Vihti	200	Axel Alfred Alm
1918	Toukok.	24	Inkoo	300	Berndt Kristoffer Lundell
1918	Marrask.	14	Numijärvi	200	Emil Tuurala
1920	Toukok.	26	Orimattila	800	Paul Petter Valdemar Roine
1910	Heinäk.	19	Kirkkonummi	100	Frithiof Konstantin Schauman
1916	Marrask.	21	Elimäki	400	Bror Edvard Boström
1910	Maalisk.	4	Porvoon II	600	Johan Arthur Hellström
1905	Syysk.	27	Iitti (Kuusankoski)	100	Richard Julius Lind
1905	Lokak.	9	Oulunkylä	100	August Alexander Franck
1907	Heinäk.	31	Hyvinkää	200	Emil Konrad Väyrynen
1907	Jouluk.	18	Kerava	100	Nestor Gabriel Lindström
1913	Huhtik.	4	Espoo	100	Georg Jansson
1913	Helmik.	25	Kausaia	100	Josef Herman Kiianlinna
1917	Toukok.	15	Fiskars	600	Isidor Blanche Bergström
1917	»	30	Högfors (Karkkila)	600	Albin Birger Ericsson

Eriokouksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>		Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>	
1919	Kesäk.	18	Sipoo	600	Axel Alexander Haglund
1919	Elok.	27	Bromarv	400	Cyrus Thimoteus Lindborg
1921	»	25	Nummi	300	Karl Johan Schröder
<i>Turun ja Porin lääni.</i>					
1919	Jouluk.	31	Turun III	1,200	Ejnar Rafael Heinrichs
1901	Tammik.	2	» IV	1,200	Ivar Hjalmar Strandell
1921	Jouluk.	3	» V	1,200	Sipi Siintöla
1913	Marrask.	25	» VI	600	Allan Menotti Malin
1908	Toukok.	11	Naantali	400	Axel Fredrik Wikman
1918	Syysk.	5	Salon I	800	Yrjö Gabriel Oksanen
1921	Elok.	25	Ikaalinen	800	Frans Salmi
1888	Syysk.	26	Tyrvää	100	Otfrid Abelard Bäckman
1899	Marrask.	27	Huittinen	200	Oskar Benedikt Broms
1890	Kesäk.	11	Porin II	800	Karl Johan Juselius
1918	Syysk.	12	» III	800	Akseli Werner Sortell
1909	Lokak.	13	Merikarvia	100	Arndt August Huhtinen
1921	Jouluk.	3	Kemiö	600	Anna Fredrika Tenlénin oikeudenomist.
1887	Marrask.	22	Eura	100	Hjalmar Tollet
1890	Kesäk.	5	Loimaa	100	Gotfrid Waldemar Norrman
1900	Elok.	15	Marttila	100	Hjalmar August Bruno Aschan
1907	Marrask.	4	Kokemäki	200	Oskar Agabus Nordberg
1912	Heinäk.	28	Kankaanpää	100	Otto Fredrik Fernströmin leski
1919	Kesäk.	18	Perniö	400	Agur Henrik Castrén
1919	Maalisk.	20	Pöytyä	400	Arthur Rancken
1898	Elok.	24	Hämeenkyrö	100	Viktor Napoleon Törnvall
1918	Marrask.	13	Reposaari	600	Konstantin Hammar
1918	Syysk.	19	Paimio	100	Anders Magnus Emanuel Bäckman
1912	Maalisk.	29	Parainen	100	Georg Emil Örnhielm
1909	Huhtik.	19	Rauman II	800	Arpa Arthur Sörman
1908	»	30	Mynämäki	100	Arthur Axel Ahlroth
1908	Toukok.	18	Punkalaidun	100	Karl Emil Grönberg
1921	Helmik.	23	Noormarkku	600	Gustaf Rafael Grönvall
1909	Lokak.	13	Laitila	100	Anton Runman
1915	Helmik.	2	Lavia	200	Karl Henrik Holm
1916	Maalisk.	21	Vehmaa	300	Hugo Valter Stigell
1918	Tammik.	15	Parkano	200	Karl Oskar Blomqvist
1918	Marrask.	14	Sauvo	200	Oskar Lorentz Fougestedt
1919	Kesäk.	18	Taalintehdas	400	Rudolf Alarik Torckell
1921	Heinäk.	7	Salon II	800	Vihtori Joeli Tuominen
<i>Abvenanmaan maa-</i> <i>kuunta.</i>					
1919	Toukok.	3	Finström	600	Karl Edvard Henrik Holmström
<i>Hämeen lääni.</i>					
1917	Elok.	29	Hämeenlinnan II	1,200	Nils William Aschan
1905	Lokak.	9	Tampereen II	800	Uno Johannes Hagberg
1918	Kesäk.	20	» III	1,200	Hjalmar Fellman
1892	Syysk.	7	» IV	600	Karl Volter Aschan
1899	»	2	» V	600	Felix Albin Relanderin leski
1919	Toukok.	23	Jämsä	600	Oskar Johannes Piironen
1902	Syysk.	2	Tammela	800	Johan Edvard Hjelt
1918	Lokak.	24	Lahden I	1,200	Vilho Kesamo
1914	Maalisk.	10	» II	200	Torsten Dahlin
1900	Elok.	15	Ruovesi	200	Uno Fredrik Eklund
1920	Kesäk.	10	Valkeakoski	1,200	Martti Einar Paasikoski
1908	Huhtik.	14	Riihimäen I	300	Volter Nikolai Simberg
1920	»	14	Kuhmoinen	800	Otto Edvard Andersson
1906	Lokak.	1	Somero	100	John Kristian Lumme
1913	Helmik.	21	Orivesi	200	Karl Johannes Karlsson
1920	Toukok.	19	Toijala	1,200	Hanna Lappalainen
1907	Maalisk.	13	Korpilahti	100	Axel Emil Gulin
1893	Helmik.	27	Urjala	200	Johan August Nylander

Paikkakunta <i>Siege</i>	Keskehen luku muutt. Nambre <i>d'ordonnances</i>	Paikkakunta <i>Siege</i>	Keskehen luku muutt. Nambre <i>d'ordonnances</i>
Kokemäki	7,130	Mustasaari	3,623
Kokkolan I	10,858	Laihia	2,345
» II	13,724	Mynämäki	10,081
Kolikkoinmäki	8,807	Mäntsälä	4,794
Korpilahti	3,123	Mänttä	7,166
Muurame	548	Mäntyharju	6,144
Kotkan I	22,381	Naantali	7,600
» II	13,635	Nauvo	1,415
Kouvola	21,713	Nilsia	10,714
Kristiinankaupunki	10,453	Nivala	5,060
Isojoki	693	Nokia	5,670
Kronoby	1,790	Noormarkku	5,257
Kuhmoinen	4,332	Pomarkku	1,402
Kuokkala	3,533	Nummi	354
Ollila	333	Nurmes	10,924
Kuopion I	29,765	Nummijärvi	7,667
» II	21,632	Närpiö	12,019
» III	30,648	Korsnäs	1,070
Kuortane	2,022	Orimattila	5,868
Kurikka	9,478	Orivesi	7,372
Jurva	377	Korkeakoski	3,326
Kurkijoki	8,568	Oulainen	6,129
Kuusamo	3,932	Pyhäjoki	896
Kuusankoski	8,106	Oulun I	37,545
Käkisalmi	19,236	» II	30,765
Lahden I	26,480	» III	27,637
» II	14,153	» IV	6,030
Laitila	9,006	Oulunkylä	7,001
Lammi	6,373	Ontokumpu	1,995
Lapinlahti	5,988	Padasjoki	2,317
Lappajärvi	8,888	Paimio	6,245
Lappeenrannan I	21,015	Parainen	10,434
» II	11,818	Parikkala	10,384
Lappjärd	5,577	Parkano	7,072
Lapua	13,309	Perkjärvi	4,774
Laukaa	3,126	Perniö	5,658
Lavia	6,341	Pieksämäki	19,694
Lempäälä	3,823	Pielavesi	9,912
Leppävirta	11,527	Keitele	1,811
Liminka	3,709	Pielisjärvi	9,641
Liperi	8,505	Pictarsaaren I	20,374
Polvijärvi	2,225	» II	13,635
Lohja	20,491	Pihtipudas	8,148
Loimaa	14,936	Reisjärvi	849
Loppi	4,835	Pohja	5,944
Lovinsa	25,168	Porin I	60,302
Luumäki	3,550	» II	33,265
Längelmäki	1,160	» III	26,457
Maalahti	4,864	Porvoon I	25,587
Maaninka	5,141	» II	13,600
Maarianhamina	14,257	Pudasjärvi	6,623
Marttila	1,881	Taivalkoski	1,005
Merikarvia	7,490	Pulkila	6,474
Ahlainen	1,101	Punkalaidun	3,775
Mikkelin I	26,964	Humppila	1,532
» II	31,059	Puumala	3,937
Muhos	2,885	Sulkava	973
Muolaa	8,487	Pyhäjärvi O. l.	5,044
Valkjärvi	1,655	» Vi. l.	3,747

Paikkakunta. <i>Siege</i>	Roseprien luku- määrä <i>Nombre d'ortonnances</i>	Paikkakunta <i>Siege</i>	Roseprien luku- määrä <i>Nombre d'ortonnances</i>
Alahärmä	7,895	Ilomantsi	6,743
Alajärvi	5,134	Imatra	16,741
Soini	442	Impilahti	4,799
Alastaro	5,505	Pitkäranta	3,219
Alavus	6,108	Suistamo	1,354
Antrea	8,538	Inari	1,870
Asikkala	3,932	Inkoo	4,024
Bromarv	2,528	Virkyby	5,435
Elimäki	7,515	Isokyrö	3,377
Elisenvaara	3,143	Jaakkima	18,951
Eno	6,870	Jalasjärvi	7,219
Espoo	15,102	Peräseinäjoki	2,672
Eura	14,117	Janakkala	6,429
Fiskars	8,127	Joensuu I	18,903
Forssa	19,467	» II	17,821
Godby	13,637	Jokioinen	2,324
Haapajärvi	6,735	Joroinen	6,655
Haapavesi	5,152	Joutsa	2,864
Rantsila	1,242	Juankoski	5,535
Hamina	16,640	Juuka	4,281
Hankasalmi	1,443	Juva	9,901
Hanko	13,978	Jyväskylän I	19,911
Hartola	5,446	» II	12,305
Hauho	4,246	Jämsä	9,641
Heinola	7,138	Petäjävesi	526
Heinävesi	5,672	Jääski	10,399
Helsingin I	69,641	Kaavi	2,330
» II	69,890	Tuusniemi	2,577
» III	64,142	Kajaani	25,478
» IV	64,638	Kalajoki	13,461
» V	34,796	Kangasala	8,734
» VI	42,308	Kangasniemi	9,203
» VII	38,606	Kankaanpää	6,415
» VIII	37,815	Hongonjoki	917
» IX	17,430	Kannus	13,390
» X	20,182	Karhula	14,046
» XI	33,869	Karstula	7,200
» XII	22,620	Karttula	5,513
» XIII	14,359	Kaskinen	3,445
» XIV	20,953	Kauhajoki	7,300
» XV	17,978	Kauhava	8,992
» Sotilasapteekki	7,495	Kausala	6,438
Hiitola	11,723	Kellomäki	4,904
Himanka	5,703	Kemi	31,460
Hirvensalmi	5,506	Kemijärvi	4,191
Huittinen	7,220	Kuolajarvi	802
Hyrnsalmi	961	Kemiö	4,200
Puolanka	500	Kerava	9,700
Suomussalmi	403	Kerimäki	5,927
Hyvinkää	24,525	Keuruu	3,521
Hämeenkyrö	6,700	Kirkkonummi	7,566
Hämeenlinnan I	40,774	Kirvu	4,179
» II	26,757	Kitee	7,736
Högfors	9,171	Kittilä	388
Ii	4,208	Muonio	247
Haukipudas	1,119	Kiuruvesi	10,315
Simo	1,410	Kivennapa	7,027
Iisalmi	26,188	Kivijärvi	5,592
Ikaalinen	7,182	Koivisto	6,120
Ilmajoki	6,778	Uuraa	1,075

Apteekkarikirjan saivat vuoden kuluessa seuraavat provisorit:

tammik.	8 p.	<i>Paul Petter Valdemar Roine.</i>
»	14 »	<i>Johanna Lappalainen.</i>
helmik.	18 »	<i>Cyrus Thimoteus Lindborg.</i>
huhtik.	5 »	<i>Carl Ossian Viking Wahlberg.</i>
»	26 »	<i>Stefan Czarnecki.</i>
toukok.	3 »	<i>Yrjö Ossian Mannelin.</i>
»	18 »	<i>Onni Hjalmar Luukkonen.</i>
»	27 »	<i>Lars Filip Lydén.</i>
kesäk.	17 »	<i>Carl Anton Silfverberg.</i>
»	28 »	<i>Anders Viktor Viklund.</i>
heinäk.	22 »	<i>Knut Leonard Frick.</i>
elok.	23 »	<i>Hannes Arvid Ferdinand Nyberg.</i>

Inkoon apteekin omistaja sai toukok. 7 p. luvan siirtää haara-apteekkinsa Mustiosta Virkbyhyn.

Seuraavat uudet haara-apteekit avattiin:

kesäk.	16 p.	Reisjärven haara-apteekki.
syysk.	15 »	Petäjaveden »
marrask.	1 »	Muonion »

Seuraavat haara-apteekit suljettiin:

tammik.	1 p.	Bromarvin haara-apteekki.
huhtik.	12 »	Elisenvaaran »
toukok.	16 »	Längelmäen »
»	24 »	Kellomäen »
heinäk.	15 »	Ruokolahden »
lokak.	15 »	Rääkkylän »

Seuraavat uudet itsenäiset apteekit avattiin:

tammik.	1 p.	Bromarvin apteekki.	kesäk.	1 p.	Helsingin XV apteekki.
huhtik.	12 »	Elisenvaaran »	heinäk.	15 »	Ruokolahden »
toukok.	8 »	Ruskealan »	elok.	7 »	Ranuan »
»	16 »	Längelmäen »	lokak.	15 »	Rääkkylän »
»	24 »	Kellomäen »	marrask.	6 »	Nummen »

Ranuan apteekki muutettiin, kuitenkin jälleen haara-apteekiksi lokak. 4 p. 1921.

Seuraavassa taulukossa esitetään niiden lääkemääräysten lukumäärä, jotka ovat maan kaikissa apteekeissa ja haara-apteekeissa v. 1921 kuluessa valmistetut. Siitä käy myös selville, mihin apteekkiin kukin haara-apteekki kuuluu.

Erioikeuksien antöpäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siege</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
1904	Huhtik.	24	Virrat	100	Otto Evert David Bruun
1890	Kesäk.	5	Jalasjärvi	100	Oskar Evert Dahlin
1915	Maalisk.	3	Isokyrö	300	Fredrik Viktor Finnberg
1920	Lokak.	13	Pihtipudas	600	Jalmari Johannes Ratamo
1910	Helmik.	10	Lappajärvi	200	Gustaf Edvard Sirén
1907	Marrask.	4	Äänekoski	100	Rudolf Wilhelm Emanuel Strandman
1911	»	24	Kauhajoki	100	Jaakko Joukamo
1915	Elok.	17	Kannus	300	Niilo Johannes Hagnerin leski
1903	Marrask.	30	Veteli	100	Gustaf Adolf Bökman
1921	Maalisk.	9	Kauhava	600	Väinö Edvard Miettinen
1905	Huhtik.	17	Ylistaro	200	Edvard Adiel Snellman
1905	Kesäk.	15	Mänttä	100	Axel Ivar Aschan
1909	Tammik.	11	Övermark	100	Petter Eliel Löfbergin leski
1909	Elok.	26	Kuortane	100	Uno Karl Anders Gustaf Hobin
1910	Maalisk.	15	Alajärvi	100	Fritz Emil Jungin leski
1911	Tammik.	24	Kurikka	100	Almar Henrik Boisman
1911	Huhtik.	11	Seinäjoki	100	Ernst August Grönroos
1913	Helmik.	25	Ätsäri	100	Alexis Rafael Wichmann
1913	Maalisk.	14	Pietarsaaren II	400	Lauri Erik Raunio
1914	Helmik.	24	Alahärmä	100	Gunnar Arthur Nordling
1919	Elok.	27	Kivijärvi	400	Karl Alexander Forström
1921	Helmik.	16	Maalahti	300	Carl Ossian Viking Wahlberg
1916	Kesäk.	6	Himanka	100	Lennart Erik Relander
1919	Tammik.	23	Jyväskylän II	600	Herman William Hjelt
1919	Kesäk.	18	Laukaa	400	Frans Edvard Virokannas
1919	»	18	Kronoby	400	August Ludvig Lund
1919	Elok.	27	Lappfjärd	600	Berndt Julius Löwenmark.
1919	»	27	Teuva	400	Jarl Stråhlman
1919	Jouluk.	10	Alastaro	300	Signe Maria Mannström
1920	Huhtik.	7	Pulkkilä	400	Osmo Oskar Hannelius
<i>Oulun läämi.</i>					
1905	Kesäk.	8	Oulun II	800	Ossian Hedman
1897	Huhtik.	12	» III	600	Karl Gustaf Mikael Toppelius
1919	Elok.	27	» IV	600	Carl Alfred Halleen
1916	Helmik.	29	Haapavesi	600	Lauri Johannes Selin
1917	Toukok.	15	Kalajoki	800	Väinö Granlund
1897	Marrask.	18	Kemi	200	Fredrik Johan Skippari
1908	Maalisk.	10	Rovaniemi	400	Aksel Konstantin Castrén
1906	Elok.	15	Pudasjärvi	100	Oskar Wiikinkoski
1916	Marrask.	21	Muhos	200	Aksel Henrik Herman Fonselius
1919	Jouluk.	30	Nivala	800	Uno Alarik Holming
1912	Huhtik.	12	Oulainen	100	Johan Julius Holmström
1921	Maalisk.	9	Kittilä	Vapaa	Anders Viktor Viklund
1919	Elok.	27	Hyrnsalmi	300	Oskar Elias Vuorinen
1919	Jouluk.	10	Turtola	Vapaa	Paul Johannes Tarmo
1903	Maalisk.	9	Ylivieska	100	Herman Forsman
1920	Lokak.	13	Ii	800	Hjalmar Gahmberg
1919	Elok.	27	Kemijärvi	400	Carl Sigurd Anderssonin leski
1919	»	27	Kuusamo	300	Väinö Selim Sakari Kiviharju
1913	Toukok.	2	Pyhäjärvi	100	Adolf Fredrik Löthman
1915	Syysk.	29	Sotkamo	200	Ivar Algot Suomalainen
1916	Marrask.	21	Haapajärvi	400	Karl Uno Bäck
1919	Maalisk.	20	Inari	Vapaa	Jaakko Matti Eränen
1919	Elok.	27	Ruukki	400	Onni Selim Stenroos
1919	Toukok.	3	Liminka	200	Toivo Martikainen
1919	Jouluk.	10	Sodankylä	Vapaa	Karl Johan Oskar Nyman
1921	Syysk.	28	Simo	400	Hannes Arvid Ferdinand Nyberg

Annettujen apteekkierioikeuksien lukumäärä vuoden 1921 lopussa oli 298, ja niistä valtiolle suoritettava vero 1.12.900 markkaa, sittenkun kaikki ovat avatut.

Erikoisluokkien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>		Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Mikkelin lääni.</i>				
1914	Maalisk.	10	Mikkelin II	600 Axel Ferdinand Jama
1917	Jouluk.	20	Juva	400 Frans Hjalmar Holopainen
1912	Marrask.	1	Joroinen	200 Pekka Stenqvist
1913	Helmik.	21	Sysmä	100 Johan Anton Alexander Geitel
1903	Heinäk.	22	Mäntyharju	200 Ernst Adolf Domander
1919	Syysk.	24	Rantasalmi	800 Edvin Grästen
1918	Marrask.	13	Heinävesi	600 Hugo Hjalmar Agaton Mether
1918	Syysk.	21	Pieksämäki	600 Kaarlo Ilmari Arvela
1918	»	12	Hirvensalmi	200 August Alfred Weckman
1897	Marrask.	15	Kangasniemi	100 Alfred Ekelund
1907	Jouluk.	18	Puumala	100 Johan Viktor Kjerulf
1921	Maalisk.	9	Kerimäki	800 Bror Karl Hjalmar Paqvalén
1919	Elok.	27	Joutsa	600 Otto Kervinen
1919	Heinäk.	7	Hartola	400 Max Runar Sandelin
1921	Kesäk.	22	Savonlinnan II	800 Uno Birger Segerman
<i>Kuopion lääni.</i>				
1908	Syysk.	24	Kuopion II	800 Kalervo Killinen
1902	Lokak.	27	» III	600 Edvard Manasse Malmberg
1919	Marrask.	12	Iisalmi	1,200 Yrjö Hirvensalo
1919	Syysk.	30	Leppävirta	800 Sulo Johannes Parkkinen
1900	Huhtik.	3	Nurmes	300 Matti Ernst Gustaf Calonius
1912	Tammik.	26	Rautalampi	400 Adolf Vilhelm Kiiliäinen
1913	»	29	Värtsilä	200 Vivi Maria Nyman
1908	»	27	Pielavesi	200 Johan Sanfrid Hallman
1900	Syysk.	12	Nilsia	100 Johan Henrik Lyra
1919	Marrask.	26	Pielisjärvi	800 Eino Emil Fredrik Setälä
1907	Maalisk.	26	Ilomantsi	100 Johannes Lackström
1913	»	1	Juuka	100 John Edgard Hedman
1907	Toukok.	2	Liperi	100 Filip Kiiskinen
1897	Heinäk.	21	Karttula	100 Johan Adolf Kolehmainen
1917	Jouluk.	13	Suonenjoki	600 Johan Fredrik Mattsson
1916	Lokak.	3	Kaavi	200 Uno Alcides Hirvinen
1907	»	8	Lapinlahti	100 William Konstantin Forsberg
1908	Tammik.	20	Varkaus	100 Georg Theodor Sternberg
1910	Heinäk.	9	Kitee	200 Sixtus Herman Knif Sund
1915	Maalisk.	2	Eno	200 Anders Alarik Nygård
1915	»	30	Kiuruvesi	200 Berndt Emil Forsblom
1920	Helmik.	4	Tohmajärvi	600 Väinö Mathias Pirinen
1917	Syysk.	27	Maaninka	300 Väinö Sohlström
1918	Toukok.	24	Juantehdas (Muuruvesi)	300 Ossian Jonas Klingstedt
1919	Tammik.	23	Joensuun II	600 Arne Valter Peterson
1919	Marrask.	12	Rääkkylä	600 Yngve Georg Evert Zimmermann
1919	Heinäk.	24	Hankasalmi	400 Valter Rudolf Häggblad
1919	Elok.	27	Outokumpu	400 Anders Johan Bosas
1921	Huhtik.	20	Kiihtelysvaara	400 Anna Nathalia Strählman
<i>Vaasan lääni.</i>				
1907	Toukok.	7	Vaasan II	800 Ervard Keto
1919	Elok.	27	» III	800 Max Theodor Nyman
1912	Lokak.	4	Kokkolan II	400 Väinö Vennonen
1914	Maalisk.	23	Alavus	300 Nikolai Siimes
1919	Heinäk.	22	Ilmajoki	600 Karl Elis Möller
1916	Tammik.	18	Keuruu	600 Sigurd Ragnar Karikoski
1906	Elok.	15	Lapua	300 Oscar Ferdinand Löfman
1910	Huhtik.	19	Mustasaari	300 Viktor Ollqvist
1919	Helmik.	2	Närpiö	600 Johannes Tanner
1914	Maalisk.	3	Saarijärvi	200 Karl Hjalmar Leo Laqvist
1914	Helmik.	3	Karstula	100 Anna Eva Emilia Lindholm
1919	Lokak.	6	Viitasaari	800 Rolf Krook
1917	Jouluk.	20	Vöyri	400 Jakob Bagge
1919	Marrask.	12	Kaskinen	800 Viktor Aksel Virtanen

Eriokkeuksien antopäiviä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>		Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
1899	Kesäk.	7 Lammi	100	Frans Edvin Bergroth
1916	Maalisk.	21 Kangasala	300	Oskar Johan Allén
1904	Huhtik.	24 Loppi	100	Gustaf Sohlström
1907	Lokak.	8 Pälkäne	100	Hjalmar Wilhelm Björkman
1915	Tammik.	26 Pirkkala (Nokia)	200	Josefina Gabriella Eriksson
1916	Huhtik.	18 Janakkala	400	Axel Gabriel Bergman
1919	Marrask.	12 Lempäälä	800	Karl Robert Elfving
1919	Kesäk.	18 Hauho	400	Gustaf Salomon Wahlroos
1919	Heinäk.	24 Asikkala	400	Anders Gustaf Blåfield
1919	»	24 Vilppula	400	Frithiof Isidor Lewison
1920	Huhtik.	14 Jokioinen	600	Selma Josefina Strand
1920	»	14 Padasjoki	600	Solmu Adolf Alho
1921	»	20 Längelmäki	400	Lars Filip Lydén
1921	Kesäk.	15 Riihimäen II	1,200	Antero Gustaf Adolf Hyttinen
<i>Viipurin lään.</i>				
1910	Maalisk.	15 Viipurin II	1,200	Aaro Harjanne
1901	Marrask.	11 » III	1,200	Yrjö Fredrik Björklund
1901	»	11 » IV	600	Herman Filip Björklund
1914	Helmik.	2 » V	800	Carl Gustaf Rundqvist
1919	Heinäk.	3 » VI	1,200	Pekka Reijonen
1920	Lokak.	29 Impilahti	800	Fredrik Ernst Walldén
1906	Syysk.	3 Imatra	400	Otto Frithiof Björklund
1920	Helmik.	9 Muolaa	800	Veikko August Grotenfelt
1917	Lokak.	10 Terijoki	1,200	Aksel Einar Korhonen
1914	Heinäk.	7 Kotkan I	800	Karl Henriksson
1914	Marrask.	10 » II	600	Karl Gustaf Bernhard Wahlberg
1905	Helmik.	27 Koivisto	100	Viktor Reinhold Kolehmainen
1905	Helmik.	27 Virolahti	100	Allan Achilles Pippingsköld
1905	Toukok.	15 Parikkala	100	Rurik Olsoni
1916	Maalisk.	31 Kurkijoki	600	Orvar Juselius
1896	Huhtik.	20 Uusikirkko	100	Walter Karl Gustaf Gadd
1912	Toukok.	17 Antrea	200	Emil Ferdinand Studdin leski
1921	Helmik.	9 Kouvola	1,200	Yrjö Ossian Mannelin
1919	Syysk.	24 Säkkijärvi	600	Runar Alfred Silverberg
1917	Elok.	22 Jaakkima	600	Berndt Fredrik Forsström
1912	Jouluk.	6 Sakkola	100	Erik Alvar Mestertonin leski
1902	Toukok.	20 Jääski	100	Jean Sucksdorff
1910	Helmik.	3 Karhula	400	Robert Georg Jankowsky
1903	Marrask.	9 Raivola	100	Woldemar Wallman
1906	Helmik.	2 Kirvu	100	Gustaf Reinhold Lindsten
1907	Lokak.	21 Kolikkoinmäki	200	Uno Kalm
1908	Maalisk.	24 Rautjärvi	100	Julius Leonard Lundell
1920	Helmik.	4 Suojärvi	Vapaa	Adam Soininen
1919	Syysk.	24 Hiitola	800	Anders Richard Lindgren
1909	Toukok.	18 Luumäki	100	Alexander Edvin Westin
1911	»	2 Salmi	100	Robert Leonard Bäck
1912	Tammik.	11 Sippola	100	Petter Vilho Koponen
1912	Lokak.	4 Kuokkala	100	Paavo Armas Hillman
1901	Kesäk.	19 Savitaipale	100	Ernst Viktor Schnurin leski
1913	Tammik.	29 Kivennapa	100	Edvard Johannes Forsman
1921	Toukok.	4 Ukuniemi	400	Julius Einar Holmström
1913	Heinäk.	11 Räisälä	100	Gustaf Zakeus Forsström
1915	Helmik.	23 Lappeenrannan II	600	Toivo Aleksander Snellman
1915	Kesäk.	9 Valkeala (Voikka)	200	Johan Herman Lax
1919	Elok.	27 Ruskeala	300	Onni Hjalmar Luukkonen
1919	Marrask.	12 Pyhäjärvi V. I.	400	Paul Gerhard Sjöblom
1919	Maalisk.	3 Rautu	200	Uno Arthur Hall
1919	Jouluk.	17 Perkjärvi	600	Jalmari Rätty
1920	Toukok.	26 Kellomäki	300	Carl Anton Silverberg
1921	Huhtik.	20 Ruokolahti	400	Knut Leonard Frick
1921	Helmik.	23 Elisenvaara	300	Ernst Stefan Czarnecki
1921	Heinäk.	13 Selänpää	400	Otto Einar Roselius
1921	Marrask.	2 Simpele	300	Petter Bäck

Paikkakunta. Siège	Reseptien jalki- määrä. Nombre d'ordonnances.	Paikkakunta Siège	Reseptien jalki- määrä. Nombre d'ordonnances
Pälkäne	4,955	Tohmajärvi	4,356
Luopioinen	2,835	Toijala	11,629
Pöytyä	3,553	Tornio	20,877
Raahe	13,246	Tervola	4,499
Raivola	6,374	Turun I	44,761
Rantasalmi	7,854	» II	35,190
Rauman I	19,442	» III	27,213
» II	17,696	» IV	55,814
Rautalampi	6,192	» V	38,312
Vesanto	1,545	» VI	15,866
Rautjärvi	1,981	Turtola	3,645
Rautu	10,044	Ylitornio	653
Reposaari	4,455	Tyrvää	14,680
Luvia	1,800	Karkku	5,113
Riihimäen I	42,864	Mouhijärvi	1,710
Rovaniemi	19,935	Urjala	9,843
Ruokolahti	1,971	Uukuniemi	5,494
Ruovesi	5,076	Uusikaarlepyy	8,529
Kuru	1,419	Uusikaupunki	16,746
Ruskeala	4,195	Uusikinkko	3,770
Ruukki	8,060	Kuolemajärvi	545
Räsälä	4,863	Vaasan I	26,614
Vuoksela	1,866	» II	14,553
Rääkkylä	2,439	» III	14,010
Saarijärvi	10,741	Valkeakoski	10,036
Sakkola	6,704	Varkaus	14,666
Salmi	2,190	Vehmaa	8,918
Salon I	37,678	Veteli	7,086
Sauvo	2,190	Vihti	5,528
Savitaipale	2,832	Viipurin I	37,455
Ristiina	1,564	» II	18,961
Savonlinnan I	32,339	» III	76,152
Seinäjoki	13,452	» IV	7,545
Simo	1,410	» V	53,030
Ranua	160	» VI	19,170
Sipoo	5,318	» Sotilasapteekki (h.a.)	10,853
Sippola	3,920	Viitasaari	9,171
Sodankylä	5,318	Vilppula	6,437
Somero	7,556	Virolahti	9,747
Sortavala	26,873	Miehikkälä	1,872
Sotkamo	5,046	Virrat	8,725
Kuhmoniemi	1,846	Voikka	8,136
Suojärvi	1,702	Värtsilä	8,865
Suonenjoki	9,189	Vöyri	7,463
Sysmä	6,158	Öravainen	2,131
Säkkijärvi	2,529	Ylistaro	5,511
Taalintehdas	3,611	Ylivieska	12,407
Tammisaari	21,722	Sievi	632
Tampereen I	69,458	Ähtäri	7,442
» II	90,693	Äänekoski	7,200
» III	59,079	Övermark	2,607
» IV	27,221	Pirttikylä	801
» V	47,012		
Terijoki	32,308		
Teuva	2,415		
		Yhteensä — Total	4,061,759

Yllälueteltujen lääkintöhallitukselle jätettyjen ilmoitusten mukaan valmistettiin siis kaikissa apteekkilaitoksissa v. 1921 lääkkeitä yhteensä 4,061,759 reseptillä.

Apteekkien henkilökunnan lukumäärä samojen ilmoitusten perusteella oli jouluk. 31 p. 1921 275 apteekkaria, 182 provisoria, 421 farmaseuttia ja 449 oppilasta jakaantuneina seuraavalla tavalla:

	Apteekareita <i>Propriétaires de pharmacies</i>		Provisoreita <i>Premières clercs de pharmacie</i>		Farmas. opisk. <i>Étudiants en pharmacie</i>		Oppilaita <i>Élèves en pharmacie</i>	
	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>
Apteekeissa (<i>Pharmacies</i>)	270	5	113	32	112	291	88	350
Haara-aptéekeissa (<i>Succursales</i>) :	—	—	30	7	13	5	4	7
Yhteensä — <i>Total</i>	270	5	143	39	125	296	92	357

Apteekkioppilaisiksi hyväksyttiin 164 henkilöä, joista miehiä 41 ja naisia 123. Ylioppilaita oli 8 miestä ja 11 naista, jotenka v. 1921 otetuista oppilaita 11.7 % omasi ylioppilaan tietomäärän.

Julkisen provisoritutkinnon suorittivat vuoden kuluessa seuraavat farmasianopiskelijat:

- jouluk. 14 p. *Impi Aina Margareta Sahlberg.*
 » » » *Elin Judith Willner.*
 » » » *Väinö Antero Karppinen.*
 » 21 » *John Rafael Hisinger.*
 » » » *Esko Edvard Lundgren.*
 » » » *Ernst Johan Sandlund.*
 » » » *Viktor Hjalmar Sirén.*

Farmasianopiskelijatutkinnon suoritti vuoden kuluessa 103 henkilöä, joista miehiä 20 ja naisia 83. Näistä oli ylioppilaita 9.

- toukok. 31 p. *Helmi Castrén.*
 » » » *Ann-Mari Dyhr.*
 » » » *Karl Oskar Ekström.*
 » » » *Gerda Viola Fagerström.*
 » » » *Allan Johannes Forsell.*
 » » » *Helena Maria Franzén, yliopp.*
 » » » *Olga Josefina Gustafsson.*
 » » » *Brynolf Johansson.*
 » » » *Hellin Hahtola, yliopp.*
 » » » *Antti Olavi Havulinna.*
 » » » *Gretel Hedlund.*
 » » » *Yrjö Rafael Heinonen.*
 » » » *Harald Leo Hildetand.*
 » » » *Eugenia Margaretha Holm.*
 » » » *Karl Arvid Holm.*
 » » » *Eva Augusta Holm, yliopp.*

- toukok. 31 p. *Aino Amalia Holopainen.*
» » » *Taina Aleksandra Holopainen.*
» » » *Arvo Kaarlo Mikael Irjala.*
» » » *Vieno Hanna Elisabet Isola.*
» » » *Elna Sofia Jalovaara.*
» » » *Fanny Dagmar Kettunen.*
» » » *Ina Irene Teofilia Kokko.*
» » » *Aili Anna Kortelainen, yliopp.*
» » » *Selma Johanna Lehtonen.*
» » » *Lennart Emil Lind.*
» » » *Erik Artur Lindroos.*
» » » *Astrid Elisabeth Lindroos.*
» » » *Alfhild Alexandra Martelin.*
» » » *Lyydia Vilhelmina Mattila.*
» » » *Karl Erik Mosander, yliopp.*
» » » *Hanni Fredrika Mäkinen.*
» » » *Katri Hanna Amanda Nordlund.*
» » » *Aili Betty Laura Paqvallen.*
» » » *Anna Pellberg.*
» » » *Saima Maria Pirinen.*
» » » *Fanny Elisabet Saarnijoki.*
» » » *Toini Gustava Skogström.*
» » » *Tyyne Johanna Sorjonen.*
» » » *Urho Johannes Sorsimo.*
» » » *Katri Sylvia Stålhane.*
» » » *Taimi Anni Augusta Sundblom.*
» » » *Brita Elina Tanskanen.*
» » » *Bertta Albertina Uotila.*
» » » *Aili Margareeta Vainikainen.*
» » » *Elsa Valkonen.*
» » » *Hertta Maija Varis.*
» » » *Kerttu Eliisa Veijola.*
» » » *Aune Aili Inkeri Wennström.*
» » » *Kerttu Mailis Vesalainen, yliopp.*
» » » *Helmi Elisabeth Wichmann.*
» » » *Hilja Elvira Viiala.*
» » » *Alli Virtanen.*
» » » *Elisabet Alma Öhman.*
jouluuk. 21 p. *Valter Bernhard Ahlbäck.*
» » » *Toini Augusta Asplund.*
» » » *Fanny Alice Björnström.*
» » » *Karl Bertel Dahlin, yliopp.*
» » » *Vivi Maria Henriette Eklund.*
» » » *Aili Kerttu Inkeri Enckell.*
» » » *Kaarle Armas Forsström.*
» » » *Elisabeth Hakulinen.*

- jouluk. 21 p. *Impi Maria Heino.*
» » » *Aino Elvi Hiekkanen.*
» » » *Katri Siviä Hiltunen.*
» » » *Martta Maria Huhtinen.*
» » » *Kirsti Anna Astrid Hukkinen.*
» » » *Bertha Rhea Maria Häggblom.*
» » » *Katri Elisabeth Ikonen.*
» » » *Maria Sofia Kallioniemi.*
» » » *Elma Toini Kansalainen.*
» » » *Edla Sofia Koivisto.*
» » » *Anna Dagmar Kvist.*
» » » *Aini Helena Lankinen.*
» » » *Martta Sofia Leinonen.*
» » » *Hilja Elvira Lento.*
» » » *Lilja Laura Lönnqvist.*
» » » *Anna Aili Kyllikki Malmiala.*
» » » *Aarne Johannes Martikainen.*
» » » *Alli Mäkelä.*
» » » *Hunna Elina Mölsä.*
» » » *Irene Johanna Nordström.*
» » » *Elsa Vilhelmina Nummielin.*
» » » *Ilta Kyllikki Passinen.*
» » » *Zaida Maria Isabella Pettersson.*
» » » *Suoma Maria Päivärinne.*
» » » *Tyyne Maria Raistakka, yliopp.*
» » » *Mary Reinius.*
» » » *Dagny Gunhild Maria Rosendahl.*
» » » *Eva Johanna Sandström.*
» » » *Katri Emilia Ingeborg Siljander.*
» » » *Hilja Eleonora Sivén.*
» » » *Tyyne Katri Snellman.*
» » » *Karl Gösta Storm.*
» » » *Ragnhild Stähle.*
» » » *Selma Maria Sund.*
» » » *Martta Maria Suominen.*
» » » *Väinö Vilhelm Sutinen.*
» » » *Toivo Gustaf Tuominen.*
» » » *Katri Elisabeth Wahlström.*
» » » *Aimo Untamo Valkamo, yliopp.*
» » » *Elvi Adele Viiala.*
» » » *Sanni Maria Virtanen.*

Apteekki tarkastaja fil. maist. Emil Sandroos on vuoden kuluessa tarkastanut 95 apteekkilaitosta, nim. 83 apteekkia ja 12 haara-apteekkia. Lääkintöhallitukselle jätettyjen tarkastuskertomusten mukaan ovat apteekit olleet yleensä hyvin hoidetut, varustetut riittävällä ja hyvänlaatuisella lääkevarastolla sekä tarpeellisilla työvälineillä ja tarvittavalla kalustolla.

VIII. Eläinlääkintölaitos.

Vuoden 1920 lopussa oli laillistettuja eläinlääkäreitä 159, joista yksi oleskeli ulkomailla.

Vuoden kuluessa laillistettiin seuraavat eläinlääkärit: Jalmari Johannes Markkanen, Viktor Adolf Roos, Arne Johannes Nyberg, Armas Kovasin, Claes Henrik Wikman ja Ola Westman.

Vuoden kuluessa kuolivat eläinlääkärit Kn. R. Ahlstedt, U. A. Heininen, A. S. S. Hovilainen ja A. V. Tuompo.

Vuoden lopussa oli siis laillistettuja eläinlääkäreitä 161, joista yksi asui ulkomailla.

Uudenmaan läänissä asui 40, Turun ja Porin läänissä 20, Ahvenanmaan maakunnassa 2, Hämeen läänissä 26, Viipurin läänissä 30, Mikkelin läänissä 8, Kuopion läänissä 7, Vaasan läänissä 15 ja Oulun läänissä 10. Kaksi eläinlääkärinä ei harjoittanut praktiikkaa.

Eläinlääketiedettä opiskeleville on jaettu apurahoina yhteensä 100,000 markkaa.

Sitäpaitsi myönnettiin eläinlääkäri V. A. Vartiaille ja A. V. Lautsialle kummallekin 2,000 markan stipendit.

Eläinlääkintölaboratorion johtajalle myönnettiin vuoden menosääntöön otettu 10,000 markan apuraha erinäisten eläintautien tutkimiseksi Saksassa ja Puolassa.

Tohtori V. Ehrströmille myönnettiin 2,000 markan apuraha maitohygienian ja maidontarkastuksen tutkimiseksi ulkomailla, lähinnä Münchenissä.

Valtioneuvosto myönsi 10,000 markan matka-apurahan edustajan lähettämiseksi Parisissa pidettävään kansainväliseen konferenssiin eläinruttojen tutkimista ja ehkäisemistä koskevien kysymysten pohtimista varten, ja Tasavallan Presidentti määräsi eläinlääk. tri V. Marjasen Suomen edustajaksi puheenalaisen konferenssiin.

Samoin myönsi valtioneuvosto lääkintöhallituksen eläinlääkintöasiain asessorille 15,000 markan apurahan karjaruton tutkimista varten Puolassa.

Eläinlääkärien lääkintöhallitukselle lähettämien vuosikertomusten mukaan tarkastettiin v. 1921 yhteensä 150,195 eläintä, joista hevosia 88,782, nautakarjaa 45,222, lampaista 1,536, vuohia 49, sikoja 9,396, koiria 4,883, kissoja 167 ja siipikarjaa 160 kpl.

Lähemmän selostuksen tehdyistä tutkimuksista antavat seuraavat taulukot.

	Lukumäärä — Nombre								Yhteensä Total
	Hevosia Chevaux	Nautakarjia Rozes bovine	Lampaita Moutons	Vuohia Chèvres	Sikoja Pores	Koiria Chiens	Kissoja Chats	Siipikarjia Volailles	
Myrkytys — Intoxicatio	3	27	2	1	2	10	3	2	50
Kasvaimia — Tumores	133	69	—	—	—	6	—	—	208
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	125	29	2	—	—	—	—	—	156
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	686	45	3	5	24	12	—	—	775
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	1,400	664	58	11	249	68	4	—	2,454
Virtsaj- ja siitinelinentauteja — Morbi organorum uropoëticor. et sexual. muliebr.	177	919	—	—	22	23	—	—	1,141
Hermosten tauteja — Morbi systematis nervorum	49	14	—	—	23	15	—	—	101
Silmätauteja — Morbi oculorum	180	95	1	—	—	15	—	—	291
Korvatauteja — Morbi organi auditus ..	7	—	—	—	2	34	—	—	43
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organorum locomotionis	1,787	305	—	—	3	21	1	2	2,119
Ihotauteja — Morbi cutis	613	540	—	—	116	44	—	94	1,407
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	1,963	199	—	—	8	37	—	—	2,207
Kuohitseminen — Castrationes	717	9	97	12	473	16	11	2	1,337
Muita leikkauksia — Operationes alii	2,363	615	5	1	72	96	4	—	3,156
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,248	164	—	—	14	5	—	—	1,431
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>									
Tarttuvia tauteja — Infectiones	60	23	—	—	—	10	—	—	93
Lauriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Lonkkasärky — Lumbago	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Poikimahalvaus — Ekklampsia puerperalis ..	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Ähky — Enteralgia	15	—	—	—	—	—	—	—	15
Pullistustauti — Tympanitis	—	10	—	—	—	—	—	—	10
Hedelmättömyys — Sterilitas	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi ..	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Myrkytys — Intoxicatio	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kasvaimia — Tumores	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	33	8	—	—	—	—	—	—	41
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	21	83	—	—	6	—	—	—	110
Virtsaj- ja siitinelinentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	2	49	—	—	—	—	—	—	51
Hermosten tauteja — Morbi systematis nervorum	4	1	1	—	—	—	—	—	6
Silmätauteja — Morbi oculorum	1	2	1	—	—	—	—	—	4
Korvatauteja — Morbi organi auditus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organorum locomotionis	65	14	1	—	1	—	—	—	81
Ihotauteja — Morbi cutis	20	13	—	—	16	—	—	—	49
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	65	23	—	—	—	—	—	—	88
Kuohitseminen — Castrationes	1	—	—	—	7	—	—	—	8
Muita leikkauksia — Operationes alii	22	15	—	—	—	—	—	—	37
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	54	6	—	—	—	—	—	—	60

	Lukumäärä — Nombre							
	Häveisiä Chevreaux	Nautakarjan Race bovine	Maanpaita Moutons	Vaholla Chèvres	Sikojen Pores	Koirien Chiens	Kissojen Chats	Sipakkarjan Volaille
<i>Hämeen lääni.</i>	14,481	6,285	310	7,138	813	14	—	23,748
Tarttuvia tauteja — Infectiones	2,083	1,169	—	—	371	219	1	3,843
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicaemia	25	4	—	—	—	—	—	29
Täpläkuume — Morbus maculosus	16	—	—	—	—	—	—	16
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	34	224	—	—	145	6	—	409
Lonkkasärky — Lumbago	100	—	—	—	—	—	—	100
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	—	117	—	—	9	—	—	126
Ähky — Enteralgia	350	5	—	—	2	—	—	357
Pullistustauti — Tympanitis	—	120	—	—	—	—	—	120
Hedelmättömyys — Sterilitas	60	596	3	—	12	—	—	671
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	204	—	—	—	—	—	—	204
Myrkytys — Intoxicatio	18	27	—	—	16	5	—	66
Kasvaimia — Tumores	96	18	—	—	1	8	—	123
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	197	51	—	—	—	3	—	251
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	509	53	—	—	43	44	—	649
Ruuan sulatuselinten tauteja — Morbi or- ganorum digestionis	1,565	917	8	4	257	102	2	2,855
Virtsan ja siitinelinten tauteja — Morbi or- ganorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	202	1,138	2	—	35	12	2	1,391
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	36	15	—	—	5	26	—	82
Silmätauteja — Morbi oculorum	141	67	—	—	58	2	—	268
Korvatauteja — Morbi organi auditus	7	6	—	—	1	48	—	62
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	2,207	181	—	—	5	35	2	2,430
Ihotauteja — Morbi cutis	859	486	—	—	85	112	—	1,542
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	1,702	211	2	1	12	71	—	1,999
Kuohitseminen — Castrationes	1,272	11	290	2	721	12	7	2,315
Muita leikkauksia — Operationes alii	1,666	423	5	—	60	92	—	2,246
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,132	446	—	—	—	16	—	1,594
<i>Viipurin lääni.</i>	21,629	9,773	209	3,200	1,394	68	—	35,076
Tarttuvia tauteja — Infectiones	2,586	2,216	5	—	390	390	1	5,588
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicaemia	105	10	—	—	—	2	—	117
Täpläkuume — Morbus maculosus	20	—	—	—	—	—	—	20
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	28	170	1	—	110	4	—	313
Lonkkasärky — Lumbago	81	—	—	—	—	—	—	81
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	—	434	—	—	29	—	—	463
Ähky — Enteralgia	491	7	—	—	—	—	—	498
Pullistustauti — Tympanitis	—	254	24	—	—	—	—	278
Hedelmättömyys — Sterilitas	150	530	—	1	1	—	—	682
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	196	—	—	—	—	—	—	196
Myrkytys — Intoxicatio	9	53	1	—	8	3	4	78
Kasvaimia — Tumores	188	39	—	—	—	9	—	236
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	473	95	—	—	1	4	—	573
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	1,185	80	—	—	9	39	—	1,313

	Lukumäärä — Nombre							
	Havosia Cherenz	Nautakarjaa Rice bovine	Lampaita Moutons	Viohia Chèvres	Sikojia Pores	Chienis	Kissoja Chats	Yhteensä Total
Täpläkuume — Morbus maculosus	3	—	—	—	—	—	—	3
Lauriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	16	133	—	—	74	—	—	223
Lonkkasärky — Lumbago	23	—	—	—	—	—	—	23
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	—	66	—	—	—	—	—	66
Ähky — Enteralgia	286	2	—	—	—	—	—	288
Pullistustauti — Tympanitis	—	64	—	—	—	—	—	64
Hedelmättömyys — Sterilitas	48	100	—	—	—	—	—	148
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	126	3	—	—	—	—	—	129
Myrkytys — Intoxicatio	—	17	—	—	—	1	30	48
Kasvaimia — Tumores	54	4	—	—	—	—	—	58
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	38	7	—	—	—	—	—	45
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	259	6	—	—	—	10	—	275
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	1,249	611	10	—	108	45	—	2,023
Virts- ja siitineliintentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sequalium muliebrum	155	315	—	—	2	1	—	473
Hernoston tauteja — Morbi systematis nervorum	57	—	—	—	—	—	—	57
Silmätauteja — Morbi oculorum	107	37	—	—	—	8	—	152
Korvatauteja — Morbi organi auditus	6	1	—	—	—	12	—	19
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organorum locomotionis	975	73	—	—	8	7	—	1,063
Ihotauteja — Morbi cutis	418	692	—	—	30	34	—	1,174
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	615	43	—	—	7	6	—	671
Kuohitseminen — Castrationes	493	—	8	2	154	2	—	659
Muita leikkauksia — Operationes alii	826	59	1	—	11	15	—	912
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis alii	654	96	—	—	—	13	—	763
<i>Vaasan läini.</i>								
Tarttuvia tauteja — Infectiones	12,083	4,282	146	4	959	494	5	17,973
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicæmia	823	491	3	—	212	76	—	1,605
Täpläkuume — Morbus maculosus	6	3	—	—	2	—	—	11
Lauriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	8	—	—	—	—	—	—	8
Lonkkasärky — Lumbago	32	165	20	—	74	1	—	292
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	84	—	—	—	—	—	—	84
Ähky — Enteralgia	2	140	—	—	6	—	—	148
Pullistustauti — Tympanitis	300	6	—	—	—	—	—	306
Hedelmättömyys — Sterilitas	—	202	1	—	—	—	—	203
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	71	281	—	—	9	—	—	361
Myrkytys — Intoxicatio	253	—	—	—	—	—	—	253
Kasvaimia — Tumores	7	12	—	—	7	5	—	31
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	69	19	—	—	—	7	—	91
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	112	24	12	—	2	2	—	152
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	532	41	7	—	4	21	—	605
Virts- ja siitineliintentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	2,122	808	26	—	202	99	—	3,257
Hernoston tauteja — Morbi systematis nervorum	186	898	8	—	19	17	—	1,128
	45	32	—	—	13	21	—	111

	Lukumäärä — Nombre								
	Hevosia Chevaux	Nautakarjaa Bœuf bovine	Lampaita Moutons	Vuoliah Chèvres	Sikojia Pores	Koiria Chiens	Kissoja Chats	Siipikarjaa Volaille	Yhteensä Total
Silmätauteja — Morbi oculorum	191	42	2	—	—	32	—	—	267
Korvatauteja — Morbi organi auditus ...	6	—	—	—	—	46	—	—	52
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	1,863	205	1	—	18	22	4	—	2,113
Ihotauteja — Morbi cutis	727	345	—	—	48	84	—	—	1,204
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii ...	1,266	191	—	—	2	29	—	—	1,488
Kuohitseminen — Castrationes	866	12	66	4	316	7	1	—	1,272
Muita leikkauksia — Operationes alii ...	1,095	174	—	—	25	22	—	—	1,316
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,421	191	—	—	—	3	—	—	1,615
<i>Oulun lääni.</i>	<i>7,477</i>	<i>2,677</i>	<i>157</i>	<i>—</i>	<i>374</i>	<i>315</i>	<i>7</i>	<i>—</i>	<i>11,007</i>
Tarttuvia tauteja — Infectiones	635	486	—	—	13	121	—	—	1,255
Märkä tai verenmyrkytys — Pyæmia vel septicaemia	11	1	—	—	—	—	—	—	12
Täpläkuume — Morbus maculosus	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Lauriisi tai luunpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	13	190	—	—	12	—	—	—	215
Lonkkasarkey — Lumbago	39	2	—	—	—	—	—	—	41
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis Ähky — Enteralgia	—	100	—	—	1	—	—	—	101
Pullistustauti — Tympanitis	157	17	—	—	—	—	—	—	174
Hedelmättömyys — Sterilitas	11	71	8	—	—	—	—	—	90
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	58	142	—	—	—	—	—	—	200
Myrkytys — Intoxicatio	139	—	—	—	—	—	—	—	139
Kasvaimia — Tumores	6	14	—	—	2	—	—	—	22
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	28	5	—	—	—	3	—	—	36
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	79	17	—	—	—	1	—	—	97
Ruuan sulatuselinten tauteja — Morbi or- ganorum digestionis	268	17	3	—	2	15	—	—	305
Virtsan- ja siitin elinten tauteja — Morbi or- ganorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	1,395	632	2	—	68	59	—	—	2,156
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	66	272	—	—	3	7	—	—	348
Silmätauteja — Morbi oculorum	18	1	—	—	—	—	—	—	19
Korvatauteja — Morbi organi auditus ...	91	42	—	—	—	16	2	—	151
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	4	—	—	—	1	18	3	—	26
Ihotauteja — Morbi cutis	1,212	110	—	—	7	10	—	—	1,339
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii ...	458	209	—	—	9	19	—	—	695
Kuohitseminen — Castrationes	544	50	—	—	1	17	2	—	614
Muita leikkauksia — Operationes alii ...	583	16	143	—	240	4	—	—	986
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	681	107	1	—	12	11	—	—	812
Summa summarum	88,782	45,222	1,536	—	499,396	4,883	167	160	150,195

Taulukko v. 1921 huomatuista tarttuvista kotieläintautitapauksista.

Tableau indiquant les cas de maladies infectieuses des animaux domestiques observés en 1921.

Piirieläinlääkäripiiri Districts vétérinaires	Abortus infectiosus	Aechmomyosis	Anthrax	Cholera epidemica	Cholera gallinarum	Coryza contagiosa equorum	Exanthema cötale vesicularium	Febris catarrhalis epizootica canis	Febris catarrhalis maligna boum	Gastroenteritis infectiosa vituli	Influenza erysipelatosi	Kolpitis catarrhalis contagiosa	Mallois	Lymphaangitis epizootica equorum	Malleus	Pneumonia interlobularis contagiosa	Proplasmosis	Rabies	Sarcophysea haemorrhagicae bovis	Scabies	Septicemia haemorrhagica suis	Stomatitis pustulosa contagiosa	Tetanus	Variole et varicellae	Yltäosuusi — Totali		
<i>Uudenmaan lääni.</i>	264	267	1	—	—	529	—	122	16	96	—	50	—	—	349	—	—	26	172	—	8	3	—	16	59	1,978	
Helsingin piiri	10	85	1	—	—	61	—	49	1	—	—	—	—	—	81	—	—	7	14	—	—	—	—	15	324		
Porvoon »	103	28	—	—	—	150	—	33	7	29	—	—	—	—	101	—	—	—	63	—	—	—	6	—	520		
Loviisan »	63	20	—	—	—	119	—	6	—	10	—	—	—	—	69	—	—	2	27	—	—	—	1	16	336		
Karjan »	—	21	—	—	—	7	—	6	—	—	—	12	—	—	23	—	—	6	29	—	5	—	1	2	112		
Vihdin »	88	113	—	—	—	192	—	28	8	57	—	38	—	—	75	—	—	11	39	—	3	—	8	26	686		
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	408	151	13	—	—	2,097	—	100	3	183	11	—	8	—	112	—	—	14	207	—	44	—	7	55	3,413		
Turun piiri	67	7	—	—	—	202	—	50	1	24	—	—	—	—	7	—	—	—	17	—	6	—	2	—	383		
Porin »	140	67	2	—	—	231	—	10	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	65	—	9	—	1	19	550		
Salon »	82	14	—	—	—	26	—	3	—	152	—	—	—	—	32	—	—	1	12	—	—	—	—	—	322		
Laitilan »	16	12	6	—	—	148	—	8	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	44	—	20	—	1	36	309		
Ikaalisten »	1	25	—	—	—	491	—	15	—	—	—	—	—	—	52	—	—	—	48	—	2	—	—	—	634		
Tyrvään »	84	25	4	—	—	795	—	8	1	7	8	—	8	—	—	—	—	5	21	—	5	—	2	—	973		
Loimaan »	18	1	1	—	—	204	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	2	—	1	—	242		
<i>Avenanmaan maak.</i>	—	3	—	—	—	60	—	10	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93		
Godbyn piiri	—	3	—	—	—	60	—	10	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93		
<i>Hämeen lääni.</i>	249	62	30	—	—	2,028	—	207	27	11	2	87	1	—	581	—	—	1	4	289	7	68	98	1	23	67	3,843
Hämeenlinnan piiri	14	12	21	—	—	607	—	32	4	—	—	35	—	—	142	—	—	3	82	6	1	—	6	18	983		
Tampereen »	—	13	9	—	—	397	—	97	6	4	—	1	—	—	227	—	—	—	65	1	13	—	1	3	867		
Lahden »	232	21	—	—	—	674	—	55	10	7	2	52	—	—	145	—	—	1	120	—	10	87	—	9	10	1,435	
Jämsän »	—	8	—	—	—	56	—	2	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	6	—	—	—	—	—	91		
Tammelan »	3	4	—	—	—	250	—	14	6	—	—	—	—	—	43	—	—	—	15	—	44	—	1	4	385		
Vilppulan »	—	4	—	—	—	44	—	7	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	—	11	—	4	5	82		
<i>Viipurin lääni.</i>	39	82	5	—	—	2,491	—	381	10	74	7	65	—	—	1,716	—	—	11	6	390	7	63	—	11	17	213	5,588
Viipurin piiri	37	23	2	—	—	876	—	218	—	—	—	—	—	—	796	—	—	1	84	—	2	—	9	142	2,190		
Haminan »	2	16	—	—	—	1,320	—	91	7	69	—	—	—	—	467	—	—	—	129	—	20	—	11	7	46	2,193	
Uudenkirkon »	—	1	3	—	—	31	—	—	—	5	7	—	—	—	86	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	140	
Käkisalmen »	—	18	—	—	—	32	—	5	—	—	—	11	—	—	33	—	—	—	19	—	—	—	—	1	12	131	
Kurkijoen »	—	7	—	—	—	68	—	9	—	—	—	4	—	—	100	—	—	—	86	5	—	—	—	—	5	236	
Sortavalan »	—	2	—	—	—	113	—	28	—	—	—	50	—	—	112	—	—	1	5	—	2	—	—	—	1	314	
Lappeenrannan piiri	—	2	—	—	—	43	—	28	—	—	—	—	—	—	93	—	—	4	59	—	—	—	—	—	7	236	
Pitkärannan »	—	7	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	5	—	—	—	8	2	7	—	—	—	—	32	
Suojärven »	—	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	48	
Raudun »	—	1	—	—	—	6	—	2	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
<i>Mikkelin lääni.</i>	68	5	—	—	—	364	—	6	8	—	—	—	—	—	275	—	—	1	861	21	1	—	1	—	1,611		
Mikkelin piiri	—	—	—	—	—	201	—	5	8	—	—	—	—	—	126	—	—	—	128	2	1	—	—	—	—	471	
Hartolan »	—	2	—	—	—	12	—	1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	26	

Piirieläinlääkärintpiiri <i>Districts vétérinaires</i>	Abortus infectiosus	Actinomycosis	Anthrax	Aphthae epizooticae	Cholera gallinarum	Coryza contagiosa equorum	Exanthema colicale vesiculosum	Febris catarrhalis epizootica canis	Febris catarrhalis maligna boum	Febris catarrhalis infectiosa vituli	Gastroenteritis infectiosa vituli	Influenza oryzipetosa	Kolpitis catarrhalis contagiosa	Malleus	Lymphangitis epizootica equorum	Pneumonia interlobularis contagiosa	Pneumonia interlobularis contagiosa	Rabies	Rhusisopathia suis	Sarcophyema haemorrhagicum bovis	Scabies	Septicaemia haemorrhag. suis	Stomatitis pustulosa contagiosa	Tetanus	Variolae et variolae	Yhteensä — Total	
Savonlinnan piiri ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	691	19	—	—	—	—	—	711	
Pieksämäen » ..	68	3	—	—	—	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	141	—	—	39	—	—	—	—	1	—	403	
<i>Kuopion lääni.</i>	77	13	3	—	416	—	—	60	12	—	—	—	—	—	—	547	—	—	11	248	5	43	—	16	3	19	1,484
Kuopion piiri	32	4	1	—	—	—	—	16	2	—	—	—	—	—	—	186	—	—	—	134	—	—	—	—	—	7	382
Joensuun »	—	1	—	—	39	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	78	—	—	7	4	3	—	—	—	—	—	138
Iisalmen »	45	2	2	—	181	—	—	13	5	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	64	—	7	—	16	1	12	376
Nurmeksen »	—	3	—	—	83	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4	—	36	—	—	—	—	135
Suonenjoen »	—	2	—	—	75	—	—	6	2	—	—	—	—	—	—	142	—	—	—	42	—	—	—	2	—	—	273
Tohmajärven »	—	1	—	—	38	—	—	14	2	—	—	—	—	—	—	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180
<i>Vaasan lääni.</i>	42	134	12	—	715	—	—	89	41	24	—	—	—	—	—	72	—	—	—	199	1	69	—	—	18	38	1,605
Vaasan piiri	—	47	—	—	16	—	—	37	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	32	—	6	—	—	1	8	152
Kristiinankaup. piiri	—	14	—	—	157	—	—	23	23	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	—	44	—	—	5	6	470
Seinäjoen »	—	47	12	—	46	—	—	9	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	1	—	—	7	3	144
Kokkolan »	22	8	—	—	229	—	—	2	6	9	—	—	—	—	—	2	—	—	—	16	—	14	—	—	3	—	368
Jyväskylän »	—	15	—	—	73	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	65	—	—	—	46	—	4	—	—	—	21	236
Viitasaaren »	12	1	—	—	140	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	161
Alavuden »	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Vetelin »	8	2	—	—	44	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	2	—	64
<i>Oulun lääni.</i>	295	15	—	—	629	—	—	121	35	24	—	—	—	—	—	4	—	—	—	13	—	3	—	—	3	58	1,255
Oulun piiri	28	—	—	—	83	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	151
Kajaanin »	—	—	—	—	83	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	1	—	103
Haapaveden »	83	8	—	—	61	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	257
Ylivieskan »	160	7	—	—	88	—	—	42	10	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	16	355
Kemin »	24	—	—	—	163	—	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	209
Rovaniemen »	—	—	—	—	106	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130
Pudasjärven »	—	—	—	—	41	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
Kittilän »	—	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Summa summarum	1,442	732	64	—	9,329	—	—	1,096	152	412	20	417	11	—	3,676	—	12	62	2,379	41	299	101	28	88	509	20,870	

Taulukko v. 1921 toimitetuista tuberkuliinitutkimuksista.
Tableau des examens par le tuberculine effectués en 1921.

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut <i>Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu</i>	Karjojen lukumäärä <i>Nombre d'assortiments de bétail</i>			1 vuotta nuorempia eläimiä <i>Animaux au-dessous de 1 an.</i>	2½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja <i>Taureaux et génisses au-dessous de 2 ½ ans</i>	2½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä <i>Taureaux et vaches au-dessus de 2 ½ ans</i>	Yhteensä <i>Total</i>				
	joissa on esiintynyt reaktioita <i>Chez lesquels des réactions ont eu lieu</i>	joissa ei ole esiintynyt reaktioita <i>Chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>		
<i>Uudenmaan lääni.</i>	60	15	75	140	—	605	8	3,814	54	4,559	62
Anjala	1	—	1	3	—	23	—	70	—	96	—
Askola	2	—	2	3	—	5	—	55	—	63	—
Pornainen	5	—	5	2	—	8	—	100	—	110	—
Degerby	1	—	1	—	—	—	—	80	—	80	—
Elimäki	—	2	2	—	—	31	—	296	8	327	8
Espoo	3	1	4	—	—	—	—	183	1	183	1
Inkoo	2	—	2	—	—	24	—	191	—	215	—
Karja	1	—	1	—	—	—	—	87	—	87	—
Karjalohja	1	—	1	7	—	5	—	25	—	37	—
Kirkkonummi	6	—	6	—	—	—	—	307	—	307	—
Lapträsk	3	1	4	—	—	56	8	97	25	153	33
Lohja	3	3	6	26	—	72	—	414	6	512	6
Mäntsälä	6	—	6	1	—	7	—	63	—	71	—
Pernaja	2	—	2	—	—	5	—	31	—	36	—
Pohja	3	—	3	3	—	49	—	221	—	273	—
Porvoon kaup.	4	—	4	—	—	—	—	16	—	16	—
Porvoon pit.	10	—	10	33	—	145	—	672	—	850	—
Siuntio	3	4	7	23	—	91	—	390	8	504	8
Sipoo	—	1	1	1	—	—	—	10	1	11	1
Ruotsinpyhtää	1	—	1	—	—	6	—	42	—	48	—
Mustio	2	1	3	—	—	46	—	199	2	245	2
Vihti	1	2	3	38	—	32	—	265	3	335	3
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	90	53	143	311	5	638	30	3,282	216	4,231	251
Angelniemi	—	1	1	—	—	—	—	18	1	18	1
Askainen	3	1	4	20	—	21	—	138	1	179	1
Eura	5	2	7	2	—	2	—	9	2	13	2
Eurajoki	—	1	1	58	1	77	14	516	34	651	49
Finby	1	—	1	5	—	—	—	26	—	31	—
Halikko	3	2	5	20	—	146	6	266	10	432	16
Kaarina	4	5	9	12	—	26	—	175	5	213	5
Karuna	—	1	1	16	—	26	—	86	1	128	1
Kiikka	—	2	2	—	—	26	—	100	2	126	2
Hämeenkyrö	1	—	1	—	—	—	—	8	—	8	—
Köyliö	—	1	1	—	—	—	—	4	2	4	2
Laitila	2	—	2	2	—	5	—	20	—	27	—
Lappi	2	1	3	2	1	—	—	4	1	6	2
Lemu	3	2	5	13	—	9	—	73	7	95	7
Lieto	3	1	4	25	—	14	—	99	1	138	1
Loimaa	—	1	1	—	—	8	—	23	1	31	1
Lokalahti	8	1	9	6	—	5	—	24	1	35	1
Maaria	1	2	3	3	—	8	1	48	10	59	11
Mynämäki	6	3	9	11	1	2	—	61	6	74	7
Naantalın maal.	—	1	1	8	—	4	—	20	4	32	4
Nakkila	—	1	1	23	—	13	1	282	58	318	59
Paimio	1	—	1	6	—	10	—	103	—	119	—
Perniö	5	4	9	1	—	65	—	487	21	553	21
Piikkiö	—	4	4	32	—	83	—	228	9	343	9
Punkalaidun	1	—	1	4	—	2	—	20	—	26	—
Pyhäranta	3	2	5	3	—	1	—	8	2	12	2

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut <i>Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu</i>	Karjojen lukumäärä <i>Nombre d'assortiments de bétail</i>		1 vuotta nuorempia eläimiä <i>Animaux au-dessous de 1 an.</i>		2½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja <i>Taureaux et génisses au-dessous de 2½ ans</i>		2½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä <i>Taureaux et vaches au-dessous de 2½ ans</i>		Yhteensä <i>Total</i>		
	joissa on esiintynyt reaktioita <i>Chez lesquels des réactions ont eu lieu</i>	joissa ei ole esiintynyt reaktioita <i>Chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>
Raisio	2	1	3	2	—	11	—	87	—	100	—
Salo	1	—	1	—	—	2	—	8	—	10	—
Sauvo	1	—	1	2	—	2	—	32	—	36	—
Taivassalo	4	2	6	2	—	3	—	23	3	28	3
Turku	—	1	1	—	—	1	1	5	4	6	5
Uskela	1	3	4	11	—	51	6	189	19	251	25
Uusikirkko	23	5	28	14	1	11	1	47	3	72	5
Oripää	—	1	1	2	—	—	—	11	2	13	3
Vehmaa	6	—	6	6	—	—	—	14	—	24	—
Yläne	—	1	1	—	—	4	—	20	6	20	6
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	2	—	2	—	—	—	—	15	—	15	—
Geta	1	—	1	—	—	—	—	14	—	14	—
Jomala	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
<i>Hämeen lääni.</i>	27	14	41	115	6	443	4	2,313	61	2,871	71
Hattula	2	—	2	—	—	20	—	90	—	110	—
Hauho	—	—	—	4	—	28	—	88	1	120	1
Hausjärvi	—	4	4	38	6	76	4	189	21	303	31
Hollola	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
Humppila	—	2	2	15	—	31	—	260	11	306	11
Hämeenlinnan maaseur.	1	—	1	—	—	7	—	51	—	58	—
Janakkala	1	—	1	—	—	23	—	129	—	152	—
Kalvola	1	—	1	—	—	45	—	155	—	200	—
Kangasala	1	—	1	4	—	7	—	52	—	63	—
Keuruu	1	—	1	—	—	—	—	58	—	58	—
Koski	2	—	2	—	—	1	—	2	—	3	—
Kuhmoinen	2	—	2	1	—	2	—	27	—	30	—
Längelmäki	2	—	2	4	—	5	—	14	—	23	—
Messukylä	5	—	5	13	—	21	—	53	—	87	—
Mänttä	1	1	2	—	—	—	—	123	1	123	1
Pirkkala	1	—	1	5	—	8	—	34	—	47	—
Pälkäne	—	—	—	—	—	48	—	187	1	235	1
Ruovesi	2	—	2	—	—	—	—	43	—	43	—
Somerniemi	—	1	1	17	—	29	—	104	—	150	—
Tampere	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
Urjala	1	1	2	1	—	27	—	46	7	74	7
Vanaja	2	1	3	2	—	59	—	245	3	306	3
Ylöjärvi	—	2	2	11	—	—	—	92	4	103	4
Ypäjä	—	2	2	—	—	5	—	270	12	275	12
<i>Viipurin lääni.</i>	29	7	36	36	—	130	5	707	38	873	43
Antrea	1	—	1	—	—	—	—	5	—	5	—
Hiitola	4	—	4	—	—	—	—	26	—	26	—
Jääski	—	1	—	—	—	1	1	10	1	11	2
Kurkijoki	1	—	1	7	—	20	—	91	—	118	—
Kymi	2	1	3	—	—	1	—	23	1	24	1
Muolaa	1	—	1	—	—	—	—	14	—	14	—
Nuijamaa	1	—	1	—	—	—	—	73	—	73	—
Pyhtää	6	—	6	—	—	4	—	19	—	23	—
Rautu	—	1	1	—	—	—	—	21	2	21	2
Ruokolahti	—	2	2	15	—	38	4	120	21	173	25
Räisälä	2	—	2	—	—	—	—	3	—	3	—
Sakkola	—	1	1	—	—	—	—	9	8	9	8
Soanlahti	1	—	1	—	—	10	—	37	—	37	—

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut <i>Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu</i>	Karjojen lukumäärä <i>Nombre d'assortiments de détail</i>		1 vuotta nuorempia eläimiä <i>Animaux au-dessous de 1 an.</i>		2 ½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja <i>Taureaux et génisses au-dessous de 2 ½ ans</i>		2 ½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä <i>Taureaux et vaches au-dessus de 2 ½ ans</i>		Yhteensä <i>Total</i>		
	<i>chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu</i>	joissa on esiintynyt reaktioita <i>chez lesquels des réactions ont eu lieu</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Tutkittujen lukumäärä <i>Nombre d'examinés</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Tutkittujen lukumäärä <i>Nombre d'examinés</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Tutkittujen lukumäärä <i>Nombre d'examinés</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>	Tutkittujen lukumäärä <i>Nombre d'examinés</i>	Reaktioiden lukumäärä <i>Nombre de réactions</i>
Sortavala	2	—	2	—	—	4	—	36	3	40	3
Suojärvi	3	—	3	1	—	4	—	15	—	20	—
Uukuniemi	2	—	2	—	—	—	—	3	—	3	—
Viipuri	1	—	1	13	—	—	—	88	—	101	—
Virolahti	2	1	3	—	—	48	—	114	2	162	2
<i>Mikkelin lääni.</i>											
Sysmä	2	1	3	22	—	14	1	192	1	228	2
	2	1	3	22	—	14	1	192	1	228	2
<i>Kuopion lääni.</i>											
Eno	1	—	1	—	—	—	—	8	—	8	—
Iisalmen pit.	5	—	5	—	—	4	—	32	—	36	—
Juuka	2	—	2	—	—	—	—	8	—	8	—
Karttula	5	—	5	7	—	6	—	54	—	67	—
Kontiolahti	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
Lapinlahti	2	1	3	—	—	6	2	33	11	39	13
Liperi	8	—	8	—	—	1	—	32	—	33	—
Kuopio	6	—	6	—	—	4	—	56	—	60	—
Nilsjä	1	—	1	—	—	1	—	6	—	7	—
Nurmes	10	—	10	—	—	—	—	29	—	29	—
Pielisjärvi	2	—	2	—	—	—	—	7	—	7	—
Pälkjärvi	1	1	2	—	—	19	—	70	1	89	1
Rautalampi	2	1	3	11	—	20	—	94	3	125	3
Varpaisjärvi	1	—	1	—	—	8	—	13	—	21	—
Valtimo	2	—	2	—	—	—	—	12	—	12	—
Vesanto	3	—	3	2	—	2	—	11	—	15	—
Värtsilä	1	—	1	—	—	7	—	72	—	79	—
Tohmajärvi	1	—	1	—	—	2	—	10	—	12	—
<i>Vaasan lääni.</i>											
Isokyrö	27	3	30	32	4	48	5	247	25	327	34
Kauhajoki	3	—	3	—	—	3	—	17	—	20	—
Kälviä	3	—	3	2	—	4	—	19	—	25	—
Kälviä	2	2	4	5	2	3	2	18	12	26	16
Laihia	1	—	1	1	—	1	—	3	—	5	—
Lapua	1	1	2	5	2	9	3	38	13	52	18
Mustasaari	1	—	1	—	—	1	—	3	—	4	—
Nurmo	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—
Närpiö	9	—	9	5	—	18	—	36	—	59	—
Saarijärvi	2	—	2	11	—	7	—	72	—	90	—
Seinäjoki	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—
Ylistaro	2	—	2	1	—	2	—	16	—	19	—
Äänekoski	1	—	1	—	—	—	—	25	—	25	—
<i>Oulun lääni.</i>											
Oulainen	29	—	29	24	—	39	—	278	—	341	—
Oulujoki	4	—	4	2	—	3	—	31	—	36	—
Paavola	—	—	—	4	—	—	—	19	—	23	—
Paltamo	11	—	11	3	—	11	—	93	—	107	—
Pattijoki	4	—	4	6	—	5	—	48	—	59	—
Pattijoki	1	—	1	—	—	3	—	10	—	13	—
Revolahdi	1	—	1	2	—	3	—	25	—	30	—
Sievi	1	—	1	1	—	2	—	3	—	6	—
Sikajoki	3	—	3	2	—	7	—	18	—	27	—
Sotkamo	1	—	1	2	—	—	—	8	—	10	—
Tervola	1	—	1	—	—	—	—	11	—	11	—
Ylivieska	2	—	2	2	—	5	—	12	—	19	—
Summa summarum	320	96	416	700	15	1 997	55	11 396	410	14 093	480

Lääkintöhallituksen nautakarjatuberkulosin vastustamiseksi asetetun konsulentin vuosikertomus v. 1921.

Konsulentin työohjelma on vuonna 1921 jatkunut huhtikuun 1 p:nä 1909 annetun ohjesäännön mukaisesti. Sanottuna vuonna on konsulentti myös määrätty hoitamaan 20/6—20/7 eläinlääkintöasiain asessorin viransijaisuutta. Vuoden aikana on tarkastettu ainoastaan 11,501 eläintä 371 karjassa eli siis suunnilleen sama määrä kuin edellisenäkin vuonna. Oheenliitetyistä tilastollisista taulukoista käy lähemmin selville tarkastusten tulokset.

Henrik Tallgren.

Taulu N:o 1.
Tableau N:o 1.

Läänittäinen yhdistelmä
Resumé des gouverne-

Lääni Gouvernement	1 v. nuoremmat eläimet <i>Animaux au-dessous de 1 an</i>			2 ½ v. nuoremmat hiehot <i>Taureaux et génisses au-dessous de 2 ½ ans</i>			2 ½ v. vanhemmat naudat <i>Taureaux et vaches au-dessus de 2 ½ ans</i>			Yhteensä <i>Total</i>		
	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>	
		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.
	Uudenmaan lääni	249	6	4	593	—	83	2,517	11	184	3,359	17
Turun ja Porin lääni	350	2	3	738	27	18	3,655	178	80	4,743	207	101
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	83	5	1	182	1	—	846	28	30	1,111	34	31
Viipurin »	29	—	—	130	4	4	633	21	27	792	25	31
Mikkelin »	22	—	—	14	1	1	192	1	2	228	2	3
Kuopion »	17	—	—	60	2	—	481	10	7	558	12	7
Vaasan »	43	7	3	47	5	3	281	57	10	371	69	16
Oulun »	22	—	—	40	—	—	277	—	—	339	—	—
Yhteensä	815	20	11	1,804	40	109	8,882	306	340	11,501	366	460

Taulu N:o 1 a.
Tableau N:o 1 a.

Vuosi 1921 —

Lääni Gouvernement	1) Ensi kerran tutkittuja <i>1) Assortiment de bétail examiné pour la première fois.</i>							2) Uudestaan tutkittuja tartuttamattomia karjoja <i>2) Assortiment de bétail réexaminé, non infecté</i>						
	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktiot <i>Réactions</i>		Reaktiot % <i>Réact. en %</i>			Karjojen luku <i>Nombre d'assorti- ments de bétail</i>	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktiot <i>Réactions</i>		Reaktiot % <i>Réact. en %</i>			Karjojen luku <i>Nombre d'assorti- ments de bétail</i>
		V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V. C.			E. I.	V. C.	E. I.			
		Uudenmaan lääni	233	7	1	3.0			0.4	3.4	6	1,028	6	
Turun ja Porin lääni	734	30	25	4.1	3.4	7.5	62	721	5	4	0.7	0.6	1.3	15
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	103	6	—	5.8	—	5.8	6	69	5	2	7.2	—	7.2	1
Viipurin »	256	19	7	7.4	2.7	10.1	25	363	3	—	0.8	0.6	1.4	6
Mikkelin »	228	2	3	0.9	1.3	2.2	3	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion »	309	12	7	3.9	2.3	6.2	32	191	—	—	—	—	—	20
Vaasan »	230	29	12	12.6	5.2	17.8	21	78	—	—	—	—	—	10
Oulun »	147	—	—	—	—	—	17	192	—	—	—	—	—	13
Yhteensä	2,240	105	55	4.7	2.5	7.2	172	2,642	19	29	0.7	1.1	1.8	79

v. 1921.
ments année 1921.

Reaktiot Réactions			Karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail	Karjojen keskiuus Grandeur moyenne des assortiments de bétail	Vastavaikuttaneiden karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées					
%		V + E C + I			V. C.	E. I.	V + E C + I	%		
V. C.	E. I.							V. C.	E. I.	V + E C + I.
0.5	8.1	8.6	41	82	6	16	22	14.6	39.0	53.6
4.4	2.1	6.5	153	31	43	17	60	28.1	11.3	39.2
3.1	2.8	5.9	19	58	9	2	11	47.4	10.5	57.9
3.2	3.9	7.1	33	24	8	1	9	24.2	3.0	27.2
0.9	1.3	2.2	3	76	1	—	1	33.3	—	33.3
2.2	1.3	3.5	54	10	2	1	3	3.7	1.9	5.6
18.6	4.3	22.9	38	10	9	2	11	23.7	5.3	29.0
—	—	—	30	11	—	—	—	—	—	—
3.2	4.0	7.2	371	31	78	39	117	21.0	10.5	31.5

Année 1921.

3) Uudelleen tutkittuja tartutetun karjan vastavaikuttamattomia eläimiä 3) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction							4) Varmisteeksi tutkittuja tartutetun karjan epävarmasti vastavaikuttaneita eläimiä 4) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté laquelle présentait une réaction incertaine							5) Varmisteeksi tutk. tartuttamattoman karjan epävarmasti vastavaikuttaneita eläimiä 5) Partie réexaminée d'assortiment de bétail non infecté laquelle présentait une réaction incertaine						
Numero d'assortiments	Tutkittujen eläinten luku		Reaktiot Réactions			Karjojen luku Nombre d'assortiments de bétail	Numero d'assortiments examinés	Tutkittujen eläinten luku		Reaktiot Réactions			Karjojen luku Nombre d'assortiments de bétail	Numero d'assortiments examinés	Tutkittujen eläinten luku		Reaktiot Réactions			Karjojen luku Nombre d'assortiments de bétail
	V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I			V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I			V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I	
1399	2	130	0.1	9.3	9.4	11	469	1	116	0.2	24.7	24.9	7	230	1	1	0.4	0.4	0.8	3
2999	139	55	4.6	1.8	6.4	32	240	21	15	8.8	6.3	15.1	20	49	12	2	24.5	4.1	28.6	24
928	21	27	2.3	2.9	5.2	10	11	2	4	18.2	36.4	54.6	2	—	—	—	—	—	—	—
173	3	22	1.7	12.7	14.4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	40	4	65.6	6.6	72.2	5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
5,618	205	238	3.6	4.2	7.8	62	720	24	135	3.3	18.8	22.1	29	281	13	3	4.6	1.1	5.7	29

Taulu 1 b.
Tableau 1 b.

Taulukko osoittava reaktioprocentin vaihtelua vv. 1908—1921 erikois-tilaston 1, 2 ja 3 kohdissa mainituissa tapauksissa.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions pour les années 1908—1921 dans les classes N:o 1, 2 et 3, mentionnées ci-dessous.

Vuosi An	Tutkittujen karjojen luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot Réactions			Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Tutkittujen karjojen luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot Réactions			Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Tutkittujen karjojen luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot Réactions			
		V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I.			V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I.			V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I.	
1) Ensikerran tutkittuja. Assortiment de bétail examiné pour la première fois.					2) Uudelleen tutkittuja tartut- tamattomia karjoja. Assortiment de bétail réexaminé non infecté.					3) Uudelleen tutkittuja tartut- tetun karjan vastavaikuttamat- tomia eläimiä. Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction.					
1908	—	21,529	1,122	380	7.0	—	18,336	380	331	3.9	—	14,887	778	290	7.2
1909	—	28,719	1,063	456	5.3	—	18,764	279	244	2.8	—	23,449	817	429	5.3
1910	2,250	29,956	709	650	4.4	497	16,980	243	258	2.9	448	26,446	763	545	5.0
1911	1,733	21,270	527	361	4.2	618	19,205	242	273	2.7	396	23,912	847	592	6.0
1912	2,079	24,004	405	461	3.6	737	22,385	274	318	2.6	401	21,442	838	527	6.4
1913	3,649	42,738	679	711	3.2	914	25,311	285	304	2.3	446	23,757	612	552	4.9
1914	2,498	24,617	308	319	2.6	598	19,767	308	293	3.1	490	21,695	828	637	6.7
1915	432	5,469	222	162	9.7	309	9,291	163	227	4.2	472	24,785	754	853	6.4
1916	472	4,771	62	106	3.5	238	7,617	66	66	1.8	468	20,308	634	527	5.7
1917	157	2,392	86	51	5.7	157	6,196	108	143	4.0	227	11,971	254	297	4.6
1918	83	823	32	26	7.0	35	1,634	35	11	2.8	26	3,134	32	76	3.4
1919	132	2,472	96	17	4.6	56	2,609	42	28	2.7	103	9,195	210	266	5.2
1920	201	3,065	303	66	12.1	94	3,369	49	37	2.6	75	4,524	72	91	3.6
1921	172	2,240	107	55	7.2	79	2,642	19	29	1.8	62	5,618	205	238	7.8

Taulu 2.
Tableau 2.

Vertaileva taulukko vv. 1908—1921 tutkittujen nautaeläinten lukumää-
rystä ja niiden reaktioprocenteista.

Tableau comparatif pour les années 1908—1921 du nombre examiné des ani-
maux de race bovine et la proportion pour cent des réactions parmi ceux-ci.

Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réactions en %	Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réactions en %
1908	57,031	6.4	1915	42,677	6.1
1909	72,165	4.9	1916	34,545	4.7
1910	73,978	4.4	1917	21,867	5.5
1911	66,419	5.0	1918	5,660	4.0
1912	70,628	4.5	1919	14,804	5.0
1913	94,021	2.8	1920	11,333	6.0
1914	69,185	4.3	1921	11,501	7.2

Taulu 3.
Tableau 3.

Vertaileva taulukko eri läänien reaktioprosenteista.
Tableau comparatif de la proportion pour cent des réactions dans les différents gouvernements pour les années 1908—1921.

L ä ä n i Gouvernement	Tutkittu- jen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. % C. + I. en %	L ä ä n i Gouvernement	Tutkittu- jen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. % C. + I. en %
		V. C.	E. I.				V. C.	E. I.	
<i>Uudenmaan lääni.</i>					1917	4,445	1.8	2.7	4.5
1908	15,126	4.6	2.5	7.1	1918	987	1.3	1.1	2.4
1909	17,908	2.4	2.0	4.4	1919	4,605	2.5	4.3	6.8
1910	16,214	2.9	2.3	5.2	1920	1,378	2.4	2.1	4.5
1911	17,353	2.6	2.6	5.2	1921	1,111	3.1	2.8	5.9
1912	14,522	2.6	2.0	4.6	<i>Viipurin lääni.</i>				
1913	16,948	1.8	2.0	3.8	1908	3,932	2.0	2.2	4.2
1914	14,365	1.2	2.0	3.2	1909	5,326	4.8	1.7	6.5
1915	12,611	2.6	2.6	5.2	1910	5,358	2.7	1.0	3.7
1916	8,814	2.8	2.0	4.8	1911	5,020	2.1	0.9	3.0
1917	5,319	2.0	1.9	3.9	1912	3,524	3.4	0.7	4.1
1918	1,010	0.1	1.2	1.3	1913	4,382	1.9	1.4	3.3
1919	4,058	1.3	1.9	3.2	1914	3,070	4.0	2.4	6.4
1920	2,817	1.7	2.3	4.0	1915	1,292	3.9	2.9	6.8
1921	3,359	0.5	8.1	8.6	1916	1,106	2.4	4.5	6.9
<i>Turun ja Porin lääni.</i>					1917	774	4.9	0.6	5.5
1908	11,692	6.5	2.1	8.6	1918	493	4.8	2.4	7.2
1909	15,693	3.7	2.3	6.0	1919	1,100	5.1	0.6	5.7
1910	14,469	2.5	1.5	4.0	1920	735	3.3	0.1	3.4
1911	13,588	4.9	2.1	7.0	1921	795	3.2	3.9	7.1
1912	17,501	3.8	3.7	7.5	<i>Mikkelin lääni.</i>				
1913	31,675	2.3	2.1	4.4	1908	2,854	1.3	1.5	2.8
1914	22,121	3.1	2.2	5.3	1909	2,685	1.3	1.0	2.3
1915	3,128	2.6	2.8	5.4	1910	3,015	4.0	1.1	5.1
1916	8,774	3.6	1.9	5.5	1911	4,113	0.5	2.1	2.6
1917	7,810	2.9	3.7	6.6	1912	3,403	0.7	0.5	1.2
1918	2,129	1.6	4.0	5.6	1913	2,342	0.6	1.6	2.2
1919	3,811	3.1	1.0	4.1	1914	1,837	1.0	3.2	4.2
1920	2,834	10.2	2.7	12.9	1915	2,600	1.2	7.4	8.6
1921	4,743	4.4	2.1	6.5	1916	965	0.4	1.5	1.9
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>					1917	1,131	0.6	2.3	2.9
1919	65	—	10.8	10.8	1918	65	1.5	—	1.5
1920	7	—	—	—	1919	—	—	—	—
1921	—	—	—	—	1920	31	—	6.5	6.5
<i>Hämeen lääni.</i>					1921	228	0.9	1.3	2.2
1908	12,993	3.8	0.9	4.7	<i>Kaopion lääni.</i>				
1909	13,388	3.6	1.0	4.6	1908	3,509	1.6	1.2	2.8
1910	15,845	2.1	1.3	3.4	1909	3,991	1.2	0.9	2.1
1911	13,582	2.2	1.6	3.8	1910	7,103	2.4	1.8	4.2
1912	14,848	1.5	1.1	2.6	1911	3,576	2.5	2.2	4.7
1913	20,754	1.5	1.6	3.1	1912	6,743	1.1	1.1	2.2
1914	13,849	1.4	1.8	3.2	1913	6,723	1.0	1.2	2.2
1915	9,826	3.3	2.9	6.2	1914	5,257	1.5	1.3	2.8
1916	7,728	0.9	2.3	3.2	1915	1,940	3.4	3.5	6.9

Lääni <i>Gouvernement</i>	Tutkittujen eläinten luku <i>Nombre d'animaux examinés</i>	Reaktiot % <i>Réact. en %</i>		V. + E. % C. + I. en %	Lääni <i>Gouvernement</i>	Tutkittujen eläinten luku <i>Nombre d'animaux examinés</i>	Reaktiot % <i>Réact. en %</i>		V. + E. % C. + I. en %
		V. C.	E. I.				V. C.	E. I.	
1916	488	3.9	2.5	6.4	1919	218	1.8	0.9	2.7
1917	250	6.4	3.6	10.0	1920	2,367	0.6	0.7	1.3
1918	106	—	—	—	1921	371	18.6	4.3	22.9
1919	361	8.3	3.9	12.2	<i>Oulun lääni.</i>				
1920	751	5.3	3.5	8.8	1908	2,855	3.3	0.4	3.7
1921	558	2.2	1.3	3.5	1909	8,198	3.8	0.6	4.4
<i>Vaasan lääni.</i>					1910	6,250	2.8	2.9	5.7
1908	4,070	10.0	2.7	12.7	1911	5,235	3.7	1.2	4.9
1909	4,976	3.9	2.6	6.5	1912	5,130	2.1	0.7	2.8
1910	5,724	2.4	5.4	7.8	1913	5,258	1.9	1.4	3.3
1911	3,952	3.8	4.0	7.8	1914	4,361	2.6	2.2	4.8
1912	5,157	2.1	3.2	5.3	1915	1,880	3.6	2.7	6.3
1913	5,939	1.5	1.7	3.2	1916	4,372	2.6	2.7	5.3
1914	4,325	2.2	2.3	4.5	1917	1,215	3.0	1.4	4.4
1915	3,400	3.5	4.9	8.4	1918	433	4.9	1.3	6.2
1916	2,298	2.4	2.3	4.7	1919	586	0.3	1.2	1.5
1917	923	8.7	5.6	14.3	1920	413	2.9	1.9	4.8
1918	437	1.4	—	1.4	1921	339	—	—	—

Taulu 5.
Tableau 5.

Vertaileva taulukko osoittava tutkittujen karjojen lukumäärää, keski-suuruutta, reaktioprosenttia sekä varmasti ja epävarmasti vastavaikuttaneiden karjastojen vaihtelua vv. 1908—1921.

Tableau comparatif pour les années 1908—1921 indiquant le nombre, la grandeur moyenne, la proportion pour cent des réactions des assortiments de bétail ainsi que la diminution ou l'augmentation en pour cent des assortiments de bétail à réaction certaine et incertaine.

	Tutkittujen karjojen luku <i>Nombre d'assortiments de bétail examinés.</i>	Karjojen keski-suuruus <i>Grandeur moyenne des assortiments de bétail</i>	Vastavaikuttaneiden karjojen luku <i>Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées</i>			Reaktiot % <i>Réact. en %</i>		
			V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.
1908	1,802	32	464	125	589	25.7	6.9	32.6
1909	2,817	26	576	196	772	20.4	7.0	27.4
1910	3,260	23	549	374	923	16.8	11.5	28.3
1911	2,845	23	488	269	757	17.2	9.5	26.7
1912	3,558	18	545	339	884	15.3	9.5	24.8
1913	5,218	18	599	457	1,056	11.5	8.8	20.3
1914	3,845	18	428	344	772	11.1	9.0	20.1
1915	1,354	32	360	244	604	26.5	18.0	44.5
1916	1,285	27	217	188	405	16.9	14.6	31.5
1917	593	37	151	81	232	25.4	13.7	39.1
1918	149	38	18	22	40	12.1	14.7	26.8
1919	315	47	81	48	129	25.7	15.2	40.9
1920	390	29	69	52	121	17.7	13.3	31.0
1921	371	31	78	39	117	21.0	10.5	31.5

Taulu 8.
Tableau 8.

Taulukko, joka osoittaa erikoistilaston 1, 2 ja 3 kohdissa mainittujen varmojen ja epävarmojen reaktioiden keskinäisen suhteen vv. 1908—1921.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions certaines et incertaines pour les années 1908—1921 au de dans des art 1, 2 et 3 dans la statistique spéciale.

V. u o s i A n	Tutkittujen luku Nombre d'individus examinés	Reaktioiden luku Nombre de réactions		Reaktiot % Réaction en %			Epävarmojen reaktioiden suhte 100 varmaan Incertaines sur 100 réactions certaines	Varmojen reaktioiden suhte 100 epävarmaan Certaines sur 100 réactions incertaines
		V. C.	E. I	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.		
<i>Mom. 1. Ensi kerran tutkittuja: Assortiment de bétail examiné pour la première fois:</i>								
1908	21,529	1,122	308	5.2	1.8	7.0	33.9	295.3
1909	28,719	1,063	465	3.7	1.6	5.3	42.9	230.9
1910	29,956	709	650	2.3	2.3	4.6	91.7	109.0
1911	21,270	527	361	2.5	1.7	4.2	68.3	146.0
1912	24,004	405	461	1.7	1.9	3.6	113.8	87.9
1913	42,738	679	711	1.5	1.7	3.2	104.7	95.5
1914	24,617	308	319	1.3	1.3	2.6	103.6	96.6
1915	5,469	222	162	6.7	3.0	9.7	73.0	137.0
1916	4,771	62	106	1.3	2.2	3.5	170.9	58.5
1917	2,392	86	51	3.6	2.1	5.7	59.3	168.6
1918	823	32	26	3.9	3.1	7.0	81.2	123.0
1919	2,472	96	17	3.9	0.7	4.6	17.7	564.7
1920	3,065	303	66	9.9	2.2	12.1	21.8	459.1
1921	2,240	105	55	4.7	2.5	7.2	52.4	190.9
<i>Mom. 2. Uudelleen tutkittuja tartuttamattomia karjoja: Assortiment de bétail réexaminé non infecté:</i>								
1908	14,887	778	290	5.2	1.9	7.1	37.3	268.3
1909	23,449	817	429	3.5	1.8	5.3	52.5	190.4
1910	26,446	763	545	2.9	2.1	5.0	71.4	140.0
1911	23,912	847	592	3.5	2.5	6.0	69.9	143.1
1912	21,442	838	527	3.9	2.5	6.4	62.9	119.0
1913	23,311	285	304	1.1	1.2	2.3	106.7	93.7
1914	19,767	308	293	1.6	1.5	3.1	95.1	105.1
1915	9,291	163	227	1.8	2.4	4.2	139.3	71.8
1916	7,617	66	66	0.9	0.9	1.8	100.0	100.0
1917	6,196	108	143	1.7	2.3	4.0	132.4	75.5
1918	1,634	35	11	2.1	0.7	2.8	31.4	318.1
1919	2,609	42	28	1.6	1.1	2.7	66.7	150.0
1920	3,369	49	37	1.5	1.1	2.6	75.5	132.4
1921	2,642	19	29	0.7	1.1	1.8	152.6	65.5

Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'examines examines	Reaktioiden luku Nombre de réactions		Reaktiot % Réaction en %			Eri- vammojen reaktioiden suhde 100 vammaan Facies ratios sur 100 réactions certaines	Vammojen reaktioiden suhde 100 epävammaan Civitas sur 100 réactions incertaines
		V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.		
<i>Mom. 3. Uudelleen tutkittuja tartute- tun karjan vastavaikuttamatto- mia eläimiä: Partie réexaminée d'assortiment de bétail injecté, trouvée sans réaction:</i>								
1908	18,336	380	331	2.1	1.8	3.9	87.1	114.8
1909	18,764	279	244	1.5	1.3	2.8	87.5	114.8
1910	16,980	243	258	1.4	1.5	2.9	106.2	94.2
1911	19,205	242	273	1.3	1.4	2.7	112.8	88.6
1912	22,385	274	318	1.2	1.4	2.6	116.0	86.2
1913	23,757	612	552	2.6	2.3	4.9	90.2	110.9
1914	21,695	828	637	3.8	2.9	6.7	76.9	130.0
1915	24,785	754	853	3.0	3.4	6.4	113.1	88.4
1916	20,308	634	527	3.1	2.6	5.7	83.1	120.3
1917	11,971	254	297	2.1	2.5	4.6	116.9	85.5
1918	3,134	32	76	1.0	2.4	3.4	237.5	42.1
1919	9,195	210	266	2.3	2.9	5.2	126.7	78.9
1920	4,524	72	91	1.6	2.0	3.6	126.4	79.1
1921	5,618	205	238	3.6	4.2	7.8	111.2	86.1

Eläinlääkintölaboratorio.

Laboratorion johtajan toimi on ollut avoinna kesäkuun 1 päivään, jona aikana sitä hoiti tohtori V. Kankaanpää. Kesäkuun 1 päivästä vuoden loppuun hoiti sitä tohtori R. Hindersson.

Laboraattorintoimi on ollut koko vuoden avoinna. Sitä hoiti lokakuun 1 päivään johtajantoimensa ohella tohtori V. Kankaanpää, ja siitä vuoden loppuun, samoin johtajavirkansa ohella tohtori R. Hindersson.

Assistentinvirka on myöskin ollut koko vuoden avoinna. Sitä hoiti tammi-kuun 1 päivästä marraskuun 1 päivään eläinlääkäri G. E. Korte, ja siitä vuoden loppuun eläinlääkäri V. Ehrström.

Laboratorion henkilökuntaan kuului sitä paitsi konttoristi, laboratorio-apulainen ja vahtimestari.

Laboratoriosta on vuoden kuluessa paitsi paketteja ja muita lähetyksiä lähetetty kaikkiaan 674 kirjelmää.

Julkisille viranomaisille on lähetetty seuraavat kirjelmät:

Kesäkuun 27 päivänä lääkintöhallitukselle lausunto valmistamattomien nahkojen maahantuonnin ehdoista.

Heinäkuun 15 p:nä lääkintöhallitukselle anomus 60,000 mk:n lisämäärärahan myöntämisestä vuodelle 1921.

Johtaja R. Hinderesson on valtioavulla käynyt Puolassa ja Saksassa tutkimaan karjaruton, turpa- ja sorkkataudin ja pernaruton vastustamista nautakarjassa.

Helmikuun 10 p:nä vahvisti valtioneuvosto sellaisen lisäyksen laboratorion sääntöihin, että laboratorion tulee tehdä kaikki sotalaitoksen tarttuvien kotieläintautien toteamiseksi haluamat bakteriologiset, serologiset ja patologistanatominiset tutkimukset.

Yhdistelmä toimitetuista tutkimuksista.

Hevosia:

Pernarutto, negat. tulos		3
Raivotauti, rabies canina, posit. tulos	1	
» » » negat. »	1	2
	<u>17</u>	
Räkätauti, malleus, posit. tulos	13	30
» » negat. »		
Märkäpesäke, stafylokokkeja		1
Kasvaimia:		
Fibromi	1	
Melanomi	1	2
	<u>2</u>	
Syyhy, negat.		2
Munuaistulehdus (märkivä)		1
Imusuonitulehdus »		1
Lonkkasärky		1

Aasi:

Särkoma		1
---------------	--	---

Nautakarjaa:

Luomistaudin serologisia tutkimuksia:		
abortus infectiosus posit. tulos	733	
» » negat. »	2,347	3,080
Luomistaudin bakteriologisia tutkimuksia:		
jälkeiset, epävarma tulos	1	
sikiö, posit. tulos	2	
» negat. »	2	5
Pernarutto, anthrax, posit. tulos	5	
» » negat. »	21	26
Tuberkulosi:		
maito negat. tulos	4	
elin » »	17	
» posit. »	1	22

Ritinärutto, gangraena emphysematosum

Tarttuva vasikkaripuli:

Coli-A-bacillosis	7	
Coli-A-bacillosis	4	
Diplokokki-septikämia	1	
Staphylomycosis	1	
Pyobacillosis	1	
Ei bakteerien aiheuttama sairaus	5	19
	<hr/>	
Rabies, 1 vasikka negat. tulos		1
Kasvaimia:		
Carcinoma	2	
Lymfo-sarkoma	1	
Papilloma	1	4
	<hr/>	
Keuhkotulehdus, pneumonia		1
Loiset:		
Kalkkiutuneita loispesäkkeitä suolistossa		2
Mätä:		
Streptokokki-tartunta		1
Verikoe, piroplasmosis		1
Utaretulehdus (märkivä)		4
Pyelonephritis bacillosa		1
Gastroenteritis		2
Enteritis		5
Tutkittu maitoa:		
patogenisia bakteereita, negat. tulos	3	
vieras maku, » »	2	
ilman diagnosia sopimattoman aineiston vuoksi	2	7
	<hr/>	

Lampaista:

Sarcocystis tenella oesophagii		1
Raivotauti, posit. tulos	1	
» negat. »	1	2
	<hr/>	

Sikoja:

Pernarutto, anthrax, negat. tulos		6
Sikatauti, posit. »		4
Sikarutto » »		1
Sikaruusu, rhusiopathia suis, posit. tulos		2
Sädesieni		1
Gastroenteritis		11
Keuhkotulehdus		8
Raivotauti, negat. tulos		1
Laryngopharyngitis		1
Pyobacillosis		3
Märkäpesäke (streptokokkien aiheuttama)		1
Strongylus paradoxus keuhkossa		1

Koiria:

Raivotauti: posit. tulos	29	
» negat. »	30	
» tutkimatta aineiston kelpaamattomuuden vuoksi ..	6	65
Myrkytys, intoxicatio		1
Hydrocephalus internus		1

Kissoja:

Raivotauti poist. tulos	7	
» negat. »	18	25
Gastroenteritis		3

Kaniineja:

Suolitulehdus, enteritis		3
Septicaemia		2

Rottia:

Raivotauti, negat. tulos		1
--------------------------------	--	---

Lintuja:

Suolitulehdus (kanoja)		3
Munatorventulehdus, oophoritis (kanoja)		3
Maksatulehdus, hepatitis »		1
Ei tarttuva tauti		4
Heterakis papillosa		1
Ilman diagnosia		1

Sekalaisia:

Makkaraa kelpaavaisuuteen nähden kelvollista		3
» » » kelvotonta		2
Sesami- ja liinansiemenkakkuja		1
Lausunto hevosen kuolemantapauksen johdosta		1

Yhteensä 3,391

Serumin ja muiden istutusaineiden valmistus.

Laboratoriosta on annettu:

Pääntautiserumia	91,440 ccm.
» vaksinia	11,567 »
Coli-A-B-serumia	6,860 »
Sikaruususerumia	6,575 »
Luomistautivaksinia	6,340 »

Tuberkuliinin valmistus.

Kaikkiaan annettiin laboratoriosta:

tuberkuliinia nahanalaista käyttöä varten	6,734.5 ccm.
» nahansisäistä » »	609 »

Yhteensä 18,777 eläimelle.

Tästä annettiin valtion laskuun 4,160.5 ccm nahanalaista ja 387.5 ccm nahansisäistä käyttöä varten.

Laboratoriossa tehtyjen valmisteiden ja tutkimusten hinnat olivat seuraavat:

Pääntautiserumi, annos 30 ccm.	Smk	6: —
» » » » 23/2 alkaen	»	10: —
» » » » 1/9 »	»	15: —
» » 5 » »	»	3: —
» » » » 1/9 »	»	5: —
Serovaksini, annos 20 ccm.	»	12: 50
Tuberkuliini, nahanalainen ccm.	»	2: —
» » » 1/9 alkaen	»	4: —
» nahansisäinen »	»	5: —
» » » 1/9 alkaen	»	8: —
Sikaruususerumi: Coli-A serumi	»	—: 15
Coli-B »		
Paracoli	»	
Luomistauti-vaksini annos 20 ccm.	»	8: —
Luomistaudin serologinen tutkimus 1—10 koetta .	»	10: —
Useammasta kuin 10 kokeesta 10 mk ensimmäiseltä 10 kokeelta ja jokaisesta kokeesta siitä yli	»	—: 50

Laboratorion menot kuluvana vuonna olivat:

Palkkaukset	116,468: 69
Vuokra	14,375: —
Luomataudin tutkimiseen	2,201: 98
Punataudin »	1,002: —
Tuberkuliinikokeisiin	775: —
Vesijohto talliin	950: —
Erinäisiä menoja	110,397: 36
Yhteensä Smk.	246,170: 03

Laboratorion tulot kuluvana vuonna olivat:

Tuberkuliini (nahanalainen)	10,297: —
» (nahansisäinen)	1,771: 50
Pääntautiserumi	45,961: 10
Pääntautivaksini	11,567: —
Serovaksini	3,969: 50
Coli-A-B- serumi	1,003: —
Paracoli-serumi	30: —
Sikaruususerumi	986: 27
Luomistautivaksini	15,400: —

Luomistaudintutkimuksia	4,592: —
Myyty neosalvarsania	120: —
» malleinia	5: —
» hiiriä	320: —
Tutkittu maitonäytteitä	145: —
	<hr/>
Yhteensä	96,197: 37

Jos tähän lisätään vuoden kuluessa eläinlääkäreille ilmaiseksi annettun tuberkuliinin arvo 14,279 mk. tulevat vuositulot olemaan 110,476: 37.

Laboratorion varastossa olevan tuberkuliinin arvo on 75,000 mk.

R. Hindersson.

TAULULIITTEET.
TABLEAUX.

Taulu I.
Tableau I.

Taulu osoittava lääkärien, hammaslääkärin, kättilöitten sekä kiertävien sairaanhoitajattarien ja diakonissojen lukumäärän vuonna 1921.

Tableau indiquant le nombre des médecins, dentistes, sage-femmes et gardes-malades et diaconesses ambulantes en 1921.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat.</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>				Yksityiseen palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yksityspraktiikkaa harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Yhteensä lääkäreitä. <i>Total des médecins.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Sage-femmes. Kätilöt.	Kiertävät sairaanhoitajattaret ja diakonissat. <i>Gardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>
	Piiri- ja aluelääkärit. <i>Médecins de districts et médecins spécialistes.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupunki- ja kunnanlääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>							
<i>Uudenmaan lääni.</i>	4	45	46	21	25	13	10	104	268	121	122	34	
Helsingin kaupunki	1	44	44	2	21	12	3	95	222	106	37	9	
Porvoon »	—	—	—	2	—	1	—	2	5	2	5	—	
Loviisan »	1	1	—	1	—	—	—	—	3	2	2	—	
Tammisaaren »	1	—	1	1	1	—	—	1	5	2	3	2	
Hangon »	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2	2	1	
Helsingin piiri	—	—	—	1)5	2	—	3	4	14	3	28	7	
Loviisan »	—	—	—	2)2	—	—	3	1	6	—	16	2	
Tammisaaren »	—	—	1	1	—	—	—	—	2	1	13	5	
Lohjan »	1	—	—	5	1	—	1	1	9	3	16	8	
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	8	5	6	23	5	6	1	23	77	28	144	82	
Turun kaupunki	1	4	6	1	4	4	—	17	37	16	8	3	
Naantalin »	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Uudenkaup. »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	2	2	
Rauman »	—	—	—	2	—	—	—	1	3	2	3	3	
Porin »	1	1	—	2	1	2	—	2	9	5	4	4	
Turun piiri	—	—	—	3	—	—	—	1	4	—	24	14	
Uudenkaup. »	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	14	10	
Salon »	1	—	—	2	—	—	1	2	6	2	22	10	
Rymättylän »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	6	—	
Porin »	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	17	13	
Ikaalisten »	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	13	8	
Tyrvään »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	11	5	
Huittisten »	1	—	—	3)2	—	—	—	—	3	1	19	10	
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	1	—	—	2	—	—	—	—	3	1	15	—	
Maarianhaminan kaupunki	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	—	
Godbyn piiri	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	13	—	
<i>Hämeen lääni.</i>	6	8	7	26	5	3	2	15	72	36	99	55	
Hämeenlinnan kaupunki	1	2	1	1	—	—	—	4	9	4	5	2	
Tampereen »	1	3	2	2	4	3	—	6	21	18	2	4	
Lahden »	1	—	2	1	1	—	1	—	6	3	3	1	
Hämeenlinnan piiri	—	—	2	4	—	—	—	2	8	4	21	9	
Hollolan »	—	—	—	4)2	—	—	—	—	2	—	9	8	

1) Porvoon mk. kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Porvoossa.

2) Anjalan kunnanlääkäri on myös Sippolan kunnanlääkäri, asuntopaikkana Sippola, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän. Köyliön ja Säköylän kunnanlääkäri on myös Euran kunnanlääkäri, asuntopaikkana Eura, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän. Samaten Oripään kunnanlääkäri, joka asuu Pöytyällä.

3) Hollolan kunnanlääkäri laskettu tähän, asuu Lahdessa. Padasjoen kunnanlääkäri on myös Kuhmoisten kunnanlääkäri, asuntopaikkana Kuhmoinen, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän.

	Valtion palveluksessa olevat.		Kuntien palveluksessa olevat.					Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit.	Yhteensä lääkärit.	Yksityspraktiikkaa harjoittavat lääkärit.	Yhteensä lääkäreitä.	Hammaslääkärit.	Kätilö.	Gurdes-mueldes et aiconesses ambulances.	Kiertävät sairaanhoitajataret ja diakonissat.
	Au service de l'Etat.		Au service des communes.												
	Piiri- ja aluelääkärit.	Muut lääkärit.	Muut lääkärit.	Sairaala- ja kunnallislääkärit.	Kaupungin- ja kunnallislääkärit.	Muut lääkärit.	Yhteensä lääkärit.								
Tammelan piiri	1	—	—	5	—	—	1	1	—	8	4	18	6		
Tampereen »	—	3	—	1	—	—	—	—	2	6	1	14	10		
Jämsän »	1	—	—	1	5	—	—	—	—	6	1	14	7		
Ruoveden »	1	—	—	5	—	—	—	—	—	6	1	13	8		
<i>Viipurin lääni.</i>	8	9	22	24	7	2	5	20	91	35	120	55			
Viipurin kaupunki ..	1	6	13	2	1	1	1	12	37	16	21	1			
Haminan » ..	1	—	1	1	—	—	—	1	4	3	2	2			
Kotkan » ..	—	—	1	1	—	1	—	—	3	2	1	1			
Lappeenrannan » ..	—	—	1	1	—	—	1	—	3	1	1	1			
Käkisalmen » ..	1	—	—	1	—	—	—	1	3	1	2	1			
Sortavalan » ..	1	1	—	1	—	—	—	—	3	3	3	—			
Viipurin piiri	—	2	—	2	4	—	—	1	7	—	13	3			
Haminan »	—	—	—	2	—	—	1	—	3	2	16	10			
Lappeenrannan » ..	—	—	2	1	—	—	—	2	5	1	12	10			
Antrean »	1	—	—	2	—	—	2	—	5	1	15	5			
Muolaan »	1	—	3	2	—	—	—	3	9	5	8	2			
Käkisalmen »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	7	4			
Kurkijoen »	1	—	1	2	—	—	—	—	4	—	6	5			
Sortavalan »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	5	4			
Salmin »	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	8	6			
<i>Mikkelin lääni.</i>	3	3	4	15	—	—	2	3	30	8	42	27			
Mikkelin kaupunki	1	2	3	1	—	—	—	—	7	3	2	1			
Heinolan »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	2	—			
Savonlinnan »	—	1	1	1	—	—	—	—	3	2	2	2			
Mikkelin piiri	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	7	6			
Heinolan »	1	—	—	3	—	—	—	—	4	—	7	5			
Joroisten »	1	—	—	4	—	—	—	2	7	1	10	4			
Savonlinnan »	—	—	—	3	—	—	2	1	6	—	12	9			
<i>Kuopion lääni.</i>	5	6	2	18	1	—	2	6	40	8	63	39			
Kuopion kaupunki	1	3	2	2	—	—	—	1	9	5	7	3			
Iisalmen »	—	—	—	1	1	—	—	—	3	1	1	1			
Joensuun »	1	1	—	1	—	—	—	1	4	1	1	2			
Kuopion piiri	—	—	2	2	—	—	—	1	5	1	6	5			
Rautalammin piiri	1	—	—	3	—	—	1	—	5	—	13	5			
Iisalmen »	—	—	—	4	—	—	—	1	5	—	9	9			
Pielisjärven »	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	7	4			
Tohmajärven »	1	—	—	2	—	—	1	—	5	—	12	6			
Joensuun »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	7	4			
<i>Vaasan lääni.</i>	6	4	3	36	3	—	4	5	61	21	136	71			
Vaasan kaupunki ..	1	2	2	2	1	—	—	2	10	9	7	3			
Kristiinankaup. » ..	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	2	1			
Kaskisten »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	1			
Uudenkaarlepyyn » ..	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	1	1			
Pietarsaaren »	—	—	—	1	2	—	1	—	4	1	4	1			

¹⁾ Kuoreveden kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Mäntässä.

²⁾ Viipurin mk. molemmat kunnanlääkärit lasketut tähän. Asuvat Viipurissa.

³⁾ Sortavalan mk. kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Sortavalassa.

⁴⁾ Kuopion » kunnanlääkäri laskettu tähän. Kuopiossa.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat.</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>					Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yhteensä lääkärit. <i>Total des médecins.</i>	Yksityispraktiikkaa harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Kierävät sairaanhoitajat, apteekit ja diakonissat. <i>Gardiens-malades et diaconesses ambulantes.</i>	Kotihoitajat. <i>Sage-femmes.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Yhteensä lääkärit. <i>Total des médecins.</i>	
	Piiri- ja aluelääkärit. <i>Médecins de district et médecins d'arrondissement spécialisés.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupungin- ja kunnanlääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>									
Kokkolan kaupunki.	1	—	1	1	—	—	—	—	4	1	2	—	—	—	—	2
Jyväskylän »	—	1	—	1	—	—	1	—	5	2	3	—	—	—	—	—
Vaasan piiri	—	1	—	4	—	—	—	—	5	—	20	—	—	—	—	13
Kristiinankaupungin piiri	—	—	—	8	—	—	—	1	9	—	19	—	—	—	—	8
Uudenkaarlepyyn »	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	16	—	—	—	—	9
Kokkolan »	—	—	—	2	—	—	—	1	3	—	21	—	—	—	—	16
Kuortaneen »	1	—	—	5	—	—	—	—	6	—	19	—	—	—	—	9
Jyväskylän »	1	—	—	5	—	—	—	—	6	—	21	—	—	—	—	7
<i>Oulun lääni.</i>	<i>11</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>13</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	<i>39</i>	<i>106</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>55</i>
Oulun kaupunki	1	2	1	2	2	—	—	1	2	11	16	—	—	—	—	—
Raahen »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	1
Kemin »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	2
Tornion »	—	1	—	1	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—
Kajaanin »	—	1	—	1	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	1
Oulun piiri	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	18	—	—	—	—	11
Raahen »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	9	—	—	—	—	7
Kalajoen »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	7	—	—	—	—	6
Haapajärven piiri	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	14	—	—	—	—	9
Kajaanin »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	10	—	—	—	—	6
Tornion »	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	12	—	—	—	—	3
Pudasjärven »	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	3
Rovaniemen »	1	—	—	2	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	4
Kittilän »	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	6	—	—	—	—	2
Yhteensä koko maassa <i>Dans tout le pays</i>	52	84	91	178	42	24	28	182	681	1)270	847	—	—	—	—	418
Ulkomalla <i>En étranger</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	17	3	—	—	—	—	—	—

1) Sitäpaitsi 43, joiden asuinpaikkaa ei tunneta.

Taulu II.
Tableau II.

Suojelusrokotus Suomessa vuonna 1921.
Vaccination antivariorologique en Finlande en 1921.

Lääni ja piirilääkäri- piiri. <i>Gouvernement et district de médecins de di- strict.</i>	Rokottamattomien luku papiston luetteloiden mukaan. <i>Nombre des enfants non vacci- nés selon les registres du clergé.</i>				Rokottettujen luku. <i>Nombre des vaccinés.</i>				Rokotuksen tulos. <i>Résultat de la vaccination.</i>							Rokotettuja 3 vuotta peräkkäin tuloksettomasti. <i>Sujets vaccinés 3 ans de suite sans effet.</i> Tarttuksissa potsoalleitten luku- määri. <i>Non-présents à l'examen de contrôle.</i>
	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2-10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>		Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2-10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>		Alle 2 v:den <i>0 à 2 ans</i>		2-10 v. <i>2 à 10 ans</i>		Yli 10 v. <i>10 ans et au-dessus</i>			
	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au- dessus.</i>	2-10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au- dessus.</i>	2-10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>	Alle 2 v:den <i>0 à 2 ans</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Vaihin- sasta. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	Vaihin- sasta. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	Vaihin- sasta. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	
<i>Uudenmaan lääni.</i>	5,656	3,026	254	8,936	3,291	1,362	18	4,671	3,168	108	1,318	19	15	2	41	1
Helsingin piiri ..	1,529	1,393	23	2,945	816	753	9	1,578	802	5	729	11	7	1	37	—
Loviisan » ..	2,018	750	215	2,983	1,266	217	4	1,487	1,188	78	206	11	4	—	—	—
Tammisaaren » ..	960	292	6	1,258	597	131	3	731	568	28	126	5	2	1	1	—
Lohjan » ..	1,149	591	10	1,750	612	261	2	875	610	1	257	2	2	—	3	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	12,177	5,286	188	17,651	4,293	1,097	13	5,403	4,208	75	1,080	12	12	—	16	—
Turun piiri ..	2,157	1,085	51	3,293	410	154	10	574	405	6	150	2	9	—	2	—
Uudenkaup. » ..	1,113	391	6	1,510	453	60	—	513	451	2	60	—	—	—	—	—
Rymättylän » ..	312	48	—	360	193	19	—	212	190	1	19	—	—	—	2	—
Salon » ..	1,257	516	7	1,780	601	200	—	801	570	31	197	3	—	—	—	—
Porin » ..	2,561	1,208	71	3,840	821	181	—	1,002	821	—	181	—	—	—	—	—
Ikaalisten » ..	1,692	1,039	14	2,745	561	210	1	772	560	1	210	—	1	—	—	—
Tyrvään » ..	1,128	400	17	1,545	495	131	1	627	495	—	131	—	1	—	—	—
Huittisten » ..	1,957	599	22	2,578	759	142	1	902	716	34	132	7	1	—	12	—
<i>Ahvenanmaan maak.</i>	501	137	7	645	358	49	1	408	358	—	49	—	1	—	—	—
Godbyn piiri	501	137	7	645	358	49	1	408	358	—	49	—	1	—	—	—
<i>Hämeen lääni.</i>	8,311	2,762	276	11,349	4,252	828	29	5,109	4,095	143	797	26	29	—	19	—
Hämeenlinnan piiri	1,316	223	3	1,542	825	119	—	944	820	5	117	—	—	—	2	—
Hollolan » ..	1,411	513	64	1,988	734	172	18	924	680	46	155	15	18	—	10	—
Tammelan » ..	1,898	876	126	2,900	808	216	8	1,032	769	39	212	4	8	—	—	—
Tampereen » ..	1,176	587	56	1,819	500	132	—	632	470	30	127	4	—	—	1	—
Jämsän » ..	1,344	268	14	1,626	806	99	—	905	789	17	96	3	—	—	—	—
Ruoveden » ..	1,166	295	13	1,474	579	90	3	672	567	6	90	—	3	—	6	—
<i>Viiipurin lääni.</i>	15,326	7,332	366	23,024	7,940	2,144	31	10,115	7,319	407	1,993	86	22	4	284	—
Viiipurin piiri	2,593	1,583	26	4,202	1,544	524	17	2,085	1,493	36	505	8	9	3	31	—
Haminan »	1,537	803	23	2,363	1,025	252	—	1,277	1,024	—	251	1	—	—	1	—
Lappeenrannan piiri	1,731	962	90	2,783	796	128	2	926	699	89	110	16	2	—	10	—
Antrean » ..	2,072	1,396	129	3,597	782	237	4	1,023	688	25	232	1	4	—	73	—
Muolaan piiri ..	1,787	994	89	2,870	956	284	5	1,245	714	187	215	45	4	1	79	—
Käkisalmen » ..	1,378	246	—	1,624	623	127	—	750	602	—	124	—	—	—	24	—
Kurkijoen » ..	1,317	586	3	1,906	639	224	—	863	639	—	224	—	—	—	—	—
Sortavalan » ..	1,438	352	3	1,793	610	129	—	739	600	7	129	—	—	—	3	—
Salmin » ..	1,473	410	3	1,886	965	239	3	1,207	860	63	203	15	3	—	63	—

Lääni ja piirilääkäripiiri. <i>Gouvernement et district de médecins de district.</i>	Rokottamattomien luku papiston luettelojen mukkaan. <i>Nombre des enfants non vaccinés selon les registres du clergé.</i>				Rokotettujen luku. <i>Nombre des vaccinés.</i>				Rokotuksen tulos. <i>Résultats de la vaccination.</i>							Rokotettuja 3 vuonna peräkkäin tuloksettomasti. Tarkastuksesta poisajoneitten lukumäärä. <i>Non-présents à l'examen de convalescence.</i>
									Alle 2 v:n. <i>0 à 2 ans</i>		2—10 v. <i>2 à 10 ans</i>		Yli 10 v. <i>10 ans et au-dessus</i>			
	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>	2—10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>	2—10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Täydelleisesti. <i>Partiel.</i>	Vaiinnaisesti. <i>Imparfait.</i>	Täydelleisesti. <i>Partiel.</i>	Vaiinnaisesti. <i>Imparfait.</i>	Täydelleisesti. <i>Partiel.</i>	Vaiinnaisesti. <i>Imparfait.</i>		
<i>Mikkelin lääni.</i>	5,170	2,035	94	7,299	2,689	741	10	3,440	2,653	13	727	2	10	—	35	—
Mikkelin piiri	928	123	1	1,052	537	123	3	663	524	5	116	—	3	—	15	—
Heinolan »	1,578	212	2	1,792	809	94	—	903	801	3	92	1	—	—	6	—
Joroisten »	1,215	568	15	1,798	594	229	1	824	593	1	229	—	1	—	—	—
Savonlinnan »	1,449	1,132	76	2,657	749	295	6	1,050	735	4	290	1	6	—	14	—
<i>Kuopion lääni.</i>	10,539	2,956	186	13,681	6,079	1,080	9	7,168	5,850	61	1,018	26	9	—	204	—
Kuopion piiri	2,709	1,250	113	4,072	1,007	250	2	1,259	1,000	7	242	7	2	—	1	—
Rautalammin piiri	1,304	298	17	1,619	976	84	—	1,060	925	14	80	—	—	—	41	—
lisalmen »	1,936	216	13	2,165	1,427	182	1	1,610	1,424	3	182	—	1	—	—	—
Pielisjärven »	1,144	339	1	1,484	631	252	3	886	610	8	229	7	3	—	29	—
Tohmajärven »	1,519	387	37	1,943	972	168	2	1,142	932	12	156	3	2	—	37	—
Joensuun »	1,927	466	5	2,398	1,066	144	1	1,211	959	17	129	9	1	—	96	—
<i>Vaasan lääni.</i>	16,282	4,189	374	20,845	7,282	1,280	19	8,581	7,146	115	1,240	27	14	—	39	—
Vaasan piiri	2,499	535	18	3,052	948	136	—	1,084	928	20	127	9	—	—	—	—
Kristiinankaup. piiri	3,567	612	62	4,241	1,825	177	2	2,004	1,761	40	167	—	2	—	34	—
Uudenkaarlepyyn »	1,615	541	53	2,209	687	202	9	898	684	9	200	1	4	—	—	—
Kokkolan »	2,295	809	26	3,130	1,012	415	1	1,428	979	30	397	16	1	—	5	—
Kuortaneen »	3,022	543	24	3,589	1,668	152	1	1,821	1,652	16	151	1	1	—	—	—
Jyväskylän »	3,284	1,149	191	4,624	1,142	198	6	1,346	1,142	—	198	—	6	—	—	—
<i>Oulun lääni.</i>	11,761	5,336	68	17,165	5,495	2,527	44	8,066	4,826	492	2,248	232	35	8	225	—
Oulun piiri	2,040	480	5	2,525	823	220	1	1,044	784	34	209	10	1	—	6	—
Raahen »	888	526	27	1,441	284	179	5	468	283	1	179	—	5	—	—	—
Kalajoen »	1,223	744	20	1,987	406	236	2	644	387	13	206	4	1	—	33	—
Haapajärven »	1,574	625	6	2,205	772	229	—	1,001	766	6	222	7	—	—	—	—
Kajaanin »	2,162	344	2	2,508	1,309	218	2	1,529	1,033	219	154	48	1	1	73	—
Pudasjärven »	902	288	—	1,190	615	150	—	765	530	8	122	17	—	—	88	—
Tornion »	1,174	1,095	—	2,269	372	532	—	904	316	36	488	64	—	—	—	—
Rovaniemen »	1,168	1,027	8	2,203	421	494	5	920	394	15	463	18	5	—	25	—
Kittilän '1) »	630	207	—	837	493	269	29	791	333	160	205	64	22	7	—	—
Yhteensä — Total.	85,723	33,059	1,813	120,595	41,679	11,108	174	52,961	39,623	1,414	10,470	430	147	14	863	1

1) Petsamosta puuttuu tiedot rokottamattomista.

Taulu III.

Tableau III.

Suomen sairaanhoitolaitoksissa vuonna 1921 hoidetut sairaa.

Malades soignés dans les établissements d'hospitalisation sanitaire de Finlande en 1921.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotokten luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1920 Mauudes resäts depuis 1920.	Vuonna 1921 vastaanotetuilla. Malades entrés en 1921.	Hoidettujen kokonaisuusku. Total des malades. luku.	Uloskirjoitettu. Sortis.							Viitteen 1922 jäännet. Malades restés jusqu'en 1922.	Saairanhoitopiirien luku. Nombre des journales de traitement.	Saairanhoitopiirien keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaala päivää kohdi. Moyenne des malades par jour.
					Terveyst. Guéris.	Parannukset Améliorés.	Parannukset hulleens. Non-améliorés.	Parannamatta. Non-améliorés.	Knolleena. Dobétes.	Hoitamatta. Non-traités.	Kuolleena. Mortués.				
I. Yleiset sairaalat. Hôpitaux généraux.	4,561	3,268	56,896	60,164	40,173	8,814	2,432	3,418	1,943	3,384	1,305,636	21.7	3,577.1		
a) Valtion. — De l'Etat.	1,453	1,224	22,194	23,418	15,923	3,195	831	1,287	932	1,250	512,906	21.9	1,405.2		
Helsinki: Yleisen sairaalan kirurgi- nen osasto	200	168	2,684	2,852	1,766	354	117	164	284	167	71,399	25.0	195.6		
S:n s:n sisätautien osasto	80	67	734	801	175	316	122	74	46	68	25,676	32.1	70.3		
S:n s:n propedeuttinen »	78	74	588	662	149	253	77	102	16	65	25,802	39.0	70.7		
S:n s:n pathol. anat. »	14	12	122	134	6	43	45	4	22	14	3,822	28.5	10.5		
S:n s:n silmätautien »	50	26	676	702	286	310	35	1	38	32	14,781	21.1	40.5		
S:n s:n korvatautien »	30	13	438	451	351	33	12	17	24	14	8,600	19.1	23.6		
S:n s:n lasten »	40	26	281	307	132	47	40	56	9	23	11,969	39.0	32.8		
S:n s:n naistautien »	50	39	1,036	1,075	711	243	21	19	49	32	17,444	16.2	47.8		
Loviisa: Yleinen sairaala	26	16	524	540	474	22	5	17	10	12	8,249	15.3	22.6		
Turku: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	80	93	1,382	1,475	1,054	112	47	118	48	96	38,152	25.9	104.5		
Pori: Yleisen sairaalan lasaretti- osasto	25	24	533	557	473	35	8	21	6	14	8,536	15.3	23.4		
Godby: Yleinen sairaala	15	17	205	222	168	19	9	12	3	11	5,701	25.7	15.6		
Hämeenlinna: Lääninsairaalan lasa- rettiosasto	50	49	882	931	706	62	22	61	20	60	18,782	20.2	51.5		
Tampere: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	90	87	1,068	1,155	879	81	21	65	27	82	34,772	30.1	95.3		
Viipuri: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	146	144	3,251	3,395	2,273	508	79	178	208	149	60,435	17.8	165.6		
Sortavala: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	50	33	933	966	816	62	—	23	18	47	15,551	16.1	42.6		
Mikkeli: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	38	32	717	749	541	88	15	49	11	45	13,448	18.0	36.8		
Savonlinna: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	30	27	742	769	639	45	11	39	9	26	10,468	13.6	28.7		
Kuopio: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	106	64	1,374	1,438	1,130	130	20	65	9	84	32,613	22.7	89.4		
Joensuu: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	20	20	371	391	333	8	2	22	4	22	7,961	20.4	21.8		
Nurmes: S:n s:n s:n	12	9	230	239	164	40	12	9	—	14	4,306	18.0	11.8		
Mustasaari: Lääninsairaalan lasa- rettiosasto	40	20	768	788	600	87	24	30	25	22	15,945	20.2	43.7		
Jyväskylä: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	30	32	431	463	317	61	19	33	2	31	11,888	25.7	32.6		
Oulu: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	50	47	877	924	664	117	32	40	24	47	18,292	19.8	50.1		
Kajaani: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	30	37	591	628	513	20	21	31	5	38	12,156	19.4	33.3		
Tornio: Yleis. sairaal. lasarettiosasto	20	21	315	336	224	59	4	20	12	17	7,302	21.7	20.0		
Rovaniemi: Yleinen sairaala	20	17	248	265	218	17	2	11	2	15	5,843	22.0	16.0		
Muonio: » »	6	—	23	23	15	4	2	1	—	1	390	17.0	1.1		
Inari: » »	9	3	38	41	30	8	1	1	—	1	1,377	33.6	3.8		
Sodankylä: » »	10	7	117	124	101	11	6	4	1	1	864	7.0	2.4		
Petsamo: Sairastupa ¹⁾	8	—	15	15	15	—	—	—	—	—	382	25.5	1.4		

¹⁾ Avattiin ¼.

Sairaala. Hôpital.	Nombre de lits.	Moyenne des journées de traitement par malade.	Moyenne des journées de traitement par malade.	Sairaanhoidon keskimäärä päivittäin kohdalla.	Moyenne des journées de traitement par malade.	Hilskirjoitettu. Sortis.										Keskimäärä sairaita päivittäin kohdalla.	Moyenne des malades par jour.
						Hotellien kokonaismäärä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.	Yömyymälä.		
b) Kaupunkien. — Hôpitaux municipaux.	1,357	1,070	13,781	14,851	9,286	2,261	711	1,153	366	1,074	379,813	25.6	1,040.6				
Helsinki: Marian sairaalan sisätauti-osasto	201	169	1,499	1,668	690	446	142	210	29	151	59,175	35.6	162.1				
S:n s:n kirurginen osasto	95	101	2,108	2,209	1,818	97	36	84	95	79	34,022	15.4	93.2				
S:n s:n lasten »	40	24	184	208	101	22	6	41	13	25	7,753	37.3	21.2				
Kiveliän sairaalan sisätauti-osasto	264	255	483	738	41	201	134	111	5	246	81,846	110.9	224.2				
Hanko: Kunnallissairaala	35	8	373	381	240	66	18	22	10	25	5,276	13.8	14.5				
Tammisaari: Sairaskoti	17	3	219	222	149	29	11	18	5	10	2,974	13.4	8.1				
Turku: Kunnallissairaalan lasarettiosasto	78	71	606	677	262	152	58	117	8	80	26,111	38.6	71.5				
Pori: Kunnallissairaala	45	25	487	512	358	64	6	38	15	31	8,779	17.1	24.1				
Uusikaupunki: Kunnallissairaala	8	4	86	90	73	4	1	9	—	3	1,571	17.5	4.3				
Hämeenlinna: Kunnallissairaala	22	10	180	190	112	26	16	19	4	13	4,679	24.6	12.8				
Tampere: Kunnallissairaalan lasarettiosasto	60	49	900	949	776	67	6	47	7	46	19,074	20.1	52.3				
Lahti: Kunnallissairaala	24	13	296	309	231	16	3	32	2	25	7,315	23.7	20.0				
Viipuri: Kunnallissairaalan lasarettiosasto	32	25	490	515	315	100	32	42	—	26	9,405	18.3	25.8				
Käkisalmi: Kunnallissairaala	17	9	280	289	173	80	8	20	3	5	3,222	11.1	8.8				
Lappeenranta: Kaupunginsairaala	28	12	360	372	312	30	2	18	2	8	3,247	8.7	8.9				
Hamina: Kunnallissairaala	13	5	79	84	51	11	7	9	2	4	1,491	17.8	4.1				
Kotka: Kunnallissairaalan lasarettiosasto	31	21	568	589	424	110	5	24	5	21	7,632	12.9	20.9				
Mikkeli: Kunnallissairaala	21	14	449	463	385	35	9	21	2	11	4,600	9.9	12.6				
Heinola: Kunnallissairaala	20	8	215	223	155	39	4	9	9	7	2,408	10.8	6.6				
Kuopio: Kaupunginsairaala	36	16	376	392	285	28	22	31	11	15	6,690	17.1	18.3				
Joensuu: »	12	13	118	131	95	10	9	10	—	7	2,288	17.5	6.3				
Isalmi: »	22	25	794	819	680	57	17	11	30	24	7,441	9.1	20.4				
Vaasa: Kunnallissairaalan sisätauti-osasto	44	28	761	789	568	78	29	50	24	40	12,866	16.3	35.2				
Kristinankaupunki: Kaupungin sairastupa	8	4	219	223	136	61	8	7	4	7	3,009	13.5	8.2				
Uusikaarlepyy: Kunnallissairaala	10	2	98	100	48	36	6	3	—	7	1,107	11.1	3.0				
Kokkola: Libeckin sairaalan lasarettiosasto	15	9	79	88	36	27	4	11	3	7	2,948	33.5	8.1				
Pietarsaari: Malmin sairaalan lasarettiosasto	65	55	766	821	438	177	53	62	43	48	20,111	24.5	55.1				
Oulu: Kunnallissairaalan yleisosasto	24	30	319	349	198	58	22	28	14	29	9,840	28.2	27.0				
S:n hermotautien osasto	16	13	159	172	15	96	22	4	17	18	5,219	30.3	14.3				
Sairaskoti	36	45	90	135	19	22	12	40	1	41	15,638	115.8	42.8				
Raahe: Gellmanin sairaalan lasarettiosasto	18	4	140	144	102	16	3	5	3	15	2,076	14.4	5.7				
c) Maalaiskuntien — Des communes rurales.	867	373	10,403	10,776	7,535	1,602	427	520	238	454	166,670	15.5	456.6				
Elimäki: Sairastupa	16	8	207	215	166	14	1	9	9	16	3,813	17.7	10.4				
Espoo: »	20	18	223	241	159	22	3	29	12	16	5,908	24.5	16.2				
Iitti: »	16	1	140	141	104	13	7	10	—	7	2,046	14.5	5.6				
Kirkkonummi: Sairastupa	14	4	359	363	302	20	15	11	5	10	3,959	10.9	10.8				
Lohja: »	11	12	186	198	152	23	4	9	—	10	4,812	24.3	13.2				
Nurmijärvi: »	8	4	67	71	46	14	2	—	—	9	1,431	20.2	3.9				
Orimattila: »	16	11	159	170	113	16	14	12	4	11	2,805	16.5	7.7				
Porvoo: Maalaiskunnan sairastupa	13	9	246	255	203	18	2	19	2	11	4,779	18.7	13.1				
Vihti: Sairastupa	12	2	180	182	119	28	10	11	4	10	2,065	11.3	5.7				
Huittinen: »	10	4	122	126	106	8	3	4	—	5	2,179	17.3	6.6				

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotteen luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1920 jälkeen. Malades restés depuis 1920.	Malades entrés en 1921.	Vouma 1921 vissamotettiin. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.						Viitteen 1922 jälkeksi. Malades restés jusqu'en 1922.	Sairaanhoitajien Kokkimäärä. Moyenne des journées de travail par malade.	Kokkimäärä sairaita pitäviä kohti. Moyenne des malades par jour.
					Terveenii. Guéris.	Amputoitte. Amputés.	Paremmaksi tulleen. Améliorés.	Non-omittorisi. Non-omittorés.	Parahunnatta. Non-omittorés.	Kuolleena. Décédés.			
Hämeenkyrö: Sairastupa	5	3	32	35	22	4	3	1	3	2	919	26.3	2.5
Ikaalinen: »	20	3	90	93	61	13	5	9	2	3	1,125	12.1	3.1
Kankaanpää: »	8	2	112	114	89	7	5	8	5	5	985	8.6	2.7
Loimaa-Alastaro »	17	4	93	97	82	8	—	5	—	2	1,940	20.0	5.3
Merikarvia ¹⁾ »	12	8	103	103	80	10	3	5	1	4	1,327	12.9	4.8
Parainen: »	8	—	75	83	46	21	1	6	—	9	2,278	27.4	6.2
Parkano: »	2	—	22	22	20	—	1	1	—	—	180	8.2	0.5
Hausjärvi: Sairastupa	20	13	177	190	139	25	2	8	2	14	3,835	20.2	10.5
Janakkala: »	14	6	211	217	177	18	4	10	2	6	2,483	11.4	6.8
Jämsä: »	15	5	178	183	106	44	6	13	4	10	4,807	26.3	13.2
Kuhmoinen ja Padasjoki: Sairast.	10	1	56	57	44	5	5	1	2	—	819	14.4	2.2
Loppi: Sairastupa	10	6	158	164	118	27	3	8	5	3	2,080	12.7	5.7
Orivesi: »	12	2	58	60	38	12	3	1	2	4	830	13.8	2.3
Ruovesi: »	18	15	191	206	107	50	11	17	4	17	4,772	23.2	13.1
Tammela: »	10	5	241	246	179	10	14	25	—	18	3,368	13.7	9.2
Urjala: »	11	6	138	144	100	24	8	7	—	5	2,677	18.6	7.3
Koivisto: »	14	3	132	135	94	14	10	9	2	6	2,446	18.1	6.7
Salmi Kannatusyhdistyksen sair.)	14	6	21	27	13	8	2	4	—	—	369	13.7	1.4
» Sairastupa ³⁾	8-22	—	124	124	76	20	6	7	1	14	2,617	21.1	8.8
Suojarvi)	5	—	7	7	4	2	—	1	—	—	60	8.5	1.0
Unsikirkko »	13	10	136	146	57	47	4	10	14	14	3,482	23.8	9.5
Heinävesi: »	13	6	91	97	69	8	6	9	2	3	1,344	13.9	3.7
Hirvensalmi: »	18	7	360	307	176	91	17	14	2	7	3,499	11.4	9.6
Joroinen: Naisyhdistyksen sairaala	12	3	101	104	82	13	5	4	—	—	1,618	15.6	4.4
Juva: Sairastupa	13	6	224	230	84	115	11	10	2	8	3,365	14.6	9.2
Kangasniemi: »	10	3	143	146	81	37	9	5	7	7	2,842	19.5	7.8
Mäntyharju: ⁴⁾ »	4-10	—	57	57	35	12	3	1	—	6	514	9.0	4.8
Pieksämäki: »	32	11	286	297	207	54	6	7	12	11	4,751	16.0	13.0
Puumala: »	10	1	126	127	103	12	3	9	—	—	1,060	8.3	2.9
Rantasalmi: »	16	9	401	410	314	63	10	10	8	5	3,677	9.2	10.1
Ilomantsi: »	10	10	145	155	116	18	7	6	—	8	3,150	20.3	8.6
Juuka: »	9	4	123	127	109	5	4	5	2	2	1,280	10.1	3.5
Leppävirta: »	14	10	165	175	113	21	22	10	—	9	3,128	17.9	8.6
Liperi: »	20	15	293	308	194	72	11	1	9	21	3,500	11.4	9.6
Pielavesi: »	11	2	121	123	81	23	7	4	5	3	1,307	10.6	3.6
Pielisjärvi: »	10	9	178	187	113	40	13	6	5	10	3,982	21.3	10.9
Rantalampi: »	13	6	170	176	121	22	10	7	4	12	2,462	14.0	6.7
Suonenjoki: »	10	6	106	112	72	22	3	5	6	4	1,365	12.2	3.7
Jalasjärvi: »	15	9	169	178	123	33	3	8	3	8	3,199	18.0	8.7
Karstula: »	16	8	113	121	101	9	3	3	—	5	1,812	15.0	5.0
Kauhajoki: »	12	2	197	199	180	—	6	8	5	—	2,379	12.0	6.5
Keuruu: »	13	6	97	103	67	16	4	8	1	7	2,688	26.1	7.4
Kurikka: Väliaik. sairastupa ⁵⁾	11	—	124	124	98	8	6	5	—	7	1,815	14.6	6.3
Lappajärvi y. m.: Sairastupa	15	1	162	163	146	3	8	5	1	—	2,225	13.7	6.1
Lapua: Sairastupa	14	6	150	156	109	28	12	5	—	2	2,425	15.5	6.6
Närpiö: »	14	9	281	290	206	39	16	18	3	8	3,350	11.6	9.2
Pihtipudas ⁷⁾ »	8-15	—	210	210	163	19	13	8	2	5	2,892	13.8	7.9
Saarijärvi: »	14	3	236	239	144	31	8	12	38	6	2,708	11.3	7.4
Viitasaari: »	15	8	185	193	139	20	8	14	10	2	2,255	11.7	6.2
Virrat: ⁸⁾ »	25	9	256	265	179	52	9	10	3	12	5,517	20.8	15.1
Ähtäri: »	10	3	246	249	164	63	3	9	3	7	2,650	10.6	7.3
Kemijärvi: »	7	2	83	85	52	22	—	4	—	7	1,590	18.7	4.4
Kuusamo: »	10	8	208	216	140	34	17	8	9	8	2,781	12.9	7.6
Nivala: »	14	5	131	136	101	25	2	3	4	1	1,699	12.5	4.7
Pudasjärvi: »	10	9	111	120	80	13	3	6	—	8	2,027	16.9	5.6
Ylivieska: »	10	6	170	176	141	14	2	3	12	4	2,618	14.9	7.2

¹⁾ Avattiin 1/4. ²⁾ Avoinna 1/6—1/8. ³⁾ Avattiin 1/3. ⁴⁾ Avattiin 1/11. ⁵⁾ Avattiin 1/6. ⁶⁾ Avattiin 2/3. ⁷⁾ Avattiin 1/1. ⁸⁾ Uusi sairaala avattiin 1/4.

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuolettien luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1920 jällel. <i>Malades restés depuis 1920.</i>	Vuodelta 1920 jällel. <i>Malades restés en 1921.</i>	Toukokuun 1921 vastaanottuina. <i>Total des malades.</i>	Hoidettujen kokonaisluku. <i>Total des malades.</i>	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>					Vuoden 1922 jällel. Malades restés jusqu'en 1922.	Sairaanhoitopiivien luku. <i>Nombre des journées de traitement.</i>	Sairaanhoitopiivien keskimäärä. <i>Moyenne des journées de traitement par malade.</i>	Keskimääräinen päävika kohti. <i>Moyenne des malades par jour.</i>
						Parantunut. <i>Non-guérés.</i>	Kuolleena. <i>Décédés.</i>	Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>	Parantamatta. <i>Non-améliorés.</i>	Parannuksi tulleena. <i>Améliorés.</i>				
d) Yksityisten ja yhdistysten. — <i>Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.</i>	884	601	10,518	11,119	7,429	1,756	463	458	407	606	246,247	22.1	674.6	
Helsinki: Diakonissalaitos	132	113	1,504	1,617	618	493	114	80	192	120	47,166	29.2	129.2	
Sanitas	21	18	475	493	388	61	9	8	15	12	6,114	12.4	16.6	
Eira: Sairaalaosasto	45	31	699	730	459	175	39	27	6	24	11,407	15.6	31.3	
Mehiläinen: »	34	10	834	844	689	74	42	13	5	21	9,172	10.9	25.1	
Prof. O. A. Boijen gynäkol. sairaala	31	4	212	216	169	34	2	2	9	—	2,000	9.3	5.5	
Ensi: Sairaalaosasto	14	10	503	513	422	33	3	7	35	13	5,016	9.8	13.7	
Tallbackan Sairaskoti	15	17	71	88	17	42	8	2	3	16	5,797	65.9	15.9	
Helsingin Sairaskoti	48	45	11	56	—	—	—	—	—	43	16,483	294.3	45.5	
Tri T. Länsimäen sair.	16	2	398	400	376	11	4	3	1	5	3,361	8.4	9.5	
Porvoo: Sairaskoti	20	10	462	472	410	35	—	13	5	9	4,887	10.4	13.4	
Högsand: Risatautisten lasten parantola	30	—	39	39	6	30	2	1	—	—	4,019	103.1	11.0	
Fiskars: Tehtaan sairaala	12	2	48	50	40	4	—	3	—	3	1,094	21.9	3.0	
Turku: Lääkärien sairaskoti	23	11	569	580	459	60	21	18	9	13	6,623	11.4	18.0	
Rauma: Steniuksen sairaala	17	9	270	279	222	28	12	8	2	7	3,722	13.3	10.2	
Naantali: Orpola-parantola	40	32	38	70	10	12	1	1	5	41	12,352	176.5	33.8	
Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaalan lasarettiosasto	25	15	365	380	273	48	13	15	17	14	4,758	12.5	13.0	
Taalintehdas: Tehtaan sairaala	6	4	70	74	51	9	2	5	2	5	1,468	19.8	4.0	
Maarianhamina: Yksit. sairaala	8	2	102	104	70	19	4	5	1	5	1,694	16.3	4.6	
Tampere: Finlayson & K:n sairaala	18	10	108	118	68	25	2	11	2	10	2,866	24.3	7.9	
Forssa: Tehtaan sairaala	11	2	133	135	106	6	4	8	1	10	2,209	16.4	6.1	
Viipuri: Diakonissalaitos	30	28	438	466	287	67	31	37	17	27	9,807	21.0	26.9	
Prof. Strömborgin yksit. silmäklinikka	30	15	369	384	232	107	19	—	21	5	4,968	12.9	13.6	
Sortavala: Diakonissalaitos	62-40	41	524	565	284	120	45	53	19	44	17,099	30.3	46.8	
Karhula: Tehtaan sairaala	11	8	186	194	121	38	10	14	7	4	3,417	17.6	5.4	
Terijoki: English Hospital	20	—	81	81	20	41	19	1	—	—	1,896	23.4	13.2	
» Yksit. klinikka	5	2	23	25	9	10	4	2	—	—	243	9.9	0.7	
Varkaus: Tehtaan sairaala	18	14	253	267	216	14	5	13	9	10	4,053	15.2	11.1	
Vaajasalon hoitola kaatuvatautisia varten	50	54	16	70	2	4	10	1	—	53	16,376	233.9	42.9	
Vaasa: Pumpulitehtaan sairaala	9	5	82	87	56	17	6	3	2	3	1,734	19.9	2.8	
Mänttä: Tehtaan sairaala	14	1	112	113	64	35	1	6	1	6	1,258	11.1	3.4	
Oulu: Diakonissalaitos	56	60	1,084	1,144	926	66	18	69	12	53	23,878	20.9	65.4	
Kaatuvatautisten koti	15	7	7	14	3	1	1	—	—	9	3,031	216.5	33.3	
Kemi: Karihaaran sairaala	20	19	432	451	356	37	12	16	9	21	6,274	13.9	17.2	
II. Mielisairaalat.														
<i>Asiles a'aliénés.</i>														
a) Valtion. — <i>De l'Etat.</i>	1,295	1,249	801	2,050	219	223	328	62	1	1,217	454,633	221.8	1,245.6	
Lapinlahden keskuslaitos	122	122	120	242	46	49	34	16	—	97	40,161	166.0	110.0	
Sn sn rajatilaosasto	8	6	36	42	4	22	6	—	—	10	2,977	70.9	8.2	
Pitkäniemen keskuslaitos	540	505	184	689	31	28	78	13	—	539	190,445	276.4	521.8	
Niuvanniemen »	330	326	100	426	20	22	49	12	—	323	119,452	280.4	357.3	
Seilin turvalaitos	52	68	2	70	—	—	6	3	—	61	24,342	347.7	66.7	
Turku: Kuritushuoneen mielisairaala	70	72	40	112	26	8	21	3	—	54	22,938	204.8	62.8	
Lääninsairaalan vastaanottolaitos	47	43	93	136	16	19	61	3	—	36	14,497	106.6	39.7	

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuoteiden luku.	Vuodella 1920. Males restés depuis 1920.	Vuonna 1921. Males entrés en 1921. vastaanotettiin.	Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.					Viroen 1922 jälkeksi. Males restés jusqu'en 1922.	Noinen des journées de traitement.	Sairaanhoitopiirien keskimäär. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaita päivää kohti. Moyenne des malades par jour.
					Parantamatta. Non-améliorés.	Parannaksi tulleen.	Ampliorés.	Terveeni. Guéris.	Kuolleena. Dédés.				
Viipuri: S:n s:n	47	37	107	144	40	34	24	6	—	40	14,131	98.1	38.7
Mikkeli: S:n s:n	12	10	22	32	2	24	5	—	1	—	3,686	115.2	10.1
Mustasaari: S:n s:n	47	41	79	120	29	14	38	3	—	36	15,037	125.3	41.2
Oulu: S:n s:n	20	19	18	37	5	3	6	2	—	21	6,967	188.3	19.1
b) Kaupunkien. — Hôpit. mu- nicipaux.	1,120	1,128	675	1,803	137	193	192	84	5	1,192	437,588	242.7	1,198.9
Helsinki: Kivelän sairaalan mieli- sairasten osasto	160	147	316	463	71	104	119	19	—	150	52,405	113.2	143.6
Nickbyn mielisairaala	450	433	122	555	3	27	25	26	—	474	186,373	335.8	510.6
Turku: Kunnallissairaalan mieli- sairasten osasto	140	167	56	223	17	6	10	10	—	180	56,891	255.1	155.9
Tampere: Hatanpään mielisairaala	180	180	89	269	19	37	13	18	—	182	66,148	245.9	181.2
Viipuri: Kaupungin mielisairaala	114	112	43	155	12	11	14	6	—	112	40,442	260.9	110.8
Kotka: Kunnalliskodin mielisairas- ten vastaanottolaitos	18	24	6	30	6	—	—	—	—	24	9,729	324.3	26.7
Kuopio: Harjulan kunnalliskodin mielisairasten osasto	30	29	32	61	9	5	9	—	3	35	12,232	200.5	33.5
Oulu: Kunnalliskodin mielisairaala	28	36	11	47	—	3	2	5	2	35	13,368	284.4	36.6
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	368	349	201	550	42	35	43	34	2	394	136,725	241.3	374.6
Tuusula: Kellokosken piirimielisai- raala	130	127	66	193	15	14	12	13	—	139	49,174	254.8	134.7
Iitti: Kunnan mielisairaala	35	38	20	58	4	4	6	5	—	39	13,834	238.5	37.9
Uusikaupunki: Lounais-Suomen piirimielisairaala	100	73	70	143	13	11	15	10	—	94	30,998	216.8	84.9
Harjavalta: Piirimielisairaala	60	58	20	78	4	4	5	2	—	63	21,744	278.8	59.6
Tammela: Kunnalliskodin mielisai- rasten osasto	10	24	3	27	—	1	—	2	—	24	8,741	323.8	23.9
Jämsä: Kunnan mielisairaala	15	13	7	20	2	—	—	1	1	16	5,430	271.5	14.9
Pielavesi: Kunnan mielisairaala	18	16	15	31	4	1	5	1	1	19	6,804	219.5	18.6
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	125	115	232	347	64	82	50	18	6	127	40,517	116.8	111.0
Helsinki: Kammion sairaala hermo- ja mielisairaita varten	65	68	199	267	64	79	42	10	6	66	22,789	85.4	62.4
Sortavala: Diakoonilaitoksen mieli- sairaala	30-60	47	33	80	—	3	8	8	—	61	17,728	221.6	48.6
III. Lapsenpäästölaitokset. Maternités.	407	217	10,171	10,388	9,910	51	34	31	199	163	88,080	8.5	241.3
a) Valtion. — De l'Etat.	66	53	2,511	2,564	2,403	—	8	7	107	39	21,889	8.5	60.0
Helsinki: Yleisen sairaalan lapsen- päästöosasto	58	49	2,179	2,228	2,079	—	6	6	104	33	19,440	8.7	53.3
Pori: S:n s:n s:n	4	2	170	172	170	—	—	—	2	—	1,165	6.8	3.2
Kajaani: S:n s:n s:n	2	2	77	79	75	—	2	1	—	1	595	7.5	1.6
Tornio: S:n s:n s:n	2	—	85	85	79	—	—	—	1	5	689	8.1	1.9
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	126	63	3,257	3,320	3,155	31	13	12	44	65	25,983	7.8	71.2
Turku: Tri C. von Heidekenin lapsenpäästölaitos ¹⁾	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Vuosikertomusta ei ole saatu.

Sairaala. Hôpital.	Sairusvotteen luku.	Muides resäts depuis 1920.	Muides entés en 1921. Vuodelta 1920 jälleht.	Vuonna 1921 vastaanotetuilla. Total des malades.	Hoidettujen kokonaisuuku.	Uloskirjoitettn. Sortis.						Vuoteen 1922 jättänyt Muides resäts jusqu'en 1922.	Sairaanhoitopiirien keskimäärä. Moyenne des journales de traitement par malade.	Sairaanhoitopiirien luku.	Kokonaistut. sairaitta pitäviä kohti. Moyenne des malades par jour.
						Terveenit. Guéris.	Ampliores.	Paremmaksi tulleena.	Parantunut. Non-malades.	Kulleet. Décédés.	Kulleet. Non-traités.				
Tampere: Lapsenpäästölaitos	32	17	1,079	1,096	1,022	23	—	3	27	21	7,796	7.1	21.4		
Viipuri: »	18	17	702	719	685	6	—	5	12	10	5,742	8.0	15.7		
Sortavala: »	7	4	179	183	175	—	1	2	—	5	1,658	9.1	4.5		
Käkisalmi: »	7	—	117	117	112	—	2	1	2	—	800	6.8	2.2		
Kotka: »	10	4	284	288	273	2	—	—	2	7	1,775	6.2	4.9		
Vaasa: »	8	2	212	214	206	—	4	—	—	7	1,912	8.9	5.2		
Pietarsaari: »	12	6	256	262	259	—	1	1	—	1	2,359	9.0	6.5		
Oulu: »	9	11	359	370	355	—	3	—	—	12	3,410	9.2	9.3		
Raahe: »	4	2	69	71	68	—	—	—	1	2	531	7.5	1.5		
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	8	13	154	167	161	—	2	—	4	—	1,159	6.9	3.2		
Vihti: Lapsenpäästölaitos	5	—	129	129	123	—	—	2	—	4	843	6.5	2.3		
Liperi: »	3	13	25	38	38	—	—	—	—	—	316	8.3	0.9		
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	207	88	4,249	4,337	4,191	20	11	12	44	59	39,049	9.0	107.0		
Helsinki: Eira, Lapsenpäästöosasto	11	6	266	272	258	6	2	—	2	4	2,806	10.3	7.7		
Mehiläinen »	8	4	123	127	122	—	—	1	—	4	1,275	10.0	3.5		
Prof. O. A. Boijen lapsenpäästö- laitos	23	15	675	690	671	—	—	1	5	13	6,043	8.8	16.6		
Ensi: Lapsenpäästöosasto	14	4	235	239	232	—	—	—	—	7	2,485	10.4	6.8		
Tri T. Länsimäen sairaala	7	—	92	92	91	—	—	1	—	—	828	9.0	2.3		
Nti Maukosen »	2	—	22	22	22	—	—	—	—	—	280	12.7	0.8		
Porvoo: Lapsenpäästölaitos	12	1	170	171	165	—	1	1	2	2	1,485	8.7	4.1		
Loviisa: »	6	3	93	96	93	—	—	1	—	2	393	9.3	2.4		
Hanko: »	10	1	117	118	117	—	—	—	1	—	976	8.3	2.7		
Tammisaari: »	5	—	116	116	112	—	—	—	—	4	1,112	9.6	3.0		
Turku: Yksityinen lapsenpäästö- laitos	14	12	438	450	425	—	—	—	18	7	3,532	7.8	9.7		
Rauma: Lapsenpäästölaitos	3	2	135	137	136	—	—	—	—	1	1,256	9.2	3.4		
Noormarkku: Eva Ahlströmin sai- raalan lapsenpäästöosasto	5	2	81	83	79	—	—	—	4	—	666	8.0	1.8		
Salo: Lapsenpäästölaitos	6	2	96	98	92	1	—	1	3	1	1,025	10.5	2.8		
Hämeenlinna: Lapsenpäästölaitos	7	2	140	142	139	—	—	1	—	2	1,292	9.1	3.5		
Lahti: »	16	7	226	233	224	—	3	—	3	3	2,014	8.6	5.5		
Riihimäki: »	10	3	163	166	162	3	1	—	—	—	1,313	7.9	3.6		
Kouvola: »	11	6	162	168	159	6	3	—	—	—	1,932	11.5	5.3		
Mikkeli: »	7	6	230	236	232	—	—	1	—	3	1,826	7.7	5.0		
Savonlinna: »	6	4	180	184	177	4	—	—	—	3	1,257	6.8	3.4		
Heinola: »	2	1	53	54	51	—	1	1	1	—	498	9.2	1.4		
Kuopio: »	14	7	270	277	267	—	—	3	5	2	2,687	9.7	7.4		
Jyväskylä: »	8	—	166	166	165	—	—	—	—	1	1,568	9.4	4.3		
IV. Keuhkotautiparantolat.															
Hôpitaux pour les tuber- culeux.	760	595	2,092	2,687	213	996	499	214	179	586	226,960	84.5	621.8		
a) Valtion. — De l'Etat.	100	89	277	366	42	123	69	12	29	91	34,476	94.2	94.5		
Halilan keuhkotautiparantola	100	89	277	366	42	123	69	12	29	91	34,476	94.2	94.5		
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	223	155	583	738	23	201	105	159	59	191	57,858	78.4	158.5		
Helsinki: Kivelän sairaalan tuber- kulosiosasto	138	76	306	382	4	94	62	96	13	113	30,607	80.1	33.9		

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasyökoitten luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1920 jäseninä. <i>Malades restés depuis 1920.</i>	Vuodelta 1921 vastanotettuina. <i>Malades entrés en 1921.</i>	Hoidettujen kokonaisluku. <i>Total des malades.</i>	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>					Vuoden 1922 jänneinä. <i>Malades restés jusqu'en 1922.</i>	Sairaanhoitopiirien keskimäärä. <i>Moyenne des journées de traitement par malade.</i>	Keskimäärä sairaata pöytä kohiti. <i>Moyenne des malades par jour.</i>	
					Terveinä. <i>Guéris.</i>	Amplioit. <i>Ampliorés.</i>	Parannuksiin tulleet. <i>Parannuksiin tulleet.</i>	Parannuttamatta. <i>Non-améliorés.</i>	Kuolleena. <i>Décédés.</i>				Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>
Humaliston sairaala	45	49	145	194	—	70	21	51	7	45	14,417	74.3	39.5
Tampere: Keuhkotautiparantola ..	30	21	119	140	15	36	21	39	39	29	10,126	72.3	27.7
Kotka: »	10	9	13	22	4	1	1	12	—	4	2,708	123.1	7.4
c) Maalaiskuntien. — <i>Des communes rurales.</i>	26	15	92	107	21	53	17	1	1	14	7,189	67.2	19.7
Närpiö: Keuhkotautiparantola ..	10	2	36	38	6	24	6	1	—	1	1,707	44.9	4.7
Ruovesi: »	16	13	56	69	15	29	11	—	1	13	5,482	79.4	15.0
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — <i>Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.</i>	411	336	1,140	1,476	127	619	308	42	90	290	127,437	86.3	349.1
Lohja: Kouluparantola	26	25	10	35	4	4	—	—	—	27	8,866	253.3	24.3
Sipoo: Kotivallin Keuhkotautipar.	20	8	41	49	2	34	8	1	2	2	3,734	76.2	10.2
Kaattua: Keuhkotautiparantola ..	10	3	38	41	12	17	10	—	—	2	3,125	76.2	8.6
Nummela: Keuhkotautiparantola.	90	83	209	292	10	135	58	15	3	71	29,827	102.1	81.7
Hämeenlinna: Sairion keuhkotauti- parantola	20	20	47	67	3	21	22	3	—	18	6,517	97.3	17.9
Takaharju: Keuhkotautiparantola.	115	102	365	467	31	193	73	9	81	80	35,410	75.8	97.0
Iisalmi: Keuhkotautiparantola ...	24	18	64	82	15	29	9	6	—	23	7,669	93.5	21.0
Alavus: »	21	17	47	64	8	31	15	—	—	10	4,654	72.7	12.8
Kurikka: »	22	19	90	109	14	32	48	3	—	12	7,353	67.5	20.1
Teuva: »	12	8	48	56	8	21	20	1	—	6	4,729	84.4	13.0
Vöyri: »	19	17	49	66	8	34	12	—	3	9	5,997	90.9	16.4
Oulainen: »	32	16	132	148	12	68	33	4	1	30	9,556	64.6	26.2
V. Leprasairaala.													
Léproserie.													
a) Valtion. — <i>De l'Etat.</i>	45	28	2	30	—	—	—	7	—	23	9,107	303.6	25.0
Orivesi: Leprasairaala	45	28	2	30	—	—	—	7	—	23	9,107	303.6	25.0
VI. Veneeriset sairaalat.													
Sections syphiittiques.													
a) Valtion. — <i>De l'Etat.</i>	1,069	649	6,744	7,393	6,307	212	100	67	50	657	240,571	32.5	659.1
Helsinki: Yleisen sairaalan syfiliitti- tinen osasto	110	96	935	1,031	901	—	23	10	—	97	32,565	31.6	89.2
Kuntahden ylim. veneerinen sair- aala	145	82	606	688	597	—	—	—	—	91	36,317	52.8	99.5
Töölön s:n s:n s:n	120	74	677	751	658	—	6	—	13	74	30,944	41.2	84.8
Turku: Lääninsairaalan syfiliitti- nen osasto	60	37	283	320	193	67	3	1	22	34	11,401	35.6	31.2
Pori: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	25	11	156	167	157	—	—	—	—	10	2,891	17.3	7.9
Hämeenlinna: Lääninsairaalan sy- filiittinen osasto	18	9	104	113	100	—	—	1	—	12	2,942	26.0	8.1
Ylim. veneerinen sairaala	17	9	125	134	123	—	2	—	—	9	4,093	30.5	11.2
Tampere: Yleisen sairaalan syfi- liittinen osasto	45	14	202	216	175	18	2	1	6	14	6,218	28.8	17.0
Viipuri: Lääninsairaalan syfiliitti- nen osasto	120	95	1,183	1,278	1,103	—	39	30	—	106	35,631	27.9	97.6
Sortavala: Ylim. veneerinen sair- aala	40	34	435	469	424	—	2	7	—	36	12,471	26.6	34.2

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuoteitten luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1920 jälkeä: <i>Malades restés depuis 1920.</i>	Vuonna 1921 vastaanotettiin. <i>Malades entrés en 1921.</i>	Total des malades.	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>						Vuoteen 1922 jättänyt. <i>Malades restés jusqu'en 1922.</i>	Sairaanhoitopiirien luku. <i>Nombre des journees de traitement.</i>	Keskimäärä <i>Moyenne des journées de traitement par malade.</i>	Keskimäärä sairaita pöyhäköh. <i>Moyenne des malades par jour.</i>
					Terveenä. <i>Gueris.</i>	<i>Améliorés.</i>	Paremmaksi tulleena. <i>Non-améliorés.</i>	Painuttamatta. <i>Non-traités.</i>	Kuolleena. <i>Décédés.</i>	Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>				
Mikkeli: Lääninsairaalan syfiliit- tinen osasto	40	11	135	146	140	—	1	—	5	4,233	29.0	11.6		
Savonlinna: Yleisen sairaalan s:n s:n Ylim. veneerinen sairaala	10	5	175	180	160	8	1	—	11	2,840	15.8	7.8		
Kuopio: Lääninsairaalan syfiliitti- nen osasto	10	7	125	132	117	7	1	—	7	2,831	21.4	7.8		
Joensuu: Yleisen sairaalan s:n s:n Nurmes: S:n s:n s:n	66	37	431	468	422	—	9	4	33	11,366	24.3	31.1		
Mustasaari: Lääninsairaalan syfi- liittinen osasto	20	14	144	158	147	2	—	3	6	5,623	35.6	15.4		
Jyväskylä: Yleisen sairaalan syfi- liittinen osasto	13	9	55	64	56	—	—	—	7	2,207	34.5	6.0		
Oulu: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	80	23	234	257	232	—	3	1	21	11,521	44.8	31.6		
Ylim. veneerinen sairaala	45	26	168	194	148	9	4	2	31	6,652	34.3	18.2		
Kajaani: Yleisen sairaalan syfi- liittinen osasto	25	25	289	314	188	95	3	3	7	6,305	20.1	17.3		
Tornio: S:n s:n s:n	35	11	103	114	92	6	1	1	13	3,841	33.7	10.5		
	5	1	33	34	31	—	1	—	2	1,595	46.9	4.4		
	20	19	146	165	143	—	1	1	20	6,084	36.9	16.7		
VII. Kulkutautisairaalat. <i>Hôpitaux pour les maladies épidémiques.</i>	1,108	348	4,518	4,866	3,993	201	90	253	64	265	87,466	18.0	239.6	
b) Kaupunkien. — <i>Hôpit. municipaux.</i>	948	277	3,703	3,980	3,421	85	49	165	51	209	69,231	17.4	189.7	
Helsinki: Kulkutautisairaala Väliaik. kulkutautisairaala n. k. koleraparakeilla	200	99	1,174	1,273	1,145	5	12	32	14	65	24,390	19.2	66.3	
Tammisaari: Kulkutautisairaala ..	100	—	9	9	9	—	—	—	—	—	159	17.7	0.4	
Hanko: »	12	—	16	16	14	—	—	1	—	1	272	17.0	0.7	
Turku: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	12	—	26	26	19	—	—	1	—	6	262	10.1	0.7	
Rauma: Kulkutautisairaala	116	42	388	430	372	2	—	22	1	33	11,476	26.7	31.4	
Pori: »	30	2	44	46	33	—	2	1	2	8	926	20.1	2.5	
Uusikaupunki: »	20	1	15	16	13	—	—	1	1	1	310	19.4	0.8	
Maarianhamina: »	20	1	45	46	27	—	—	—	—	19	1,157	25.2	3.2	
Hämeenlinna: »	10	—	25	25	25	—	—	—	—	—	260	10.4	0.7	
Lahti: Kulkutautisairaala	20	3	53	56	37	4	—	5	8	2	1,095	19.6	3.0	
Tampere: Kunnallissairaalan kul- kutautiosasto	9	5	29	34	22	6	—	3	1	2	410	12.1	1.1	
Viipuri: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	104	49	516	565	451	42	13	30	1	28	11,434	20.2	31.3	
Sortavala: Kulkutautisairaala	30	7	90	97	78	2	4	6	—	7	1,201	12.4	3.3	
Hamina: »	24	7	136	143	123	4	3	8	—	5	1,570	11.0	4.3	
Kotka: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	6	—	14	14	13	—	—	1	—	—	255	18.2	0.7	
Mikkeli: Kulkutautisairaala	24	4	54	58	52	—	—	5	—	1	760	13.1	2.1	
Savonlinna: »	13	—	32	32	25	—	—	1	3	3	590	18.4	1.6	
Isalmi: »	18	4	509	513	484	4	7	11	3	4	1,852	3.6	5.1	
Vaasa: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	15	4	40	44	39	1	—	2	—	2	458	10.4	1.3	
Kokkola: Libeckin sairaalan kulku- tautiosasto	30	17	156	173	157	—	—	8	1	7	4,438	25.7	12.2	
Pietarsaari: Malmin sairaalan kul- kutautiosasto	6	4	20	24	21	—	—	2	1	—	478	19.9	1.3	
Jyväskylä: Kulkutautisairaala	20	5	3	8	8	—	—	—	—	—	123	15.4	0.3	
	25	4	30	34	32	—	—	2	—	—	742	21.8	2.0	
	11	—	13	13	10	—	—	2	—	1	199	15.3	0.5	

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuokaiden luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1920 jäljellä. <i>Malades restés depuis 1920.</i>	Vuonna 1921 vastatettuihin. <i>Malades curés en 1921.</i>	Hoitoitujen kokonaisluku. <i>Total des malades.</i>	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>						Vuoden 1922 jäljellä. <i>Malades restés jusqu'en 1922.</i>	Sairaanhoitopiirien luku. <i>Nombre des journales de traitement.</i>	Sairaanhoitopiirien keskimäärä. <i>Moyenne des journales de traitement par malade par jour.</i>	Keskimääräinen päävähä kohti. <i>Moyenne des malades par jour.</i>
					Terveenä. <i>Sains.</i>	Päämakuksi vähenn. <i>Améliorés.</i>	Parranmatta. <i>Non-améliorés.</i>	Kuolleena. <i>Décédés.</i>	Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>	Hoitoon. <i>Soignés.</i>				
Oulu: Kunnallissairaalan kulkutautilosasto	36	16	101	117	87	—	—	9	15	6	2,016	17.2	5.5	
Raahe: Kulkutautilosasto	8	—	2	2	2	—	—	—	—	—	28	14.0	0.1	
Kajaani: »	12	2	112	114	83	13	5	8	—	5	1,913	16.8	5.2	
Tornio: »	10	—	17	17	11	1	—	3	—	1	138	8.1	0.4	
Kemi: »	7	1	34	35	29	1	2	1	—	2	319	9.1	0.9	
c) Maalaiskuntien. — <i>Des communes rurales.</i>	146	69	760	829	523	116	41	82	13	54	17,526	21.1	48.0	
Hyvinkää: Kulkutautilosasto	14	2	41	43	40	1	—	—	—	2	492	11.4	1.3	
Espoo: »	25	19	45	64	58	1	1	2	—	2	1,111	17.4	3.0	
Vihti: »	4	1	19	20	17	—	—	2	—	1	168	8.4	0.5	
Kaarina ja Maaria: Kulkutautilosasto	28	7	35	42	35	—	—	2	—	5	1,464	34.9	4.0	
Jämsä: Kulkutautilosasto	5	—	8	8	6	—	—	2	—	—	164	20.5	0.4	
Terijoki: »	11	4	146	150	112	26	3	6	2	1	802	5.3	2.2	
Viiipurin pitäjä: »	53	31	455	486	245	88	37	65	8	43	13,221	27.2	36.2	
Pielavesi: »	6	5	11	16	10	—	—	3	3	—	104	6.5	0.3	
d) Yksityisten ja yhdistysten. — <i>Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.</i>	14	2	55	57	49	—	—	6	—	2	709	12.4	1.9	
Porvoo: Kulkutautilosasto	14	2	55	57	49	—	—	6	—	2	709	12.4	1.9	
VIII. Vankilain sairaalat. ¹⁾														
<i>Hôpitaux des prisons.</i>	166	81	1,190	1,271	908	206	60	27	—	70	35,464	27.9	97.2	
Helsinki: Lääninvankilan sairaala.	50	4	45	49	27	10	7	—	—	5	2,215	45.2	6.1	
Kuritusluonnon sairaala	49	37	310	347	163	112	33	8	—	31	16,892	48.7	46.3	
Turku: Kuritusluonnon sairaala..	15	6	126	132	101	17	4	1	—	9	3,629	27.5	9.9	
Hämeenlinna: Kuritus- ja työvan- kilan sairaala	12	12	143	155	131	9	2	9	—	4	3,266	21.1	8.9	
Viipuri: Lääninvankilan sairaala .	18	6	120	126	93	20	2	3	—	8	1,928	15.3	5.3	
Lappeenranta: Työvan- kilan »	10	13	371	384	340	35	4	2	—	3	4,981	13.0	13.6	
Mikkeli: Lääninvankilan »	4	—	5	5	3	—	—	1	—	1	122	24.4	0.3	
Kuopio: »	2	—	9	9	7	—	—	—	—	—	149	16.6	0.4	
Oulu: Lääninvankilan sairaala....	—	1	24	25	17	—	5	—	—	3	960	38.4	2.6	
Oulu: Maikkulan varavankila	6	2	37	39	26	3	1	3	—	6	1,322	33.9	3.6	
IX. Rautatien sairaalat.														
<i>Hôpitaux des chemins de fer.</i>	23	12	213	225	118	72	7	—	23	5	3,187	14.2	8.7	
Helsinki: Rautatien sairaala	14	10	130	140	72	36	6	—	22	4	2,457	17.6	6.7	
Riihimäki: »	3	2	42	44	26	16	—	—	1	1	431	9.8	1.2	
Kouvola: »	6	—	41	41	20	20	1	—	—	—	299	7.3	0.8	
Kaikki sairaalat yhteensä. — <i>Total des hôpitaux ensemble</i>	11,047	8,039	83,735	91,774	62,084	11,085	3,835	4,215	2,472	8,083	3,065,934	33.4	8,399.8	

¹⁾ Turun kuritusluonnon mielisairaala otettu ryhmään II.

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Total pour les services de lazaret des hôpitaux.						Jiinnotet. — Kasvatet.	Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Total pour les services de lazaret des hôpitaux.						Jäsenet. — Kasvatet.				
	Hoidettuja. Admisstrés.	Poistettuja. Sortis.							Hoidettuja. Admisstrés.	Hoidettuja. Admisstrés.	Poistettuja. Sortis.								
		Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hollamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.					Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hollamattomia. Non-traités.		Kuolleita. Décédés.			
Scarlatina	5	3	—	—	2	—	Actinomycosis	20	11	4	2	2	—	1					
Diphtheria	13	9	—	—	3	—	Echinococcus	1	—	1	—	—	—	—					
Laryngitis crouposa	5	3	1	—	1	—	V. Veneerisiä tauteja.						188	145	19	1	10	4	9
Febris intermittens	32	31	—	—	1	—	Urethritis gonorrhoeica	41	27	8	—	5	—	1					
» remittens	4	4	—	—	—	—	Epididymitis gonorrhoeica	2	1	1	—	—	—	3					
Typhus abdominalis. Paratyphus	87	70	2	—	3	9	Syphilis hereditaria	7	2	2	—	—	—	—					
Febricula	1	—	—	1	—	—	» aqvisita recens	83	72	2	1	3	—	5					
Dysenteria	3	1	—	—	1	1	» » recidiva	43	32	5	—	2	1	3					
Parotitis epidemica	3	3	—	—	—	—	Ulcus molle	12	11	1	—	—	—	—					
Influenza	108	83	7	1	1	3	VI. Myrkytyksiä.						93	74	8	—	11	—	
Encephalitis lethargica	88	48	15	7	2	16	Alcoholismus acutus	6	5	—	—	—	1	—					
Reciduae post encephalit. epid.	16	4	6	4	—	2	Morphinismus	3	—	3	—	—	—	—					
Pertussis	2	1	1	—	—	—	Intoxicatio e cocaino	1	1	—	—	—	—	—					
Erysipelas	79	53	3	—	7	12	» e veronalo	1	1	—	—	—	—	—					
Septicaemia, pyaemia	60	8	1	2	2	45	» ex acidis et alcaliis	23	12	5	—	—	6						
Septicaemia puerperalis	31	14	1	1	—	14	» e lysolo	4	3	—	—	—	1						
Meningitis cerebrospinalis epidemica	12	—	1	2	—	9	» e jodoformo	1	1	—	—	—	—						
Reciduae post mening. cerebrospinal. epid.	1	—	—	1	—	—	» e vapore	1	1	—	—	—	—						
Tetanus	5	1	—	—	—	4	» ex oxid. carbon.	4	3	—	—	—	1						
Anthrax	1	1	—	—	—	—	» ex ol. Terebinth.	1	1	—	—	—	—						
Infectio acuta	1	1	—	—	—	—	» e benzino	1	1	—	—	—	—						
IV. Kroonillisia infektiotauteja.							1,383	428	454	139	70	137	155	Hydrargyrosis	1	—	—	1	—
Tuberc. cerebri et meningum	32	—	—	4	1	27	Plumbismus	1	1	—	—	—	—	—					
Tuberc. laryngis	27	2	9	4	5	6	Morsus serpentis	14	14	—	—	—	—	—					
» pulmonum	242	7	101	47	13	54	» canis. Lyssa?	27	27	—	—	—	—	—					
» pleurae	2	—	1	—	—	1	Botylismus	1	—	—	—	—	—	1					
» serosa	4	—	3	—	—	1	Morsus insecti	1	1	—	—	—	—	—					
» » purulenta	4	1	2	1	—	—	Crapula	2	2	—	—	—	—	—					
» intestinorum	36	6	7	4	2	14	VII. Mielitauteja.						35	5	3	16	8	1	2
» peritonei	76	19	32	11	5	6	Idiotia	8	—	—	6	2	—	—					
» renis et vesicae urinar.	51	14	10	9	9	4	Imbecillitas	3	3	—	—	—	—	—					
» apparatus genitalis	23	18	1	—	2	—	Amentia seu psychosis ex infectione	1	1	—	—	—	—	—					
» glandular. lymphaticar.	179	133	28	3	6	2	Dementia praecox seu primar.	5	—	—	3	1	—	1					
» ossium et articulationem	612	180	238	51	22	14	Insania maniaco-depressiva	4	1	—	2	1	—	—					
» cutis	17	13	2	—	—	2	» hysterica	1	—	—	—	1	—	—					
» regionum variarum	28	16	4	2	2	2	Melancholia agitata	2	—	1	—	—	—	1					
» miliaris acuta	8	—	—	1	1	6	Dementia paralytica	5	—	—	4	—	—	—					
Lupus vulgaris	21	8	11	—	—	2	Psychosis	5	—	1	1	3	—	—					
							» traumatica	1	—	1	—	—	—	—					

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Total pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>							Jääneitä. — <i>Restants.</i>	Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Total pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>							Jääneitä. — <i>Restants.</i>	
	Hoideuttuja. <i>Admissés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>								Hoideuttuja. <i>Admissés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>							Hoideuttuja. <i>Admissés.</i>
		Terveitä ja kolpuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-cués.</i>	Holtamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	Jääneitä.				Terveitä ja kolpuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-cués.</i>	Holtamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	Jääneitä.		
VIII. Eriyisten elinten tauteja.																		
1. Hermoston tauteja.																		
<i>a) Aivo-, selkäydin- ja niiden kalvojen tauteja.</i>	315	37	93	71	30	64	20											
Haemorrhagia cerebri et meningum. Hemiplegia..	61	11	20	9	1	14	6	Paralysis radialis	1	—	1	—	—	—	—			
Abscessus cerebri	7	—	—	4	1	2	—	» ulnaris	1	—	1	—	—	—	—			
Encephalitis	15	2	4	2	1	4	2	» n. peronei	1	1	—	—	—	—	—			
Thrombosis sinus lateral..	5	3	1	—	—	1	—	» extr. omnium et trunsi post diphtheriam	1	1	—	—	—	—	—			
» cavern...	1	—	—	—	—	1	—	Paresiae et paralyssiae n. varior.	5	2	3	—	—	—	—			
Abscessus epiduralis	3	3	—	—	—	—	—	Mal perf.	1	1	—	—	—	—	—			
Meningitis cerebri...	24	5	2	1	—	15	1	<i>c) Tauteja ilman määrättyä lokalisaatiota.</i>	413	93	205	45	38	3	29			
Lues »	25	2	18	2	2	1	—	Hemicrania	2	—	1	1	—	—	—			
Hydrocephalus aquisitus ..	10	2	2	1	—	4	1	Epilepsia	42	1	15	14	9	2	1			
Tumor cerebri	35	—	2	12	9	10	2	Eclampsia	6	4	2	—	—	—	—			
» cerebelli	4	—	—	—	2	2	—	Status post epilepticus	2	1	1	—	—	—	—			
Epilepsia Jacksonii	1	—	—	1	—	—	—	Chorea	14	11	—	—	—	—	3			
Sclerosis amyotroph. lateral.	5	—	1	4	—	—	—	Hysteria	71	19	40	6	4	—	2			
Paralysis glosso- labio- laryngea	2	—	—	2	—	—	—	Myoclonia	2	—	1	—	—	—	1			
Myelitis et meningitis spinal.	21	1	4	4	5	5	2	Neurasthenia	214	50	108	19	22	—	15			
Sclerosis multiplex	9	—	5	4	—	—	—	Hypochondria	6	1	4	1	—	—	—			
Paraplegia et paraplegia spastica	9	2	2	4	1	—	—	Neurosis traumatica	5	2	1	1	1	—	—			
Paresia ped. et manus....	1	—	—	—	1	—	—	Paralysis agitans	7	—	6	1	—	—	—			
Tabes dorsalis	27	—	16	6	1	1	3	Emotio nervosa	1	1	—	—	—	—	—			
Atrophia musculor. progressiva	5	—	—	4	1	—	—	Spasmophilia	2	—	—	—	—	1	1			
Poliomyelitis anterior acuta	13	2	5	3	—	1	2	Neurosis	21	2	14	1	2	—	2			
Reciduae post poliomyelitis	2	—	—	1	1	—	—	Psychoneurosis	18	1	12	1	—	—	4			
Syringomyelia	3	—	—	2	—	1	—	<i>d) Vasomotoris-troofisia neurooseja.</i>	96	39	36	7	4	5	5			
Lues medullae spinal.	21	4	9	4	3	—	1	Morbus Basedowii	80	37	28	4	4	4	3			
Tumor »	1	—	—	—	—	1	—	» Addisonii	3	—	2	—	—	1	—			
Morbus Little.	3	—	1	1	—	1	—	Myxoedema	6	—	6	—	—	—	—			
Myotonia	1	—	1	—	—	—	—	Acromegalia	2	—	—	2	—	—	—			
Morbus Wilsoni	1	—	—	—	1	—	—	Dystrophia	4	2	—	—	—	—	2			
								» adiposogenitale.	1	—	—	1	—	—	—			
<i>b) Perifeeristen hermojen tauteja.</i>	150	86	38	7	4	1	14	2. Verenkiertoelinten tauteja.	535	225	158	36	24	63	29			
Neuritis	8	4	2	1	—	—	1	Pericarditis	7	1	2	—	1	3	—			
» optica	4	1	1	2	—	—	—	Endocarditis	15	—	5	—	—	4	6			
Polyneuritis	12	3	5	1	—	—	3	Cor adiposum	1	—	1	—	—	—	—			
Neuralgia trigemini	13	5	5	2	1	—	—	Myocarditis	53	9	26	4	1	13	—			
» ischiadica	81	53	17	—	1	1	9	Hypertrophia idiopathica cordis	1	—	1	—	—	—	—			
Neuralgiae variae	11	9	—	—	1	—	1	Vitium organicum cordis	138	9	70	16	6	28	9			
Cephalalgia	7	4	2	—	1	—	—	Neurosis cordis	1	1	—	—	—	—	—			
Paralysis facialis	4	2	1	1	—	—	—	Angina pectoris	1	—	1	—	—	—	—			
								Arteriosclerosis	60	3	33	9	4	9	2			
								Endarteritis obliterans	15	9	1	1	1	2	1			
								Aneurysma aortae	13	—	7	3	2	—	1			

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>						Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>							
	Hoidettuja. <i>Admisstrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>						Jääneitä. — <i>Restants.</i>	Hoidettuja. <i>Admisstrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Jääneitä. — <i>Restants.</i>
		Terveitä ja toipuvia. <i>Guéris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-traités.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>				Terveitä ja toipuvia. <i>Guéris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-traités.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	
Aneurysma aliarum arteriar.	9	6	—	1	—	1	Hypertrophia tonsillarum . . .	13	13	—	—	—	—	—	
» arterio-venosum	2	2	—	—	—	—	Angina tonsillaris	45	43	1	—	1	—	—	
Varix	59	48	5	—	3	3	» phlegmonosa	19	19	—	—	—	—	—	
Venectasiae haemorrhoidales	135	122	2	1	6	4	» Ludowigii	1	1	—	—	—	—	—	
Thrombosis. Embolia	11	3	3	1	—	3	Sialoadenitis	2	2	—	—	—	—	1	
Phlebitis	14	12	1	—	—	1	Ulcus oesophagi	2	2	—	—	—	—	—	
							Corrosio »	2	2	—	—	—	—	—	
3. Lymfatiehyeiden tauteja.	93	85	2	—	3	3	Strictura »	57	20	17	2	4	3	11	
Lymphangitis	26	23	—	—	—	3	Gastritis acuta	18	16	2	—	—	—	—	
Lymphadenitis	67	62	2	—	3	—	Dyspepsia »	7	5	2	—	—	—	—	
							Gastritis chronica	56	20	28	2	4	—	2	
							Dyspepsia »	8	6	2	—	—	—	—	
							Achylia gastrica	68	3	43	7	14	—	1	
							Hypochylia	1	1	—	—	—	—	—	
							Hypersecretio acida	46	4	31	1	8	—	2	
							Intoxicatio aliment. Decompositio	14	4	—	—	—	8	2	
4. Hengityselinten tauteja.	818	557	98	12	8	80	Dyspepsia nervosa	84	18	40	1	21	—	4	
Morbi cavitatis nasalis et cav. access. nasi	32	31	—	—	—	1	Cardiospasmus	3	—	2	—	—	1	—	
Empyema cavitatum access. nasi	50	48	—	—	1	1	Pylorospasmus	3	—	1	1	—	1	—	
Vegetationes adenoideae	4	4	—	—	—	—	Hyperemesis gravid.	1	1	—	—	—	—	—	
Oedema laryngis, oedema glottidis	3	3	—	—	—	—	Gastroptosis	2	—	—	1	1	—	—	
Lues laryngis	1	1	—	—	—	—	Dilatatio ventriculi	23	9	7	1	5	1	—	
Laryngotracheitis	1	1	—	—	—	—	Ulcus ventriculi	355	188	69	14	42	31	11	
Stenosis tracheae	5	1	1	1	1	1	Perigastritis	1	—	1	—	—	—	—	
Bronchitis acuta	36	30	4	—	1	1	Ulcus duodeni	97	67	13	4	10	1	2	
» chronica	24	5	11	2	1	4	» perf. intestini	1	—	—	—	—	—	—	
Bronchiectasiae	4	—	3	—	—	—	Strictura pylori	51	37	5	2	4	2	1	
Empysema pulmonum	14	11	—	—	—	2	Ulcus pepticum jejuni	6	4	—	—	1	1	—	
Asthma bronchiale	16	2	12	1	—	1	Gastritis, enteritis acuta	84	74	6	—	2	1	1	
Bronchpneumonia	65	46	5	1	—	12	» » chronica	25	11	11	1	1	—	1	
Pneumonia crouposa	225	171	4	2	1	33	Colitis acuta	37	33	3	—	1	—	—	
» chronica	11	6	2	—	—	2	» chronica	9	4	4	—	1	—	—	
Gangraena pulmonum	6	—	1	2	1	2	» ulcerosa	1	—	—	—	—	—	1	
Abscessus »	4	3	—	—	—	1	Ulcus ceci perf.	1	1	—	—	—	—	—	
Pleuritis serosa	130	96	22	—	1	2	Enteroptosis	2	2	—	—	—	—	—	
» sicca	2	1	—	—	—	—	Ptosis hepatis	1	1	—	—	—	—	—	
Empyema	179	103	20	3	1	25	Mesenteritis chron.	9	2	—	1	6	—	—	
Haemothorax	2	2	—	—	—	—	Obstipatio. Coprostasis	50	44	5	1	—	—	—	
Pneumothorax	3	1	2	—	—	—	Appendicitis acuta	1,346	1,221	9	8	7	38	63	
Hämoptoe	1	1	—	—	—	—	» chronica	999	975	1	—	2	2	19	
							Abscessus subphrenicus	3	2	—	—	—	1	—	
							» intraabdom.	2	2	—	—	—	—	—	
							Stenosis intestini	14	5	1	—	2	3	3	
5. Ruuansulatuselinten tauteja.	6,382	5,240	362	70	192	307	Occlusio intestini. Volvulus. Invaginatio etc.	195	97	2	3	—	88	5	
Stomatitis	3	2	—	—	1	—	Fistula stercoralis. Anus praeternatur.	14	10	—	—	—	2	2	
Leukoplakia	2	1	—	1	—	—	Helminthiasis	178	174	1	1	1	—	1	
Glossitis acuta. Abscessus lingvae	8	8	—	—	—	—	Balantidium coli	3	—	3	—	—	—	—	
Haemorrhagia faucium	1	1	—	—	—	—	Hernia inguinalis	1,433	1,377	2	—	19	3	32	

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.						Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.							
	Hoitettuja. Administrés.	Poistettuja. Sortis.						Hoitettuja. Administrés.	Poistettuja. Sortis.						
		Tervettä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-cambrés.	Kuolleita. Décédés.	Jääneitä. — Restants.			Tervettä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-cambrés.	Kuolleita. Décédés.	Jääneitä. — Restants.		
Hernia inguinalis <i>incarcerata</i>	92	78	—	1	—	9	4	Poilakiuria nervosa	1	—	—	—	—	—	—
» <i>cruralis</i>	83	80	—	—	1	—	2	Retentio urinae	6	4	—	—	—	—	1
» <i>umbilicalis</i>	56	43	—	—	1	—	4	Incontinentia urinae	4	2	1	1	—	—	—
» <i>incarcerata</i>	64	54	—	—	—	6	1	Ischuria paradoxa e causa ignota	1	—	—	—	1	—	—
» <i>lineae albae</i>	6	4	—	—	—	—	—	Prostatitis ac. vel abscessus prostat.	15	9	5	1	—	—	—
» <i>ventralis</i>	32	29	—	—	—	2	—	Prostatitis chronica	10	2	4	1	3	—	—
» <i>incarcerata</i>	65	57	1	—	—	5	1	Hypertrophia prostatae ..	123	21	70	8	7	8	9
Peritonitis	211	115	2	—	—	83	11	Orchitis	5	5	—	—	—	—	—
Adhaesiones intraabdom. ..	13	9	2	—	—	1	1	» <i>luetica</i>	2	2	—	—	—	—	—
Dolores abdominis	19	14	2	—	—	3	—	Epididymitis	16	11	3	1	1	—	—
Stricture recti	2	2	—	—	—	—	—	Hydrocele	120	116	1	—	—	—	3
Fistula ani	29	21	2	—	—	3	—	Spermatocele	7	6	—	—	1	—	—
Fissura	50	44	2	—	—	1	3	Varicocele	6	6	—	—	—	—	—
Prolapsus recti vel ani ..	19	14	2	—	—	3	—	Urethritis	1	—	1	—	—	—	—
Periproctitis	27	24	2	—	—	—	1	Stricture urethrae	38	13	19	1	2	—	3
Cholangitis	3	—	—	—	—	—	—	Ruptura	3	1	2	—	—	—	—
Icterus catarrhalis	20	9	2	3	—	1	5	Fistula	4	2	1	—	—	—	1
Cholelithiasis	83	59	8	4	4	3	5	Prolapsus mucosae urethrae	2	1	—	—	—	—	1
Cholecystitis	48	37	6	1	2	1	1	Fistula vesic. urinar. ..	1	—	—	—	—	—	1
Hepatitis acuta	1	—	—	—	—	—	—	Abscessus periurethralis ..	1	1	—	—	—	—	—
Cirrhosis hepatis	14	—	6	3	3	2	—	Paraphimosis	13	12	—	—	—	—	1
» <i>hypertroph.</i>	1	—	—	—	—	1	—	Phimosis aqvisita	14	13	—	—	1	—	—
Lues hepatis	5	3	1	1	—	—	—	Balanitis	1	1	—	—	—	—	—
Abscessus hepatis	9	4	2	1	—	2	—	Haematuria a causa ignota	20	7	6	1	5	—	1
» <i>pelvis</i>	9	3	5	—	—	1	—	Incontinentia urethrae ..	1	1	—	—	—	—	—
Pancreatitis	7	4	—	—	—	2	—	Impotentia	1	1	—	—	—	—	—
Necrosis pancreat. ac.	1	—	—	—	—	1	—								
Splenomegalia	3	—	1	1	1	—	—								
Ascites	1	—	—	—	—	—	—								
6. Virtsaelinten ja miesten sukupuolielinten tauteja.	1,001	505	280	50	54	57	55	7. Naisten sukupuolielinten tauteja.	2,898	2,297	443	10	57	28	63
Nephritis acuta	81	47	15	6	2	9	2	Bartholinitis	17	17	—	—	—	—	—
» <i>chronica et degen.</i> <i>amyl.</i>	148	5	68	24	4	31	16	Atresia cicatricialis vaginae	1	—	—	—	1	—	—
Infarctus renis	1	—	—	—	—	—	—	Vaginitis	4	3	1	—	—	—	—
Pyelitis. Pyelonephritis ..	104	53	33	2	9	4	3	Atresia uteri cicatricialis ..	1	1	—	—	—	—	—
Pyonephrosis	11	8	1	—	—	1	1	Endometritis. Metritis ..	528	460	60	1	3	—	4
Abscessus pararenalis	4	4	—	—	—	—	—	Parametritis. Perimetritis ..	235	139	87	—	3	1	5
Lithiasis renalis	46	32	9	—	3	1	1	Pelveoperitonitis	31	15	13	—	1	1	1
Colica	2	1	—	1	—	—	—	Abscessus pelvis	5	5	—	—	—	—	—
Ren mobilis	14	5	2	—	6	—	1	Haematocele retrouterina ..	17	12	2	—	—	2	1
Hydronephrosis	5	3	1	—	1	—	—	Flexio et versio uteri ..	135	105	26	—	2	1	1
Cystitis acuta	84	74	4	—	2	1	3	Retroflexio uteri gravid.	—	—	—	—	—	—	—
» <i>chronica</i>	28	7	16	2	—	—	3	incarc.	6	6	—	—	—	—	—
Lithiasis vesicalis	8	6	—	—	1	1	—	Descensus uteri	52	40	6	1	4	—	1
» <i>ureteris</i>	2	1	—	—	1	—	—	Prolapsus uteri	165	140	8	2	6	3	6
Bacteriuria	33	16	14	1	—	—	2	» <i>vaginae</i>	23	21	1	—	1	—	—
Pyuria aseptica	3	—	1	—	1	—	1	Hypertrophia colli uteri ..	5	4	—	—	—	—	—
Enuresis	11	6	3	—	—	—	2	Inversio uteri	1	1	—	—	—	—	—
								Subinvolutio uteri	3	2	—	—	—	—	1
								Salpingitis. Oophoritis. Oop-							
								horosalpingitis	481	258	190	3	6	2	22

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaluz pour les services de lazaret des hôpitaux.							Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaluz pour les services de lazaret des hôpitaux.								
	Hoidettuja. Admisistrés.	Poistettuja. Sortis.							Jääneitä. — Reservante.	Hoidettuja. Admisistrés.	Poistettuja. Sortis.						Jääneitä. — Reservante.
		Terveiksi ja toipuvia. Guéris et conva- lescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	Jääneitä. — Reservante.				Terveiksi ja toipuvia. Guéris et conva- lescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	Jääneitä. — Reservante.	
Pyosalpinx	69	38	25	1	1	2	2	9. Ihotauteja.	966	816	66	4	10	15	55		
Pyovarium	24	21	2	—	—	1	—	Eczema	80	68	6	—	—	—	6		
Mola hydatidosa	4	4	—	—	—	—	—	Dermatitis acuta	4	4	—	—	—	—	—		
Foetus immaturus	2	—	—	—	—	—	—	Impetigo	2	2	—	—	—	—	—		
Abortus	598	569	4	—	7	10	8	Erythema exsudativum mul- tiforme	1	1	—	—	—	—	—		
Reciduae post abortum ..	226	222	2	—	1	1	—	Diathesis exsudativa	4	2	—	—	1	—	1		
Graviditas	79	48	11	—	16	1	3	Pemphigus neonatorum	1	—	—	—	—	1	—		
Graviditas extrauterina ..	82	78	1	—	1	1	1	» septic.	1	—	—	—	—	1	—		
Puerperium	3	3	—	—	—	—	—	Echtyma	2	2	—	—	—	—	—		
Pelvis angusta	1	1	—	—	—	—	—	Urticaria	1	1	—	—	—	—	—		
Retentio placentae	17	17	—	—	—	—	—	Prurigo	1	1	—	—	—	—	—		
Ruptura uteri sub partum ..	2	—	—	—	—	2	—	Psoriasis	7	4	—	—	—	—	2		
Ruptura perinei	16	13	1	—	1	—	1	Scabies	30	26	—	—	—	—	4		
Fistula urogenitalis	10	7	1	—	2	—	—	Herpes tonsurans	9	8	—	—	—	—	—		
» rectovaginalis	2	1	—	—	1	—	—	Favus	1	—	—	—	—	—	—		
Mastitis	43	39	1	—	—	—	3	Herpes zoster	5	4	—	—	—	—	—		
» chron. cystica	5	4	1	—	—	—	—	Acne vulgaris	2	1	—	—	—	—	—		
Hymen carnosus	1	1	—	—	—	—	—	Abscessus. Phlegmone	512	463	17	—	1	11	20		
Sterilitas	2	—	—	—	—	—	1	Furunculus	13	11	—	—	1	1	—		
» Stenosis os. uteri	2	2	—	—	—	—	—	Carbunculus	34	32	1	—	—	—	1		
8. Luiden, lihasten ja nivelten tauteja.	1,056	704	154	26	20	25	127	Ulcus	113	86	15	2	—	—	10		
Rheumatismus musculorum chron.	10	3	6	—	1	—	—	Fistulae regionum variarum ..	77	52	13	1	3	—	8		
Lumbago	9	4	2	—	—	—	—	Naevus	3	3	—	—	—	—	—		
Tendovaginitis	84	77	1	—	—	—	—	Clavus	7	6	—	—	1	—	—		
Bursitis. Hygroma	60	60	—	—	—	—	—	Elephantiasis	9	2	—	—	4	2	—		
Synovitis. Arthritis	150	98	30	2	7	3	10	Cicatrix vitiosa	35	25	7	—	—	—	3		
Mus articularis	1	1	—	—	—	—	—	Ungvis incarnatus	9	9	—	—	—	—	—		
Rheumatismus articularum chronic.	39	7	20	3	1	1	7	Condylomata acuminata reg. anal.	3	3	—	—	—	—	—		
Arthritis deformans	21	5	8	7	—	—	1	10. Silmätauteja.	1,008	551	330	45	32	1	49		
Arthropathia neuropathica ..	3	1	2	—	—	—	—	Deformitates palpebrarum congenitales et acquisitae ..	31	22	5	1	2	—	1		
Anchylosis	29	8	7	1	4	1	8	Blepharitis	4	4	—	—	—	—	—		
Contractura	33	17	8	1	2	—	5	Chalazion et hordeolum ..	2	2	—	—	—	—	—		
Pseudoarthrosis	26	18	2	4	—	—	2	Pterygion	1	1	—	—	—	—	—		
Osteomyelitis. Ostitis. Pe- riostitis ac.	375	249	39	4	2	17	64	Conjunctivitis catarrhalis ..	12	9	3	—	—	—	—		
Ostitis fibrosa	5	3	1	—	—	—	1	» phlyctaeulosa ..	30	29	—	—	—	—	1		
Necrosis	99	72	9	2	1	1	14	» trachomatosa ..	99	31	61	—	—	—	7		
Scoliosis	3	—	3	—	—	—	—	» blenorragica ..	20	14	5	—	—	—	1		
Kyphosis	5	—	4	1	—	—	—	» folliculos	8	8	—	—	—	—	—		
Hydrops articulat.	4	3	1	—	—	—	—	» vernalis	2	—	1	—	1	—	—		
Coxa vara	4	—	—	—	—	—	3	Symblepharon	2	1	—	—	—	—	—		
Genu valgum	4	3	—	—	—	—	1	Keratitis superficialis ..	8	2	5	—	—	—	1		
» varum	4	3	—	—	—	—	—	» phlyctaeulosa ..	87	53	32	—	—	1	1		
Pes eqvino-varus acquisit. ..	9	3	2	—	—	—	4	» parenchymatosa ..	21	6	13	1	—	—	1		
Pes planus	3	—	3	—	—	—	—	Ulcus corneae	64	50	12	—	—	—	2		
Pes valgus	10	4	6	—	—	—	—	» serpens	110	75	30	4	—	—	1		
Hallux valgus	66	65	—	—	1	—	—	» rodens	5	5	—	—	—	—	—		

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>						Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>							
	Hoidettuja. <i>Admisistrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>						Jäinettä. — <i>Restants.</i>	Hoidettuja. <i>Admisistrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Jäinettä. — <i>Restants.</i>
		Terveitä ja kolpuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-cués.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>				Terveitä ja kolpuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantumattomia. <i>Non-cués.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	
Leucoma seu macula	16	4	7	2	1	—	2	Carcinoma buccae	6	3	—	1	2	—	—
Staphyloma corneae	18	12	3	1	2	—	—	» lingvae	9	5	1	1	1	—	1
Scleritis et episcleritis	10	4	5	1	—	—	—	» lingvae et fundi oris	6	5	—	—	—	—	1
Siderosis bulbi	1	—	—	1	—	—	—	» tonsillae	3	—	—	1	2	—	—
Iritis et iridocyclitis	61	24	25	2	1	—	9	» nasopharyng	1	—	—	1	—	—	—
Chorioiditis	6	1	2	1	2	—	—	» maxillae superior. » inferior	5	2	1	—	2	—	—
Deformationes iridis et cho- rioid. congenitales et acqui- sitae	1	—	—	1	—	—	—	» secund. glandul. lymph.	1	1	1	—	—	—	—
Ophthalmia sympatica	5	—	2	2	—	—	1	» lymph.	14	7	3	2	—	2	—
Myopia maligna	1	—	—	—	—	—	1	» mammae	63	48	4	2	5	1	3
Glaucoma	62	21	26	6	1	—	8	» laryngis	19	2	4	3	4	4	2
Cataracta senilis	98	68	23	2	2	—	3	» pulmonis	6	—	—	3	—	3	—
» juvenalis	5	4	—	1	—	—	—	» oesophagi et car- diae	32	1	7	8	9	4	3
» traumatica	21	11	6	1	1	—	2	» ventriculi	286	39	60	72	75	32	8
» diabetica	2	2	—	—	—	—	—	» intestini	13	2	—	5	4	2	—
» secundaria	15	8	5	1	—	—	1	» coeci et coli	14	2	3	1	1	7	—
» complicata	8	3	4	1	—	—	—	» recti et ani	45	12	2	7	13	10	1
Luxatio lentis	7	1	2	1	1	—	2	» peritonei secun- dar.	9	1	2	6	—	—	—
Opacitates corp. vitrei	7	1	4	—	2	—	—	» hepatis	18	—	—	10	3	5	—
Retinitis et neuritis optica	17	2	10	1	3	—	1	» vesicae fellae	1	—	—	1	—	—	—
Ablatio retinae	15	2	7	4	2	—	—	» lienis	1	—	—	1	—	—	—
Atrophia nervi optici	15	—	4	8	2	—	1	» pancreatis	10	—	2	3	1	4	—
Strabismus concomitans	25	13	11	1	1	—	—	» uteri	73	21	16	14	13	6	3
Phthisis bulbi	16	8	4	1	3	—	—	» ovarii	8	1	—	4	3	—	—
Panophthalmitis	36	29	5	1	2	—	1	» vaginae et vulvae	11	6	1	3	—	1	—
Exophthalmus	4	—	—	—	—	—	—	» vesicae urin.	24	3	3	6	4	6	2
Dacryocystitis	18	13	4	—	—	—	1	» prostatae	9	1	1	1	4	2	—
Stenosis canalis lacrymalis	6	6	—	—	—	—	—	» testis	2	2	—	—	—	—	—
Tumor retrobulb. inflam- mat	1	1	—	—	—	—	—	» penis	6	4	—	—	—	—	—
Tub. conj. et palp.	4	—	4	—	—	—	—	» cutan. regionum variarum	16	11	1	2	2	—	—
Tenonitis	1	1	—	—	—	—	—	» region. variar.	2	—	—	—	1	1	—
11. Korvatauteja	385	297	24	1	16	18	29	Sarcoma	5	—	—	2	—	1	2
Otitis media suppurativa	74	47	13	—	5	4	5	» orbitae	1	—	—	—	1	—	—
» » c. ostit. pro- cess. mast.	162	136	3	1	—	9	13	» nasopharyngis	1	—	—	—	—	1	—
Cholesteatoma	16	10	3	—	—	1	2	» cavi nasi	1	1	—	—	—	—	—
Otitis externa	14	14	—	—	—	—	—	» faciei	1	1	—	—	—	—	—
» interna	5	3	—	—	2	—	—	» maxillae superior. » inferioris	4	2	1	—	1	—	—
Cholesteatoma et otitis me- dia supp. chron.	24	22	—	—	—	1	1	» parotidis	3	—	3	—	—	—	—
Otitis media supp. chron.	86	64	3	—	9	2	8	» colli	4	1	—	2	1	—	—
» » chr. adhaesiva	1	—	1	—	—	—	—	» sterni et costarum	1	—	—	—	—	1	—
Osteit. proc. mast. c. abs. epid.	1	1	—	—	—	—	—	» thoracis	4	2	1	1	—	—	—
Osteit. proc. c. abs. cerebr. Otosclerosis	1	—	—	—	—	—	—	» tracheae	1	1	—	—	—	—	—
			1	—	—	—	—	» mammae	1	—	—	—	—	—	1
			—	—	—	1	—	» ventriculi	1	—	1	—	—	—	—
			—	—	—	—	—	» cutis regionum va- riarum	7	5	—	1	1	—	—
			—	—	—	—	—	» glandul. lymphatic. variar.	4	3	1	—	—	—	—
IX. Kasvannaisia.	2,044	1,241	179	211	231	129	53	» musc. variorum	7	7	—	—	—	—	—
Carcinoma faciei vel ulcus rodens	53	39	6	4	1	—	3	» oss. extremitatum	18	7	3	2	4	2	—
» labiorum	122	111	1	1	3	3	3	» pleurae et pulmo- num	3	—	—	2	1	—	—

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Total pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>						Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Total pour les services de lazaret des hôpitaux.</i>							
	Hoitetut. <i>Admissibles.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>						Kuolleita. <i>Decedés.</i>	Hoitetut. <i>Admissibles.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Kuolleita. <i>Decedés.</i>
		Terveitä ja toipuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremmi- tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-traités.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Decedés.</i>				Terveitä ja toipuvia. <i>Gueris et convalescents.</i>	Paremmi- tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-traités.</i>	Hoitamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Decedés.</i>	
Sarcoma intestini	2	—	—	1	—	1	Tumor reg. parotid.	2	2	—	—	—	—		
» peritonei	5	1	—	1	1	—	» mediastini	8	—	1	3	—	3		
» hepatis	2	—	—	2	2	—	» reg. pectoralis	1	1	—	—	—	—		
» renis	6	1	—	1	2	—	» abdominis	6	1	1	—	1	—		
» testis	3	—	—	2	—	—	» intestini	1	—	—	1	—	—		
» ovarii	8	5	—	3	—	—	» pelvis	2	1	—	—	—	—		
» uteri	4	—	—	1	2	—	» lienis	1	—	—	—	—	1		
» pelvis	7	—	—	2	2	—	» hepatis	2	—	—	1	—	1		
Chorioepithelioma	2	1	—	1	—	—	» malign. hepatis	1	—	1	—	—	—		
Xanthosarcoma	1	1	—	—	—	—	» pancreatis	2	—	—	1	—	1		
Melanosarcoma	3	3	—	—	—	—	» renis	5	2	—	3	—	—		
Lymphogranulomatosis	2	1	—	—	1	—	» vesic. urinar.	2	—	1	1	—	—		
Epulis	9	9	—	—	—	—	» uteri	39	10	9	5	14	1		
Adenoma et adenofibroma	9	8	—	1	—	—	» ovarii	12	7	1	—	3	1		
Fibroma. Fibroma mollusc.	26	23	—	—	2	1	» vaginae et vulvae	6	4	—	—	2	—		
Myoma et fibromyoma	200	169	13	9	7	2	X. Ulkonaisten syiden aiheuttamia vammoja.								
Osteoma	15	12	1	1	1	1	Contusiones	2630	2169	104	10	22	162	163	
Chondrosarcoma	1	1	—	—	—	—	Commotio cerebri	189	172	7	—	2	3	5	
Enchondroma	2	2	—	—	—	—	Haemorrhagia spinalis	36	30	2	—	—	4	—	
Lipoma	43	43	—	—	—	—	Vulnera incisa	1	1	—	—	—	—	—	
Angioma	21	16	2	—	1	2	» contusa	335	313	6	—	1	7	8	
Lymphangioma	8	4	1	2	—	1	» lacerata	133	121	5	1	1	1	4	
Glioma	5	—	—	4	—	—	» sclopetaria	87	78	3	—	—	—	6	
Neuroma	3	3	—	—	—	—	» morsa	230	178	3	2	1	24	22	
Atheroma	23	23	—	—	—	—	» corneae et sclerae	9	8	—	—	—	1	—	
Verruca	1	1	—	—	—	—	» penetr. capitis	70	41	22	3	2	—	2	
Kystoma ovarii	137	132	1	2	2	—	» » canalis medull. spinal.	1	1	—	—	—	—	—	
» dermoides	29	29	—	—	—	—	» penetr. oculi	2	—	2	—	—	—	—	
Ranula	2	2	—	—	—	—	» » articulation.	24	22	1	—	1	—	—	
Cysta regionum variar.	86	84	1	—	1	—	» » thoracis	33	29	2	—	—	—	2	
Papilloma	5	5	—	—	—	—	» » et	81	67	2	—	—	8	4	
» vesicae urinar.	15	8	—	5	2	—	» abdominis	1	1	—	—	—	—	—	
Polypi narium	6	6	—	—	—	—	» penetr. cordis	2	—	—	—	—	2	—	
» meatus auditor.	2	2	—	—	—	—	» » abdominis	62	33	—	1	—	25	3	
» uteri	33	32	—	—	—	1	Distorsiones	29	25	3	—	1	—	—	
» vesicae urin.	1	1	—	—	—	—	Subluxatio epistrophei	1	—	—	—	1	—	—	
» urethrae	1	1	—	—	—	—	Luxatio verterbrarum	1	—	—	—	—	1	—	
» recti vel ani	4	4	—	—	—	—	» claviculae	1	1	—	—	—	—	—	
Struma	234	212	2	12	5	3	» ulnae et radii	13	10	1	—	—	—	2	
» maligna	6	—	4	2	—	—	» capituli radii	1	1	—	—	—	—	—	
Tumor hypophysis cerebri	1	—	—	—	1	—	» humeri	15	14	—	—	1	—	—	
» palp. et conjunctiv.	2	1	—	—	—	—	» manus	2	2	—	—	—	—	—	
» sclerae et corneae	1	—	1	—	—	—	» femoris	11	9	1	—	—	—	1	
» iridis et chorioideae	3	—	—	—	3	—	» oss. lunati	1	1	—	—	—	—	—	
» retinae et nervi optici	4	3	—	—	1	—	» menisc. medial. genu.	5	4	—	—	—	—	1	
» medull. spinal.	3	—	—	—	—	2	» patellae	1	1	—	—	—	—	—	
» orbitae	1	—	—	—	1	—	» compl. pedis	1	1	—	—	—	—	—	
» auricul.	1	1	—	—	—	—	» inveterat. metatarsi	1	1	—	—	—	—	—	
» sublingval.	1	1	—	—	—	—									
» chordae vocal.	1	—	—	—	1	—									
» septi nasi	2	1	—	—	—	—									
» maxillae superior.	2	1	—	—	—	—									
» malign. gl. parotidis	2	1	—	—	—	—									

Taulu V.
Tableau V.Valtion sairaaloissa vuonna 1921 toimitetut leikkaukset.
Opérations chirurgicales pratiquées dans les hôpitaux de l'Etat en 1921.

Leikkaus Opération	Leikkauksen luku- määrä Nombre des opérations	Leikkauksen lopputulos. Résultat de l'opération.					Kuolemansyy. Causes des décès.			
		Hyvä Bon	Vähemmän Hyvä Moins avanta- geux	Incertain	Epävarma Incertain	Kuolema Mort	Malattia Maladie	Tauti Opération	Leikkaus Opération	Ohealittynyt hasvainheikko Infection consé- cut. des plaies
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset	202	168	13	12	9	7	—	2	—	
Luuston ja nivelten leikkaukset:										
Amputatit	1,225	1,196	7	1	21	13	—	3	5	
Nivelestä poikkileikkaamiset	99	95	2	—	2	1	—	—	1	
Resektiot, osteotomiat y. m.	506	424	43	11	28	16	—	2	10	
Punkteeraukset ja arthrotomiat	344	285	41	8	10	6	—	1	3	
Sijoiltaan menneiden nivelten paikoi- leen asettaminen	69	64	5	—	—	—	—	—	—	
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	102	91	9	2	—	—	—	—	—	
Tropanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luunonteloiden kaaputukset (sekvestro- tomiain kanssa tai ilman) y. m.	551	480	31	16	24	18	1	3	2	
Pehmeäin osain incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	3,731	3,566	98	18	49	29	1	—	19	
Plastilliset leikkaukset	317	282	29	3	3	—	1	—	2	
Kohjuleikkaukset	1,800	1,771	4	1	24	12	—	1	11	
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset	3,060	2,708	63	5	284	235	12	7	30	
Peräsuolta koskevat leikkaukset	273	264	—	—	9	1	5	1	2	
Virtsatiehyettä ja miesten siittimiä kos- kevat leikkaukset	543	516	9	3	15	9	2	—	4	
Naisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	2,548	2,503	10	8	27	17	1	4	5	
Kasvannaisten poisleikkaamiset:										
Pahanlaatuiset kasvannaiset	289	271	9	3	6	2	—	—	4	
Hyvänlaatuiset kasvannaiset	968	955	4	2	7	—	4	1	2	
Erinäisiä leikkauksia	1,022	1,009	2	1	10	6	—	—	4	
Korvaleikkaukset	297	276	4	—	17	11	—	—	6	
Silmäleikkaukset	969	957	12	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä — Total	18,915	17,881	395	94	545	383	27	25	110	

Taulu VI.
Tableau VI.Valtion sairaalain menot
Dépenses et recettes des

	Sairasvokkeiden lukumäärä. Nombre de lits.	Sairaitten luku. Nombre des malades.	Hoitopäivät. Journées de traitement.	Palkkaus ja palkansaajain ruoka. Appointements et vivre			
				Kokonaismenot. Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.	
				Smk.	p.	Smk.	p.
Helsingin yleinen sairaala.							
1	Vanha ja uusi klinikka ¹⁾	254	2,669	76,844	565,343	39	7 35
2	Kirurginen sairaala ²⁾	200	2,852	71,399	640,527	06	8 97
3	Lapsenpäästölaitos ³⁾	58	2,208	19,785	271,125	60	13 70
4	Lastensairaala ⁴⁾	40	307	11,961	188,673	85	15 77
5	Sairashuone Unionink. 38 ⁵⁾	158	2,187	51,846	541,655	55	10 45
	Yhteensä — Total	710	10,223	231,835	2,207,325	45	9 52
Lääninsairaalat.							
6	Turku ⁶⁾	187	1,931	63,974	474,334	59	7 41
7	Hämeenlinna ⁷⁾	68	1,044	21,724	199,634	74	9 19
8	Viipuri ⁸⁾	313	4,817	110,197	753,968	25	6 84
9	Mikkeli ⁹⁾	90	927	21,367	186,836	50	8 74
10	Kuopio ¹⁰⁾	172	1,906	43,979	366,532	80	8 34
11	Vaasa ¹¹⁾	167	1,165	42,492	377,566	28	8 88
12	Oulu ¹²⁾	95	1,275	31,564	267,290	41	8 47
	Yhteensä — Total	1,092	13,065	335,297	2,626,163	57	7 83
Yleiset sairaalat.							
13	Loviisa	26	540	8,249	78,185	—	9 48
14	Pori	54	894	12,592	93,664	84	7 44
15	Godby	15	222	5,701	38,599	12	6 77
16	Tampere	135	1,371	40,990	380,758	53	9 29
17	Sortavala	50	966	15,551	186,470	39	11 99
18	Savonlinna	40	948	13,308	136,278	—	10 24
19	Joensuu	40	549	13,584	114,014	—	8 39
20	Nurmes	25	303	6,859	43,358	97	6 32
21	Jyväskylä	75	631	18,540	121,737	—	6 57
22	Kajaani	35	662	13,751	118,854	25	8 64
23	Rovaniemi	20	265	5,843	49,920	04	8 54
24	Tornio	40	501	13,386	115,259	05	8 61
25	Muonio	6	35	413	14,772	97	35 77
26	Sodankylä	10	124	813	19,087	60	23 48
27	Inari	9	41	1,625	17,162	93	10 56
	Yhteensä — Total	580	8,052	171,205	1,528,122	69	8 93

1)	Sairaiden ruuanpitomenoihin sisältyy	4,745	oppilaiden ravintopäivää.
2)	"	9,125	"
3)	"	14,065	"
4)	"	—	"
5)	"	4,015	"
6)	"	4,380	"
7)	"	2,920	"
8)	"	8,760	"
9)	"	2,196	"
10)	"	4,380	"
11)	"	2,297	"
12)	"	4,380	"

Paitsi hoitopäiviä on 16,122 hen-
Kun saatu internaattimaksu vä-
Sitäpaitsi on maksettu puutarhan

ja tulot vuonna 1921.
hospitaux de l'Etat en 1921.

Ruuanspito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>		Lääkkeet ja sideaineet. <i>Médicaments et articles de parnement.</i>				Polttopuut ja valaistus. <i>Chauffage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inven- taires.</i>					
Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
982,283	62	12	78	251,474	72	3	27	335,313	32	4	36	122,831	60	1	59
890,006	69	12	47	624,444	35	8	75	567,731	06	7	95	117,683	82	1	65
316,395	20	15	99	63,860	24	3	23	71,615	10	3	62	79,999	17	4	04
154,622	55	12	93	40,889	10	3	42	65,362	48	6	46	47,997	56	4	01
705,646	26	13	61	177,187	10	3	42	331,186	75	5	39	64,452	24	1	24
3,048,954	32	13	15	1,157,855	51	4	99	1,371,208	71	5	91	432,964	39	1	87
524,389	70	8	19	124,481	96	1	95	255,859	70	4	—	141,725	27	2	21
210,980	59	9	71	45,026	12	2	07	65,915	50	3	03	39,163	06	1	80
1,089,787	86	9	89	276,640	87	2	51	522,392	80	4	74	149,959	57	1	36
230,118	43	10	76	39,995	60	1	87	75,255	35	3	52	55,000	—	2	57
511,316	55	11	63	84,943	74	1	93	348,520	95	7	92	54,757	68	1	25
411,927	58	9	69	88,912	55	2	09	137,738	50	3	24	62,296	63	1	46
310,511	25	9	84	57,858	84	1	83	163,798	82	5	19	49,703	46	1	57
3,289,032	26	9	81	717,859	68	2	17	1,569,481	62	4	68	552,605	67	1	65
138,753	62	16	82	69,341	45	8	41	58,946	38	7	15	13,671	85	1	66
134,216	94	10	66	41,998	60	3	34	38,951	50	3	09	17,499	21	1	39
53,287	—	9	35	32,265	05	5	66	14,396	15	2	52	13,450	90	2	36
458,175	95	11	18	126,807	10	3	09	309,153	20	7	54	59,936	80	1	46
143,891	16	9	25	49,592	57	3	19	117,081	28	7	53	29,992	67	1	93
159,333	19	11	97	36,814	80	2	77	53,900	—	4	05	19,997	51	1	50
140,577	53	10	35	22,131	22	1	63	92,722	89	6	83	15,991	68	1	18
86,251	22	12	57	13,556	55	1	97	18,899	25	2	75	10,589	15	1	54
179,848	73	9	70	25,619	12	1	38	71,338	40	3	85	24,988	01	1	35
164,998	28	12	—	21,996	75	1	60	55,998	30	4	07	13,999	25	1	02
64,994	19	11	12	13,996	18	2	40	28,786	—	4	93	17,992	45	3	08
150,067	59	11	21	40,492	95	3	03	51,666	70	3	86	24,984	73	1	86
7,920	50	19	18	2,558	15	6	19	5,994	05	14	51	986	55	2	39
15,266	79	18	77	7,492	80	9	22	20,000	—	24	60	1,524	30	1	87
27,291	36	16	79	3,855	25	2	37	17,300	50	10	65	4,165	95	2	56
1,924,874	05	11	24	508,518	54	2	97	955,134	60	5	58	269,771	01	1	58

kilöä saanut hoitoa poliklinikalla.
hennetään, jää kokonaismenoiksi sairaspäivää kohti 43:66 mk.
kuntoonpanemiseen 7,600:—.

Taulu VI. (Jatko.)
Tableau VI. (Suite.)

Valtion sairaalain menot ja
Dépenses et recettes des hôpi-

		Sekalaisia menoja. <i>Divers.</i>				Huoneuston vuokra. <i>Loyers de locaux.</i>				Kokonais- <i>Totaux divers.</i>	
		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää- kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää- kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>	
		Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Helsingin yleinen sairaala.											
1	Vanha ja uusi klinikka ¹⁾	132,574	84	1	72	54,583	33	—	71	2,444,404	82
2	Kirurginen sairaala ²⁾	133,476	81	1	87	6,511	65	—	09	2,980,381	44
3	Lapsenpäästölaitos ³⁾	67,539	75	3	41	—	—	—	—	870,535	06
4	Lastensairaala ⁴⁾	44,921	29	3	76	—	—	—	—	542,466	83
5	Sairashuone Unionink. 38 ⁵⁾	137,076	17	2	64	—	—	—	—	1,957,204	07
Yhteensä — Total		515,588	86	2	27	61,094	98	—	26	8,794,992	22
Lääninsairaalat.											
6	Turku ⁶⁾	79,888	40	1	25	—	—	—	—	1,600,679	62
7	Hämeenlinna ⁷⁾	34,477	41	1	59	—	—	—	—	595,197	47
8	Viipuri ⁸⁾	168,787	52	1	53	—	—	—	—	2,961,536	82
9	Mikkeli ⁹⁾	25,315	55	1	18	—	—	—	—	612,521	43
10	Kuopio ¹⁰⁾	62,217	55	1	41	—	—	—	—	1,428,289	57
11	Vaasa ¹¹⁾	64,596	23	1	52	—	—	—	—	1,143,037	77
12	Oulu ¹²⁾	35,538	70	1	13	—	—	—	—	884,701	48
Yhteensä — Total		470,821	36	1	40	—	—	—	—	9,225,964	16
Yleiset sairaalat.											
13	Loviisa	27,413	85	3	32	—	—	—	—	386,312	15
14	Pori	14,971	96	1	19	—	—	—	—	341,303	05
15	Godby	15,797	65	2	77	—	—	—	—	167,795	87
16	Tampere	55,113	14	1	34	—	—	—	—	1,389,944	72
17	Sortavala	30,337	10	1	95	—	—	—	—	557,365	17
18	Savonlinna	19,363	13	1	45	—	—	—	—	425,686	63
19	Joensuu	17,198	50	1	27	—	—	—	—	402,635	82
20	Nurmes	7,169	41	1	04	—	—	—	—	179,824	55
21	Jyväskylä	15,178	45	—	82	18,000	—	—	97	456,709	71
22	Kajaani	16,999	95	1	24	—	—	—	—	392,846	78
23	Rovaniemi	8,510	60	1	46	—	—	—	—	184,199	46
24	Tornio	14,055	30	1	06	—	—	—	—	396,526	32
25	Muonio	1,170	40	2	83	—	—	—	—	33,402	62
26	Sodankylä	4,033	86	4	96	—	—	—	—	67,405	35
27	Inari	1,640	50	1	—	—	—	—	—	71,416	49
Yhteensä — Total		248,953	80	1	45	18,000	—	—	11	5,453,374	69

tulot vuonna 1921. (Jatko.)
 taux de l'Etat en 1921. (Suite.)

menot. dépenses.		Ruuanpidon menot ravinto- päivää kohti				Tulot. Recettes diverses.						% menojen kokonaisuudesta. % des frais totaux.	Muistutuksia. Observations.		
Päivää kohti. Frais quotidiens.		Kavinköyhien luku.	Kokonais- menot. Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.		Sotavuosien sija. Indemnités ser- vées par les admi- nistrés.	Muuta satunsa- neille tarkoitettuja tuloja. Autres revenus des hôpitaux.		Yhteensä. Total.			Jos vuokra veitekäs- pöytä ovat kokonais- menot päivää kohti. Frais totaux quotidiens déduits faits des loyers	Smk.	
Smk.	p.		Smk.	p.	Smk.	p.		Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.			p.
31 80		116,278	1,126,134	72	9 69	434,558	—	20,212	29	454,770	29	18.6	31 09	1	
41 74		120,185	1,039,385	09	8 65	492,312	—	—	—	492,312	—	16.5	41 65	2	
44 —		57,842	388,059	40	6 71	115,520	—	6,711	—	122,231	—	14.0	—	3	
45 35		24,774	203,512	85	8 21	27,576	50	—	—	27,576	50	5.0	—	4	
37 75		93,522	858,728	51	9 18	328,106	—	1,875	—	329,981	—	16.9	—	5	
37 94		412,601	3,615,820	57	8 76	1,398,072	50	28,798	29	1,426,870	79	16.0	37 68		
25 02		92,615	643,887	70	6 95	343,390	—	3,555	88	346,945	88	21.7	—	6	
27 40		32,612	248,210	59	7 61	131,501	50	—	—	131,501	50	22.0	—	7	
26 87		160,073	1,334,457	31	8 34	667,933	20	530	55	668,463	75	23.0	—	8	
28 67		31,639	269,537	43	8 51	107,144	—	—	—	107,144	—	22.5	—	9	
32 47		72,192	547,108	45	7 58	294,932	—	1,297	—	296,229	—	20.7	—	10	
26 90		63,727	505,289	83	7 93	223,320	—	—	—	223,320	—	19.7	—	11	
28 03		49,145	375,893	25	7 65	151,678	60	—	—	151,678	60	17.5	—	12	
27 52		502,053	3,924,384	56	7 32	1,919,399	30	5,333	43	1,925,282	73	20.8	—		
46 83		12,576	135,484	37	10 77	59,861	50	189	34	60,050	84	15.5	—	13	
27 10		18,969	162,946	44	8 59	80,924	50	26	—	80,950	50	23.2	—	14	
29 43		—	—	—	—	29,116	—	196	84	29,312	84	17.4	—	15	
33 91		60,144	560,881	95	9 33	269,034	—	—	—	269,034	—	19.3	—	16	
35 84		27,094	194,747	63	7 19	130,073	—	3,000	—	133,073	—	23.8	—	17	
31 99		24,808	235,653	10	9 50	64,008	—	724	89	64,732	89	15.3	—	18	
29 64		19,059	164,667	53	8 64	79,074	50	124	—	79,198	50	19.6	—	19	
26 22		8,911	97,215	22	10 91	17,911	50	—	—	17,911	50	10.0	—	20	
24 63		25,704	213,776	47	8 32	85,757	50	635	22	86,392	72	19.0	23 66	21	
28 57		19,477	135,873	18	6 98	80,416	—	136	86	80,552	86	20.5	—	22	
31 52		9,095	79,010	19	8 69	35,506	—	116	05	35,622	05	19.3	—	23	
29 62		18,650	163,414	68	8 76	48,293	—	310	22	48,603	22	12.2	—	24	
80 88		1,280	13,200	50	10 31	1,376	—	220	—	1,596	—	4.7	—	25	
82 91		1,740	21,776	79	12 52	9,813	50	—	—	9,813	50	14.5	—	26	
43 95		2,638	34,221	96	12 97	5,112	—	—	—	5,112	—	7.1	—	27	
31 85		250,145	2,212,870	01	8 85	996,277	—	5,679	42	1,001,956	42	18.0	31 74		

Jatko.
Suite.

	Sairasvuokkien lukumäärä. <i>Nombre de lits.</i>	Sairaitten luku. <i>Nombre des malades.</i>	Hoitopäiviä. <i>Journées de traitement.</i>	Palkkaus ja palkansaajain ruoka. <i>Appointements et vivre</i>				
				Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		
				Smk.	p.	Smk.	p.	
Mielisairaalat.								
28	Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾	130	284	43,023	505,503	55	11	75
29	Niuvanniemen »	330	426	119,522	869,713	63	7	28
30	Pitkäniemen »	540	689	190,414	1,314,780	21	6	90
31	Sellin turvalaitos	52	54	18,531	96,020	56	5	18
32	Elätteelle annetut mielisairaalat	—	16	5,811	—	—	—	—
	Yhteensä — Total	1,052	1,469	377,301	2,786,017	95	7	38
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.								
33	Helsinki Kuntähti	145	688	36,317	190,203	49	5	24
34	» Töölö	120	751	30,944	132,023	—	4	26
35	Sortavala	40	469	12,471	39,994	—	3	21
36	Hämeenlinna	17	134	4,093	13,994	—	3	42
37	Oulu	35	114	3,841	13,780	—	3	59
38	Savonlinna	10	132	2,831	13,097	—	4	63
	Yhteensä — Total	367	2,288	90,497	403,091	49	4	45
39	Oriveden leprasairaala	45	30	9,107	61,076	80	6	71
40	Halilan parantola ²⁾	100	366	34,476	315,575	75	9	15
	Yhteensä — Total	3,946	35,493	1,249,718	9,927,373	70	7	94

¹⁾ Sairaiden ruuanpitomenoihin sisältyy 4,380 oppilaiden ravintopäivää. Sitäpaitsi on maksettu sairauspaik-

²⁾ Huom.! Kuten edellisinkin vuosina on keittiöhenkilökunnan palkka ja ruoka laskettu ruuanpitoon. Sitäpaitsi on maksettu Aleksanterin

a) Huom.! Huom.! Faisi tauluun merkityjä menoja on pesusta maksettu Smk. 567,149:59 vanhalla ja uudella.

b) Huom.! Faisi tauluun merkityjä menoja on pesusta maksettu Smk. 567,149:59 vanhalla ja uudella.

Ruuanpito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>		Lääkkeet ja sideaineet. <i>Médicaments et articles de parsement.</i>				Polttopuut ja valaistus. <i>Chauffage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inven- taires.</i>					
Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
478,964	33	11	13	32,599	65	—	76	246,922	08	5	74	154,853	49	3	60
948,980	71	7	94	19,088	45	—	16	416,357	69	3	48	178,276	32	1	49
1,542,756	61	8	10	36,041	98	—	18	778,305	—	4	09	358,023	85	1	88
128,287	74	6	92	690	40	—	04	37,224	18	2	01	9,992	30	—	54
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
3,098,989	39	8	21	88,420	48	—	23	1,478,808	95	3	92	701,145	96	1	86
287,502	50	7	91	17,207	15	—	47	112,750	32	3	10	34,120	89	—	94
240,263	—	7	76	18,415	—	—	60	60,230	05	1	94	33,223	45	1	08
97,875	92	7	85	11,999	95	—	96	32,670	—	2	62	9,997	59	—	80
34,266	62	8	37	2,733	30	—	67	4,401	—	1	07	5,428	50	1	34
35,377	81	9	21	1,189	75	—	31	11,464	71	2	98	12,283	40	3	20
34,574	91	12	21	3,385	80	1	20	3,662	60	1	29	4,062	64	1	44
729,860	76	8	07	54,930	95	—	61	225,173	68	2	49	99,116	47	1	10
78,759	30	8	65	12,939	10	1	42	22,403	25	2	46	11,209	85	1	23
545,320	—	15	82	14,565	55	—	42	207,639	60	6	02	70,000	—	2	03
12,715,790	08	10	17	2,555,089	81	2	04	5,829,855	41	4	66	2,136,813	35	1	71

kojen lisäämiseen 74,571: 60.
pavill. kuntoonpanemiseen 243,199: 94.

sairaille.
klinikkalla, lapsenpäästölaitoksessa, kirurgisessa sairaalassa ja lastensairaalassa.

Jatko.
Suite.

		Sekalaisia menoja. <i>Divers.</i>				Huoneuston vuokra. <i>Loyers de locaux.</i>				Kokonais- <i>Total des</i>	
		Kokonais- menot. <i>Frais</i> <i>total.</i>		Päivää kohti. <i>Frais</i> <i>quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais</i> <i>total.</i>		Päivää kohti. <i>Frais</i> <i>quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais</i> <i>total.</i>	
		Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Mielisairaalat.											
28	Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾	63,781	03	1	48	—	—	—	—	1,482,624	13
29	Niuvanniemen »	59,768	35	—	50	—	—	—	—	2,492,185	15
30	Pitkaniemen »	173,790	47	—	91	—	—	—	—	4,203,698	12
31	Seilin turvalaitos	7,658	20	—	41	—	—	—	—	279,873	38
32	Elätteelle annetut mielisairaat	25,343	77	—	—	—	—	—	—	25,343	77
Yhteensä — <i>Total</i>		330,341	82	—	81	—	—	—	—	8,483,724	55
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.											
33	Helsinki Kuntähti	22,217	91	—	61	13,842	50	—	38	677,844	76
34	» Töölö	46,038	69	1	49	24,000	—	—	78	554,193	19
35	Sortavala	9,744	71	—	78	18,000	—	—	144	220,282	17
36	Hämeenlinna	1,830	—	—	48	4,500	—	—	110	67,153	42
37	Oulu	4,080	—	—	106	7,275	—	—	189	85,450	67
38	Savonlinna	1,402	95	—	50	6,300	—	—	223	66,485	90
Yhteensä — <i>Total</i>		85,314	26	—	94	73,917	50	—	82	1,671,410	11
39	Oriveden leprasairaala	8,157	25	—	90	—	—	—	—	194,545	55
40	Halilan parantola ²⁾	65,574	98	1	90	—	—	—	—	1,218,675	88
Yhteensä — <i>Total</i>		1,724,752	33	1	36	153,012	48	—	12	35,042,687	16

menot. dépenses.		Ruuanpidon menot ravinto- päivää kohti				T u l o t. Recettes diverses.						% menojen kokonaissummasta. % des frais totaux.	Muistutuksia. Observations.			
Päivää kohti. Frais quotidiens.	Ravintopäivien luku.	Kokonais- menot Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.	Sairasvuodemak- suja. Indemnités ser- vées par les admi- nistrés.		Muuta sairashuo- nelle lankeavia hujoja. Autres revenus des hopitaux.		Yhteensä. Total.		Jos vuokra vedettiin pois, ovat kokonais- menot päivää kohti Frais totaux quotidiens déduits faite des loyers					
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	
34	46	68,574		626,742	33	9	14	333,942	55			333,942	55	22.5		28
20	85	162,081		1,183,340	06	7	30	882,800		43,568	70	926,368	70	37.2		29
22	08	269,365		1,989,185	66	7	38	1,430,438				1,430,438		34.0		30
15	11	22,546		153,646	24	6	81	117,411	50			117,411	50	42.0		31
4	36							46,488				46,488		183.4		32
22	49	522,566		3,952,914	29	7	56	2,811,080	05	43,568	70	2,854,648	75	33.7		
18	66	46,517		345,315		7	42								18	28
17	91	32,055		269,741	32	8	41			3,101	97	3,101	97	0.5	17	13
17	66	15,740		110,125	67	7		53,320				53,320		24.1	16	22
16	41	4,458		37,701	62	8	45	1,879				1,879		2.7	15	32
22	24	4,571		37,567	81	8	22	1,818				1,818		2.1		37
23	48	3,564		34,574	91	9	70	3,853	50			3,853	50	5.8	21	25
18	47	106,905		835,926	33	7	81	60,870	50	3,101	97	63,972	47	3.8		17
21	36	13,294		96,277	30	7	24									39
35	35	46,381		633,700	06	13	66	285,065		879	60	285,944	60	23.4		40
28	04	1,847,018		15,270,993	12	8	24	7,471,264	35	87,411	41	7,558,675	76	21.5		27

Taulu VII.

Tableau VII.

Yhteenveto veneeristen osastojen ja ylimääräisten veneeristen sairaalain sairaskirjoista vuonna 1921.

Résumé des registres sanitaires des services vénériens et des hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes en 1921.

Tauti. Maladie.	Vuodelta 1920 jälkeen Malades restés de- puis 1920.	Vuonna 1921 vas- taantettuja. Malades entrés en 1921.	Total des malades.	Yhteensä hoidet- tuna.	Vuonna 1921 pois- tettuja. Sortis en 1921.	Malades restés jälkeen en 1922.	Vuoteen 1922 jälkeksi. Nombre des jours de traitement des ma- lades sortis.	Poistettujen sairai- den sairaanhoitopi- vien lukumäärä. Nombre des jours de traitement des ma- lades sortis.	Keskimäärä hoito- pölyviikoksi, pois- tettua kohti. Moyenne des jours de traitement des malades sortis.
Syphilis recens	160	1,182	1,342	1,240	102	50,920	41.06		
» secundaria recidiva...	114	1,242	1,356	1,219	137	38,994	31.99		
» tertiaria	29	252	281	257	24	9,148	35.60		
» hereditaria	6	65	71	66	5	2,650	40.15		
Syphilis yhteensä Total de syphilis	309	2,741	3,050	2,782	268	101,712	36.56		
Urethritis gonorrhoeica	233	2,387	2,620	2,355	265	91,119	38.69		
Ulcus molle	15	187	202	186	16	4,256	22.88		
Veneeriset taudit yhteensä Total des maladies vénériennes	557	5,315	5,872	5,323	549	197,087	37.03		
Ihotaudit y. m. — Maladies cutanées etc.	92	1,429	1,521	1,413	108	35,473	25.10		
Yhteensä — Total	649	6,744	7,393	6,736	657	232,560	34.52		

Taulu VIII.

Tableau VIII.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin otetut veneeriset sairast jaettuina iän ja sukupuolen mukaan.

Malades vénériens, divisés d'après l'âge et le sexe, reçus dans les services vénériens et dans les hôpitaux vénériens surnuméraires.

Tauti. Maladie.	Ikä. — Age.								Yhteensä. Total.	
	Alle 1/2 v. 0 à 1/2 ans.	1/2 à 2 ans.	2—10 v. 2 à 10 ans.	10—15 v. 10 à 15 ans.	15—20 v. 15 à 20 ans.	20—30 v. 20 à 30 ans.	30—50 v. 30 à 50 ans.	Yli 50 v. 50 ans et au-dessus.		
Syphilis recens	miehiä — hommes	—	—	4	67	373	135	37	616	
	naisia — femmes	—	—	6	150	285	87	20	548	
	lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans	—	7	11	—	—	—	—	18	
	Yhteensä — Total	—	7	11	10	217	658	222	57	1,182
Syphilis secun- daria	miehiä — hommes	—	—	—	—	58	391	181	26	656
	naisia — femmes	—	—	—	3	127	336	97	12	575
	lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans	1	4	6	—	—	—	—	—	11
	Yhteensä — Total	1	4	6	3	185	727	278	38	1,242
Syphilis terti- aria	miehiä — hommes	—	—	—	1	2	54	87	35	179
	naisia — femmes	—	—	—	1	4	19	31	16	71
	lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans	1	—	1	—	—	—	—	—	2
	Yhteensä — Total	1	—	1	2	6	73	118	51	252

Tauti. Maladie.	Ikä. — Age.								Yhteensä. Total.
	Alle 1/2 v. 0 d 1/2 ans.	1/2—2 v. 1/2 d 2 ans.	2—10 v. 2 d 10 ans.	10—15 v. 10 d 15 ans.	15—20 v. 15 d 20 ans.	20—30 v. 20 d 30 ans.	30—50 v. 30 d 50 ans.	Yli 50 v. 50 ans et au-dessus.	
Syphilis here- ditaria ... {				6	5	—	—	—	11
miehiä — hommes ...	—	—	—	3	1	—	—	—	4
naisia — femmes ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans....	23	19	8	—	—	—	—	—	50
Yhteensä — Total	23	19	8	9	6	—	—	—	65
Syphilis yhteensä — Total de syphilis	25	30	26	24	414	1,458	618	146	2,741
Urethritis go- norrhoeica .. {				2	129	397	170	43	741
miehiä — hommes ...	—	—	—	8	376	971	212	14	1,581
naisia — femmes ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans....	13	16	36	—	—	—	—	—	65
Yhteensä — Total	13	16	36	10	505	1,368	382	57	2,387
Ulcus molle .. {				1	23	86	28	3	141
miehiä — hommes ...	—	—	—	1	18	23	2	—	44
naisia — femmes ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
lapsia alle 10 v.—enfants moins de 10 ans....	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Yhteensä — Total	—	1	1	2	41	109	30	3	187
Yhteensä — Total	38	47	63	36	960	2,935	1,030	206	5,315

Taulu IX.

Tableau IX.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin otettujen
syfilissairaiden kotipaikka.

Lieu de domicile des malades syphilitiques reçus dans les services vénériens et
les hôpitaux surnuméraires.

Kotipaikka. Lieu de domicile.	Syphilis recens.		Muut syphilitapa- ukset. Autres accidents sy- philitiques.		Yhteensä. Total.
	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	
Helsingin kaupunki.....	41	80	50	80	251
Uudenmaan lääni... {	7	2	2	2	13
Kaupungit	19	27	17	13	76
Maalaiskunnat....	11	15	10	9	45
Turun kaupunki	6	9	11	6	32
Turun ja Porin lääni {	57	63	31	28	179
Kaupungit	1	1	—	—	2
Ahvenanmaan maakunta	13	11	11	11	46
Tampereen kaupunki	3	1	4	9	17
Hämeen lääni	57	66	33	50	206
Viipurin kaupunki	4	3	20	18	45
Viipurin lääni	6	8	17	21	52
Kaupungit	75	41	210	212	538
Maalaiskunnat....	4	2	13	6	25
Mikkelin lääni	40	23	76	62	201
Kaupungit	16	11	24	18	69
Maalaiskunnat....	86	73	128	42	329
Kuopion lääni	7	12	10	15	44
Kaupungit	63	47	53	31	194
Maalaiskunnat....	6	4	15	8	33
Oulun kaupunki	2	1	10	3	16
Oulun lääni	88	57	113	47	305
Kaupungit	11	2	6	4	23
Maalaiskunnat....					
Ulkomaat					
Yhteensä — Total	623	559	864	695	2,741

Jatko.
Smite.

	Jalkoksen nauttiman vaihtoavun suuruus <i>Montant de la subvention accordée par l'Etat à l'établissement</i>	Synnyttäjien kokonaisluku <i>Nombre total des parturientes</i>		Yhteensä — Total	Kaksosyntyä yksii <i>Accouchements gémellaires</i>	Keskenmenoja <i>Avortements</i>	Koliostyntyä yksii <i>Accouchements tri-gémellaires</i>	Erinäisen kohutautiaan vuoksi hoidettujen luku <i>Nombre des femmes traitées pour dystrophies</i>	Käsin vetämillä <i>Extraction manuelle</i>	Käntämisen kautta <i>Version</i>	Credé <i>Crédé</i>	Pubien avulla <i>Application du forceps</i>	Cervixiä laajentamalla <i>Par la dilatation du col</i>			Craniotomia <i>Hegar'n dilatatorilla Dilat. d'Hegar</i>	Bosin dilatatorilla <i>Dilatator de Boss</i>	Wichmannin dilatator <i>Dilat. de Wichmann</i>													
		Ehdollisella vuodella jaanetta <i>Restes depuis 1920</i>	Vuoden aikana vastaanotetuista <i>Entrées en 1921</i>										Yhteensä — Total	Kaksosyntyä yksii <i>Accouchements gémellaires</i>	Keskenmenoja <i>Avortements</i>				Koliostyntyä yksii <i>Accouchements tri-gémellaires</i>	Erinäisen kohutautiaan vuoksi hoidettujen luku <i>Nombre des femmes traitées pour dystrophies</i>	Käsin vetämillä <i>Extraction manuelle</i>	Käntämisen kautta <i>Version</i>	Credé <i>Crédé</i>	Pubien avulla <i>Application du forceps</i>	Cervixiä laajentamalla <i>Par la dilatation du col</i>			Craniotomia <i>Hegar'n dilatatorilla Dilat. d'Hegar</i>	Bosin dilatatorilla <i>Dilatator de Boss</i>	Wichmannin dilatator <i>Dilat. de Wichmann</i>	
			Ensi- ja uudelleen-synnyttäjiä <i>Primipares et multipares</i>																						Ensi-synnyttäjiä <i>Primipares</i>	Uudelleensynttäjiä <i>Multipar-s</i>	Ensi- ja uudelleen-synnyttäjiä <i>Primipares et multipares</i>				Ensi- ja uudelleen-synnyttäjiä <i>Primipares</i>
28 Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaalan lapsenpäästöosasto	3,000	2	31	47	80	3	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1													
29 Salo: ¹⁾ Lapsenpäästölaitos	13,500	2	43	53 ¹⁾	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—													
30 Hämeenlinna: »	20,000	2	67	73 ¹⁾	142	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—													
31 Lahti: »	23,000	7	106	111 ¹⁾	224	63	5	—	—	—	—	9	9	2	12	—	—	—													
32 Riihimäki: »	10,000	3	69	94	166	34	4	—	—	—	—	—	4	1	5	1	—	—													
33 Kouvola: »	10,000	1	60	69	130	27	—	—	—	—	—	—	5	1	8	—	—	1													
34 Mikkelä: »	12,000	6	96	108	210	19	3	—	—	—	—	—	2	6	5	16	3	—													
35 Savonlinna: »	12,000	4	79	101	184	6	4	—	—	—	—	—	6	2	18	—	—	1													
36 Heinola: »	10,000	1	19	33	53	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—													
37 Kuopio: »	12,000	7	109	142	258	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2													
38 Jyväskylä: »	—	—	75	81 ¹⁾	156	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—													
Yhteensä — Total	257,533	33	1,934	2,075	2,179	9,617	609	139	—	612	183	83	54	334	48	1	13	20													

¹⁾ Tähän sisältyvät myös keskenmenot. ²⁾ Inversio cornus uteri bicornis tapauksessa tehtiin extirpatio cornus inversi uteri bicornis per

tusta annettiin artificiels	Komplikaatioita merkitty Des complications	Äsken syntyneiden luku Nombre des nouveau-nés		Synnyttäjästä uloskirjotettiin Nombre des parturientes sorties		Kohtutautien takia hoidetuista uloskirjotettiin Des femmes traitées pour différentes maladies de l'utérus sont sorties		
		Hengissä olevia Vivants	Kuolleita Décédés	Terveinä Guéries	Kuolleina Décédés	Terveinä ja parannetuiksi tulleina Guéries et améliorées	Kuolleina Décédés	
	Antarampi verenvuoto Hémorragie grave	—	—	—	—	—	—	28
	Esille pudonnut napa-vaarsi Chute du cordon	—	—	—	—	—	—	29
	Napavarren solmuja ja kieroutumisia Nœuds et torsions du cordon	—	—	—	—	—	—	30
	Perätilä Perithee	—	—	—	—	—	—	31
	Jalkatila Presentation du pied	—	—	—	—	—	—	32
	Oksatila Presentation du front	—	—	—	—	—	—	33
	Kasvoilla Presentation de la face	—	—	—	—	—	—	34
	Poikkitila Presentation transversale	—	—	—	—	—	—	37
	Hydrannion	—	—	—	—	—	—	38
	Alhas lantio Bassin étroit	—	—	—	—	—	—	36
	Placenta praevia	—	—	—	—	—	—	36
	Jalan alhaottaminen Saisie du pied	—	—	—	—	—	—	37
	Jatikan irrottaminen käsin Détachement manuel du placenta	—	—	—	—	—	—	38
	Abortus provocatus	—	—	—	—	—	—	9
	Partus arte praenaturalis	—	—	—	—	—	—	3
	Secchio caesarea	—	—	—	—	—	—	—
	Epistiotomia	—	—	—	—	—	—	—
	Perforatio	—	—	—	—	—	—	—
		69	2	5	76	—	—	—
		81	3	3	92	—	—	—
		123	8	5	139	—	—	—
		153	9	—	215	—	—	—
		150	6	—	162	—	—	—
		124	3	—	121	—	—	—
		200	7	—	206	—	—	—
		176	9	—	177	—	—	—
		51	2	—	51	—	—	—
		221	17	—	248	—	—	—
		135	9	—	155	—	—	—
		8,713	254	203	19,255	29	27	121
		32	153	600	9	3		

vaginam. *) Ei ole ilmoitettu keinotekoisien avustuksen antamisesta eikä komplikaatioista

Taulu XI.
Tableau XI.

Valtion mielisairaaloissa vuonna 1921
Relevé des malades dans tous les établissements

Hoitolaitos. Etablissement.	Sairasvuoteitten luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1920 jääneitä. Malades restés depuis 1920.		
		M. H.	N. F.	Yht. Total.
Lapinlahden keskuslaitos	122	66	56	122
Niuvanniemen keskuslaitos	330	185	141	326
Pitkäniemen keskuslaitos	540	264	241	505
Seilin turvalaitos	52	7	61	¹⁾ 68
Kuritusvankilan mielisairaala Turussa	70	72	—	72
Vastaanottolaitos Turussa	47	21	22	43
» Viipurissa	47	16	21	37
» Mikkelissä	12	5	5	10
» Mustasaarella	47	21	20	41
» Oulussa	20	9	10	19
Yhteensä — Total	1,287	666	577	1,243

¹⁾ Näistä oli 7 miestä ja 9 naista perhehoidossa.

²⁾ » » 6 » » 9 » » »

Taulu XII.
Tableau XII.

Valtion mielisairaslaitoksiin vuonna 1921 hoidettavaksi
Relevé des psychoses observées chez les malades entrés dans les

Hoitolaitos. Etablissement.	Psychosis mania-depres- siva.		Paranoia.		Psychopathia				Oligophrenia.		Schizophrenia		Dementia epileptica.	
					Reactions psychoge- neae.		Formae aliae.							
					M. H.	N. F.	M. H.	N. F.						
Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾ ..	16	11	—	—	2	2	5	—	1	4	26	17	2	—
Niuvanniemen » ..	6	6	—	—	1	5	1	4	4	—	38	29	1	1
Pitkäniemen » ²⁾ ..	8	17	—	—	1	—	1	5	4	5	60	60	—	1
Seilin turvalaitos	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuritusvankilan mielisairaala Turussa ³⁾	3	—	—	—	19	—	—	—	2	—	9	—	1	—
Vastaanottolaitos Turussa	13	20	1	—	—	1	—	1	3	—	21	16	2	—
» Viipurissa ⁴⁾	13	17	—	—	—	—	1	3	1	—	20	29	3	—
» Mikkelissä	7	6	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
» Mustasaarella ⁵⁾	8	23	—	1	—	—	1	3	—	—	23	11	1	—
Vastaanottolaitos Oulussa	3	2	—	—	1	—	—	2	—	—	1	2	—	—
Yhteensä — Total	77	102	1	4	24	8	11	18	15	9	199	167	10	2

¹⁾ Sitäpaitsi 1 m. joka ei ollut mielisairas.

²⁾ » » 2 m. jotka eivät olleet mielisairaita.

³⁾ » » 4 m. » » » » »

⁴⁾ » » 1 m. joka ei ollut mielisairas.

⁵⁾ » » 1 m. » » » » »

hoidettujen potilaitten lukumäärä.

de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1921.

Vuonna 1921 otetuita. <i>Malades entrés en 1921.</i>			Hoidettujen kokonais- luku vuonna 1921. <i>Total des malades en 1921.</i>			Vuonna 1921 poistettuja. <i>Malades sortis en 1921.</i>			Vuoteen 1922 jääneitä. <i>Malades restés jusqu'en 1922.</i>		
M. H.	N. F.	Yht. <i>Total.</i>	M. H.	N. F.	Yht. <i>Total.</i>	M. H.	N. F.	Yht. <i>Total.</i>	M. H.	N. F.	Yht. <i>Total.</i>
78	42	120	144	98	242	88	57	145	56	41	97
54	46	100	239	187	426	53	50	103	186	137	323
86	98	184	350	339	689	78	72	150	272	267	539
—	2	2	7	63	70	1	8	9	6	55	2) 61
40	—	40	112	—	112	58	—	58	54	—	54
50	43	93	71	65	136	54	46	100	17	19	36
56	51	107	72	72	144	56	48	104	16	24	40
12	10	22	17	15	32	17	15	32	—	—	—
37	42	79	58	62	120	38	46	84	20	16	36
11	7	18	20	17	37	10	6	16	10	11	21
424	341	765	1,090	918	2,008	453	348	801	637	570	1,207

otettujen potilaitten sairauden muodot.

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1921.

Dementia senilis, arce- rioseleptica.		Psychosis lue- gen. Demen- tia paralytica.		Psychosis ex Infectione.		Psychosis ex intoxicatione						Psychosis e vitio cerebri.		Psychoses aliae.		Psychosis ge- neris incoertae		Yhteensä. <i>Total.</i>		
M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	Psychosis ex intoxicatione		Alcoholis- mus.		Morphini- mus, cocai- nismus etc.		M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	Yht. <i>Total.</i>
—	—	5	—	10	3	2	—	1	2	1	—	5	1	1	2	—	—	77	42	119
1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	54	46	100
1	8	6	2	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	84	98	182
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	36
1	—	6	1	1	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	43	93
—	—	7	1	5	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	51	106
2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	10	22
1	4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	42	78
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	11	7	18
6	12	30	4	17	9	2	—	8	2	2	—	7	1	1	2	5	1	415	341	756

Taulu XIII.
Tableau XIII.

Valtion mielisairaaloihin vuonna 1921
Relevé des malades entrés en 1921 dans tous les établissements de

Tauti. Maladie.	Hoito- Etabliss.											
	Lapinlahti.		Niuvanemi.		Pikkaniemi.		Seili.		Kerishuoneen mielisair. Tu- russa.		Turku.	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
Psychosis manico-depressiva	16	11	6	6	8	17	—	—	3	—	13	20
Paranoia	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—
Psychopathia :												
a) reactiones psychogeneae	2	2	1	5	1	—	—	—	19	—	—	1
b) formae aliae	5	—	1	4	1	5	—	—	—	—	—	1
Oligophrenia	1	4	4	—	4	5	—	—	2	—	3	—
Schizophrenia	26	17	38	29	60	60	—	—	9	—	21	16
Dementia epileptica	2	—	1	1	—	1	—	—	1	—	2	—
» senilis, arteriosclerotica	—	—	1	—	1	8	—	—	—	—	1	—
Psychosis luegena. Dementia paralytica	5	—	1	—	6	2	—	—	2	—	6	1
Psychosis ex infectione	10	3	—	1	1	—	—	—	—	—	1	4
» intoxicatione	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) alcoholismus	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—
b) morphinismus, cocainismus etc.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Psychosis e vitilis cerebri	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychoses aliae	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychosis generis incertae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	77	42	54	46	84	98	—	2	36	—	50	43

otettujen hoidokkaitten lukumäärä ja ikä.
L'Etat pour hospitalisation d'aliénés ainsi que l'âge de ces malades.

Taitos s e m e n t										Vastaanotettujen Kokonaisluku Total des malades.			Ikä vastaanotettaessa. Âge en entrant.											
Viipuri.		Mikkeli.		Mustasaari.		Oulu.		Alle 21 v. Au dessous de 21 ans.					21-30 v. 21-30 ans.		31-40 v. 31-40 ans.		41-50 v. 41-50 ans.		50 ans et au- dessus.		XII 50 v.			
M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.			
13	17	7	6	8	23	3	2	77	102	179	7	14	17	26	20	24	11	23	22	15				
—	—	—	1	—	1	—	—	1	4	5	—	—	—	1	—	2	—	—	1	1				
—	—	—	—	—	—	1	—	24	8	32	3	1	19	2	1	3	—	1	1	1				
1	3	—	—	1	3	2	2	11	18	29	1	3	5	4	3	7	2	3	—	1				
1	—	—	—	—	—	—	—	15	9	24	1	2	6	3	6	2	2	2	—	—				
20	29	1	3	23	11	1	2	199	167	366	26	21	108	73	47	47	13	18	5	8				
3	—	—	—	1	—	—	—	10	2	12	—	—	—	2	4	—	3	—	—	—				
—	—	2	—	1	4	—	—	6	12	18	—	—	—	—	—	—	1	1	6	11				
7	1	2	—	—	—	1	—	30	4	34	—	—	—	7	1	7	1	1	4	1				
5	1	—	—	—	—	—	—	17	9	26	7	1	8	1	2	5	3	1	2	1				
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—				
2	—	—	—	2	—	—	—	8	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1				
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	8	1	—	—	—	—	—	—	—	5	1				
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—				
3	—	—	—	—	—	2	1	5	1	6	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—				
55	51	12	10	36	42	11	7	415	341	756	46	42	176	117	97	89	48	52	48	41				

Taulu XIV.

Tableau XIV.

Valtion mielisairaaloihin v. 1921 otettujen hoidokkaitten kotipaikka.

Relevé des lieux de domicile des malades entrés dans tous les établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1921.

Tauti. Maladie.	Kotipaikka. — Lieu de domicile.																												
	Yhteensä. Total.		Lääni. — Gouvernement.																		Ulkomaat. Etranger.		Maalaiskunta. Campagne.		Kaupunki. Ville.				
			Uudenmaan.		Turun ja Porin.		Ahvenanmaan maakunta.		Hämeen.		Viipurin.		Mikkelin.		Kuopion.		Vaasan.		Oulun.		M. H.	N. F.	M. H.	N. F.					
			M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.									
Psychosis manico-depressiva	77	102	179	15	10	12	21	1	1	7	11	14	19	8	7	6	9	25	5	2	—	—	—	—	67	92	10	10	
Paranoia	1	4	5	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	
Psychopathia:																													
a) reactiones psychogeneae	24	8	32	3	1	1	1	—	—	5	1	9	—	2	1	3	3	—	1	1	—	—	—	—	17	6	7	2	
b) formae aliae	11	18	29	2	1	—	1	—	—	1	3	2	4	1	—	2	1	1	5	2	3	—	—	—	7	14	4	4	
Oligophrenia	15	9	24	—	1	3	—	—	1	2	4	4	—	1	—	2	2	3	1	—	—	—	—	—	12	7	3	2	
Schizophrenia	199	167	366	23	24	33	23	4	1	23	19	37	39	9	6	23	20	37	26	8	7	2	2	174	143	25	24		
Dementia epileptica	10	2	12	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	1	—	
» senilis, arteriosclerotica	6	12	18	—	—	1	—	—	—	6	—	1	2	—	1	—	—	2	5	—	—	—	—	—	5	11	1	1	
Psychosis luegenea. Dementia paralytica	30	4	34	2	—	4	1	2	—	4	1	9	1	3	—	2	—	2	1	1	—	1	—	—	25	4	5	—	
Psychosis ex infectione ..	17	9	26	5	3	1	4	3	—	1	—	5	1	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	14	8	3	1	
» » intoxicatione ..	2	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	
a) alcoholismus	8	2	10	2	2	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4	1	4	1	
b) morphinismus, cocaineismus	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Psychosis e vitio cerebri ..	7	1	8	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	5	1	2	—	
Psychoses aliae	1	2	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	
Psychosis generis incertae	5	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	
Yhteensä — Total	415	341	756	58	44	59	52	11	3	44	45	89	66	28	15	42	34	61	66	20	14	3	2	349	295	66	46		

Taulu XV.
Tableau XV.

Valtion mielisairaslaitoksista vuonna 1921 poistetut hoidokkaat.¹⁾
Relevé des résultats du traitement des malades sortis en 1921 de tous les établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Tauti. Maladie.	Terveet. Guéris.		Parimaksi tulleet. Améliorés.		Parantamattomat. Non-améliorés.		Kuolleet. Morts.		Yhteensä. Total.	
	M. H.	N. P.	M. H.	N. P.	M. H.	N. P.	M. H.	N. P.	M. H.	N. P.
Psychosis manico-depressiva	42	72	24	32	10	15	6	5	82	124
Paranoia	—	—	1	—	1	5	—	1	2	6
Psychopathia:										
a) reaciones psychogeneae	21	3	5	4	—	1	—	—	26	8
b) formae aliae	—	1	1	3	8	4	—	—	9	8
Oligophrenia	1	1	—	1	13	8	2	2	16	12
Schizophrenia	14	12	57	41	145	94	12	12	228	159
Dementia epileptica	3	—	6	—	1	—	1	—	11	—
» senilis, arteriosclerotica	—	1	1	2	2	3	1	2	4	8
Psychosis lueneae. Dementia paralytica	1	—	11	1	7	2	6	—	25	3
Psychosis ex infectione	15	8	2	—	—	2	4	3	21	13
» intoxicatione	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—
a) alcoholismus	4	—	2	1	—	—	2	1	8	2
b) morphinismus, cocainismus etc. ..	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Psychosis e vitis cerebri	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Psychoses aliae	1	1	—	1	—	—	2	—	6	1
Psychosis generis incertae	3	1	—	—	—	1	—	—	4	3
Yhteensä — Total	109	100	114	87	188	135	36	26	447	348
										795

¹⁾ Taulusta on jätetty pois 6 miestä, jotka eivät olleet mielisairaita.

Taulu XVI.

Tableau XVI.

Valtion mielisairaslaitoksissa

Relevé des malades guéris en 1921 dans tous les

Tauti. Maladie.	Hoitolaitos, Etablissement.												Parantuneitten kokonais- luku. Total des guéris.			Ikä, Âge.													
	Lapinlahti.		Nivaanemi.		Pitkämäki.		Kurlahsh. mielisair. Turussa.		Aalies röödegeurs.		Vastanottolai- toiset.					Yhteensä.		Plus de 50 ans.			41—50 v.		31—40 v.		21—30 v.		Alle 21 v.		
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	
Psychosis manico-depressiva	5	10	3	7	3	17	5	—	26	38	42	72	114	5	12	12	20	8	20	7	16	10	4						
Psychopathia:																													
a) reaciones psychogeneae	2	—	1	3	—	—	17	—	1	—	—	—	21	3	24	5	—	14	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—
b) formae aliae	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oligophrenia	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Schizophrenia	2	4	2	1	4	1	1	—	5	6	14	12	26	4	1	6	6	2	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dementia epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» senilis, arteriosclerotica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» paralytica	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychosis ex infectione	12	4	—	2	—	1	—	—	3	1	15	8	23	7	2	6	1	2	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
» » intoxicatione	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) alcoholismus	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) morphinismus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychosis e vitiis cerebri	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychoses aliae	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychosis generis incertae	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	26	19	7	13	10	21	23	—	43	47	109	100	209	23	15	41	30	20	30	12	20	13	5						

¹⁾ Taulusta on jätetty pois 6 miestä, jotka eivät olleet mielisairaita.

Taulu XVII.

Tableau XVII.

Mielisairaitten lukumäärä maassa

Relevé total des aliénés dans tout

L ä ä n i. Départements.	Mielisairaitten lukumäärä. Nombre d'aliénés.		Siviilsäätty. — Etat civil.															
			Naineita. Mariés.			Naimattomia. Célibataires.			Leskiä. Veufs et veuves.			Erotettuja. Divorcés.			Tuntematon. Inconnu.			
	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
Uudenmaan lääni	283	245	528	41	34	75	229	180	409	12	26	38	1	5	6	—	—	—
Turun ja Porin lääni	689	640	1,329	77	92	169	592	487	1,079	17	55	72	2	4	6	1	2	3
Ahvenanmaan maakunta	26	33	59	2	2	4	23	24	47	1	7	8	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	415	423	838	54	76	130	342	282	624	17	57	74	2	8	10	—	—	—
Viipurin »	554	504	1,058	99	110	209	428	338	766	16	50	66	8	5	13	3	1	4
Mikkelin »	271	281	552	26	41	67	233	210	443	12	26	38	—	4	4	—	—	—
Kuopion »	453	434	887	62	65	127	365	323	688	18	43	61	8	3	11	—	—	—
Vaasan »	846	796	1,642	122	104	226	670	592	1,262	47	92	139	7	8	15	—	—	—
Oulun »	506	397	903	53	57	110	434	295	729	14	40	54	5	5	10	—	—	—
Yhteensä — Total	4,043	3,753	7,796	586	581	1,167	3,316	2,731	6,047	154	396	550	33	42	75	4	3	7

¹⁾ Taulu on laadittu niiden luetteloiden mukaan, jotka maan papisto-julistuksen mukaan 28 p. toukok. 1889 koskeva lähempiä ovat kuitenkin osottautuneet varsin puutteelliseksi. Niistä puuttuu n. m. tiedot Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungeista kotoisin

v. 1921 parantuneet hoidokkaat.¹⁾

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Oloaika hoitolaitoksessa. <i>Durée de séjour dans l'établissement.</i>												Taudin kestävyys alusta alkaen. <i>Durée de la maladie depuis son début.</i>																													
Alle 3 kuukautta. <i>Moins de 3 mois.</i>			3-6 kuukautta. <i>3 à 6 mois.</i>			6-12 kuukautta. <i>6 à 12 mois.</i>			1-3 v. <i>1 à 3 ans.</i>			3-5 v. <i>3 à 5 ans.</i>			YH 5 v. <i>Plus de 5 ans.</i>			Alle 3 kuukautta. <i>Moins de 3 mois.</i>			3-6 kuukautta. <i>3 à 6 mois.</i>			6-12 kuukautta. <i>6 à 12 mois.</i>			1-2 v. <i>1 à 2 ans.</i>			2-3 vuotta. <i>2 à 3 ans.</i>			YH 3 v. <i>Plus de 3 ans.</i>			Tunteenaton. <i>Inconnu.</i>					
M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.			
17	15		13	24		10	23		2	8			1			1		11	16		14	19		12	24		4	9									2		1	1	2
3	1		8	2		9							1					1	1		5	2		9			3			1							1				
				1		1			1										1									9													
3	2		3	5		4	4		4	1								2			1	3		7	7		2	1		1			1			1					
3																		3																							
			1															1						1																	
11	5		3	1		1	2											12	4		2	3		1	1																
1																		1																							
2																		3																							
1																		2																							
1	1																	1																							
2	1		1															1																							
46	25		31	34		25	29		6	10		1	1			1		37	23		24	27		30	35		9	11		2			3	3		4	3				

joulukuun 31 p. 1921.¹⁾

le pays au 31 Décembre 1921.

Salrastuneita. — Aliénés.						Hoidetaan. — Soignés dans des.																	
Lapsena. <i>Depuis l'enfance.</i>			Vanhempana. <i>Depuis l'âge adulte.</i>			Valtion mielisairaslaitoksissa. <i>Asiles publics d'aliénés.</i>			Kunnallisissa mielisairaslaitoksissa. <i>Asiles publics d'aliénés des communes.</i>			Yksityisissä mielisairaslaitoksissa. <i>Asiles privés d'aliénés.</i>			Kunnalliskodeissa. <i>Asiles d'indigents.</i>			Yksityisissä kodeissa. <i>Maisons privées.</i>					
M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.
99	85	184	184	160	344	40	29	69	36	36	72	9	8	17	42	47	89	156	125	281			
243	205	448	446	435	881	83	58	141	42	32	74	37	32	69	127	83	210	400	435	835			
9	9	18	17	24	41	3	5	8							3	3	6	20	25	45			
102	82	184	313	341	654	73	76	149	10	11	21	3	1	4	114	124	238	215	211	426			
113	114	227	441	390	831	65	37	102	38	77	115	12	5	17	107	115	222	332	270	602			
56	58	114	215	223	438	22	21	43	8	9	17	5	5	10	80	82	162	156	164	320			
126	97	223	327	337	664	46	29	75	26	40	66	3	1	4	99	97	196	279	267	546			
169	173	342	677	623	1,300	73	56	129	17	10	27	1		1	169	199	368	586	531	1,117			
147	129	276	359	268	627	52	23	75	6	5	11	10	7	17	64	84	148	374	278	652			
1,064	952	2,016	2,979	2,801	5,780	457	334	791	183	220	403	80	59	139	805	834	1,639	2,518	2,306	4,824			

määräyksiä mielisairaitten hoidosta on velvollinen vuosittain jättämään piiriääkärille julistukseen liitetyn kaavan mukaan. Luettelot olevista mielisairaista.